

MARLUS

SCANDINAVIAN INSTITUTE OF MARITIME LAW

Eirik Tveit

Praktiske kommentarer til
NOROG's SPA modellavtale

523

Praktiske kommentarer til NOROG's SPA modellavtale

Eirik Tveit

MarIus No. 523
Sjørettsfondet
Nordisk institutt for sjørett
Universitetet i Oslo

© Sjørettsfondet, 2019

ISSN: 0332-7868

Sjørettsfondet
University of Oslo
Scandinavian Institute of Maritime Law
P.O. Box 6706 St. Olavs plass 5
N-0130 Oslo
Norway

Phone: 22 85 96 00

E-post: sjorett-adm@jus.uio.no

Internet: www.jus.uio.no/nifs

Editor: Professor dr. juris Trond Solvang –

e-mail: trond.solvang@jus.uio.no

For subscription and single-copy sale, please see Den norske bokbyen
– The Norwegian Booktown

Internet: <http://bokbyen.no/en/shop/>

E-mail: post@bokbyen.no

Print: 07 Media AS

Forord

*«The more transparent the contracting rules, and the more even-handed their enforcement, the more trade will be encouraged»
– Francis Fukuyama, The origins of political order*

Etter at OLF (nå Norsk olje og gass) i sin tid etablerte modellavtalen for andelsoverdragelser i 2006, har denne modellen i utstrakt grad blitt brukt som grunnlag for konkrete avtaler på norsk kontinentalsokkel. Min klare erfaring er at dette har bidratt til å fokusere forhandlingene opp mot de mest verdiskapende spørsmålene og/eller de mest sentrale risikoelementene i den enkelte overdragelsessituasjon. Bruken av modellavtalen har forhåpentligvis dermed også bidratt til raskere forhandlinger, og til å være kostnadsdempende for partene. Det generelle inntrykket er derfor at modellavtalen har effektivisert forhandlinger om andelsoverdragelser på norsk sokkel.

Formålet med denne artikkelen er å søke å forklare bakgrunnen for, og anvendelsen av, de forskjellige bestemmelsene i avtalen. Selv om jeg til en viss grad også vil gå inn på alternative reguleringer, så er hovedfokuset i artikkelen lagt på en gjennomgang av reguleringene i selve modellavtalen. Forhåpentligvis vil dette kunne være nyttig både for nye brukere av modellavtalen, og for personer som allerede har brukt modellavtalen men ønsker en grundigere forståelse av de forskjellige bestemmelsene. For nye brukere av avtalen vil gjennomgangen forhåpentligvis kunne gi innsyn i både de forhold som vil være sentrale ved overdragelser i seg selv, men også forhold som vil være særegne for overdragelser av deltakerandeler på norsk sokkel. Jeg håper at dette kan være et bidrag til at partene i enda større grad kan fokusere på de særegne forholdene ved den enkelte overdragelsen, og dermed ytterligere effektivisere forhandlingene.

Gjennomgangen baserer seg i stor grad på min egen erfaring med andelsoverdragelser. I denne erfaringen ligger også en mengde diskusjoner og avklaringer, både med kollegaer og forhandlingsmotparter. Jeg er takknemlig for alle disse diskusjonene. Videre har en rekke eksterne advokater

bidratt til dypere forståelse for problemstillinger under avtalen, både direkte gjennom forhandlinger og støtte til disse, og gjennom foredrag og presentasjoner på seminarer. I forbindelse med det konkrete arbeidet med denne artikkelen vil jeg rette en særlig takk til følgende personer: Peter Hiorth i Advokatfirmaet Schjødt AS for hans kommentarer til og syn på de fleste temaer under modellavtalen, Thomas Abrahamsen og Eirik Aanestad i Kluge Advokatfirma AS for grundige innspill om utvalgte tema, Audun Våge i Esso Norge AS og June Snemyr i Advokatfirmaet Schjødt AS for nyttige kommentarer, og Ken Eivind Vigdel i Total E&P Norge AS for gode refleksjoner fra et praktisk perspektiv. Takk også til petroleumsjuridisk seksjon i Olje- og energidepartementet for nyttige innspill til elementer knyttet opp i mot det petroleumsrettslige regelverket og konsesjonsverket.

Det må likevel påpekes at vurderingene og kommentarene mine i artikkelen er mine egne, og derfor ikke kan tas til inntekt verken for de nevnte personers eller min arbeidsgivers vurderinger eller meninger.

Stavanger, oktober 2019

Eirik Tveit

Eirik Tveit (født 1978) er cand.jur. (UiO, 2004). Han arbeider i dag som internadvokat i TOTAL E&P NORGE AS. Tidligere har han arbeidet for Advokatfirmaet Schjødt AS og BG Norge.

Innhold

INNLEDNING	9
DEL 1 – GENERELLE UTGANGSPUNKTER	12
I. GENERELT OM DAGENS MODELLAVTALE.....	12
I.1. Andelsoverdragelser på norsk kontinentalsokkel.....	12
I.2. Anvendelsesområdet for modellavtalen.....	13
I.3. Utviklingen av modellavtalen.....	14
I.4. NOROG «modellreguleringer»	15
II. BAKGRUNNSRETT FOR TOLKNING AV MODELLAVTALEN	16
III. BRUK AV MODELLAVTALEN FOR UTBYGGINGS- OG PRODUKSJONSFASEN.....	21
IV. PETROLEUMSREGELVERKET OG KONSESJONSVERKET	26
IV.1. Generelt om petroleumsregelverket og konsesjonsverket	26
IV.2. Petroleumsloven og petroleumsforskriften	27
IV.3. Petroleumsskatteloven	30
IV.3.1. Petroleumsskatteloven § 10	30
IV.3.2. § 10-forskriften.....	31
IV.4. Samarbeidsavtalen.....	33
DEL 2 – KOMMENTARER TIL DE ENKELTE AVTALEBESTEMMELSENE	35
ARTIKKEL 1 – DEFINISJONER	35
ARTIKKEL 2 – OVERDRAGELSEN AV DELTAKERANDELEN OG VEDERLAGET.....	48
2.1. Overdragelsen.....	48
2.2. Vederlaget.....	49
ARTIKKEL 3 – INTERIM-PERIODEN	51
3.1. Generelt om interim-perioden.....	52
3.2. Selgers plikter i interim-perioden	53
3.2.1. Betalinger og utbetalinger.....	53
3.2.2. Grunnleggende disposisjoner under utvinningstillatelsen og tilknyttede avtaler.....	54

3.2.3. Viktige lisensforhold generelt sett	56
3.2.4. Forsikringer	57
3.2.5. Generell aktivitetsplikt	59
3.2.6. Observatørstatus	59
ARTIKKEL 4 – OPPGJØRET	62
4.1. Generelt om økonomisk virkning	65
4.2. Pro et contra oppgjøret	65
4.3. Oppgjørsoversikten og etterfølgende mekanismer	72
4.4. Ikke-identifiserte kostnader og inntekter	76
ARTIKKEL 5 – SKATTEMESSIGE REGULERINGER	82
ARTIKKEL 6 – BETINGELSER	84
6.1. Generelt om betingelser	86
6.2. De enkelte betingelsene	86
6.3. Partenes samvirkeplikter	91
6.4. Manglende løfting av betingelsene	94
ARTIKKEL 7 – GJENNOMFØRING AV ANDELSEOVERDRAGELSEN	97
7.1. Generelt om gjennomføring	98
7.2. Den konkrete gjennomføringen	99
7.3. Registrering av andelsoverdragelsen	101
7.4. Notifikasjoner og overføring av lisensinformasjon	103
ARTIKKEL 8 – RISIKOALLOKERING	104
8.1. Generelt om «lisensrisiko» og forsikringsreguleringene	106
8.2. Risikoens overgang – «clean cut» prinsippet	106
8.3. Forholdet til forsikringer	112
ARTIKKEL 9 – GARANTIER	115
9.1. Generelt om garantireguleringene	117
9.2. Selgers garantier	119
9.2.1. Generelt om selgers garantier	119
9.2.2. Selgers særskilte positive garantier	125
9.2.3. Selgers generelle opplysningsplikt	129
9.2.4. Datarom og due diligence	137
9.2.5. Objektive eller subjektive garantier	141
9.2.6. Tidspunktet for avgivelse av garantiene	145
9.2.7. Selgers negative garantier	146
9.3. Kjøpers garantier	148

ARTIKKEL 10 – INTER PARTES ANSVAR	150
10.1. Generelt om inter partes ansvar	152
10.2. Selgers ansvar og kjøpers misligholdssanksjoner	153
10.2.1. Før gjennomføringsdatoen	153
10.2.2. Etter gjennomføringsdatoen	155
10.3. Kjøpers ansvar og selgers misligholdssanksjoner	156
10.4. Generelle reguleringer om ansvar og misligholdssanksjoner	158
10.4.1. Generelt om ansvar og sanksjoner	158
10.4.2. Uttømmende sanksjonsreguleringer	158
10.4.3. Innsikt og undersøkelsesplikt	159
10.4.4. Reklamasjon	162
10.4.5. Konsekvens-/indirekte tap	163
10.4.6. Unntak for grov uaktsomhet og forsett	165
ARTIKKEL 11 – KONFIDENSIALITET	167
11.1. Generelt om konfidensialitet	169
11.2. De nærmere reguleringene av konfidensialitet	170
ARTIKKEL 12 – KUNNGJØRINGER	177
ARTIKKEL 13 – NOTIFIKASJONER	179
ARTIKKEL 14 – DIVERSE BESTEMMELSER	180
14.1. Endringer m.v.	181
14.2. Utøvelse av forkjøpsrettigheter	181
ARTIKKEL 15 – ANTI-KORRUPSJON M.V.	182
ARTIKKEL 16 – STYRENDE RETT OG TVISTELØSNING	185
16.1. Styrende rett	186
16.2. Tvisteløsning	192
VEDLEGG A – TILKNYTTETE AVTALER	194
DEL 3 – TYPISKE ALTERNATIVE MEKANISMER OG REGULERINGER	196
I. GENERELT OM ALTERNATIVER	196
II. BÆRING	197
III. BYTTE	198
IV. SKIFTE AV OPERATØRSKAP	199
V. FRADELTE UTVINNINGSTILLATELSER	201

LITTERATURLISTE.....	203
Lover	203
Forskrifter	204
Forarbejder og stortingsmeldinger.....	205
Rettspraksis	205
Litteratur.....	206
Annet.....	209

Innledning

Blant sine modellavtaler har Norsk olje og gass (NOROG¹) en egen modellavtale for kjøp og salg av deltakerandeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel; «Norwegian Oil and Gas recommended Model Agreement for sale and purchase of participating interests in licenses on the Norwegian Continental Shelf».² Dette er altså en avtale om overføring av rettighetene til en utvinningstillatelse fra et selskap til et annet. Overdragelsen forutsetter at selve rettsposisjonen som rettighetshaver overføres.³ I det videre vil dette bli omtalt som *andelsoverdragelser*. Overdragelsen kan enten være salg av en rettighetshavers hele deltakerandel, eller at rettighetshaveren kun selger en del av andelen sin. Normalt sett skjer slike overdragelser mot et kontantvederlag, men dette er ikke en nødvendighet og andre vederlagsmekanismer finnes også.

Artikkelen er strukturert i tre deler; I Del 1 gjennomgår jeg noen generelle utgangspunkter for modellavtalen, Del 2 inneholder kommentarer til de enkelte bestemmelsene i modellavtalen, og i Del 3 gjennomgår jeg enkelte typiske alternative mekanismer og reguleringer.

I Del 1 av artikkelen kommenterer jeg kort situasjonen om andelsoverdragelser på norsk kontinentalsokkel, før jeg ser på enkelte generelle elementer ved modellavtalen, inkludert anvendelsesområdet for og utviklingen av avtalen. Videre vil jeg i Del 1 også gjøre noen generelle kommentarer om bakgrunnsretten for modellavtalen. Dette må ses i sammenheng særlig med de konkrete kommentarene til artikkel 16.1 i modellavtalen.

---

¹ Bransjeforeningen Norsk olje og gass er tilsluttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for oljeselskaper og leverandørbedrifter knyttet til aktiviteten på norsk kontinentalsokkel, jf. Norsk olje og gass sine vedtekter § 1. Selv om NOROG ikke er en offisiell forkortelse for Norsk olje og gass har jeg for enkelthetsskyld valgt å vise til NOROG i det følgende.

² Se <https://norog.no/drift/standardkontrakter-og-modellavtaler/modellavtaler/>

³ Jf. Bjørklund s. 64.

Modellavtalen ofte blir brukt som basis, men i noe justert form, for transaksjoner for felt i utbyggings- eller produksjonsfasen.⁴ Jeg vil derfor i Del 1 også gjøre noen betraktninger rundt en slik bruk.

Avtalen er, på visse punkter, svært nært knyttet opp til særskilte petroleumrettslige regler. Dette gjelder særlig myndighetenes samtykke til overdragelsen og til den skattemessige behandlingen av transaksjonen. Modellavtalen har også en slagside opp i mot Samarbeidsavtalen. Jeg finner det derfor nødvendig for forståelsen av sentrale reguleringer i avtalen, i Del 1 å redegjøre i noen grad for disse rammeverksreguleringene.

Denne artikkelen søker å gi praktiske kommentarer til forståelsen og anvendelsen av bestemmelsene i modellavtalen. Hovedfokuset under artikkelen er derfor selve modellavtalen. De enkelte bestemmelsene vil i Del 2 av artikkelen bli kommentert, og gjennomgangen vil følge den kronologiske oppbygningen av hovedbestemmelsene i avtalen. Innenfor hver enkelt hovedbestemmelse (artikkel) har jeg i stor grad funnet det hensiktsmessig å gruppere gjennomgangen noe mer tematisk.

Modellavtalen er skrevet på engelsk. Av praktiske grunner vil jeg likevel i det følgende bruke tilsvarende norske begreper. Når det gjelder implikasjoner av engelsk ordlyd i forhold til tolkning av avtalen vises det til den generelle gjennomgangen av tolkning av avtalen under kommentarene til artikkel 16.1.

Modellavtalen er utarbeidet med tanke på en normalsituasjon for andelsoverdragelser i såkalte letelisenser hvor vederlaget vil bestå av en ubetinget kjøpesum. I praksis blir modellavtalen i vesentlig grad benyttet for slike andelsoverdragelser.⁵ Man ser likevel at det i noen situasjoner er behov for tilpasninger. Dette kan være at vederlagselementet kan inneholde alternative elementer så som bæring. I tillegg forekommer også bytte av andeler. Disse forholdene vil derfor bli kommentert i Del 3

---

⁴ Michelet og Olimstad viser i sine undersøkelser til at for produserende felt fungerer modellavtalen med betydelige endringer i om lag halvparten av situasjonene, mens for resten av situasjonene fungerer den enten uten vesentlige endringer eller den fungerer godt, men må tilpasses.

⁵ Se Michelet og Olimstad som i sine undersøkelser viser at modellavtalen for slike overdragelser fungerer uten vesentlige endringer i nesten 9 av 10 situasjoner.

av artikkelen. I denne delen av artikkelen vil jeg også kort kommentere andelsoverdragelser i forbindelse med fradeling av utvinningstillatelser, samt noen generelle kommentarer om situasjonen hvor andelsoverdragelsen er kombinert med skifte av operatørskap.

Del 1 – Generelle utgangspunkter

I. Generelt om dagens modellavtale

I.1. Andelsoverdragelser på norsk kontinentalsokkel

Generelt sett er det primære formålet med selskapers deltakelse i utvinningstillatelser, optimal økonomisk gevinst gjennom eierskap til produsert petroleum. Overdragelse av deltakerandeler må forstås på denne bakgrunn. Selskapene vil gjøre en forretningsmessig avveining hvor man vurderer den potensielle inntjeningen fra å fortsette sin deltakelse i utvinningstillatelsen opp i mot hvilken økonomisk gevinst man kan oppnå med å selge andelen. I denne vurderingen vil man særlig vurdere fremtidig kostnader opp i mot hvilke vurderinger man gjør om muligheter for fremtidig utbygging og grad av produksjon. På dette grunnlaget kan det være mange forskjellige grunner til at rettighetshavere ønsker å selge sin deltakerandel.⁶

Der hvor rettighetshavere selger sin fulle deltakerandel er dette gjerne koblet opp i mot strategiske endringer av porteføljebasen til selskapet. Slike salg kan komme i alle faser av petroleumsvirksomheten. Denne typen strategiske valg kan relatere seg til justeringer av hvilke geografiske områder man ønsker å konsentrere virksomheten mot. Dette kan både gjelde områder innenfor kontinentalsokkelen, og i hvilken grad man vurderer den norske kontinentalsokkelen som en hensiktsmessig del av konsernets globale portefølje. Videre kan de strategiske valgene også relatere seg til hvilke faser av petroleumsaktiviteten man ønsker å være representert i. Eksempelvis er en rekke selskapers forretningsgrunnlag rettet mot kun å gjennomføre selve leteaktiviteten. Denne typen selskaper vil typisk søke å selge seg ut med gevinst dersom det gjøres funn.

---

⁶ Om dette se også Hammer m.fl. s. 799–800.

Ved delvise nedslag er et salg gjerne koblet opp med at man ønsker å redusere sin kostnadseksposering. Slike nedslag er dermed oftest vanlige i forkant av undersøkelsesbrønner eller i forbindelse med gjennomføring av utbygging av en petroleumforekomst. Delvise nedslag kan også være aktuelt ut i fra et aktivt ønske om å bringe inn et gitt selskap i interessentskapet fordi dette selskapet har en særskilt kompetanse. Videre benyttes også overdragelse av deltakerandelen som alternativ til samordning etter petroleumsløven § 4-7 eller fordi selskaper for øvrig finner det hensiktsmessig å balansere deres respektive deltakerandeler i utvinningstillatelser innenfor et område.

Bruk av overdragelsesmekanismen kan også bli aktuelt i forbindelse med mislighold og uttreden under Samarbeidsavtalen, jf. henholdsvis Samarbeidsavtalen artikkel 9 og artikkel 24.⁷

I.2. Anvendelsesområdet for modellavtalen

Det følger av innledningen til modellavtalen at den gjelder for kjøp og salg av deltakerandeler i utvinningstillatelser i den såkalte letefasen. Nærmere bestemt har man tenkt på perioden fra tildeling av utvinningstillatelsen og frem til beslutning om konkretisering (BOK), jf. implisitt i Samarbeidsavtalen artikkel 15.1.⁸ Ved BOK beslutning starter et mer konkret løp frem mot en mulig utbygging av forekomsten. Man går med andre ord etter hvert over i den såkalte utbyggingsfasen. Når utbyggingen er ferdig vil feltet gå inn i produksjonsfasen. I og med at disse fasene kan avlede andre typer spesielle hensyn enn letefasen, har NOROG avgrenset det primære anvendelsesområdet for modellavtalen opp i mot dette beslutningstidspunktet.

I letefasen vil det som regel være relativt få kontrakter som interessentskapet har inngått. I tidlig fase vil det først og fremst være snakk om seismikk kontrakter. Dersom det blir aktuelt å bore en letebrønn, vil derimot kontraktsomfanget øke noe med inngåelse av riggkontrakt

---

⁷ Om disse bestemmelsene se Tveit 2014 henholdsvis s. 142–156 og s. 290–306.

⁸ For mer om BOK beslutninger se Tveit 2014 s. 219 og s. 222–223.

og kontrakter for boretjenester med videre. Videre kan det også være aktuelt å inngå eventuelle studiekontrakter.

I letefasen vil det i utgangspunktet ikke være noen innretninger som inngår i rettighetshavergruppens fellesmasse. Det kan dog være boret en eller flere letebrønner. I denne sammenheng forstås letebrønn som en brønn boret for å påvise mulig forekomst av petroleum (undersøkelsesbrønn) eller for å skaffe informasjon for å avgrense en påvist forekomst (avgrensingsbrønn), jf. tilsvarende begrepsbruk i ressursforskriften § 2.

I.3. Utviklingen av modellavtalen

NOROG sin modellavtale for andelsoverdragelser i letelisenser ble første gang etablert i 2006. Grunnlaget for etableringen av denne modellavtalen var at avtalene i industrien for kjøp og salg av deltakerandeler på dette tidspunktet hadde fått store likhetstrekk med hensyn til regulering av vesentlige avtalevilkår.⁹ Det var antatt at disse avtalene var basert på erfaringer både fra salg av aksjeselskaper og andre tilsvarende transaksjoner, i tillegg til erfaringer med andelsoverdragelser fra britisk kontinentalsokkel.¹⁰ At modellavtalen er utformet på engelsk er et likhetstrekk denne avtalen har med en rekke andre avtaler innenfor norsk olje- og gassvirksomhet.

I 2010 ble foretatt en revisjon av modellavtalen. Dette var en begrenset revisjon. I stor grad ble det gjort tekniske oppdateringer av avtalen, først og fremst knyttet til § 10-forskriften. I tillegg ble garantireguleringene gjennomgått og utbygget, og man introduserte den såkalte «sole remedy» bestemmelsen, jf. artikkel 10.5 i dagens modellavtale.¹¹

---

⁹ Jf. Pedersen s. 95. Om generelle hensyn for utvikling av modellavtaler se Martin s. 3–4.

¹⁰ Jf. Hammer m.fl. s. 815. Pedersen viser på s. 108–109 på visse sentrale likehetstrekk med andre typer transaksjoner, og grunnlaget med erfaringer fra britisk sokkel er antatt av Pedersen s. 109–110. Etter min mening vil man se at strukturen i modellavtalen i stor grad er tilsvarende som for norske virksomhetsoverdragelsesavtaler, jf. Aabø-Evensen s. 740–741. Aabø-Evensen viser også på s. 741 til samspillet mellom norske og engelske avtaler innenfor det nevnte området.

¹¹ For mer om dette revisjonsarbeidet se innledningen til modellavtalen.

Den andre og nyeste revisjon av modellavtalen er fra 2016. Dette var en omfattende revisjon hvor alle deler av avtalen ble nøye gjennomgått og behandlet. Noen av hovedpunktene i dette revisjonsarbeidet var økt bruk av NOROG «modellreguleringer» (se nedenfor), og overgangen til et renere risikoovergangsregime. I tillegg klargjorde man inter partes ansvarsreguleringene, både med hensyn til garantiene og regimet for misligholdssanksjoner.¹²

Modellavtalen er utarbeidet med tanke på å være så fullstendig og klar at den i utgangspunktet skal kunne brukes som en avtale i en konkret overdragelse uten at det skal være behov for å gjøre vesentlige suppleringer til eller endringer av avtalen. Grunnlaget for dette har vært å utarbeide en avtale som generelt sett balanserer kjøpers og selgers interesser. En rekke reguleringer fremstår dermed som generelle kompromisser mellom disse interessene. På grunn av dette er det viktig å se forskjellige reguleringer i sammenheng.

Det er likevel verdt å merke seg at selv for ordinære kontantoverdragelser av andeler i letefasen bør avtalen ikke brukes ukritisk. For det første inneholder modellavtalen i seg selv en rekke alternative og/eller valgfrie regulering. For det andre vil partene alltid måtte ta stilling til det konkrete risikobildet i den enkelte overdragelsen. Eksempelvis for letelisenser med lang historikk kan det ha oppstått særegne forhold som kan fordra en særskilt behandling av partene. Både selger og kjøper bør derfor ha et bevisst forhold til de enkelte bestemmelsene i avtalen og gjøre en vurdering av hvorvidt disse er tilstrekkelig dekkende for den aktuelle overdragelsessituasjonen.

I.4. NOROG «modellreguleringer»

NOROG har utarbeidet en rekke modellavtaler. I tillegg til modellavtalen for andelsoverdragelser har man modellavtaler for konfidensialitetsavtale for datarom, generell konfidensialitetsavtale, studieavtale for bruk i situasjoner med tredjepartstilknytninger, «area of mutual interest»-avtale,

---

¹² For mer om dette revisjonsarbeidet se innledningen til modellavtalen.

proximityavtale, rørledningskrysningsavtale og rørledningstilknytningsavtale.¹³ Gjennom dette arbeidet har man søkt å standardisere enkelte generelle bestemmelser som går igjen i flere av disse avtalene. Dette gjelder først og fremst voldgiftsreguleringen, konfidensialitetsreguleringen, inklusiv definisjonen av familieselskap, notifikasjonsbestemmelsen og reguleringen om «conduct of the parties». Min erfaring er at i alle fall noen av disse bestemmelsene også benyttes i en viss grad av industrien i andre avtaler.

Disse bestemmelsene er som sådan ikke godkjent av NOROG som egne modellreguleringer. Samtidig inngår de i flere av de nevnte modellavtalene, og i den senere tid har disse blitt aktivt gjenbrukt i utarbeidelsen av nye modellavtaler, inklusiv den siste revisjonen av modellavtalen for andelsoverdragelser. På denne bakgrunn er min forståelse at disse bestemmelsene i praksis brukes av NOROG som «modellreguleringer» og jeg vil derfor referere til dem som dette i denne artikkelen.

II. Bakgrunnsrett for tolkning av modellavtalen

Generelt sett kan bakgrunnsrett som begrep, knyttes til rettslige normer med potensiell anvendelse i et gitt kontraktsforhold som ikke har noen forankring i partenes spesifikke forhold.¹⁴ En slik bred tilnærming vil også eventuelt kunne sies å omfatte lovregler som regulerer rammene for gjennomføring av avtaleforholdet. For andelsoverdragelser finner man slike lovregler i det petroleumsrettslige regelverket. Med grunnlag i at rammene for petroleumsvirksomhet også er lagt delvis gjennom konsesjonsverket, inneholder også Samarbeidsavtalen slike rammereguleringer. Når jeg i det følgende viser til bakgrunnsretten, så er det en noe snevrere betraktning som legges til grunn. Det jeg først og fremst vil

---

¹³ Se <https://norog.no/drift/standardkontrakter-og-modellavtaler/modellavtaler/>

¹⁴ Slik lagt til grunn av Alvik s. 379, fotnote 3.

legge i bakgrunnsretten i denne sammenhengen, er rettslige reguleringer eller normer som vil spille inn ved tolkningen av avtalens bestemmelser generelt sett. Innholdet i rammereguleringene i det petroleumsrettslige regelverket og konsesjonsverket vil derfor bli adressert separat nedenfor.¹⁵

Kjøpsloven regulerer «kjøp» generelt sett, jf. kjøpsloven § 1 (1). Kjøp vil også inkludere verdipapirer, fordringer og rettigheter, for eksempel lisenser.¹⁶ Kjøpsloven gjelder derfor i utgangspunktet som bakgrunnsrett ved andelsoverdragelser.¹⁷ I medhold av kjøpsloven § 3, får lovens bestemmelser likevel kun anvendelse dersom noe annet ikke er avtalt mellom partene. Dette er et utslag av det grunnleggende prinsippet i kontraktsretten om avtalefrihet.¹⁸ Det er altså de partsspesifikke forutsetningene i det enkelte avtaleforhold som vil være avgjørende.¹⁹

Det er i modellavtalen ikke gjort noen generell, eksplisitt avgrensning mot kjøpsloven. Generelt sett vil derfor kjøpsloven være relevant for andelsoverdragelser som er inngått med grunnlag i modellavtalen. Det avgjørende vil dermed være hvorvidt, og i så fall i hvilken grad, kjøpslovens bestemmelser vil være relevante for de enkelte reguleringer og elementer i modellavtalen.

På et generelt nivå er utgangspunktet at det er lagt til grunn for tolkning av avtaler at bakgrunnsretten vil være relevant både som underbyggende faktor ved en tolkning som følger av andre tolkningsfaktorer, og som et relevant selvstendig tolkningsmoment når en sikker løsning ikke

---

¹⁵ Merk at også rammebestemmelser i petroleumsregelverket og konsesjonsverket vil kunne spille inn ved tolkningen av avtalebestemmelser som særlig adresserer disse rammene. Dette er dog i utgangspunktet mer avgrensede problemstillinger. Et annet element er at konsesjonsverket og praksis under dette vil kunne spille inn ved tolkning av avtalen ved betraktninger om systemkonsistens. Dette elementet adresseres i mine kommentarer til artikkel 16.1 nedenfor.

¹⁶ Jf. Ot.prp.nr. 80 (1986–1987) s. 48.

¹⁷ Jf. Hammer m.fl. s. 815, Pedersen s. 97 og Hasaas 2013.

¹⁸ Om dette se Alvik s. 379.

¹⁹ Men rettspraksis har også blitt tolket dit hen at bakgrunnsretten til en viss grad kan utfylle en avtale selv når avtalen allerede regulerer samme område på en detaljert måte som avviker fra bakgrunnsrettens regulering, jf. Cordero-Moss punkt 2.4 sine kommentarer til Rt. 2012.1779.

følger av den inngåtte avtalen.²⁰ Det sistnevnte kan ses på som utslag av en tankegang om at der kontrakten er uklar, er den jo nettopp med en slik uklarhet ikke uttømmende.²¹

Samtidig vil det, etter min mening, i utgangspunktet være en relativt høy terskel for slik utfyllende tolkning av modellavtalen. Dersom partene har regulert det aktuelle forholdet på en bestemt måte, eventuelt unnlatt en bestemt regulering, vil det generelt, og spesielt dersom avtalepartene er profesjonelle parter, være naturlig at dette respekteres ved tolkningen.²² For modellavtalen kommer slike betraktninger særlig til uttrykk ved misligholdssanksjoner hvor det i avtalens artikkel 10.5 er gitt eksplisitt uttrykk for at de sanksjonene som er regulert i avtalene skal anses som uttømmende. Videre gir artikkel 9.1.2, første ledd uttrykk for at reguleringen av selgers garantier i artikkel 9.1.1 er ment å være uttømmende. Fra et generelt perspektiv vil det dermed, etter min mening, være relativt lite rom for å anvende kjøpslovens regler om henholdsvis selgers opplysningsplikt (som vil være omfattet av selgers garantier i artikkel 9.1.1) eller misligholdssanksjoner som *supplement* til modellavtalens reguleringer, all den tid modellavtalen gir uttrykk for utfyllende reguleringer innnefor disse områdene.

Et annet element er at andelsoverdragelser er egen særegen form for kjøp. Dette reflekteres også gjennom at modellavtalen innehar en rekke

---

²⁰ Hasaas 2013 legger til grunn at bakgrunnsretten er «en viktig tolkningsfaktor» særlig sett i lys av at avtaleformatet brukt under modellavtalen er relativt kortfattet. Et slikt perspektiv bør nok modifieres noe. Etter min mening vil det måtte vurderes i de enkelte reguleringer hvorvidt disse gir uttrykk for en tilstrekkelig klarhet om hva som er avtalt mellom partene.

²¹ Om slike betraktninger se Alvik s. 403.

²² Slik også lagt til grunn av Tørum s. 222–223, og Christoffersen s. 109 dersom bestemmelser i bakgrunnsretten ikke har motstykker i avtalen. Se også HR-2018-2256-A, avsnitt (96) – (103). Selv om det i sistnevnte sak ble vist til at «[t]aushet i en kontrakt kan nok i en del tilfeller tilsi utfylling med bakgrunnsrett», så ble det blant annet vist til at «[p]artene har benyttet en standardkontrakt som ikke åpner for direktekrav, til tross for at det finnes andre standardkontrakter som har en slik uttrykkelig adgang. [...] Det sentrale her er imidlertid at det er tale om profesjonelle parter som må ta konsekvensen av sitt valg av kontraktsformular og eventuelle forsømmelser i den forbindelse. Jeg minner her om det jeg har gjengitt fra kontraktsformulærets trykte standardtekst [...]». For øvrig vises det til videre kommentarer om tolkning av avtalen under kommentarene til artikkel 16.1 nedenfor.

særreguleringer om eksempelvis gjennomføringen av overdragelsen. Jeg mener derfor at man bør være forsiktig med å anvende kjøpslovens regler for dette kontraktsområdet. Etter min mening vil det først og fremst være regler i kjøpsloven som kan anses som utslag av mer alminnelige kontraktsrettslige prinsipper, som vil kunne være relevante ved tolkninger om avtaler om andelsoverdragelser.²³ Et eksempel på en slik regel er kjøpsloven § 19 som forankrer selgers opplysningsplikt. Denne opplysningsplikten kan sies å være et utslag av det alminnelige kontraktsrettslige lojalitetsprinsippet partenes plikt til å ta hensyn til hverandres interesser. Dette prinsippet gjelder også for avtaler mellom næringsdrivende, og vil kunne komme til anvendelse både ved inngåelse av en avtale og underveis i avtaleforholdet.²⁴ Generelt sett har det blitt lagt til grunn for en eventuell lojalitetsplikt, at det må være klanderverdig å ikke ivareta den andre avtalepartens interesser.²⁵ Dette betinger at en avtalepart i det konkrete avtaleforholdet har en beskyttelsesverdig forventning om at den andre avtaleparten handler / frastår fra å handle på en bestemt måte. Et utslag av lojalitetsprinsippet finner man i modellavtalens artikkel 6.2 om partenes generelle samvirkeplikter for å få gjennomført den avtalte overdragelsen. Etter min mening vil lojalitetsprinsippet også kunne være relevant ved tolkningen av andre elementer i avtalen.²⁶ Særlig relevant i så måte er fastleggingen av rekkevidden av selgers opplysningsplikt, jf. særlig artikkel 9.1, bokstav (h).²⁷

Oppsummeringsvis kan man si at kjøpsloven, og da først og fremst reguleringer som gir uttrykk for mer alminnelige kontraktsrettslige

---

²³ Om slike alminnelige kontraktsrettslige prinsipper, se Alvik s. 387–388.

²⁴ Slik lagt til grunn i Rt. 1995.1460 og i Rt.2005.268 avsnitt (55). Både Hagstrøm 2011 s. 77 og Hasaas 2013 legger også til grunn at det har vært en økt tendens til å vektlegge lojalitetshensyn. Se også Christoffersen s. 553–556 sin gjennomgang av lojalitets- og rimelighetshensyn ved tolkning av virksomhetsoverdragesavtaler. Etter min mening må Christoffersens vurderinger av rimelighetshensyn i forhold til tolkning av modellavtalen balanseres opp i mot de nevnte betraktninger om tolkning av standardavtaler.

²⁵ Jf. Nazarian s. 326–327.

²⁶ For virksomhetsoverdragelser legger Aabø-Evensen på s. 742–743 til grunn at lojalitetsplikten først og fremst vil kunne ligge til grunn for en rimelighetstolkning i situasjoner hvor ordlyden åpner for flere tolkningsalternativer.

²⁷ Jf. slik også i Christoffersen s. 115 i forhold til selgers opplysningsplikt ved virksomhetsoverdragelser.

prinsipper, vil kunne danne et bakteppe, i alle fall der hvor avtalen byr på tvil, eller åpner for flere tolkningsalternativer.²⁸ I slike situasjoner vil kjøpsloven som bakgrunnsrett, kunne utgjøre en relevant målestokk for hva som vil kunne fremstå som en rimelig løsning.²⁹ Slike vurderinger må vurderes konkret ved tolkningen av rekkevidden av de enkelte bestemmelsene i modellavtalen. I en slik vurdering vil nettopp spørsmålet om i hvilken grad den konkrete bestemmelsen i seg selv innehar tolkningstvil, inklusiv hvorvidt den konkrete bestemmelsen er tilstrekkelig uttømmende, være sentralt. Med grunnlag i de nevnte generelle betraktninger, vil jeg derfor komme tilbake til dette i kommentarene til de enkelte bestemmelsene i modellavtalen hvor jeg finner slike vurderinger særlig relevante.

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser vil ha en rekke likhetstrekk med virksomhetskjøp i form av særlig aksjekjøp. Dette belyses eksempelvis gjennom grunnlaget for tilblivelsen av modellavtalen.³⁰ Dermed vil rettspraksis og juridisk teori for virksomhetsoverdragelser kunne være relevant ved tolkning av modellavtalen. Virksomheten som drives under en utvinningstillatelse styres av styringskomiteen, og videre gjennom vedtak med tilstrekkelig flertall i komiteen. Med unntak av de situasjonene hvor kjøper overtar 100 % av deltakerandelene i en utvinningstillatelse, vil utøvelsen av eierrettigheter i selve virksomheten være underlagt flertallsbeslutninger i styringskomiteen med representanter for flere rettighetshavere. På tilsvarende måte som det for aksjekjøp må trekkes en grense for hvilke kjøp som anses som virksomhetskjøp, mener jeg at tilsvarende betraktninger må legges til grunn for andelsoverdragelser.³¹ Kjøpsgjstanden ved andelsoverdragelser vil i utgangspunktet være selve andelen som overdras. Når dette er sagt, så vil tilgangen til den underliggende virksomheten til interessentskapet også være sentral ved andelsoverdragelsen. Dermed vil også virksomheten være relevant, eksempelvis når man skal klarlegge hva som kan utgjøre mangler ved

---

²⁸ Jf. Pedersen s. 97.

²⁹ Jf. Christoffersen s. 109.

³⁰ Om dette se kommentarene om utviklingen av modellavtalen.

³¹ Om slike avveininger ved aksjekjøp se Christoffersen s. 27–28.

overdragelsen.³² På grunn av det nevnte utgangspunktet, så vil det nok være en fordel om man særskilt regulerer forhold ved virksomheten dersom man vil ønske å underlegge slike forhold mangelsvurderinger. Det er for så vidt også dette som er lagt til grunn eksempelvis i modellavtalens artikkel 9.1.1, jf. modellavtalens fotnote 16.

Slike analogier opp i mot alminnelige virksomhetskjøp må likevel anvendes med en viss varsomhet. Utvinningstillatelser for petroleumsvirksomhet, inklusiv interessentskapets organisering og virksomhet, er som tidligere nevnt, særskilt regulert gjennom petroleumsregelverket og konsesjonsverket. I tillegg til styringskomiteens rolle, så har også operatøren en særskilt rolle opp i mot rettighetshaverne i forhold til hvordan virksomheten drives. De sentrale prinsippene for utøvelsen av petroleumsvirksomheten på sokkelen så som de nevnte forholdene om utvinningstillatelsens grunnleggende prinsipper, styring av interessentskapet og operatørens regulerte rolle, vil måtte hensyntas også når man vurderer overdragelsessituasjonen.³³

III. Bruk av modellavtalen for utbyggings- og produksjonsfasen

Min forståelse er at modellavtalen i vesentlig grad brukes i alle fall som utgangspunkt for overdragesavtaler for deltakerandeler i utvinningstillatelser i andre faser enn letefasen.³⁴ Dette kan være både i utbyggings- og produksjonsfasen. Generelt sett opplever jeg at man bruker modellavta-

---

³² Jf. slik også lagt til grunn i Christoffersen s. 83–88 i forhold til vurderinger av aksjekjøp. Christoffersen legger til grunn at «kjøpslovens regler om mangelsrisiko kan få anvendelse på underliggende verdier ved alle former for aksjekjøp».

³³ Om dette vises det til mine kommentarer om systembetragtninger under kommentarene til artikkel 16.1 nedenfor.

³⁴ Slik også lagt til grunn av Abrahamsen 2013. Dette vises også av Michelet og Olimstad sine undersøkelser hvor det legges til grunn at modellavtalen brukes som mal i alle overdragelser.

lens struktur, men at avtalen bygges ut med mer omfattende reguleringer. I det følgende vil jeg fremheve noen typiske forhold som etter min mening bør reguleres særskilt for slike situasjoner.

I forhold til letelisenser, inneholder produserende felt mer omfattende innretninger. Dette kan være alt fra undersjøiske installasjoner til egne plattformer eller innleid FPSO. Videre vil det typiske være flere brønner som er boret i utvinningstillatelsen. Produserende felt vil også ha en mer omfattende avtaleportefølje, det være seg både avtaler knyttet til evakuerings-, prosesserings- og transportløsninger og flere leverandørkontrakter. Dersom feltet har produsert over lengre tid, vil også levetiden i seg selv være en egen faktor. Tidsaspektet, inklusiv på hvilket tidspunkt i henholdsvis utbyggings- og produksjonsfasen man befinner seg i, vil kunne spille inn både med hensyn til innretningenes teknisk tilstand, inklusiv oppdatert informasjon om innretningene, og med hensyn til tilgjengelig oppdatert informasjon om avtaleporteføljen.

En direkte konsekvens av de nevnte forholdene er at det blir mer omfattende forberedelser før avtaleinngåelse for begge parter. For selger vil det bli et mer omfattende arbeid å utarbeide et fullstendig datarom, inklusiv å holde dette tilstrekkelig oppdatert. Det sistnevnte vil særlig være en utfordring der hvor interessentskapet er i en utbyggingsfase. For kjøper vil denne ha en større utfordring med å få gjennomført en tilstrekkelig grundig due diligence.³⁵

I selve avtalen vil de nevnte forholdene medføre et eventuelt større behov for individuelle tilpasninger i modellavtalens reguleringer. Det kan virke som om det er enkelte temaer som i særlig grad går igjen i så måte.³⁶

For utvinningstillatelser i utbyggings- eller produksjonsfasen vil pro et contra oppgjøret kunne bli mer komplisert enn for letefasen. Dette henger sammen med at det for en utvinningstillatelse med mer aktivitet, nødvendigvis også vil være mer overføringer mellom rettighetshaverne og operatøren. Dermed vil selve cash call mengden være større i perioden

---

³⁵ Slik også lagt til grunn av Abrahamsen 2013.

³⁶ Michelet og Olimstad viser til at særlig følgende forhold går igjen som diskusjonste-maer: det subsidiære fjerningsansvaret, mekanismer for regulering av kjøpesummen, interim-perioden, vilkårene for gjennomføring, og risiko og ansvar.

mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen, og i praksis vil det kunne være større risiko for over / under calls og mer kompleksitet i arbeidskapitalen. For felt i utbyggings- eller produksjonsfasen vil det som regel, også være en større lagerbeholdning som vil inngå i arbeidskapitalen. I tillegg til å vite omfanget av den fysiske lagerbeholdningen, vil den bokførte verdien av denne måtte håndteres under pro et contra oppgjøret. Det er i denne sammenhengen relevant at det i Regnskapsavtalen artikkel 4.1, tredje ledd er inntatt en egen bestemmelse om at det kan kreves at operatøren gjør en særskilt vareopptelling i forbindelse med andelsoverdragelser.³⁷

I forbindelse med pro et contra oppgjøret vil partene for overdragelser av deltakerandeler for produserende felt, også måtte gjøre et nettooppgjør for produksjonen i perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen; med andre ord selgers salgsinntekter i denne perioden. I tillegg til at man ved dette oppgjøret inkluderer selgers over- / underløftingsposisjon av petroleum ved effektiv dato, vil man altså inkludere inntektene fra petroleum solgt etter effektiv dato. Videre kan det være aktuelt å overdra selgers transportrettigheter, alternativt at selger påtar seg å besørge kjøpers transporterering av petroleum i en viss periode. Dette er viktige kommersielle forhold som har betydning for prisingen av deltakerandelen som overdras. Min erfaring er at disse forholdene avtalemessig generelt sett følger en relativt standardisert ramme, mens de individuelle kommersielle betingelsene vil variere fra sak til sak.

Videre vil det fra kjøpersiden også kunne bli spørsmål om å gjøre unntak fra den rene risikoovergangen i artikkel 8.1, eller om man skal avkreve mer omfattende garantier fra selger i artikkel 9. Ved andelsoverdragelser for utbyggings- og produksjonsfasen vil produksjonsinnretningene utgjøre et vesentlig element for kjøpers vurdering av verdien til andelen som overdras. Dermed kan det være mer aktuelt å adressere installasjonenes tekniske tilstand særskilt i avtalen. Også andre særlige forhold knyttet til produksjonsinnretningene, så som om det har forekommet forurensningshendelser, vil kunne være særlig relevant for kjøper å adressere. Samtidig vil nok selger generelt sett henføre kjøper til

---

³⁷ Om denne bestemmelsen se kommentarene til Samarbeidsavtalen ovenfor.

sistnevntes gjennomgang av datarommet, og dermed legge til grunn at garantien om et komplett datarom i artikkel 9.1.1, bokstav (h) bør være tilstrekkelig for kjøper.³⁸ En løsning som noen ganger blir valgt, er at selger gjennom subjektive garantier presiserer at han ikke er klar over at det har forekommet visse typer hendelser innen en gitt periode forut for avtaleinngåelsen.

Særlig i utbyggingsfasen vil det også i større grad være aktuelt for kjøper med en generell «material adverse changes» (MAC) regulering.³⁹ Dersom en slik regulering vurderes, vil den nok i praksis først og fremst være koblet opp i mot utviklingen av interessentskapets aktivitet. Jeg vil anta at selger vil ha svært vanskelig for å akseptere slike reguleringer relatert til utenforliggende omstendigheter så som markedsutvikling av oljepris. For produserende felt vil nok selger ha en vel så stor interesse som for letelisenser til å ha en «ren» utgang og dermed til å fastholde den risikoovergangen som legges til grunn i denne bestemmelsen. Det kan likevel være spesielle forhold som det potensielt kan være et ønske om å regulere særskilt.⁴⁰

Videre vil også feil i tilknytning til fordeling av petroleum – ofte generelt referert til som måle- og allokeringsefeil – kunne være forhold som man kan se for seg bli adressert særskilt.⁴¹ Slike forhold har i de senere årene vist seg å være svært relevant for en rekke produserende felt. Artikkel 4.8 viser til betalinger og krediteringer. Siden kjernen i måle- og allokeringsefeil omfatter feil produktallokering, vil slike feil, etter min mening, vanskelig kunne sies å være adressert av artikkel 4.8. Dermed vil

---

³⁸ Se Abrahamsen 2013 for en oversikt over hvilke elementer som bør inngå i en juridisk due diligence prosess for produserende utvinningstillatelser.

³⁹ Se Aabø-Evensen s. 798–801 om slike bestemmelser for virksomhetsoverdragelser. Hasaas 2013 angir en liste over eksempler på typiske forutsetninger som påvirker risikoallokeringen i en overdragelsesavtale. Såkalte hardshipklausuler er dessuten omfattende behandlet av Bruserud.

⁴⁰ Se for øvrig kommentarene til artikkel 4.8 nedenfor.

⁴¹ Det bemerkes at slike feil kan være svært mangeartede og den generelle omtalen som «måle- og allokeringsefeil» vil ikke alltid være like treffende. Feilene kan også oppstå som rene rapporteringsfeil, selv om den faktiske allokeringen som sådan er korrekt (men basert på feil grunnlag).

denne typen feil måtte bli håndtert under den generelle risikoallokeringen i artikkel 8.1, dersom partene ikke har avtalt en særskilt regulering.

Som nevnt, vil felt i utbyggings- eller produksjonsfasen også ha en mer omfattende avtaleportefølje enn utvinningstillatelser i letefasen. Det vil dermed bli nødvendig med mer arbeid for partene for å klarlegge hvilke avtaler som inngår i de tilknyttede avtalene, jf. vedlegg A. Særlig ved felt som har vært i produksjon over en viss tid, vil det være viktig for kjøper å få oversikt over alle endringsavtaler til slike avtaler. Det vil også i større grad kunne være behov for å innhente tredjepartssamtykke for å overføre avtaleposisjoner under disse. Selv om noen transportavtaler, tilknytningsavtaler, krysningsavtaler, proximityavtaler med videre på norsk sokkel legger opp til en mer eller mindre direkte overføring av slike posisjoner ved andelsoverdragelser, så vil ikke dette alltid være tilfellet. Særlig dersom feltet er tilknyttet installasjoner på britisk sokkel, bør partene ta høyde for at det vil kunne ta tid å innhente slike samtykker.⁴²

Når det gjelder det subsidiære fjerningsansvaret i petroleumsløven § 5-3, tredje ledd, så vil dette i aller høyeste grad være et forhold som selger vil ønske å regulere ved andelsoverdragelser for produserende felt.⁴³ Dette er naturlig da dette ansvaret til kunne medføre store kostnader når et utbygd felt skal avslutte produksjonen. Det subsidiære fjerningsansvaret vil medføre en avgrensning av den rene risikoovergangen som er lagt til grunn i artikkel 8.1.⁴⁴ Min forståelse er at selger i dag normalt sett vil avkreve en finansiell sikkerhetsavtale fra kjøper (en såkalt «Decommissioning Security Agreement»)⁴⁵ Dette gjøres typisk enten i form av å kreve en morselskapsgaranti eller en finansiell garanti fra en tredjepart (et såkalt «Letter of Credit»). For nærmere vurderinger rundt slike arrangement, inklusiv standard eksempler for slike avtaler, vises det til NOROG

---

⁴² Om håndtering av samtykkeforhold under tilknyttet avtaler se kommentarene til artikkel 7.1 nedenfor.

⁴³ Om dette ansvaret se Hammer m.fl. s. 442–452 og Selvig.

⁴⁴ Jf. kommentarene til artikkel 8.1 nedenfor.

⁴⁵ Abrahamsen 2013 legger til grunn at dette først og fremst gjelder for de større oljeselskapene, såkalte «majors». Michelet og Olimstad viser også til andre eventuelle modeller for å håndtere dette ansvaret inter partes. Se også Lind og Rabben for en gjennomgang av forskjellige løsninger.

modellavtale for finansiell sikkerhet for fjerningsforpliktelser.⁴⁶ Selger vil nok kreve at utstedelsen av en slik sikkerhetsavtale inntas i artikkel 6.1 som en betingelse for gjennomføringen av andelsoverdragelsen. Men for å ha full kontroll med innholdet av avtalen, og hvem den utstedes fra, så vil nok selger være mer tjent med at denne fremforhandles og inngås ved avtaleinngåelsen. Eventuelt kan selve garantien utstedes ved gjennomføringsdatoen.

IV. Petroleumsregelverket og konsesjonsverket

IV.1. Generelt om petroleumsregelverket og konsesjonsverket

På den norske kontinentalsokkelen tildeles andeler i utvinningstillatelser med grunnlag i offentligrettslige konsesjoner. Utøvelsen av de rettigheter og plikter som følger av disse konsesjonene må utøves innenfor rammene av det det petroleumsrettslige regelverket og konsesjonsverket. Dette gjelder også for overdragelser av slike andeler. De mest sentrale delene av petroleumsregelverket i denne sammenheng er petroleumsloven §§ 10-12 og 10-18, og utfyllende bestemmelser i petroleumsforskriften. Reglene i disse bestemmelsene regulerer den alminnelige adgangen til overdragelser, inklusiv Olje- og energidepartementets samtykke til disse. Videre vil også det skatterettslige regelverket sette rammer for slike overdragelser og det økonomiske og skattemessige innholdet i transaksjonene. De skattemessige sidene av andelsoverdragelser vil kunne utgjøre et vesentlig element ved fastsettelsen av vederlaget. Innenfor det skatterettslige regelverket vil det først og fremst være petroleumsskatteloven § 10 og § 10-forskriften som regulerer andelsoverdragelser. Interessentskapet

---

⁴⁶ Se <https://norog.no/globalassets/dokumenter/naringspolitikk/skatt-og-fiskalt/modellavtaler/norog-5---finansiell-sikkerhetsavtale-for-fjerningsforpliktelser-norsk-150517-20170515150731.pdf>

hvor andelen overdras reguleres dessuten av konsesjonsverket. Konsesjonsverket omfatter selve utvinningstillatelsen og Samarbeidsavtalen.⁴⁷ Vedlegg A – Samarbeidsavtale inneholder reguleringer som er direkte relevant for andelsoverdragelser.

Siden de nevnte reguleringene gir føringer for, og begrensninger på, innholdet i avtaler om andelsoverdragelser vil disse i det følgende bli gjennomgått på et generelt grunnlag. De mer konkrete implikasjonene for de enkelte bestemmelsene i modellavtalen vil bli gjennomgått i tilknytning til kommentarene til de enkelte bestemmelsene i avtalen.

IV.2. Petroleumsloven og petroleumsforskriften

Andelsoverdragelser er regulert i petroleumsloven § 10-12, første ledd, første punktum. Denne reguleringen er en videreføring av § 61 i 1985-loven. Det sentrale spørsmålet i forhold til om bestemmelsen kommer til anvendelse, er hvorvidt det avtales en transaksjon hvor de rettighetene som knytter seg til rettighetshaverposisjonen under utvinningstillatelsen i realiteten overføres til andre enn rettighetshaveren som har fått tildelt utvinningstillatelsen.⁴⁸ Det bemerkes at arrangementer hvor en tredjemand får en viss andel av overskuddet i rettighetshaverens virksomhet, i utgangspunktet ikke er omfattet av § 10-12.⁴⁹

I medhold av § 10-12 kan ikke en andelsoverdragelse skje uten samtykke fra Olje- og energidepartementet til overdragelsen. En andelsoverdragelse vil dermed ikke kunne gjennomføres før slikt samtykke foreligger.⁵⁰ Avgjørelsen av hvorvidt det skal gis samtykke til overdragelsen er underlagt departementets diskresjonære skjønn og springer ut av hensynet til å sikre statlig kontroll med hvem som til enhver tid er rettighetshaver og hvor stor andel selskapet har i den enkelte

---

⁴⁷ Om hva som her menes med Samarbeidsavtalen se kommentarene til definisjon nr. 1.13 nedenfor.

⁴⁸ Jf. Hammer m.fl. s. 801.

⁴⁹ Jf. Hammer m.fl. s. 801–802 og Bjørklund s. 65. Tradisjonelt ser det ut til at slike arrangementer er benevnt som såkalte «farm-in» arrangementer. Min forståelse er at man i dag heller omtaler dette som «profit sharing».

⁵⁰ Jf. Bjørklund s. 69.

utvinningstillatelse.⁵¹ Dette er reflektert i petroleumsforskriften § 72 som viser til at bestemmelsene som fastsetter krav til rettighetshaverne ved tildeling av utvinningstillatelser, kommer til anvendelse så langt de passer ved samtykke etter § 10-12, første ledd.

§ 10-12 stiller i utgangspunktet ingen spesifikke krav til innholdet i overdragelsesavtalen, og departementets samtykke gis for overdragelsen som sådan.⁵² Når dette er sagt så er det klar praksis for at departementet fører kontroll med innholdet av overdragelsesavtalen.⁵³ Min forståelse er at dette først og fremst er en kontroll av at overdragelsen ikke er i brudd med petroleumsregelverket, inklusiv at den er i tråd med relevante ressursforvaltningshensyn. I tråd med dette stilles det i alminnelighet som vilkår at Finansdepartementet samtykker til de skattemessige virkningene av overdragelsen.⁵⁴

Departementet har i medhold av den generelle vilkårshjemmelen i petroleumsloven § 10-18, andre ledd, anledning til å stille vilkår for deres samtykke til overdragelsen.⁵⁵ I hvilken grad det er aktuelt å stille vilkår til avtalen vurderes av Olje- og energidepartementet først og fremst i forhold til samsvar med petroleumsregelverket og ressursforvaltningsmessige hensyn. Dette angis nærmere i petroleumsforskriften §§ 10 og 11, jf. petroleumsforskriften § 72.

Min forståelse er at dersom den konkrete overdragelsesavtalen er i tråd med modellavtalen, at kjøper oppfyller minstekravene som stilles til rettighetshavere, og det ikke foreligger spesielle forhold rundt overdragelsen, partene i overdragelsesavtalen eller aktiviteten i utvinningstillatelsen, så vil Olje- og energidepartementet normalt sett ikke stille spesielle vilkår for et eventuelt samtykke.⁵⁶

Mer problematisk vil det være dersom overdragelsesavtalen inneholder bestemmelser som griper inn i interessentskapets virksomhet,

---

⁵¹ Jf. kommentarene til § 61 i Ot.prp.nr. 72 (1982–82) og NOU 1979:43, og Hammer m.fl. s. 804.

⁵² Jf. Hammer m.fl. s. 815.

⁵³ Jf. Hammer m.fl. s. 814.

⁵⁴ Om dette se gjennomgangen av petroleumsskatteloven nedenfor.

⁵⁵ For en analyse av myndighetenes adgang til å stille slike vilkår se Tveit 2004.

⁵⁶ Om minstekrav til rettighetshaverne se Hammer m.fl. s. 805.

eller på annen måte skaper særlige økonomiske incentiver typisk for selger frem til gjennomføringen av overdragelsen eller for kjøper etter overdragelsen, og slike bindinger og/eller incentiver har implikasjoner for de frie vurderinger som enhver rettighetshaver forventes å gjøre når man utøver sin rettighetshaverrolle. Det vil i slike situasjoner bli vurdert hvorvidt de avtalte reguleringene vil bli ansett som rene kommersielle forhold, eller i hvilken grad de også påvirker mer ressursmessige hensyn. Et eksempel på dette kan være reguleringer som instruerer selgers stemmegivning i styringskomiteen. Denne typen reguleringer kan være særlig problematiske i situasjoner hvor selger overdrar deler av sin deltakerandel og dermed fremdeles vil være rettighetshaver i utvinningstillatelsen etter at overdragelsen er gjennomført. Et annet eksempel kan være betingede vederlag hvor de betingede elementene kan gi incentiver for en av partene som griper inn i de ordinære incentivene denne ville hatt ved utøvelsen av sin rettighetshaverposisjon. I denne sammenheng bør man også ha et bevisst forhold til bæringsarrangementer, eksempelvis dersom dette er koblet opp til kostnader for en letebrønn og en slik brønn ennå ikke er vedtatt av interessentskapet.⁵⁷

Også forhold tilknyttet partene i overdragelsesavtalen kan føre til vilkår fra departementet. Et eksempel på dette er dersom et morselskap ved overdragelsen avslutter sitt indirekte engasjement på norsk sokkel. I slike situasjoner er min forståelse at det normalt vil bli stilt vilkår om at morselskapet skal avgi en selvskyldnergaranti for det subsidiære disponeringsansvaret etter petroleumsloven § 5-3, tredje ledd.⁵⁸

Et annet eksempel er situasjonen hvor en rettighetshaver blir sittende igjen som eneste deltaker i utvinningstillatelsen etter en overagelse. I slike tilfeller forstår jeg det slik at Olje- og energidepartementet normal sett vil stille vilkår om nedsalg – at denne rettighetshaveren overdrar en del av sin deltakerandel – innen en gitt frist. Dersom arbeidsforpliktelsen etter utvinningstillatelsen ikke er fullført, vil et slikt vilkår typisk være knyttet opp til gjennomføring av aktiviteter under arbeidsforpliktelsen.

---

⁵⁷ Om håndtering av bæringsarrangementer se kommentarene om bæring i Del 3 nedenfor.

⁵⁸ Om dette ansvaret se Hammer m.fl. s. 442–452 og Selvig.

Også ved ordinære andelsoverdragelser etter petroleumsloven § 10-12, første ledd, første punktum kan det oppstå situasjoner hvor interessentskapet etter en overdragelse får to rettighetshavere med samme morselskap. I slike situasjoner vil det normalt bli stilt vilkår om at de to rettighetshaverne skal konsolideres inne en gitt frist, og at de i mellomtiden skal stemme i styringskomiteen som ett selskap i utvinningstillatelsen.

I tillegg bør det nok kunne antas at dersom en avtale avviker vesentlig fra modellavtalens struktur og reguleringer, så vil dette i seg selv kunne forlenge departementets behandling av avtalen.

IV.3. Petroleumsloven

IV.3.1. Petroleumsloven § 10

I medhold av petroleumsloven § 10, første ledd, første punktum kan en andelsoverdragelse i medhold av petroleumsloven § 10-12 først gjennomføres dersom Finansdepartementet har gitt samtykke til de skattemessige virkningene av overdragelsen. Det overordnede formålet med bestemmelsen er å ha et fleksibelt system for å behandle transaksjoner med deltakerandeler, samtidig som man ville unngå overdragelser drevet av skattehensyn.⁵⁹ Mer konkret ønsker man skattnøytralitet i forhold til staten, nærmere bestemt at staten ikke skal lide et provenyrtap utelukkende som følge av overdragelser.⁶⁰ Videre ønsker man å motvirke skattemessige incentiver og dis-incentiver til slike overdragelser.⁶¹

For å oppnå disse formålene kan Finansdepartementet som del av sitt samtykke, sette vilkår, herunder fravike bestemmelser i skattelovgivningen jf. petroleumsloven § 10, første ledd, tredje punktum. Videre

---

⁵⁹ Jf. Jansen og Bjerke s. 360.

⁶⁰ Jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 2, første avsnitt, Husebø s. 91 og Hammer m.fl. s. 808.

⁶¹ Jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 2, første avsnitt.

kan Finansdepartementet med hjemmel i tredje punktum også lempe den beskatningen som ellers følger av skattelovgivningen.⁶²

IV.3.2. § 10-forskriften

§ 10-forskriften er med hjemmel i petroleumsskatteloven § 10, tredje ledd, gitt for nærmere utfylling og gjennomføring av petroleumsskatteloven § 10, første ledd. Forskriften er ment å dekke det man anser som å være typiske andelsoverdragelser.⁶³ Formålet med § 10-forskriften var å forenkle saksbehandlingen – ved at det skulle bli mindre arbeid for selskapene og for Finansdepartementet, og kortere saksbehandlingstid – og å øke forutberegneligheten.⁶⁴ Forskriften ble ansett å være en kodifisering av gjeldende praksis.⁶⁵

Samtykke etter petroleumsskatteloven følger nå et to-spolet system; enten vil samtykke følge av § 10-forskriften eller så vil det måtte bli gitt enkeltvedtak. For enkeltvedtak gjelder Finansdepartementets retningslinjer.⁶⁶ Det bemerkes at Finansdepartementet i utgangspunktet forutsetter at de fleste transaksjoner vil følge forskriftens betingelser. Det legges derfor «ikke opp til noen liberal adgang» til å få fastsatt enkeltvedtak for mekanismer ut over forskriften.⁶⁷

I medhold av § 10-forskriften vil samtykke under petroleumsskatteloven § 10 anses å foreligge uten at partene har søkt om det, og uten at Finansdepartementet har fattet enkeltvedtak om slikt samtykke. Dette gjelder dog kun dersom vilkårene i § 10-forskriften § 1 (1) er oppfylt. Dersom avtalen om andelsoverdragelse ikke oppfyller vilkårene i

---

⁶² For mer om hensynene bak denne bestemmelsen vises det til Ot.prp. nr. 61 (1986–87). Se også Hammer m.fl. s. 808–809.

⁶³ Jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 1, tredje avsnitt. Forskriften omfatter også andre transaksjoner; samlet overdragelse av virksomhet (§ 7), interesseoverføring i selskap (§ 8) og innlemming av transportanlegg i Gassled (§ 9). Da denne typen transaksjoner ikke vil være dekket av modellavtalen vil de ikke bli kommentert videre.

⁶⁴ Jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 1, femte avsnitt.

⁶⁵ Slik lagt til grunn både av Bentzen og Kristiansen.

⁶⁶ Jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 1, tredje avsnitt.

⁶⁷ Jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 1, fjerde avsnitt.

§ 10-forskriften, krever overdragelsen ordinært samtykke etter petroleumsskatteloven § 10.

Det første generelle vilkåret i forskriften er at overdragelsesavtalen er i overensstemmelse med forskriftens reguleringer for den aktuelle transaksjonen. Det andre generelle vilkåret er at Finansdepartementet har fått innsendt særskilt angitt dokumentasjon. Denne dokumentasjonen skal omfatte (i) en redegjørelse for de vesentlige elementene i transaksjonen, (ii) en redegjørelse for hvordan transaksjonen oppfyller kravene i de aktuelle forskriftsbestemmelsene, og (iii) en kopi av den endelige, signerte overdragelsesavtalen.⁶⁸

Det primære anvendelsesområdet for modellavtalen er overdragelse av andel i utvinningstillatelser mot kontantvederlag. Slike overdragelser er regulert i forskriftens § 3. I medhold av denne bestemmelsen skal vederlaget for overdragelsen bli behandlet som ikke-skattepliktig inntekt for selgeren, og ikke-fradragsberettiget utgift for kjøperen, jf. § 3 (4). Dette medfører at overdragelsens vederlag baseres på et «etter skatt»-beløp.⁶⁹ Videre følger det av § 3 (6) at skattebalansene for slike overdragelser skal overføres ved overdragelsen.

For at § 3 skal få anvendelse er det et vilkår at vederlaget er ubetinget, jf. (3). Bestemmelsen gir likevel selv et unntak til dette. Det kan oppstilles som en betingelse at vederlaget, eller deler av dette, knytter seg til at en plan for utbygging og drift (PUD) blir innsendt innen en fastsatt dato eller at denne blir godkjent. Det første alternativet må knytte seg til rettighetshavernes innsendelse av PUD til myndighetene, jf. Samarbeidsavtalen artikkel 16.2. Det andre alternativet må knytte seg til Olje- og energidepartementet sin godkjenning av PUD, jf. petroleumsløven § 4-2. Dersom partene inntar andre former for betingede vederlag, så vil dette medføre et individuelt vedtak fra Finansdepartementet direkte med grunnlag i petroleumsskatteloven § 10.

Men modellavtalen blir også i vesentlig grad benyttet av industrien som basis for overdragelsesavtaler med andre oppgjørmekanismer.

---

⁶⁸ Det forutsettes at redegjørelsen skal være en «fyllestgjørende beskrivelse», jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 1, sjetten avsnitt.

⁶⁹ Jf. Jansen og Bjerke s. 361.

I denne forbindelse vises det til at § 10-forskriften regulerer bæring av fremtidige undersøkelseskostnader og bæring av fremtidige avslutningskostnader i henholdsvis §§ 4 og 5. Det mest normale vil nok her være at man angir en begrensning oppad til et endelig fastsatt beløp. Videre reguleres bytte av andeler i utvinningstillatelser i § 6.

IV.4. Samarbeidsavtalen

Samarbeidsavtalen har i artikkel 23 særskilte reguleringer om andelsoverdragelser. Artikkel 23 inneholder fire hovedelementer.⁷⁰ For det første reguleres adgangen til andelsoverdragelser. Angivelsen i artikkel 23.1, første ledd, første punktum om at man kan overdra andelen sin må i en petroleumssrettslig kontekst ses i sammenheng med petroleumsloven § 10-12. Artikkel 23, andre ledd inneholder en praktisk viktig begrensning til denne retten; før arbeidsforpliktelsen etter utvinningstillatelsen er utført kreves det samtykke fra styringskomiteen for å gjennomføre andelsoverdragelser.

For det andre oppstilles det et krav til overdragelsesavtalen. Kravet er at kjøper skal bli bundet av konsesjonsverket («[Samarbeidsavtalen] og vilkårene i Utvinningstillatelsen med senere endringer og tillegg»⁷¹). I modellavtalen er Samarbeidsavtalen inkludert i det som defineres som tilknyttede avtaler, jf. modellavtalen Vedlegg A. Det fremkommer av modellavtalen artikkel 7.1 at kjøper ved gjennomføring av avtalen skal bli part i de tilknyttede avtalene. At kjøper ved gjennomføringen også blir forpliktet i medhold av utvinningstillatelsen følger direkte av at det er deltakerandelen som er gjenstand for overdragelsen; selger vil ved gjennomføringen av andelsoverdragelsen få overført utvinningstillatelsen til seg. Gjennomføringen av overdragelsen medfører altså at kjøper trer direkte inn i rettighetshaverposisjon som selger tidligere hadde.

For det tredje oppstilles det en notifikasjonsplikt. I medhold av Samarbeidsavtalen artikkel 23.4, første punktum skal styringskomiteen i det interessentskapet som andelsoverdragelsen gjelder notifiseres om

---

⁷⁰ For mer om denne bestemmelsen se Tveit 2014 s. 284–290.

⁷¹ Jf. Hammer m.fl. s. 815.

overdragelsen. Slik notifikasjon skal gis uten ugrunnet opphold «[e]tter at utøvelse av forkjøpsrett eller annen overdragelse er skjedd».⁷²

I tillegg til de nevnte punkter regulerer artikkel 23 som et fjerde element, forholdet til statens forkjøpsrett. Denne forkjøpsretten vil bli kommentert nedenfor i tilknytning til modellavtalens artikkel 14.2.

Videre inneholder Samarbeidsavtalen artikkel 4 reguleringer om skifte av operatør.⁷³

Det bemerkes for øvrig at Regnskapsavtalen artikkel 4.1, tredje ledd har en egen regulering om varetelling ved andelsoverdragelser. I medhold av denne bestemmelsen skal det ved andelsoverdragelser foretas en opp-telling av operatørens lagerførte utstyr (varelager). Dette kan eksempelvis omfatte diverse rør til bruk for en letebrønn. En slik opptelling er særlig relevant i forbindelse med ferdigstillingen av pro et contra oppgjøret som skal gjøres mellom kjøper og selger, jf. modellavtalen artikkel 4.⁷⁴ Forutsetningen for gjennomføringen av en slik varetelling er at «selger og/eller kjøper går med på å dekke alle kostnader ved tellingen». Dersom selger / kjøper ikke vil dekke disse kostnadene, har altså ikke operatøren en plikt til å foreta en særskilt lagertelling. Det mest praktiske er nok dermed at selger / kjøper selv tar dette opp med operatøren. Det eneste punktet hvor operatøren har krav på å bli notifisert om overdragelsen er når han gjennom styringskomiteen mottar notifikasjon om at overdragelsen har skjedd, jf. Samarbeidsavtalen artikkel 23.4, første punktum. På det sistnevnte tidspunkt vil allerede pro et contra oppgjøret være gjennomført, og lagertelling ha mistet sin relevans. Dersom partene ikke selv anmoder operatøren om å gjennomføre en slik varetelling, har jeg vanskelig for å se at operatøren skulle ha en selvstendig plikt til å gjennomføre denne.

---

⁷² Om slike notifikasjoner se kommentarene til artikkel 7.5 nedenfor.

⁷³ Om dette se kommentarene om skifte av operatørskap i Del 3 nedenfor.

⁷⁴ Om pro et contra oppgjøret se kommentarene til artikkel 4 nedenfor.

Del 2 – Kommentarer til de enkelte avtalebestemmelsene

Artikkel 1 – Definisjoner

I artikkel 1 defineres 21 begreper.⁷⁵ Flere av disse definisjonene reiser ikke i seg selv særskilte rettslige problemstillinger. For fullstendighetens skyld vil jeg likevel kort kommentere alle definisjonene.

1.1 *Affiliate (familielskap)*

“Affiliate” shall in respect of a Party mean any enterprise:

- (a) which owns or holds directly or indirectly more than fifty percent (50 %) of the share capital or the votes, or in any other way directly or indirectly exercises a controlling interest in a Party; or*
- (b) in which a Party owns or holds directly or indirectly more than fifty percent (50 %) of the share capital or the votes, or in any other way directly or indirectly exercises a controlling interest; or*
- (c) of which more than fifty percent (50 %) of the share capital or votes are owned or held directly or indirectly or which in any other way directly or indirectly is controlled by one or more enterprise(s) which owns or holds directly or indirectly more than fifty percent (50 %) of the share capital or the votes or in any other way exercise directly or indirectly a controlling interest in a Party.*

---

⁷⁵ De tilsvarende norske begrepene jeg vil benytte i artikkelen, i stedet for de definerte engelske begrepene, er referert til i parentes i oversikten.

Denne definisjonen avklarer hvilke selskaper som skal anses som familieselskaper (konsernselskaper). Familieselskap omfatter i medhold av definisjonen morselskaper, jf. (a), datterselskaper, jf. (b), og søsterselskaper, jf. (c). Slike selskaper er omfattet som familieselskap i den grad det er et eierskap på mer enn 50 % av aksjene eller stemmene, eller det på annen direkte eller indirekte måte utøves en kontrollerende eierinteresse. Bestemmelsen sier ikke noe konkret om hva som anses å være en kontrollerende eierinteresse. Men i og med at den også inkluderer indirekte kontroll så er den relativt omfattende i forhold til de underliggende forholdene.

Bestemmelsen synes dermed umiddelbart å legge til grunn en noe videre angivelse av familieselskap enn definisjonen av konsernselskap i aksjeloven § 1-3.⁷⁶ I sistnevnte bestemmelse avgrenses kretsen i utgangspunktet til bestemmende innflytelse med grunnlag i avtale eller eierskap i aksjer eller selskapsandeler. Modellavtalen kan således også omfatte andre situasjoner. Et eksempel på dette kan muligens være innflytelse gjennom kredittgivning. Men dersom dette også skal omfatte rett til slik innflytelse, så vil man nok i de fleste tilfeller ha forankret dette i en avtale.⁷⁷ Aksjeloven § 1-3 angir to konkrete situasjoner som i alle tilfeller skal regnes som å gi bestemmende innflytelse i et selskap. Etter min vurdering vil disse to konkrete situasjonene antakeligvis også generelt sett måtte bli innfortolket i den i konkrete vurderingen av bestemmende innflytelse som må gjøres under modellavtalen. I praksis vil jeg dermed anta at tolkningen av de to bestemmelsene generelt sett ikke gir så vesentlig forskjellige resultater.

Det bemerkes at definisjonen av familieselskap er identisk med tilsvarende definisjon brukt under NOROG sine øvre modellavtaler. Reguleringen er altså en av av NOROG sine «modellreguleringer».⁷⁸ I substans er den også tilsvarende som definisjonen av «Affiliated company» i Samarbeidsavtalen.⁷⁹

---

⁷⁶ Om denne bestemmelsen se Aarbakke m.fl. s. 89–96.

⁷⁷ Jf. Aarbakke m.fl. s. 93.

⁷⁸ Se kommentarer om NOROG «modellreguleringer» i Del 1 ovenfor.

⁷⁹ Om denne se Tveit 2014 s. 67–68.

Definisjonen i avtalen gjelder kun for selskaper som har en slik tilknytning til en av avtalepartene. Dette er fordi familieselskap under avtalen kun er relevant i forhold til kontraktspartene. Begrepet familieselskaper brukes kun under artikkel 11 om konfidensialitet og artikkel 15 om anti-korrupsjon med videre.

1.2 Agreement (avtalen)

“Agreement” shall mean this agreement together with its Appendices attached hereto as amended from time to time.

Avtalen vil være de kontraktsbestemmelser (terms and conditions) som følger selve avtaledokumentet. I tillegg omfattes de vedleggene (Appendices) som partene har inntatt i avtalen. I modellavtalen finnes kun ett vedlegg. Dette er vedlegg A som adresserer hvilke avtaler som skal anses som tilknyttede avtaler, jf. definisjon nr. 1.4.

Det klargjøres for ordens skyld i definisjonen at avtalen skal anses å være de avtaledokumenter som gjelder til enhver tid. Dermed vil endringer både i kontraktsbestemmelsene og i vedleggene, inklusiv eventuelle nye vedlegg, omfattes av avtalen så snart kontraktspartene er enig om slike endringer.⁸⁰

1.3 Assigned Interest (deltakerandelen)

“Assigned Interest” shall mean the [yy] percent ([yy] %) undivided interest of Seller in PL [XXX] assigned to Buyer under this Agreement, together with Seller’s corresponding rights, interests, obligations and entitlements under the Associated Agreements.

Denne definisjonen angir hvilken deltakerandel som er gjenstand for overdragelsen under avtalen. Definisjonen må derfor ses i sammenheng med definisjon av utvinningstillatelsen i definisjon nr. 1.18.

---

⁸⁰ Om endringer se kommentarene til artikkel 14.1 nedenfor.

Praksis under petroleumsloven § 3-3 er at utvinningstillatelser tildeles en gruppe av rettighetshavere.⁸¹ Selv om utvinningstillatelsen i praksis tildeles som et hele til en gruppe av rettighetshavere, er det kun den enkelte rettighetshavers andel av denne som den enkelte rettighetshaver kan disponere over. Det er derfor selvsagt kun den andelen, eller del av den andelen, som selger har fått tildelt i utvinningstillatelsen som kan overdras.

I tråd med petroleumslovens system for tildeling av utvinningstillatelser er det som overdras hele, eventuelt en del av, deltakerandelen som spesifiseres i definisjonen. Det klargjøres i definisjonen at dette dermed innbefatter alle rettigheter og forpliktelser som følger deltakerandelen som sådan. Slike rettigheter og forpliktelser vil enten følge av lovgivningen eller av de tilknyttede avtalene, jf. definisjon nr. 1.4.

Som en del av vilkårene ved tildeling av en utvinningstillatelse, plikter rettighetshaverne å inngå Samarbeidsavtalen.⁸² Gjennom inngåelsen av denne avtalen etableres det et interessentskap som skal utøve virksomheten under utvinningstillatelsen. Dermed vil selve virksomheten også være uløselig knyttet til deltakerandelen som overdras. Dette er også reflektert i definisjonen av deltakerandelen når det vises til at denne også skal omfatte selgers tilknyttede rettigheter og forpliktelser under blant annet Samarbeidsavtalen.

1.4 Associated Agreements (tilknyttede avtaler)

“Associated Agreements” shall mean the agreements referred to in Appendix A.

Definisjonen av tilknyttede avtaler viser til de avtaler som fremkommer av vedlegg A. Dette vil være avtaler som er knyttet til deltakerandelen som sådan; både Samarbeidsavtalen, og avtaler med tredjeparter inngått både direkte av rettighetshaverne og inngått av operatøren på vegne av rettighetshaverne. Det bemerkes at dette omfatter alle de nevnte typer

---

⁸¹ Jf. Hammer m.fl. s. 128.

⁸² Jf. kommentarene til definisjon nr. 1.13 nedenfor.

avtaler og dermed ikke nødvendigvis trenger å være kun avtaler som er spesifikt angitt i vedlegg A.⁸³

1.5 Completion Date (gjennomføringsdatoen)

“Completion Date” shall mean the last Working Day of the month if the Notification Date is ten (10) Working Days or more prior to the last day of the month of notification, or the last Working Day of the succeeding month if the Notification Date is less than ten (10) Working Days prior to the last day of the month of notification, or any other Working Day to be agreed between the Parties following Notification Date. [If Notification Date occurs before Effective Date, the Completion Date shall be [dd.mm.yyyy].] 1 [Optional Regulation.]

Gjennomføringsdatoen vil være det tidspunktet hvor selve overdragelsen faktisk gjennomføres. Begrepet er dermed konsistent med tilsvarende begrep i § 10-forskriften, jf. § 2, bokstav b. Dette vil være tidspunktet for utveksling av partenes respektive ytelser.⁸⁴ Gjennomføringen av overdragelsen under modellavtalen skjer ved at kjøpesummen betales og eiendomsretten til andelen i den aktuelle utvinningstillatelsen overdras, jf. artikkel 7.⁸⁵

Gjennomføring av avtalen skal først skje etter notifikasjonsdatoen, jf. definisjon nr. 1.17. Etter notifikasjonsdatoen vil partene likevel ha behov for å områ seg før man kan gjennomføre avtalen, særlig med hensyn til ferdigstilling av oppgjørsoversikten, jf. definisjon nr. 1.6. Siden det er mest praktisk at oppgjørsoversikten tar inn i seg hele kalendermåned, er det lagt til grunn en standardløsning for gjennomføringsdatoen hvor man sikrer en periode på minst ti arbeidsdager mellom notifikasjonsdatoen og den siste kalenderdagen i den aktuelle måneden.⁸⁶ Samtidig tar definisjonen inn over seg at dersom partene finner det praktisk håndterbart,

---

⁸³ Om dette se kommentarene til Vedlegg A nedenfor.

⁸⁴ Jf. Aabø-Evensen s. 806 i forhold til virksomhetsoverdragelser.

⁸⁵ Jf. Pedersen s. 98.

⁸⁶ Om gjennomføringen av dette se kommentarene til Artikkel 4 nedenfor.

så kan det mellom partene også avtales en annen gjennomføringsdato enn den som følger av standardløsningen.

Definisjonen har også en alternativ regulering for tilfellet hvor notifikasjonsdatoen kommer i tid før effektiv dato. Dette vil kunne være aktuelt dersom effektiv dato er et tidspunkt etter avtalens inngåelse. Det vil da kunne være begrenset innhold i oppgjørsoversikten, og partene kan dermed lettere på forhånd avtale et eksakt tidspunkt for gjennomføringsdatoen.

1.6 Completion Statement (oppgjørsoversikten)

“Completion Statement” shall mean such statement as referred to in Article 4.4.

Definisjonen av oppgjørsoversikten viser til den reguleringen av denne oversikten som fremkommer av artikkel 4.4. Oppgjørsoversikten vil dermed i tillegg til selve vederlaget, angi den betaling som skal skje mellom partene under det samlede pro et contra oppjøret.

1.7 Confidential Information (konfidensiell informasjon)

“Confidential Information” shall mean any and all commercial, technical and other information and data which is either directly or indirectly and in whatever form disclosed to a Party by the other Party pursuant to and subject to this Agreement, and may include but is not limited to economic models, engineering studies, maps, plots, drawings, documents, minutes of meetings, agreements and interpretations.

Det bemerkes at denne bestemmelsen er lik definisjonen av konfidensiell informasjon i NOROG sin modell konfidensialitetsavtale for datarom. I substans er den dessuten, etter min vurdering, i det alt vesentlige sammenfallende med angivelsen av konfidensiell informasjon i Samarbeidsavtalen artikkel 27.1.⁸⁷

---

⁸⁷ Om denne bestemmelsen se Tveit 2014 s. 328 flg.

Definisjonen er relativt omfattende. All informasjon og data som enten direkte eller indirekte er gitt fra en avtalepart til den andre avtaleparten i medhold av avtalen vil være omfattet. Dette gjelder også uavhengig av hvordan informasjonen er gitt, slik at både muntlig og skriftlig informasjon vil være omfattet. Bestemmelsen viser til visse typer informasjon som vil kunne være omfattet, men det følger av ordlyden i bestemmelsen at disse eksemplene ikke vil kunne anses som begrensninger av de vide generelle parameterne som angitt innledningsvis i bestemmelsen.

1.8 Consideration (vederlaget)

*“**Consideration**” shall mean the amount(s) payable by Buyer to Seller as set forth in Article 2.*

Vederlaget vil være det vederlaget som partene er enige om at kjøper skal betale til selger som motytelse for overdragelsen av deltakerandelen, jf. definisjon nr. 1.3. Modellavtalen er basert på at dette skal være en konkretisert kjøpesum. Dette vederlaget avklares nærmere i artikkel 2.

1.9 Effective Date (effektiv dato)

*“**Effective Date**” shall mean [dd.mm.yyyy].*

Effektiv dato vil være den datoen partene blir enige om at avtalen økonomisk sett skal gjelde fra i forholdet mellom partene. Dette omtales også gjerne som den økonomiske effektive datoen. Det er fra dette tidspunktet kjøper vil overta den økonomiske risikoen for andelen som overdras, jf. artikkel 2.1 og artikkel 4. Dette vil også være sammenfallende med datoen for når transaksjonen får skattemessig virkning, jf. § 10-forskriften § 2, bokstav a.

I normale tilfeller vil den effektive datoen være 1. januar det året avtalen inngås, alternativt 1. januar det påfølgende året. Dette for å være

i samsvar med kravet i § 10-forskriften § 3 (1), første punktum. I tillegg kommer at utvinningstillatelsens regnskap sluttføres 31. desember.⁸⁸

Dersom man i medhold av § 3 (1), andre punktum velger en annen dato enn 1. januar, så forutsettes det av Finansdepartementet at også denne datoen enten er i samtykkeåret for Olje- og energidepartementets samtykke etter petroleumsloven § 10-12, eller påfølgende år. Det sistnevnte vil kunne være et alternativ først og fremst der hvor det ikke er driftsmidler i utvinningstillatelsen, noe som normalt sett vil være tilfellet for leteliser.

Det er viktig å være klar over at dersom man i tilfeller utenfor § 10-forskriften sender inn søknad om samtykke etter 1. oktober, så vil man måtte ta høyde for et krav om at effektiv dato justeres til det påfølgende året i tilfellet av at søknaden ikke ferdigbehandles av Finansdepartementet innenfor søknadsåret.⁸⁹ Tilsvarende vil også være selv om man er innenfor § 10-forskriften, men Olje- og energidepartementets samtykke i medhold av petroleumsloven § 10-12 ikke foreligger før etter årsskiftet.

1.10 EURIBOR

“EURIBOR” shall mean the European Interbank Offered Rate as published electronically by Global Rate Set Systems Ltd (GRSS). At the time of signing this Agreement the relevant Thomas Reuters page is EURIBOR01.

EURIBOR er den renten som skal anvendes på betalinger i pro et contra oppgjøret dersom betalinger eller godskrivninger i medhold av artikkel 4.1 eller artikkel 4.2 er foretatt i valutaenheten euro. Det bemerkes at den korrekte referansen her skulle vært til *Thomson Reuters* page.

1.11 Interim Period (interim-perioden)

“Interim Period” means the period of time commencing on the date of this Agreement up to and including the Completion Date.

---

⁸⁸ Jf. Pedersen s. 97–98.

⁸⁹ Jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 5, første avsnitt.

Interim-perioden vil være perioden mellom tidspunktet for når avtalen er inngått og gjennomføringsdatoen, jf. definisjon nr. 1.5. I denne perioden vil selger fremdeles opptre som rettighetshaver for deltakerandelen som overdras under avtalen. Samtidig vil kjøper ha sentrale interesser knyttet til deltakerandelen; både i forhold til inter partes å ha overtatt den økonomiske risikoen i medhold av artikkel 4 og i forhold til å skulle bli rettighetshaver for andelen dersom avtalen gjennomføres. Artikkel 3 oppstiller derfor en rekke forpliktelser for selgers opptreden i interim-perioden.

1.12 Joint Account (felleskontoen)

“Joint Account” shall mean the account maintained by the Operator to record all charges and credits related to all activities carried out under the provisions of the Joint Operating Agreement.

Felleskontoen er i utgangspunktet den konto, eller de konti, som operatøren bruker for belastninger og godskrivninger vedrørende fellesoperasjon i den utvinningstillatelsen som andelsoverdragelsen gjelder. Dette er med andre ord den konto som det vises til i Regnskapsavtalen artikkel 1.1, bokstav c.

Men definisjonen her vil også innbefatte de såkalte «billingene», jf. Regnskapsavtalen artikkel 1.3.1, åttende ledd. Dette er månedlige oversikter som operatøren fører overfor rettighetshaverne. Disse oversiktene viser regnskapsmessige bevegelser i interessentskapets fellesmasse og gjeld, inklusiv oversikt over betalinger og tilgodehavende mellom rettighetshaverne og operatøren.

1.13 Joint Operating Agreement (Samarbeidsavtalen)

“Joint Operating Agreement” shall mean the agreement concerning petroleum activities pursuant to PL [XXX], dated [dd.mm.yyyy], including Attachment A – Joint Operating Agreement and Attachment B – Accounting Agreement.

Denne definisjonen viser til samarbeidsavtalen som gjelder for den utvinningstillatelsen hvor deltakerandelen overdras, jf. definisjon nr. 1.3 og nr. 1.18. Dette vil omfatte både de Spesielle bestemmelser som gjelder for den aktuelle utvinningstillatelsen, samt vedlegg A – samarbeidsavtale (Samarbeidsavtalen) og vedlegg B – regnskapsavtale (Regnskapsavtalen).⁹⁰

1.14 LIBOR

“LIBOR” shall mean the London Interbank Offered Rate as published electronically by ICE BENCHMARK ADMINISTRATION LIMITED. At the date of this Agreement the relevant Thomson Reuters page is LIBOR01.

LIBOR er den renten som skal anvendes på betalinger i pro et contra oppgjøret dersom betalinger eller godskrivninger i medhold av artikkel 4.1 eller artikkel 4.2 er foretatt i andre valutaenheter enn norske kroner eller euro. Dette vil typisk være i amerikanske dollar (USD).

1.15 Longstop Date (sluttdatoen)

“Longstop Date” shall mean [dd.mm.yyyy].

Under denne definisjonen angir partene den dato som skal gjøre at reguleringen i artikkel 6.4, jf. artikkel 6.5, slår inn. Sluttdatoen knytter seg til at betingelsene i artikkel 6.1 for gjennomføring av avtalen, ikke har blitt oppfylt. Det kan være spesifikke forhold som begrunner hvilken dato som skal spesifiseres her. Dette kan eksempelvis være lengden på gyldigheten av kjøpers finansieringsavtaler. I tillegg kan partene ha et generelt behov for å få en avklaring etter en viss periode. I alle tilfeller må man normalt sett regne med et par, tre måneder på Olje- og energidepartementets behandling av overdragelsen.⁹¹

---

⁹⁰ Se https://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/oed/lover_regler/reglement/konsesjonsverk/id748087/. Om Samarbeidsavtalen se Tveit 2014.

⁹¹ Jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 5 hvor det for Finansdepartementets vedkommende legges til grunn at Finansdepartementet ikke vil kunne garantere at effektiv dato kan settes i søknadsåret dersom søknaden inngis etter 1. oktober.

Dersom ikke spesielle forhold gjør seg gjeldende, vil én tilnærming til sluttdatoen eksempelvis være at datoen settes til en viss periode etter at avtalen inngås, eksempelvis 6 måneder. I praksis er det ikke uvanlig at denne sluttdatoen skyves på av partene når man nærmer seg den uten at betingelsene er løftet. En annen tilnærming er at sluttdatoen settes til slutten av året, jf. forholdet til effektiv dato og skattemessig behandling av overdragelsen i forhold til tidspunktet for Olje- og energidepartementets samtykke til overdragelsen, jf. kommentarene til effektiv dato i definisjon nr. 1.9.

1.16 NIBOR

“NIBOR” shall mean the Norwegian Interbank Offered Rate as published daily and electronically by Oslo Børs.

NIBOR er den renten som skal anvendes på betalinger i pro et contra oppgjøret dersom betalinger eller godskrivninger i medhold av artikkel 4.1 eller artikkel 4.2 er foretatt i valutaenheten norske kroner.

1.17 Notification Date (notifikasjonsdatoen)

“Notification Date” shall mean the date when the notifications from both Parties have been given and received as described in Article 6.

I medhold av artikkel 6 kan avtalen først gjennomføres når visse betingelser er oppfylt. Av praktiske hensyn skal partene notifisere hverandre når disse betingelsene er oppfylt. Når slik notifikasjon er gitt, alternativt notifikasjon om at det siste forholdet i artikkel 6.1 er løftet, skal datoen for denne notifikasjonen utgjøre notifikasjonsdatoen.

1.18 PL [XXX] (utvinningstillatelsen)

“PL [XXX]” shall mean production licence [XXX] on the Norwegian Continental Shelf granted on [dd.mm.yyyy].

Denne definisjonen angir den utvinningstillatelsen som andelen som overdras under avtalen tilhører. Bestemmelsen må derfor ses i sammenheng med definisjon nr. 1.3.

1.19 Section 10 Regulation (§ 10-forskriften)

“Section 10 Regulation” shall mean Regulation FOR 2009-07-01 no. 956 relating to consent to the transfer of licence and ownership interests according to the Petroleum Taxation Act Section 10, as amended from time to time.

Dette er i utgangspunktet kun en praktisk definisjon for å klargjøre hvilken forskrift det siktes til når det refereres til § 10-forskriften.⁹²

Det kan være verdt å merke seg at definisjonen viser til forskriften slik den er til enhver tid. Dette er en relativ vanlig presisering som i sin substans også fremkommer under artikkel 16.2 i forhold til voldgiftsloven. Denne typen presiseringer gir en generell fleksibilitet under avtaler om å hensynte endringer av de offentligrettslige reguleringene man viser til. Et forhold som kan være noe spesielt i forhold til § 10-forskriften er at partene innretter seg skattemessig, og indirekte i forhold til vederlaget, i forhold til reguleringene i skatteregimet som gjelder på tidspunktet av inngåelse av avtalen. Endringer i § 10-forskriften kan dermed potensielt endre forutsetningene som partene har lagt til grunn ved inngåelsen av avtalen. I så måte kan det være i partenes, og da kanskje først og fremst i kjøpers, interesse at avtalen inngås med grunnlag i § 10-forskriften slik den er på tidspunktet for avtaleinngåelsen. I praksis vil nok dette likevel ikke volde de store problemene. For det første forutsetter en slik problemstilling at § 10-forskriften endres i løpet av interim-perioden og, i alle fall i stor grad, at virkningen av endringen skjer for det inneværende skatteåret. For det andre vil jeg anta at eventuelle implikasjoner av en slik endring dersom transaksjonen rammes av denne, kunne håndteres gjennom hver parts adgang til å ta stilling til eventuelle vilkår fra Finansdepartementet i medhold av artikkel 6.1 (b).

---

⁹² Om hovedtrekkene i denne forskriften se kommentarene til § 10-forskriften i Del 1 ovenfor.

1.20 *Well/Wells (brønn/brønner)*

[“Well” or “Wells” shall mean all exploration and appraisal well bores, both abandoned and un-abandoned, including any wells to be kept for any production purposes.] 2 [Applicable in case of use of the alternative regulations in Article 9.1.2, item (e).]

Denne definisjonen angir hva som skal anses som brønner i den grad det foreligger utførte eller pågående brønner i utvinningstillatelsen. Definisjonen må dermed ses i sammenheng med den alternative reguleringen i artikkel 9.1.2, bokstav (e). I og med at modellavtalen kun er ment for letelisenser angis det at brønndefinisjonen gjelder undersøkelses- og avgrensingsbrønner. Det klargjøres for øvrig i definisjonen at dette også innbefatter letebrønner som bores med tanke på å beholdes som utvinningsbrønner i ettertid (såkalt «keeper» brønner).

1.21 *Working Day (arbeidsdag)*

“Working Day” shall mean any day except Saturday and Sunday on which banks are open in Norway for the transaction of normal banking business.

Definisjonen av arbeidsdag klargjør at dette kun skal omfatte dager hvor bankene holder åpent. Arbeidsdager vil dermed ikke omfatte helldager og offentlige høytidsdager. I alle tilfeller vil heller ikke lørdager og søndager være omfattet.

Avgrensningen mot bankenes åpningstider gjelder kun i Norge. Dersom avtalen omfatter utenlandske selskaper, vil det dermed kunne være relevant å justere definisjonen slik at den også kun gjelder i den grad bankene også har åpent i andre relevant land.

Artikkel 2 – Overdragelsen av deltakerandelen og vederlaget

2. ASSIGNMENT OF INTEREST AND CONSIDERATION

2.1 *On the Completion Date and subject to the terms and conditions of this Agreement, Seller shall assign to Buyer and Buyer shall accept the assignment of the Assigned Interest. The assignment shall have economic effect from and including the Effective Date.*

2.2 *In Consideration of the assignment described under Article 2.1 above, Buyer shall pay to Seller a post tax amount of NOK [zz] ([zz]), ref. Article 5. An interest shall be calculated on the Consideration for the period starting on and including the Effective Date and ending on, but excluding the Completion Date. Interest shall accrue at an annual rate equal to the average of the daily quotations of the three (3) month NIBOR in the preceding month in the period. Compound interest shall not be calculated.*

2.1. Overdragelsen

Artikkel 2.1, første punktum regulerer det sentrale temaet for avtalen; overdragelsen av deltakerandelen. Denne overdragelsen skal finne sted på gjennomføringsdatoen, jf. definisjon nr. 1.5. Den praktiske gjennomføringen av overdragelsen reguleres av artikkel 7, først og fremst artiklene 7.1, 7.3 og 7.4.

I andre punktum presiseres det at selv om andelen faktisk overdras på gjennomføringsdatoen, så skal overdragelsen ha økonomisk virkning fra avtalens effektive dato, jf. definisjon nr. 1.9. Dette medfører at kjøper inter partes skal være ansvarlig for utgifter og motta inntekter som påløper eller tilfaller andelen allerede fra effektiv dato. Frem til overdragelsen gjennomføres vil likevel selger ha plikter og rettigheter til slike utgifter og inntekter i kraft av å være rettighetshaver for den aktuelle andelen. Dermed skal slike utgifter og inntekter først gjøres opp mellom

avtalepartene i forbindelse med gjennomføringsdatoen. Dette oppgjøret reguleres i artikkel 4.⁹³

2.2. Vederlaget

Artikkel 2.2 regulerer motstykket til at selger overdrar andelen; kjøper betaler en kjøpesum for overdragelsen – vederlaget. Det påpekes at modellavtalen kun regulerer rene kontantvederlag. Dette er i samsvar med hovedreguleringen i § 10-forskriften, jf. § 3.⁹⁴

Modellavtalen legger til grunn som en normalordning at vederlaget avtales i norske kroner. Det bemerkes at dersom partene er enige om et vederlag i en annen valutaenhet enn norske kroner, følger det av § 10-forskriften § 3 (5) at vederlaget for skatteformål skal omregnes til norske kroner og at en slik omregning skal skje etter markedskurs på betalingsdagen (som regel gjennomføringsdatoen). For ordens skyld ser man noen ganger at en slik omregning presiseres i artikkel 5 i den konkrete overdragelsesavtalen. Vederlaget skal i medhold av artikkel 5.1 være angitt som et «etter skatt»-beløp.

Når partene blir enige om vederlaget er det en presumsjon for at dette reflekterer verdien av den andelen som overdras slik denne er på avtalens effektive dato.⁹⁵ Vederlaget vil reflektere kjøpers antakelse av verdien av deltakerandelen. Dette vil innbefatte verdien av de reserver som antas å ligge i utvinningstillatelsen (prospekt) eller som er oppdaget (funn).⁹⁶ Videre vil det innbefatte verdien av overføringer av eventuelle skattebalanser fra selger til kjøper.⁹⁷

I noen tilfeller kan det tenkes at selger vil kreve at kjøper stiller et depositum til rådighet. Dette er først og fremst vanlig der hvor det knytter seg usikkerhet til gjennomføringen av overdragelsen med grunnlag i

---

⁹³ Om dette se kommentarene til artikkel 4 nedenfor.

⁹⁴ Om muligheten for betingede vederlag vises det til kommentarene til § 10-forskriften ovenfor. For enkelte andre alternative vederlagsmekanismer vises det til kommentarene om typiske alternative mekanismer og reguleringer nedenfor.

⁹⁵ Jf. Pedersen s. 97.

⁹⁶ Om disse forskjellene se definisjonene i ressursforskriften.

⁹⁷ Om dette se kommentarene til artikkel 5 nedenfor.

forhold på kjøpers side. Slik usikkerhet kan være relatert til hvorvidt kjøper klarer å finansiere vederlaget, eller til Olje- og energidepartementet sin aksept av kjøper som rettighetshaver i forbindelse med samtykket til overdragelsen.⁹⁸

I og med at betaling finner sted etter den økonomiske effektive datoen for overdragelsen, legger avtalen til grunn at selger skal motta en rentekompensasjon fra kjøper. Hensikten med dette er å kompensere selger for at vederlaget beregnes ut i fra verdien av andelen på effektiv dato. Renten beregnes derfor av vederlaget i perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen. Det følger for øvrig av fjerde punktum at rentes rente ikke skal beregnes av den nevnte renten. En alternativ måte å håndtere renteproblematikken er at partene blir enige om at verdien av dette skal anses innberegnet i den faste summen som utgjør vederlaget.

Ved vederlag i norske kroner legger modellavtalen til grunn at NIBOR skal brukes for denne renten. Dersom partene anvender et vederlag i en annen valutaenhet enn norske kroner, vil det være aktuelt å heller benytte EURIBOR eller LIBOR. Rentene skal beregnes ut ifra tre måneders NIBOR/EURIBOR/LIBOR. Av praktiske hensyn skal renteberegningen skje med basis i tre måneders renten i måneden forut for den måneden hvor gjennomføringsdatoen inntreffer. Dersom man hadde brukt de tre siste månedene inklusiv den måneden hvor gjennomføringsdatoen faller, så ville man ikke nødvendigvis ha klar alle kvoteringer for inneværende måned. Dermed ville man ikke fullt ut kunne ferdigstille renteberegningen før gjennomføringsdatoen, og man ville måtte gjøre en etterfølgende justering av rentekompensasjonen i medhold av artikkel 4.4, tredje ledd.

---

⁹⁸ Om det sistnevnte se kommentarene til petroleumsloven og petroleumsforskriften i Del 1 ovenfor.

Artikkel 3 – Interim-perioden

3. *INTERIM PERIOD 3 [To be adjusted dependent on whether Seller sells parts or whole of its interest.]*
- 3.1 *During the Interim Period Seller shall:*
  - (a) *subject to the provisions of Article 4, continue to meet all expenditures including the payment of cash calls, and receive all income relating to the Assigned Interest in accordance with the provisions of the Associated Agreements; and*
  - (b) *not without the prior written consent of Buyer (such consent not to be unreasonably withheld or delayed) agree to amend or terminate the Associated Agreements, relinquish all or any part of any areas held under or specified in PL [XXX]; and*
  - (c) *consult in due time with Buyer regarding matters of importance relating to the Assigned Interest; 4 [May be adjusted to include certain specific elements.] and*
  - (d) *not do or omit to do anything which would amount to a waiver of any of its rights under or a breach of the terms of PL [XXX] or any of the Associated Agreements without the prior written consent of Buyer (which consent shall not be unreasonably withheld or delayed) and in particular, but without prejudice to the generality of the foregoing, not sell, dispose of, transfer, assign, grant any option or right over, or encumber, charge, mortgage or pledge in any manner whatsoever all or any part of the Assigned Interest, or purport or seek to do any of the same; and*
  - (e) *insure all liabilities, assets and facilities relating to the Assigned Interest in accordance with the requirements of applicable laws and regulations, the Joint Operating Agreement, and good petroleum industry practice; and*
  - (f) *continue to carry out all activities in the relation to the Assigned Interest in accordance with good petroleum industry practice. [; and*
  - (g) *upon Buyer's request seek to obtain approval from the licensees of PL [XXX] of a right for Buyer to attend as an observer in the PL [XXX] management committee meetings and other relevant licence committees meetings, and read access to applicable licence information sharing systems]. 5 [Optional text may be negotiated.]*

3.1. Generelt om interim-perioden

En sentral mekanisme i modellavtalen er den såkalte interim-perioden. Dette er perioden mellom datoen for inngåelsen av avtalen og gjennomføringsdatoen, jf. definisjon nr. 1.12. Kjøper vil først kunne bli rettighetshaver i den aktuelle utvinningstillatelsen når Olje- og energidepartementet har gitt sitt samtykke til overdragelsen. Frem til dette har skjedd og de andre betingelsene i artikkel 6 er oppfylt, vil selger fremdeles opptre som rettighetshaver i utvinningstillatelsen. I denne perioden vil selger fremdeles være registrert som eier av andelen og utøve eierbeføyelsene, samtidig som kjøper har den økonomiske risikoen for andelen.⁹⁹

Dette betyr at selger i denne perioden vil opptre som ansvarlig i alle offentligrettslige relasjoner for de forpliktelser som følger som rettighetshaver. Selger vil også være det rettssubjektet som innehar alle rettigheter og forpliktelser etter Samarbeidsavtalen. Både i relasjon til myndigheter, til de andre rettighetshaverne og til tredjeparter vil ikke en privatrettslig avtale endre disse forholdene.

Samtidig er det slik at partene gjennom overdragelsesavtalen har avtalt at kjøper skal overta selgers rettighetshaverposisjon. I tillegg vil overtakelsen når den er gjennomført, normalt sett ikke bare gjelde fra avtalens inngåelse, men fra et tidspunkt som typisk er satt bakover i tid. Det sistnevnte tidspunktet er avtalens effektive dato, jf. definisjon nr. 1.9 og artikkel 2.1, andre punktum.

Med bakgrunn i disse utgangspunktene, angir artikkel 3 et sett av forpliktelser – handlingspåbud og –forbud – som påhviler selger i interim-perioden.¹⁰⁰ Alle disse pliktene henger sammen med selgers posisjon som rettighetshaver. Generelt sett følger det av bestemmelsene at selger skal drifte andelen på en forsvarlig måte. En forsvarlig drift generelt sett frem til gjennomføringsdatoen, og dermed flere av de spesielt angitte pliktene i artikkel 3, vil nok kunne utledes av det alminnelige lojalitetskravet i kontraktsforhold og prinsippene om selgers omsorgsplikt. Det kan likevel

---

⁹⁹ Jf. Pedersen s. 98.

¹⁰⁰ Aabø-Evensen viser på s. 801 til vanligheten av slike reguleringer i transaksjonsavtaler for virksomheter.

kunne være i kjøpers interesse at dette spesifiseres i avtalen.¹⁰¹ Det vil også kunne være i selgers interesse at rekkevidden av disse påbudene og forbudene avklares i avtalen. Selgers eventuelle brudd på dennes plikter etter artikkel 3 behandles i artikkel 10.1, jf. artikkel 9.1.1, bokstav (d). I det følgende vil jeg gjennomgå de enkelte pliktene hver for seg. Det vil likevel være relevant å se noen av disse i en viss sammenheng.

3.2. Selgers plikter i interim-perioden

3.2.1. Betalinger og utbetalinger

Bokstav (a) angir en forpliktelse til å gjennomføre alle betalinger selger som rettighetshaver er forpliktet til å betale i tilknytning til deltakerandelen som overdras. Dette vil primært gjelde cash calls utstedt av operatøren. Dersom ikke disse betales, så vil dette kunne lede til mislighold av Samarbeidsavtalen i medhold av Samarbeidsavtalen artikkel 9.¹⁰² Bestemmelsen i bokstav (a) er derfor viktig for at kjøper skal beholde de ordinære rettighetene som rettighetshaver når denne skal tre inn som rettighetshaver. Når bestemmelsen viser til at betalingsplikten gjelder i medhold av reguleringene i de tilknyttede avtalene må dette etter min mening, i relasjon til Samarbeidsavtalen kun gjelde i den grad selger er forpliktet til å betale i medhold av Samarbeidsavtalen.¹⁰³

Det presiseres at selger også skal motta betalinger under de tilknyttede avtalene. I og med at selger i medhold av overdragelsesavtalen på dette tidspunktet ikke har økonomiske interesse i disse utbetalingene (forutsatt at overdragelsesavtalen gjennomføres) gir denne presiseringen sikkerhet for kjøpers økonomiske posisjon når overdragelsesavtalen skal gjennomføres.

---

¹⁰¹ Slik lagt til grunn av Aabø-Evensen på s. 803 for virksomhetsoverdragelser.

¹⁰² Om denne bestemmelsen se Tveit 2014 s. 142–156.

¹⁰³ Om rekkevidden av rettighetshavernes betalingsplikt se Tveit 2014 s. 138–142.

3.2.2. Grunnleggende disposisjoner under utvinningstillatelsen og tilknyttede avtaler

Siden bokstav (b) og bokstav (d) omhandler svært beslektede temaer, samtidig som flere av mekanismene under bestemmelsene er likeartede, vil jeg i det følgende omhandle disse i fellesskap.

Bokstav (b) omfatter to forhold. For det første begrenses selgers rett til å godkjenne fundamentale avtalemessige handlinger under de allerede eksisterende tilknyttede avtalene. Dette gjelder endringer til eller heving av de tilknyttede avtalene. For det andre begrenses selgers rett til å tilbakelevere hele eller deler av utvinningstillatelsen.¹⁰⁴

Bokstav (d) begrenser selgers rett til å foreta handlinger som vil kunne medføre en forrykning av grunnleggende posisjoner under utvinningstillatelsen eller de tilknyttede avtalene. Dette gjelder handlinger som kan medføre at man gir avkall på rettigheter under de tilknyttede avtalene eller under utvinningstillatelsen, eller som kan medføre et brudd på disse avtalene.¹⁰⁵ Bestemmelsen angir visse handlinger som i alle tilfeller skal være ansett som handlinger som er omfattet av reguleringen.

De nevnte forholdene er generelt sett såpass betydningsfulle for andelen som overdras at de nok i det alt vesentlige kan anses å falle inn under konsultasjonsplikten i bokstav (c). Når de adresseres eksplisitt i bokstavene (b) og (d) er dette i første omgang et utslag av klarhet i hvorvidt disse forholdene kvalifiserer som viktige. Videre angir bokstav (b) at for disse forholdene kan selger kun gjennomføre de nevnte handlinger etter at han har fått samtykke til det av kjøper. Dette er i motsetning til bokstav (c) som ikke har en tilsvarende samtykkeplikt. Av dokumen-

---

¹⁰⁴ Jf. petroleumsløven §§ 3-14 og 3-15. Det var i tidligere versjoner av modellavtalen vist til arealet som spesifisert i Samarbeidsavtalen. Endringen med en referanse til utvinningstillatelsen var en teknisk endring begrunnet i at det er i selve utvinningstillatelsen at dette arealet er angitt.

¹⁰⁵ Tidligere versjoner av modellavtalen viste her til Samarbeidsavtalen og de tilknyttede avtalene. Endringen til kun å vise til tilknyttede avtaler er en teknisk endring siden Samarbeidsavtalen er en tilknyttet avtale. Men endringen med å nå også referere til utvinningstillatelsen er mer materiell. Det er likevel naturlig at utvinningstillatelsen også inngår i denne reguleringen siden denne angir de fundamentale rettighetene til deltakerandelen overfor staten, jf. også betydningen av brudd på denne slik angitt i artikkel 9.1.1, bokstav (c).

tasjonshensyn er det spesifisert at kjøpers samtykke til å gjennomføre handlingene angitt i bokstavene (b) og (d) må foreligge i skriftlig form.

Kjøper kan likevel ikke fritt nekte å gi slikt samtykke. Det er kun dersom kjøper har rimelige grunner for å nekte å gi samtykke at han kan avstå fra å gi samtykke. Tilsvarende gjelder i forhold til å gi samtykket tidsmessig. Dersom kjøper ikke gir samtykke og ikke har rimelige grunner for dette, eventuelt venter urimelig lenge med å gi samtykke, så vil selgers gjennomføring av de nevnte aksjoner ikke medføre noe avtalebrudd for selger under artikkel 9.1.1, bokstav (d). Når det gjelder hvor lenge kjøper kan avvente og avklare sitt standpunkt så bør dette først og fremst ses opp i mot de krav som stilles overfor selgeren som rettighetshaver. Dette henger også sammen med hensynet til en forsvarlig drift av utvinningstillatelsen, jf. bokstav (f). Det bør med andre ord kunne avkreves at kjøper i alle fall avklarer sitt standpunkt forut for tidspunktet for det aktuelle vedtaket skal skje i styringskomiteen. En saklig grunn for likevel ikke å gi samtykket innen dette tidspunktet kan muligens begrunnes i at kjøper ikke har fått tilstrekkelig informasjon om vedtaket. Dette kan bero på forhold på selgers side, da først og fremst dersom kjøper ikke har observatørstatus i styringskomiteen, jf. bokstav (g). Alternativt kan det bero på forhold i utvinningstillatelsen, da særlig mangelfull informasjon fra operatøren. I det sistnevnte tilfellet vil mangel på tilstrekkelig informasjon til rettighetshaverne potensielt kunne medføre en utsettelse av vedtaksfristen i interessentskapet. I så tilfelle vil nok også kjøpers plikt overfor selgers forskyves tilsvarende.

I interim-perioden vil selger materielt sett være ansvarssubjekt under de forpliktelser som gjelder for rettighetshaverne. Dette kan hevdes å medføre en prinsipiell utfordring med samtykkeplikten i bokstavene (b) og (d); det er selger som er ansvarlig som rettighetshaver, mens selgers mulighet til fritt å utøve denne rollen er underlagt visse begrensninger knyttet til en tredjepart som ikke er rettighetshaver. Etter min mening må likevel denne problemstillingen aksepteres i praksis. Dette henger sammen med de petroleumssrettslige elementene som regulerer andelsoverdragelser. Siden en andelsoverdragelse er betinget av myndighetenes samtykke så vil man alltid få en viss interim-periode. Alternativet måtte være at

avtalens effektive dato blir satt til et tidspunkt etter myndighetenes godkjenning. Men en slik løsning ville kunne medført betydelige utfordringer med hensyn til verdsettelsen av andelen, og dermed i praksis medført en stor utfordring for andelsoverdragelser. De begrensninger som pålegges selger i bokstavene (b) og (d) gjelder dessuten svært grunnleggende forhold ved andelen som den foreligger på tidspunktet for inngåelsen av andelsoverdragelsesavtalen. Selgers plikt til å føre en forsvarlig drift av utvinningstillatelsen innenfor rammene av disse forholdene begrenses ikke av denne bestemmelsen. I så måte vises det til at forhold som blir dekket av bokstav (c) ikke inneholder noe samtykkeplikt. Grunnen til at bokstavene (b) og (d) ikke regulerer inngåelsen av nye avtaler for rettighetshavergruppen må ses i denne konteksten.

3.2.3. Viktige lisensforhold generelt sett

Bokstav (c) angir at selger skal konsultere med kjøper om alle forhold som anses for viktige med hensyn til deltakerandelen som overdras. I dette må det også nødvendigvis innfortolkes en ren notifikasjonsplikt. En konsultasjon vil i sitt innhold være meningsløs dersom kjøper ikke også får nødvendig informasjon om hva den aktuelle saken gjelder. Etter min mening vil det her være nærliggende å konkludere med at kjøper skal ha tilgang til tilsvarende bakgrunnsinformasjon som den informasjonen styringskomiteen mottar i den aktuelle saken.¹⁰⁶

Konsultasjonen med kjøper skal gjennomføres i forsvarlig tid («due time»). I dette må det i utgangspunktet innfortolkes at kjøper får tilstrekkelig tid til å sette seg inn i saken. Men dette må etter min mening tolkes objektivt og da sett hen i mot den tid som selger har fått til å sette seg inn i saken. Man må med andre ord se tidskravet opp i mot vedtakstidspunktet i styringskomiteen. For at kjøper skal få tilstrekkelig tid til å sette seg inn i saken bør det dermed påkrevs at selger uten unødvendige forsinkelser videreformidler informasjon mottatt i forkant av møte i styringskomiteen eller over L2S forut for et vedtak. Deretter kan heller selve konsultasjonen avventes til også selger har fått anledning til å

---

¹⁰⁶ Om rettighetshavers tilgang til bakgrunnsinformasjon se Tveit 2014 s. 87.

sette seg inn i informasjonen.¹⁰⁷ Dersom kjøper blir gitt observatørstatus i interessentskapet i medhold av artikkel 3.1, bokstav (g), vil denne få direkte tilgang til den nødvendige informasjon. Dermed vil det ikke være behov for selger å videreformidle informasjon. Men selger vil fremdeles måtte konsultere med kjøper i forhold til sakene.

Det kan også forekomme situasjoner hvor selger gjennom sin due diligence ser at nye avtaler vil bli inngått av rettighetshaverne i interim-perioden. I en slik situasjon kan det være behov for særskilt regulering. Dette kan likevel også håndteres under bokstav (c). Eksempelvis kan dette gjøres gjennom at man spesifiserer at eventuelle posisjoner som selger må ta stilling til under slike forhandlinger og eventuelle godkjenninger om å inngå slike avtaler, skal anses som vesentlig forhold i relasjon bokstav (c).

Bokstav (c) angir ingen samtykkeplikt. Men bestemmelsen må ses i sammenheng med reguleringen i bokstav (f) om at selger må holde en forsvarlig drift av andelen. Videre må den ses i sammenheng med samtykkeplikten i bokstav (b) i relasjon til de tilknyttede avtalene.

3.2.4. Forsikringer

I medhold av bokstav (e) påtar selger seg å forsikre sitt ansvar som rettighetshaver og de eiendeler denne har under den aktuelle utvinningstillatelsen. Forsikringsplikten gjelder i den grad en slik plikt følger av lovverket, Samarbeidsavtalen eller for øvrig av god industripraksis. Under lovverket vil slik forsikringsplikt følge av petroleumsforskriften § 73. Andre forsikringsplikter kan også følge av Samarbeidsavtalen artikkel 14.¹⁰⁸ For leteliser vil slike forsikringer primært være ansvarsforsikringer for forurensning og annet tredjemannsansvar i forbindelse med letebrønner. Da slike forpliktelser allerede følger for selger som rettighetshaver vil bokstav (e) i realiteten medføre en plikt til å opprettholde dennes eksisterende oppfyllelse av de forpliktelsene som følger av petroleumsregelverket og konsesjonsverket.

---

¹⁰⁷ I forhold til spørsmålet om hvilken informasjon kjøper kan få tilgang til vises det til kommentarene til artikkel 3.1, bokstav (g) nedenfor.

¹⁰⁸ Om dette se Tveit 2014 s. 210–217.

I tillegg skal selgers forsikringer være i tråd med god petroleumsindustripraksis. Dette vilkåret må ses i sammenheng med kravet i petroleumsforskriften § 73. Denne bestemmelsen opplyser i første ledd kun noen utvalgte typer forsikringer. I tillegg legges det til grunn i tredje ledd at disse forsikringene skal være «rimelige». Ut over denne rimelighetsterskelen foreligger det ikke noen videre angivelse av nivået på disse forsikringene. Når det gjelder kravet om at forsikringene også skal være i tråd med god industripraksis så er det etter min mening, nærliggende å se dette opp i mot hvilket nivå man normalt sett ville valgt i forhold til den aktuelle risikoeksponeringen. Dersom interessentskapet for eksempel skal bore en brønn med høyt trykk og høy temperatur («HP/HT»), så vil dette være mer risikofylt enn å bore en mer «ordinær» letebrønn. En slik risikoeksponering kan dermed forandre en høyere grad av forsikret nivå under ansvarsforsikringen. Et relevant sammenligningsgrunnlag kan her være de øvrige rettighetshaverne i interessentskapet. Men dersom også disse ligger relativt lavt i sine forsikringsnivåer, så kan det være at man må se bredere og dermed sammenligne med hvilket nivå andre rettighetshavere i andre utvinningstillatelser med tilsvarende operasjoner velger. Det kan dog være til dels store variasjoner i nivået mellom forskjellige selskaper. Etter min mening vil dette elementet derfor først og fremst fungere som en «sikkerhetsventil». Det vil nok hovedsakelig være i de tilfeller man kan fastlegge at forsikringsdekningen ligger markert under en fornuftig dekning at kjøper vil kunne vurdere å hevde at det foreligger brudd på dette elementet.

Etter gjennomføringsdatoen vil selger ikke lenger ha en slik forsikringsplikt, verken etter petroleumsregeleverket, Samarbeidsavtalen, eller etter overdragelsesavtalen. Motstykket til dette er den forsikringsplikt som kjøper vil få fra gjennomføringsdatoen, både etter petroleumsregeleverket, Samarbeidsavtalen og overdragelsesavtalen, jf. modellavtalens artikkel 8.2. I medhold av det generelle arrangementet i artikkel 4.1 og 4.2 skal kjøper ved pro et contra oppgjøret dekke de forsikringspremier som selger har betalt for slik forsikringsdekning, samt få utbetalt de forsikringsutbetalinger som eventuelt er gjort i perioden. Det er for øvrig verdt å merke seg de spesielle reguleringene i artikkel 8.3 og artikkel 8.4

om hvordan man inter partes skal forholde seg til skadehendelser som oppstår mens selgers forsikringer er virksomme i interim-perioden.¹⁰⁹

3.2.5. Generell aktivitetsplikt

Bokstav (f) forplikter selgeren til å fortsette å ha en forsvarlig drift av deltakerandelen i tråd med god industripraksis. I praksis kan det nok i utgangspunktet vanskelig anføres at dette innbefatter noe annet enn å opptre som en forsvarlig rettighetshaver i medhold av de krav som følger av petroleumsregelverket og Samarbeidsavtalen. Dette vil dermed etter min vurdering innbefatte å opptre i samsvar med kravene i utvinningstillatelsen, Samarbeidsavtalen og norsk rett for øvrig. Når det kommer til beslutninger som skal fattes av interessentskapet så vil nok disse fort være omfattet av konsultasjonsplikten i bokstav (c). Men i den grad beslutninger ikke anses å være tilstrekkelig viktig for deltakerandelen, vil man i medhold av bokstav (f) være forpliktet til å fatte forsvarlige beslutninger. Ut over et generelt prinsipp om forsvarlighet, kan jeg vanskelig se at man skal kunne angripe selgers beslutninger med påstand om at det var feil å fatte de aktuelle beslutningene. Man står nok dermed eventuelt igjen med de beslutninger som ikke engang lar seg forklare ut i fra forretningsmessige begrunnelser.

3.2.6. Observatørstatus

Før andelsoverdragelsen gjennomføres har kjøper en interesse av å følge utvinningstillatelsens drift frem mot at kjøper trer inn som rettighetshaver i utvinningstillatelsen. Det er på denne bakgrunn at bokstav (g) angir en plikt for selger til å anmode de øvrige rettighetshaverne om at kjøper gis tilgang til interessentskapets møter og lisenskommunikasjon. Det bemerkes at bokstav (g) er en alternativ bestemmelse. Dette henger først og fremst sammen med at den ikke vil være relevant dersom kjøper allerede er rettighetshaver i utvinningstillatelsen og dermed kun øker sin deltakerandel.

---

¹⁰⁹ Om dette se kommentarene til artikkel 8.3 og 8.4 nedenfor.

Kjøpers interesser om innsyn i utvinningstillatelsens liv i interim-perioden er likevel i substans i stor grad dekket av de forutgående reguleringene i artikkel 3.1. Effekten av at man ikke tar med reguleringen i bokstav (g), eller at den tas med, men at de øvrige rettighetshaverne ikke godkjenner at kjøper skal gis slik observatørstatus, er to-delt. For det første vil selger måtte sørge for at kjøper via selger får tilgang til den informasjonen han skal ha tilgang til etter de øvrige bestemmelsene i artikkel 3.1. Dette medfører en administrativ byrde på selger i interim-perioden. For det andre gir ikke kjøpers rettigheter under de øvrige reguleringene i artikkel 3.1 kjøper en rett til å være informert om alt som foregår i utvinningstillatelsen.

Selv om bokstav (g) i utgangspunktet er inntatt ut i fra hensynet til kjøper, så vil også selger kunne ha en interesse av at kjøper får observatørstatus i interessentskapet. Dette vil for det første lette den administrative byrden for selger med hensyn til viderefremføring av informasjon i interim-period som grunnlag for å kunne oppfylle andre plikter i artikkel 3.1, jf. eksempelvis konsultasjonsplikten i bokstav (c). For det andre vil det kunne være en risiko for at selger glemmer å informere og konsultere kjøper om forhold som er regulert av artikkel 3.1. Dersom kjøper har direkte tilgang til informasjon om prosesser i interessentskapet, så vil presumptivt kjøper av eget initiativ ønske å diskutere sentrale forhold med selger. Dermed vil nok unnlattelsesrisikoen hos selger i praksis reduseres.

Observatørstatus vil i praksis dreie som om to forhold. For det første vil det være å sitte inne i møter i interessentskapets styrende organ; styringskomiteen og eventuelle andre underkomiteer. For det andre vil det være å få lesetilgang til L2S.

Siden en slik tilgang vil gi kjøper innsyn i informasjon som er konfidensiell under Samarbeidsavtalen vil en observatørstatus i utgangspunktet forutsette enighet hos alle rettighetshaverne, jf. Samarbeidsavtalen artikkel 27.2, tredje ledd, andre punktum. Selgers plikt kan dermed rimeligvis ikke gå lenger enn å *søke* å oppnå slik godkjenning.

Samarbeidsavtalen gir etter sin ordlyd kun adgang til å dele konfidensiell lisensinformasjon uten de øvrige rettighetshavernes samtykke, med parter man «forhandler» om en overdragelse med, jf. Samarbeidsavtalen

artikkel 27.2, tredje ledd, andre punktum. Etter min mening er det gode grunner for at denne bestemmelsen kan tolkes utvidende til å omfatte deling av ny lisensinformasjon med en kjøper man har inngått en overdragelsesavtale med. Som et utgangspunkt har jeg generelt sett vanskelig for å se de øvrige rettighetshavernes legitime grunner for å nekte slik informasjonstilgang. For det første vil man under modellavtalen artikkel 11 ha tilsvarende konfidensialitetsreguleringer som de reguleringer som vil gjelde for datarom forut for inngåelse av overdragelsesavtalen.¹¹⁰ For det andre vil det kunne være en krets av parter som får innsyn i datarom, mens det etter inngåelse av overdragelsesavtalen er avgrenset til én part. For det tredje vil retten til å dele informasjon i den situasjonen som følger direkte av ordlyden i Samarbeidsavtalens regulering om datarom, kunne anvendes på et hvilket som helst tidspunkt. Etter min mening må det derfor konkluderes med at selger i medhold av Samarbeidsavtalen artikkel 27.2, tredje ledd, andre punktum, generelt sett bør kunne dele lisensinformasjon med kjøper uten de øvrige rettighetshavernes samtykke i den grad dette er nødvendig for å overholde konsultasjonsplikten under overdragelsesavtalen. Men det kan også foreligge konkrete prosesser hvor de øvrige rettighetshaverne vil kunne ha rimelige grunner til at det ikke gis fullt innsyn. Hvorvidt interessentskapet vil nekte fullt innsyn i slike prosesser vil nok bli fremprovosert ved en anmodning om observatørstatus etter modellavtalens artikkel 3.1, bokstav (g).

Selgers plikt til informasjonsdeling overfor kjøper kan etter min mening likevel ikke gå lenger enn hvilken rett selger har til å dele slik informasjon under Samarbeidsavtalen. Dersom de øvrige rettighetshaverne har gitt begrensninger på hvilken informasjon selger kan videreformidle til kjøper, må kjøpers informasjonsrett under de øvrige bestemmelsene i artikkel 3.1 innskrenkes tilsvarende.

Min erfaring er at det generelt sett er relativt vanlig at slik observatørstatus innvilges. Men det kan også foreligge situasjoner hvor de øvrige rettighetshaverne ikke ønsker at kjøper skal sitte direkte inne i interessentskapets styringsorganer eller få tilgang til utvalgt informasjon. Dette kan for eksempel være kommersielle prosesser så som tilknytnings-

---

¹¹⁰ Om dette se kommentarene til artikkel 11 nedenfor.

forhandlinger, hvor kjøper har vesentlige interesser på den andre siden. I slike situasjoner gis det nok ofte generell observatørstatus for kjøper, men at det presiseres hvilke prosesser eller type informasjon som kjøper ikke skal få tilgang til.

Artikkel 4 – Oppgjøret

4. SETTLEMENT

- 4.1 *All payments made by Seller concerning cash calls and billings attributable to the Assigned Interest from and including the Effective Date and up to and including the Completion Date, shall be separately recorded by Seller and paid from Buyer to Seller in the currency in which they have been incurred in accordance with the provisions of this Article 4. This shall also include any working capital assets and cash over-calls as per the Joint Accounts as of the Effective Date. In addition Seller shall record and Buyer shall pay all insurance costs of Seller attributable to the Assigned Interest during such period as allocated in accordance with good petroleum industry practice.*
- 4.2 *All refunds received by Seller from the operator of PL [XXX] concerning cash calls and billings attributable to the Assigned Interest from and including the Effective Date and up to and including the Completion Date, shall be separately recorded by Seller and be paid by Seller to Buyer in the currency in which they have been incurred in accordance with the provisions of this Article 4. This shall also include any working capital liabilities and cash under-calls as per the Joint Accounts as of the Effective Date. Such refunds shall also include insurance proceeds received pursuant to the insurance mentioned in the preceding paragraph and referring to occurrences for the period from and including the Effective Date and up to and including the Completion Date.*
- 4.3 *Interest on the individual payments stipulated in Articles 4.1 and 4.2 shall be calculated for the period starting on the date of the individual payment and ending on, but excluding the due*

date of payment hereunder. Interest for each month for NOK shall be calculated on the basis on an annual rate equal to the average of the daily quotations of the three month NIBOR in the preceding month, plus zero point five (0.5) percentage points. Interest for each month for currencies within the Economic Monetary Union shall be calculated on the basis on an annual rate equal to the average of the daily quotations of the three month EURIBOR in the preceding month, plus zero point five (0.5) percentage points. Interest for each month for other currencies shall be calculated on the basis of an annual rate equal to the average of the daily quotations of the three month LIBOR in the preceding month, plus zero point five (0.5) percentage points. The interest calculation method used for NIBOR, EURIBOR and LIBOR is actual/360. Compound interest shall not be calculated.

- 4.4 Seller shall, within five [(5)] 6 [Please note the number of days corresponds with the number of days identified in Article 1.5, definition of Completion Date. Thus, if the period of days is extended, the period under Article 1.5 may be adjusted correspondingly.] Working Days following the Notification Date, submit to Buyer a statement in accordance with the provisions set out in Articles 2 and 4 (the “Completion Statement”) setting out the amount to be paid on the Completion Date.

In the absence of manifest error, the Parties agree that Buyer shall be obligated to pay the amount specified in the Completion Statement on the Completion Date and that any dispute or disagreement related to the Completion Statement shall be settled between the Parties after completion.

Seller shall, within two (2) months following the Completion Date, submit to Buyer a revised statement of the amounts calculated and payments to be made according to this Article 4. Any amounts to be paid in accordance with such revised statement, shall be paid within thirty (30) days after the submission of such statement.

- 4.5 *The foregoing shall be without prejudice to Seller’s right to provide further reconciliation statements if and when necessary. Such further reconciliation statements must be submitted to Buyer not later than twenty-four (24) months after Completion Date. Articles 4.1 to 4.4 shall apply mutatis mutandis for such reconciliation statements. Any amounts to be paid in accor-*

dance with such reconciliation statement, shall be paid within thirty (30) days after the submittal of such statement.

[There shall be no reconciliation payment under this Article 4.5 unless the amounts payable hereunder are greater than [zz].] 7 [Optional text may be negotiated.]

4.6 *Within a twenty-four (24) month period following the Completion Date, or within two (2) months following the date when the last reconciliation statement is received by Buyer, whichever is the latest, Buyer shall have the right to audit the Completion Statement and any reconciliation statements prepared in accordance with Article 4.5, and Seller shall provide Buyer with copies of and access to such documents and information in respect of such Completion Statement and/or reconciliation statements as Buyer reasonably requests.*

Buyer shall give at least fifteen (15) Working Days written notice before any such audit is planned to start. Following the audit, a written report shall be submitted to Seller within thirty (30) days and Seller shall give its written reply to the report within thirty (30) days from the receipt of such report.

Any claims arising from such audits, shall be submitted within thirty (30) days after receipt of Seller's written reply. The Parties shall use reasonable endeavours to resolve any claims arising from such audits.

[There shall be no audit claims under this Article 4.6 unless the amounts payable hereunder are higher than [zz].] 8 [Optional text may be negotiated.]

4.7 *If the amounts stipulated in Articles 2 and 4 are not received by Buyer and/or Seller on or before the relevant due dates, the outstanding balances shall bear interest for the period starting on the due date for the payment and ending on, but excluding the actual date for the payment. Interest shall accrue at an annual rate equal to the average of the daily quotations of the previous month of the three (3) month EURIBOR, NIBOR and LIBOR, respectively, plus three (3) percentage points.*

4.8 *Without prejudice to Article 8.1, all payments or refunds concerning cash calls and billings attributable to the Assigned Interest which in accordance with the Joint Operating Agreement should have been allocated to the period prior to or after the Effective Date shall be paid by/to Seller as applicable, based on*

the participating interest before or after (whichever is applicable) the assignment under this Agreement.

This Article 4.8 shall apply for a period of twenty-four (24) months after the Completion Date. Articles 4.3 and 4.7 regarding interest shall apply for amounts paid according to this Article 4.8. 9 [This Article is an optional regulation depending on the nature of the Production Licence's activities and how the Parties want to manage any late cost / income.]

4.1. Generelt om økonomisk virkning

I medhold av artikkel 2.1, andre punktum skal avtalen ha økonomisk virkning fra avtalens effektive dato. Det innebærer at fra dette tidspunktet vil kjøper, inter partes i forhold til selger, ha den økonomiske risikoen for andelen som overdras.¹¹¹ Kjøper skal altså bære det økonomiske ansvaret for interessentskapets løpende drift; de løpende utgifter og motta de løpende inntekter som tilkommer rettighetshaverposisjonen. For letelisenser vil det i utgangspunktet ikke foreligge inntekter som sådan fra utvinningstillatelsen. Inntektssiden for slike andelsoverdragelser vil i det vesentlige omfatte eventuelle godskrivninger som gjøres mot andelen. Dermed vil den økonomiske risikoen i slike situasjoner i praksis primært relatere seg til utgiftssiden. De materielle sidene av pro et contra oppgjøret er primært regulert i artikkel 4.1/4.2 og 4.3. Artikkel 4.4. – 4.7 angir mekanismer for å håndtere dette oppgjøret.¹¹²

4.2. Pro et contra oppgjøret

Artikkel 4.1 omhandler de utgifter som følger andelen som overdras i perioden mellom avtalens effektive dato og gjennomføringsdatoen. Artikkel 4.2 er en tilsvarende regulering som artikkel 4.1, men omfatter de godskrivninger som følger andelen som overdras i den samme perioden.

---

¹¹¹ Jf. Pedersen s. 97.

¹¹² Det bemerkes at det i den andre revisjonen til modellavtalen er gjort en rekke endringer i ordlyden i artikkel 4.4 – 4.7. Formålet med disse endringene var å klargjøre mekanismene og i større grad reflektere praksis om hvordan disse mekanismene ble håndtert i praksis.

Disse to bestemmelsene legger til sammen til grunn etableringen av det såkalte pro et contra oppgjøret. Intensjonen med disse reguleringene er at kjøper trer inn i selgers økonomiske rettighetshaverposisjon. Kjernen i dette er et oppgjør hvor det gjøres en avregning relatert til den overdratte deltakerandelens økonomiske verdi slik denne fremkommer av interessentskapets fellesregnskap – i praksis i billingene – ved effektiv dato, og av de løpende kostnadene og inntektene i perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen.¹¹³ I de nevnte bestemmelsene reguleres en plikt for selger til å føre et en oversikt over slike utgifter og godskrivninger. Bestemmelsene presiserer at denneplikten gjelder alle betalinger og godskrivninger som gjennomføres mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen. Disse utgiftene og godskrivningene vil fremkomme av operatørens billinger. I praksis vil derfor selger kunne basere seg på operatørens billinger for å fremskaffe oversikten over utgiftene og godskrivningene.

Pro et contra oppgjøret er et oppgjør hvor selger skal få igjen fra kjøper de kontantutgiftene selger har betalt til operatøren i perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen. Disse kontantutgiftene er reflektert i cash callene i perioden hvor kontantutgiftene er netto av selgers kostnader og godskrivninger. Billingene fra operatøren gir oversikt over slike innbetalte cash calls i perioden («cash called»). Samlet sett vil disse opplysningene gi en oversikt over avregningen av kostnader og godskrivninger gjennomført av operatøren i perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen. Denne mekanismen vil altså gjelde for alle forhold i interessentskapet sin løpende kontantstrøm frem til gjennomføringsdatoen.¹¹⁴

Videre må dette oppgjøret også inkludere selgers åpningsbalanser i felleskontoen i interessentskapet per effektiv dato.¹¹⁵ Disse åpningsbalansene

---

¹¹³ Jf. Aabø-Evensen s. 764 sin generelle angivelse av slike oppgjør for virksomhetsoverdragelser.

¹¹⁴ Om kostnader og godskrivninger som ikke er identifisert før gjennomføringsdatoen se kommentarene til artikkel 4.8 nedenfor.

¹¹⁵ Dette er også lagt til grunn i Pedersen s. 104–105.

reflekteres i interessentskapets arbeidskapital («working capital») og «over / under call» posisjon slik disse fremstår i billingen.¹¹⁶

Oppgjørsoversikten vil dermed angi sluttbalansen for alle disse forholdene. I prinsippet kjøper kjøperen seg altså inn i denne balansen, og skal enten motta eller betale til selger for å få denne til å gå i null i forhold til slik denne fremstår i billingene.

I de versjoner som forelå av modellavtalen før den andre revisjonen var det noe uklart hvilke betalinger / krediteringer som skulle tas med i tilknytning til effektiv dato. I de tidligere reguleringene ble det nemlig i artikkel 4.1 og 4.2 vist til at betalingene / godskrivningene skulle referere seg til perioden etter effektiv dato («and referring to activities for the period»). I medhold av bestemmelsen skulle man dermed ha vurdert hver enkelt cash call for å se hvorvidt det var elementer i den som refererte seg til før eller etter avtalens effektive dato. Når man i den andre revisjonen revisjon tok bort denne referansen var dette ment å gjenspeile den praksis som forelå rundt anvendelsen av disse bestemmelsene; at det ikke ble foretatt en vurdering av hvilken periode den enkelte cash call relaterte seg til, men at kjøper kjøpte seg inn i åpningsbalansen slik den foreligger i interessentskapet på effektiv dato.

Dersom selger på den ene siden har eiendeler og/eller tilgodehavender i fellesregnskapet, så vil åpningsbalansen være positiv. Kjøper skal dermed *kompensere selger* et beløp tilsvarende som det kjøper vil få dekket etter at denne har overtatt den økonomiske risikoen som rettighetshaver (effektiv dato). Kjøper skal også kompensere selger for utgifter selger har hatt som rettighetshaver i perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen.

Dersom selger på den andre siden har gjeld i felleskontoen («working capital liabilities»), så vil åpningsbalansen være negativ. Kjøper skal dermed *bli kompensert av selger* et beløp tilsvarende som det kjøper skal

---

¹¹⁶ Over calls er en mekanisme for å reflektere at operatøren har krevd for høye innbetalinger av rettighetshaverne i forhold til operatørens faktiske utlegg. Om håndteringen av over calls i interessentskapet se Regnskapsavtalen artikkel 1.2.1, sjette ledd. Under calls er en tilsvarende mekanisme for tilfeller hvor operatøren har høyere faktiske utlegg enn det han har krevd innbetalinger for. Om håndteringen av under calls i interessentskapet se Regnskapsavtalen artikkel 1.2.1, femte ledd.

dekke etter at denne har overtatt den økonomiske risikoen som rettighetshaver (effektiv dato). Kjøper skal også bli kompensert av selger for inntekter selger har hatt som rettighetshaver i perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen.

Disse elementene må avregnes for å få fastlagt det samlede pro et contra oppgjøret mellom selger og kjøper. Dette oppgjøret vil også inkludere vederlaget.¹¹⁷

Dersom utvinningstillatelsen dekker et omfattende areal og det samtidig ikke foregår noe særlig omfattende kostnadskrevenende aktivitet, så vil arealavgiften pålagt i medhold av petroleumsloven § 4-10, første ledd kunne innebære en vesentlig del av de kostnader som påløper for interessentskapet. Arealavgiften vil for letelisenser først gjelde etter utløpet av utvinningstillatelsens initielle periode, jf. petroleumsloven § 3-9, første ledd, første punktum. For letelisenser vil altså betaling av arealavgift gjelde dersom den initielle perioden har blitt utvidet i medhold av petroleumsloven § 3-9, første ledd, andre punktum. Avgiften betales forskuddsvis for hele kalenderår, og betaling skal foretas i slutten av det foregående året, jf. petroleumsforskriften § 40, første ledd. Siden arealavgiften er en forskuddsbetaling som relaterer seg til det påfølgende året kan denne ikke kostnadsføres i interessentskapets felleskonto på tidspunktet når betalingen av avgiften gjennomføres. Derfor vil operatøren når den betales i desember føre kostnaden i arbeidskapitalen i billingen. Dermed skal kjøper kompensere selger for denne i pro et contra oppgjøret via åpningsbalansen som legges til grunn for dette oppgjøret.

Det har i praksis tidligere oppstått enkelte uklarheter rundt håndteringen av dette regnskapet. Disse tidligere uklarhetene ble i den andre revisjonen av modellavtalen søkt avklart i artikkel 4.1 / 4.2, første punktum i.f. og andre punktum.

For det første presiseres det at dette regnskapet skal reflektere de aktuelle beløp i den valutaenhet de har blitt ført mot selger som ret-

---

¹¹⁷ For produserende felt vil det samlede oppgjøret også inkludere oppgjør for produksjon i perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen. Om dette se kommentarene til bruk av modellavtalen for utbygging- og produksjonsfasen i Del 1 ovenfor.

tighetshaver. Det fremkommer av referansen til «All payments / refunds [...] shall be paid by Buyer to Seller / by Seller to Buyer in the currency in which they have been incurred». Med andre ord skal man for betalinger legge til grunn den valutaenhet som ligger inne i faktureringen som er gjort i operatørens underliggende cash call, og for tilgodeskrivninger den valutaenhet som operatøren har anført i billingens post for tilgodeskrivningen.¹¹⁸ Intensjonen med denne spesifiseringene er at oppgjøret mellom kjøper og selger skal speile de faktiske kontantstrømmene i forskjellige valutaer oppgjort og innbetalt gjennom cash calls internt i interessentskapet.

For det andre presiseres det at dette oppgjøret mellom partene skal inkludere arbeidskapital («working capital assets / liabilities»), cash over-call for utgiftene og cash under-call for godskrivningene slik angitt i interessentskapets fellesregnskap ved avtalens effektive dato.¹¹⁹ Det bemerkes at i praksis vil operatøren utstede cash calls for netto utgifter og godskrivninger basert på estimatet som er lagt til grunn i billingen. Dermed vil det foreligge cash over-call dersom den utstedte cash call'en er høyere enn den nettoen av utgifter og godskrivninger slik denne faktisk blir i den aktuelle måneden, og det vil foreligge en cash under-call dersom den utstedte cash call'en er lavere enn den faktiske nettoen.

«Working capital assets» vil inkludere utestående fordringer («accounts receivable») og varelager. «Working capital liabilities» vil inkludere gjeldsavsetninger i forhold til antatte kostnader som har påløpt i inneværende periode («accruals») og identifisert gjeld («accounts payable»). Etter min mening følger det klart av både konteksten og systembetragtninger at også for de sistnevnte elementer skal man ta hensyn til kostnadene / inntektene av dette i den valuta som fremkommer i de underliggende cash call / billingens poster for tilgodeskrivninger. Det er med andre ord de aktuelle valutaer som kostnadene / godskrivningene er oppstått / oppgjort i slik lagt til grunn i cash callene som skal legges til grunn i oppgjøret

---

¹¹⁸ Om hvilken valuta som skal anvendes i operatørens cash call se Regnskapsavtalen artikkel 1.2.1, fjerde ledd.

¹¹⁹ I den første versjonen av modellavtalen var dette spesifisert i artikkel 4.1 med hensyn til «stock and working capital items». I den andre versjonen fulgte det av en note at slike elementer skulle inkluderes i oppgjøret mellom partene.

mellom partene, og ikke de eventuelle reelle underliggende verdiene. Dette må etter min mening gjelde uavhengig av den oversikten i norske kroner som operatøren utgir som tilleggsinformasjon («Totals in Local Currency»). Partene bør være klar over at dette systemet potensielt sett kan føre til verdimeslige skjelheter i alle fall der hvor interessentskapet har et eldre og mer omfattende varelager. Dette henger sammen med at det kan være en annen valutakurs knyttet til valutaen som er brukt ved de faktiske utleggene enn den gjennomsnittskursen i norske kroner som ligger til grunn ved uttak fra varelageret. Slike skjelheter må eventuelt hensyntas i vederlaget.

Det bemerkes at dersom kjøper (og eventuelt selger) ønsker å få en oversikt over det faktiske varelageret, så kan man få operatøren til å gjennomføre en egen opptelling av varelager i forbindelse med andelsoverdragelsen. Dette reguleres særskilt i Regnskapsavtalen artikkel 4.1, tredje ledd. En slik opptelling forutsetter at partene, eller en av dem, er villig til å særskilt dekke de kostnadene dette medfører for operatøren.

Avslutningsvis presiserer bestemmelsene at pro et contra oppgjøret også skal omfatte kostnader til forsikringer i tilknytning til andelen som overdras, og inntekter fra eventuelle forsikringsutbetalinger. For forsikringspremiene uttrykkes det at dette skal gjelde i den grad disse er allokert i tråd med god industripraksis. Det vises her til selgers forsikringsplikt i artikkel 3, bokstav (e). Når det gjelder forsikringsinnbetalinger, skal disse inngå i dette oppgjøret i den grad de kan allokere til deltakerandelen i perioden mellom avtalens effektive dato og gjennomføringsdatoen.¹²⁰ Når det gjelder forsikringsutbetalinger knyttet til deltakerandelen, skal disse kun inngå i oppgjøret i den grad de gjelder forhold som har funnet sted i den samme perioden. Etter gjennomføringsdatoen forutsettes det at kjøpers egne forsikringer dekker forholdene, jf. artikkel 8.2.¹²¹

---

¹²⁰ Merk at for prosjektforsikringer (såkalte «Construction All Risk (CAR)» forsikringer) som omfatter utbyggingsfasen og allerede er betalt, er min forståelse at det gjøres en beregning av gjenværende periode av forsikringen og at kjøper kompenserer selger for et forholdsmessig beløp av selgers allerede gjennomførte betaling av forsikringen.

¹²¹ Se for øvrig kommentarene til artikkel 8.4 nedenfor.

En betaling som kan forandre en særskilt regulering er arealavgift pålagt i medhold av petroleumsloven § 4-10, første ledd. Arealavgiften vil for letelisenser først gjelde etter utløpet av utvinningstillatelsens initielle periode, jf. petroleumsloven § 3-9, første ledd, første punktum. For letelisenser vil altså betaling av arealavgift gjelde dersom den initielle perioden har blitt utvidet i medhold av petroleumsloven § 3-9, første ledd, andre punktum. Avgiften betales forskuddsvis for hele kalenderår, og betaling skal foretas i slutten av det foregående året, jf. petroleumsforskriften § 40, første ledd. Dersom den effektive datoen for avtalen om andelsoverdragelse er 1. januar, vil arealavgiften være betalt av selger og selger vil ikke i medhold av artikkel 4.1 kunne kreve dekning for denne av kjøper. Samtidig vil kjøper være den som indirekte «drar nytte» av arealavgiften i den forstand at det er kjøper som har den økonomiske risikoen for utvinningstillatelsen i hele den perioden den tidligere innbetalte arealavgiften skal dekke. Dersom utvinningstillatelsen dekker et omfattende areal og det samtidig ikke foregår noe særlig omfattende kostnadskrevende aktivitet, så vil arealavgiften kunne innebære en vesentlig del av de kostnader som påløper for interessentskapet. I et slikt tilfelle kan selger ha interesse av at det presiseres i artikkel 4.1 at kostnadene under denne bestemmelsen også skal omfatte arealavgiften som dekker det inneværende år.

Med bakgrunn i at oppgjøret mellom kjøper og selger av de nevnte utgifter og inntekter vil skje senere – ved gjennomføringsdatoen – enn når utgiftene / inntektene blir ført i interessentskapet, angir artikkel 4.3 at det skal beregnes renter av disse betalingene. Bakgrunnen for at det legges renter på disse betalingene er at selger vil ha hatt kontantkostnadene / -fordelene ved disse utleggene / godskrivingene. Rentepåslaget er dermed å stille selger nøytral i forhold til disse utleggene / godskrivingene. Dette rentepåslaget har altså en annen funksjon enn rentepåslaget i artikkel 2.2. Dette forklarer forskjellen i påslaget; rentebasen i artikkel 4.3 skal tillegges et halvt prosentpoeng. Rentenivået skal likevel som for påslaget knyttet til vederlaget, være knyttet opp til tre måneders NIBOR/ EURIBOR/LIBOR i måneden før kostnadene forekommer. Videre følger det av siste punktum at rentes rente heller ikke i artikkel 4.3 skal beregnes av den nevnte renten.

4.3. Oppgjørsoversikten og etterfølgende mekanismer

Når man har kommet frem til notifikasjonsdatoen skal selger utarbeide oppgjørsoversikten. Denne oversikten skal i medhold av artikkel 4.4, første ledd stadfeste det som skal betales på gjennomføringsdatoen basert på reguleringene i artikkel 2 og artikkel 4. I praksis betyr dette at oppgjørsoversikten vil inneholde vederlaget, den inngående balansen som selger har opprettet for avtalens effektive dato, og de løpende betalinger og godskrivninger som har forekommet i perioden fra den effektive dato og frem til tidspunktet for ferdigstillingen av oppgjørsoversikten.¹²² I og med at pro et contra oppgjøret skal ta med seg alle betalinger og godskrivninger frem til gjennomføringsdatoen, vil partene slik gjennomføringsdatoen er regulert i definisjon nr. 1.5, i utgangspunktet ikke være i stand til å fastlegge det endelige pro et contra oppgjøret ved gjennomføringsdatoen. Dersom det er identifisert at det vil komme en cash call i perioden mellom ferdigstilling av oppgjørsoversikten og gjennomføringsdatoen, inntas det derfor gjerne et estimat av denne betalingen i oppgjørsoversikten. Det fullstendige pro et contra oppgjøret hvor det endelige oppgjøret for aktiviteten i perioden mellom ferdigstillingen av oppgjørsoversikten og gjennomføringsdatoen fremgår, vil dermed måtte fastlegges i en etterfølgende korrigeret oppgjørsoversikt (se nedenfor).

I alle fall der hvor aktiviteten i den aktuelle utvinningstillatelsen medfører et mer komplisert pro et contra oppgjør, kan det være hensiktsmessig at partene inntar en pro forma oppgjørsoversikt som et eget vedlegg til avtalen. For å få til en effektiv prosess opp i mot gjennomføringen (se om artikkel 4.4, andre ledd nedenfor) vil det være en fordel om uklarheter rundt oppgjørsoversikten er avklart i god tid før gjennomføringen av betalingen mellom partene. Fra et praktisk ståsted kan det være mye å hente for partene ved at relevant regnskapspersonale for begge parter allerede ved avtaleinngåelsen, alternativt kort tid etterpå, klargjør forståelsen av oppsettet for et slikt oppgjør. Ved etableringen av den faktiske oppgjørsoversikten er det min erfaring at dette arbeidet, inklusiv

---

¹²² Illustrerende for de forskjellige postene er «§10-skjemaet» som skal innleveres til Oljeskattekontoret, jf. kommentarene til artikkel 5 nedenfor.

oppklaringer av uenigheter, i stor grad gjennomføres direkte mellom slikt personell hos partene.

Modellavtalen angir at oppgjørsoversikten skal oversendes kjøper senest fem arbeidsdager etter notifikasjonsdatoen. Denne tidsperioden er satt for at kjøper skal ha tilstrekkelig tid til å gjennomgå denne før gjennomføringsdatoen. I praksis kan man nok likevel for enklere andels-overdragelser kunne gjøre såpass mye ferdig at partene gjennom dialog vil kunne gjennomføre den nevnte behandlingen enda kortere.

I medhold av artikkel 4.4, andre ledd skal den oppgjørsoversikten som utarbeides og oversendes av selger, utgjøre grunnlaget for kjøpers betaling på gjennomføringsdatoen. De eneste justeringene man i utgangspunktet skal gjøre er i den grad kjøper i sin gjennomgang av den oppdager åpenbare feil («manifest error»). Grunnen til dette er at en diskusjon om hvilke elementer som skal inngå i selve pro et contra oppgjøret basert på artikkel 4.1 og artikkel 4.2, ikke skal forhindre at transaksjonen gjennomføres på gjennomføringsdatoen. Det sentrale beløpet som skal betales for gjennomføring er jo selve vederlaget som er avklart av partene på forhånd, ref. artikkel 2.2. Prinsipielt sett vil pro et contra oppgjøret i denne sammenhengen kun utgjøre en praktisk avregning og oppgjør av kontantstrømmen med videre. En annen ting er at partene gjennom dialog i mange situasjoner i stor grad vil kunne klare å ferdigstille den endelige oppgjørsoversikten, inklusive korrigeringer, før gjennomføringsdatoen. I forlengelse av dette finner jeg det naturlig at selger også kan oversende til kjøper eventuell tilleggsdokumentasjon som vil være nødvendig for kjøper for å forstå innholdet i oppgjørsoversikten. Etter min mening vil kjøper likevel vanskelig kunne kreve en omfattende dokumentasjon oversendt. Dette fordi kjøpers rett til å revidere betalingene, i tråd med artikkel 4.6 først kommer på et senere tidspunkt.

På grunn av de nevnte elementer følger det av artikkel 4.4, tredje ledd at korrigeringer til oppgjørsoversikten skal gjøres *etter* gjennomføringsdatoen. Selger skal innen to måneder etter gjennomføringsdatoen utarbeide og sende til kjøper en korrigert oppgjørsoversikt. Det følger av bestemmelsen at denne kun skal ha korrigeringer i forhold til pro et contra oppgjøret. At vederlaget ikke nevnes her er naturlig; vederlaget skal

klart fremgå av artikkel 2.2. Dersom det er feil i referansen til vederlaget i den opprinnelige oppgjørsoversikten, så vil dette kvalifisere som en åpenbar feil, ref. artikkel 4.4, andre ledd. Grunnen til at bestemmelsen er utformet som en plikt for selger til å gi en slik revidert oppgjørsoversikt er en presumsjon om at det ikke er usannsynlig at den opprinnelige oppgjørsoversikten ikke klarer å favne om alle forhold i tilknytning til tiden opp i mot gjennomføringsdatoen. Dette vil særlig være tilfellet dersom det er stor aktivitet i interessentskapet. Men i alle tilfeller kan det være aktuelt å korrigere i forhold til valutakursene på selve gjennomføringsdatoen. Dersom selger likevel korrekt har klart å dekke alle forhold i den opprinnelige oppgjørsoversikten, vil etterfølgende kommunikasjon fra selger kun fungere som en formell klargjøring av at det på dette tidspunktet ikke foreligger behov for justeringer.

Det følger klart av artikkel 4.5 at plikten for selger under artikkel 4.4 til å opprette både den originale oppgjørsoversikten og den reviderte etter to måneder, ikke skal være til hinder for å utstede ytterligere reviderte oppgjørsoversikter. Det ligger likevel en tidsbegrensning i og med at slike ytterligere revisjoner må være utstedt til kjøper senest 24 måneder etter gjennomføringsdatoen. Begrunnelsen for denne begrensningen ligger i kjøpers interesse i gå videre.

Videre er det lagt inn en alternativ begrensning knyttet til en fast beløpsterskel fastsatt av partene («bagatellgrense»). Begrunnelsen for den denne begrensningen er å unngå merarbeid for partene for mindre beløp.

Artikkel 4.5 viser til at reguleringene i artiklene 4.1 til 4.4 legges tilsvarende til grunn for slike ytterligere reviderte oppgjørsoversikter. At tilsvarende gjelder for den reviderte oppgjørsoversikten i medhold av artikkel 4.4, hva gjelder artiklene 4.1 til 4.3, må være selvsagt selv om dette ikke er direkte presisert i artikkel 4.4.

Kjøper skal betale eventuelle negative balanser i de reviderte oppgjørsoversiktene innen 30 dager etter utstedelse av den reviderte oversikten, jf. artikkel 4.4, tredje ledd, andre punktum og artikkel 4.5, fjerde punktum. Denne fristen må ses i sammenheng med artikkel 13 om notifikasjoner mellom partene. Sistnevnte bestemmelse legger til

grunn konkrete tidspunkt for når en notifikasjon under avtalen skal anses oversendt eller mottatt.

Selv om det ikke følger direkte av reguleringene i artikkel 4.4, tredje ledd og artikkel 4.5 så vil den reviderte oppgjørsoversikten vil ta inn over seg korrigeringer som er påpekt av kjøper og som er akseptert av selger. Men dersom selger ikke er enig i kommentarer fra kjøper, så er selger ikke forpliktet til å ta disse inn i den reviderte oppgjørsoversikten. I slike tilfeller må kjøper forholde seg til revisjonsretten i artikkel 4.6.

Artikkel 4.6 angir kjøpers sentrale rett til å utfordre selgers versjon av oppgjørsoversikten og/eller revisjoner av denne. Her etableres en rett for kjøper til å revidere disse oversiktene. Denne revisjonsretten gjelder i utgangspunktet i 24 måneder etter gjennomføringstidspunktet. I tillegg til at lengden på perioden er tilsvarende som selgers revisjonsrett etter artikkel 4.5, så vil perioden i det vesentlige hensynta perioden for avvikling av partnerrevisjoner i medhold av Regnskapsavtalen artikkel 1.4.¹²³ Retten kan likevel bli utvidet med to måneder dersom kjøper mottar en revidert oversikt ved utløpet av 24 måneders fristen for selgers siste mulighet til å oversende en revidert oversikt, jf. artikkel 4.5, andre punktum. Ordlyden i artikkel 4.6 gir ikke i seg selv noen begrensning på hvor mange revisjoner kjøper eventuelt kan gjennomføre. Jeg vil likevel anta at det både er tilstrekkelig og mest praktisk at det gjennomføres én revisjon mot slutten av den nevnte perioden. I praksis ser man likevel ofte at revisjonsretten ikke nødvendigvis utøves gjennom formelle revisjoner, men heller gjennom en dialog mellom partene. Dersom kjøper i slike situasjoner fremsetter krav mot selger, kan det være hensiktsmessig at partene formelt avklarer at de anser et slikt krav fremsatt i tråd med artikkel 4.6. Dette for å unngå etterfølgende diskusjoner om hvorvidt kravet som sådan er legitimt satt frem selv om partene ikke har forholdt seg til de konkrete prosessuelle bestemmelsene i bestemmelsen.

Videre angir artikkel 4.6 regler for praktisk gjennomføring av kjøpers revisjon. Som under artikkel 4.5 angis det også her en alternativ re-

---

¹²³ Om de tidsmessige forholdene rundt avvikling av slike revisjoner se NOROG's retningslinje nr. 32 "Norwegian Oil and Gas recommended guidelines Norway Joint Venture Audit". Figur 1 i vedlegg D gir en skjematisk oversikt over dette.

gulering om at revisjoner kun skal kunne gjennomføres dersom den reviderte betalingen overstiger et beløp partene er enige om. Dersom det ikke oppnås enighet om uavklarte revisjonsanmerkninger, må kjøper eventuelt velge å forfølge et krav gjennom avtalens ordinære tvisteløsningsmekanisme, jf. artikkel 16.2. Spesielt der hvor partene ser for seg mer kompliserte oppgjør, forekommer det at partene inntar egne tvisteløsningsmekanismer for å avklare uenigheter om oppgjøret. Dette kan særlig være i form av en ekspertuttalelse.

I medhold av artikkel 4.7 vil det påløpe renter for forsinkede betalinger. Dette vil gjelde både for kjøpers forsinkede betaling av vederlaget, jf. artikkel 2, og for kjøpers eller selgers forsinkede betaling i medhold av pro et contra oppgjøret, jf. artikkel 4.1 og artikkel 4.2. Forsinkelsesrenter under artikkel 4.7 vil komme i tillegg til de alminnelige renter som skal illegges vederlaget og betalinger i medhold av pro et contra oppgjøret i medhold av henholdsvis artikkel 2.2 og artikkel 4.3.

Hvorvidt forsinkelsesrentene skal kalkuleres med basis i EURIBOR, NIBOR eller LIBOR vil avhenge av valutaen for de underliggende betalingene. Selv om dette ikke er presisert like tydelig i artikkel 4.7 som i artikkel 4.3 så er det av konsistenshensyn nærliggende å legge til grunn en tilsvarende metodikk også her. Men i motsetning til den grunnleggende metodikken for beregning av selve rentene så har jeg vanskelig for å se at tilsvarende konsistenshensyn skal kunne gjøres gjeldende for spørsmålet om renters rente. En vesensforskjell er dessuten at artikkel 4.7 gjelder renter hvor en part har mislighold sine betalinger, mens artikkel 2.2 og 4.3 gjelder renter som tillegges på grunn av oppgjørstekniske grunner. Etter min mening vil kreditor dermed kunne beregne renters rente under artikkel 4.7.

4.4. Ikke-identifiserte kostnader og inntekter

Artikkel 4.1 og artikkel 4.2 vil kun omfatte forhold som er adressert i cash call eller for øvrig i billingen, inklusiv som skal håndteres gjennom over / under call regimet. Dette vil altså kun omfatte kostnader som operatøren i tilstrekkelig grad har identifisert på det aktuelle tidspunktet. Det kan

dog senere bli identifisert eller oppstå kostnader i interessentskapet som i henhold til Regnskapsavtalens system skulle ha vært ført og allokert til en annen tidligere periode forut for tidspunktet når kostnadene identifiseres. Artikkel 4.8 inneholder en egen regulering av kostnader og inntekter som ikke er identifisert av avtalepartene gjennom oppgjørsoversikten, inklusiv revisjoner av denne (heretter omtalt som ikke-identifiserte kostnader og inntekter). Denne bestemmelsen er fremhevet som en valgfri regulering. Typiske forhold som kan avgjøre om det er aktuelt å ta reguleringen med i overdragelsesavtalen er hvilke aktiviteter som pågår for utvinningstillatelsen, og hvordan partene prinsipielt sett ønsker å forholde seg til risikoen for slike ikke-identifiserte kostnader og inntekter. I det følgende vil jeg gjennomgå noen kategorier av kostnader som jeg finner det relevant å se nærmere på i forhold til hvorvidt de er omfattet av denne bestemmelsen. Det påpekes at dersom det forekommer forsikringsutbetalinger til selger under interessentskapets fellesforsikringer for skader som er oppstått før effektiv dato, så vil slike utbetalinger være omfattet av reguleringen i artikkel 8.3.

Generelt sett kan det hevdes en vid fortolkning av denne bestemmelsen – at den omfatter alle forhold hvor faktum endrer seg og dette faktumet, dersom det hadde vært kjent tidligere, skulle ha ført til at forholdet hadde vært adressert av operatøren på effektiv dato. Som støtte for en slik tolkning kan det hevdes at ordlyden i utgangspunktet er åpen og viser til alle betalinger og krediteringer tilknyttet cash calls og billinger. Bestemmelsen er dessuten balansert i den forstand at den kan slå både positivt og negativt ut for både kjøper og selger. Det kan også hevdes at man prinsipielt sett bør behandle inntekter fra en periode sammen med utgifter fra samme periode, uavhengig av når utgiften blir synlig for interessentskapet. Jeg mener likevel at det vil være vanskelig å tolke bestemmelsen på en slik omfattende måte. For det første viser ordlyden til at bestemmelsen kun gjelder i den grad man i henhold til Samarbeidsavtalen / Regnskapsavtalen (jf. definisjon nr. 1.13) skulle henført betalingene / krediteringene til perioden før effektiv dato. For det andre er det klart av bestemmelsen at den ikke skal gripe inn i risikoallokeringen i artikkel 8.1. Det vises her også til kommentarene til kommentarene

om dette i introduksjonen til modellavtalen. For det tredje henger dette igjen sammen med den generelle risikoallokeringen i modellavtalen, som igjen springer ut av hvordan kostnader håndteres og regnskapsbehandles i interessentskapet, jf. særlig kontant- og cash call prinsippet.¹²⁴ Etter min mening vil dermed en naturlig tolkning medføre at bestemmelsen prinsipielt kun klargjør at pro et contra oppgjøret skal skje i medhold av Regnskapsavtalens regler. Effekten av dette vil være at man under artikkel 4.8 kun skal gjøre justeringer dersom operatøren har fakturert tidsmessig i strid med reguleringene i Regnskapsavtalen. Bestemmelsen kan derfor etter min mening ses på som en «feilrettingsbestemmelse».

En første kategori av kostnader som ikke er adressert i oppgjørsoversikten, kan være feilallokeringer av kostnader som er foretatt av operatøren.¹²⁵ Feilallokeringer av kostnader som er identifisert opp i mot gjennomføringsdatoen vil være identifisert i over / under calls, og dermed bli dekket av artikkel 4.1/4.2. Det man står igjen med vil være feilallokeringer av kostnader som viser seg etter gjennomføringsdatoen. Dette kan for det første være feilallokeringer som operatøren tar opp på eget grunnlag. Et praktisk eksempel på slike forhold kan være at operatøren etter årets slutt gjør korreksjoner (etterkalkyler) av operatørens tidligere midlertidig budsjetterte timeskriving.¹²⁶ For det andre kan slike uidentifiserte feilallokeringer bestå i forhold som blir identifisert gjennom rettighetshavernes revisjoner av operatøren i medhold av Regnskapsavtalen artikkel 1.4. Der hvor revisjonen avdekker slike feil vil feilen ha grunnlag i en ukorrekt allokering på det tidspunktet den i medhold av Regnskapsavtalen skulle vært foretatt. Når det gjelder slike forhold som blir identifisert etter gjennomføringsdatoen, så vil disse i utgangspunktet kunne bli adressert gjennom revisjoner av oppgjørsoversikten, jf. artikkel 4.4, tredje ledd eller artikkel 4.5. Dersom selger gjennom andelsoverdragelsen selger seg helt ut av utvinningstillatelsen, så forutsetter dette at kjøper informerer selger

---

¹²⁴ Se også Abrahamsen 2019 sin gjennomgang av en vid eller snever tolkning av bestemmelsen.

¹²⁵ Feilallokering av petroleum vil etter min mening kunne ha en annen natur enn slike feilallokeringer av kostnader. Det vises til kommentarene om bruk av modellavtalen for utbygging- og produksjonsfasen nedenfor.

¹²⁶ Jf. Regnskapsavtalen artikkel 2.2.1, sjette ledd, andre punktum.

om disse forholdene. Videre forutsetter de nevnte bestemmelsene at selger aksepterer en justering. Dersom selger ikke aksepterer en justering, så kan kjøper likevel kunne få den hensyntatt gjennom artikkel 4.6. Det kan nok likevel diskuteres hvorvidt slike korreksjoner er omfattet av ordlyden i artikkel 4.1/4.2. Videre kan det i praksis oppstå situasjoner hvor revisjonsforhold ikke blir fanget opp av det ordinære systemet med revisjoner av oppgjørsoversikten. Dette kan gjelde krediteringer hvor selger har solgt seg helt ut av utvinningstillatelsen, eller det kan gjelde såkalte «overhead» revisjoner av operatørens generelle timeføring. Etter min mening vil slike korreksjoner ligge i kjernen av artikkel 4.8. Denne bestemmelsen avklarer at korreksjonene skal skje med virkning for kjøper og selger slik deres deltakerandeler i utvinningstillatelsen var forut for effektiv dato (forutsatt at korreksjonen gjelder tidsperioden forut for effektiv dato).

En andre kategori av eventuelle ikke-identifiserte kostnader vil kunne være sluttregninger fra leverandører, endringsordre-krav under leverandørkontrakter, eller etterjusteringsoppgjør under riggavtaler / riggoverdragelsesavtaler (typisk knyttet opp til ikke brukt rigg-tid, mobiliserings- / demobiliseringskostnader med videre). Presumsjonen er at disse sistnevnte typene kostnader ikke har blitt identifisert av partene i forbindelse med fastsettelsen av vederlaget og/eller at de ikke er identifisert i billingene som legges til grunn for oppgjørsoversikten. Videre forutsettes det at det er riktig regnskapsmessig at operatøren ikke har ført dem i lisensregnskapet, ref. den første kategorien som adresseres ovenfor. For de kostnadene man da står igjen med, vil disse under Regnskapsavtalen først oppstå som kostnader for interessentskapet når kravet kommer inn til operatøren og denne dermed har grunnlag for å kreve dekning av rettighetshaverne. Slike kostnader vil dermed etter min mening ikke være dekket av ordlyden i artikkel 4.8. Konsekvensen blir at slike kostnader skal dekkes av kjøper i medhold av risikoallokeringen i artikkel 8.1. Alternativt vil såkalte «off balance» forpliktelser bli ansett som å inngå i den løpende driften under artikkel 4.1, men da med det samme resultatet at kjøper må dekke disse. For noen av disse typene kostnader bør kjøper, i alle fall dersom kjøper har gjort en tilstrekke-

lig due diligence, kunne ha identifisert at de potensielt sett vil kunne komme. Dette gjelder eksempelvis for etterjusteringsoppgjør under rigg-avtaler. Dersom det er snakk om «off balance» forpliktelser som er opplyst om av operatøren, så vil kjøper kunne ha enda mer konkrete opplysninger om at disse kostnadene vil komme til å påløpe. Siden kjøper etter min mening vanskelig vil kunne anvende artikkel 4.8 for å få selger til å dekke denne typen kostnader, så vil nok det beste være å eventuelt regulere håndteringen av slike enkeltkostnader eksplisitt i den konkrete overdragelsesavtalen.

En tredje kategori vil kunne være særskilte engangsoppgjør som har egne oppgjørmekanismer under Regnskapsavtalen, men hvor det underliggende forholdet knytter seg til forhold bakover i tid. Dette vil eksempelvis kunne være deknings av engangseffekter som følge av endring av pensjonsordninger med grunnlag i lovendringer eller endringer i dødelighets- eller uførhetstariffer (implementeringsdifferanser), jf. Regnskapsavtalen artikkel 2.1.3.5. Slike effekter vil relatere seg til pensjonsforpliktelser som allerede er oppstått. Det kan dermed hevdes at de gjelder en tidligere periode enn når kostnaden faktureres/godskrives av operatøren. Men det følger av Regnskapsavtalen artikkel 2.1.3.5 på hvilket tidspunkt operatøren vil ha rett til å gjøre slike belastninger/godskrivninger. Etter min mening er det dermed selve fakturerings/godskrivningstidspunktet som må legges til grunn opp i mot andelsoverdragelsesavtalen. Dersom dette inntreffer etter gjennomføringsdatoen, så vil også slike kostnader måtte dekkes av kjøper.

Som det fremgår av gjennomgangen ovenfor så vil de fleste av de kostnader som er ment eventuelt å bli klargjort av artikkel 4.8, etter min mening, allerede bli dekket av de øvrige bestemmelsene i artiklene 4 og 8.1. Selv om ordlyden i artikkel 4.1 og 4.2 viser til faktiske betalinger / kreditering (jf. «All payments made by Seller [...]» / «All refunds received by Seller [...]») så fremkommer det tydelig av bestemmelsene at dette skal gjelde betalinger som gjelder perioden mellom effektiv dato og oppgjørsdatoen. Ser man dette i sammenheng med mekanismen om arbeidskapital og over / under calls i disse bestemmelsene, og med Regnskapsavtalen artikkel 1.2.1, femte og sjette ledd, så vil man i stor

grad oppnå en allokering av utgifter i forhold til den perioden de gjelder. Videre vil kjøper ha revisjonsretten i artikkel 4.6. Dersom det er gjort ukorrekte betalinger i oppgjøret mellom kjøper og selger, så vil selger ha anledning til å adressere dette gjennom en revisjon av oppgjørsoversikten. Og er det snakk om krav som ikke er kommet inn til interessentskapet før gjennomføringsdatoen, så reguleres dette av artikkel 8.1 – så fremt partene ikke har adressert enkelte typer ansvar eller krav spesifikt. Etter min mening er det man da står igjen med som kan begrunne bruken av artikkel 4.8, regnskapsmessige eller andre typer feilallokeringer under Regnskapsavtalen. Dette vil typisk være oppgjør som følge av revisjoner i interessentskapet. Dersom man velger å innta artikkel 4.8 for å adressere slike forhold, så bør det derfor spesifiseres i bestemmelsen at det er slike forhold man søker å adressere. Hvis det er andre type potensielle kostnader som partene ønsker å avklare utenfor det generelle regimet i artikkel 8.1, så bør dette etter min mening adresseres konkret for den typen kostnader man ønsker å innta.

Dersom artikkel 4.8 tas med i den konkrete avtalen, så bør det vurderes hvorvidt det skal inntas en nedre grense for korrigeringer («bagatellgrense»). Dette vil først og fremst ha en praktisk betydning for partene siden det kan medføre betydelig merarbeid dersom man skal gjennomføre korrigeringer for mindre beløp.

I følge artikkel 4.8, andre ledd vil bestemmelsen gjelde i en periode på 24 måneder etter oppgjørsmøtet. Denne perioden er sammenfallende med perioden for revisjoner av oppgjørsoversikten i medhold av artikkel 4.5 og 4.6 slik at disse danner en samlet tidsmessig avgrensning av revisjoner av oppgjøret under avtalen.

Det bemerkes at før den andre revisjonen av modellavtalen var det en egen regulering av oppgjør i tilknytning til en unitisering i medhold av petroleumsloven § 4-7 som skjer i tid etter effektivt dato.¹²⁷ Som regel vil slike samordningsavtaler i utgangspunktet ikke innebære noe egentlig oppgjør. Oppgjør kan likevel tenkes i relasjon til slike prosesser, for eksempel i form av justeringer av tidligere oppgjør under kostnadsdelingsavtaler. Det kan særlig bli

---

¹²⁷ Om denne bestemmelsen se Hammer m.fl. s. 301–315.

uenighet mellom avtalepartene om håndtering av slike oppgjør dersom selger ikke selger seg helt ut av den aktuelle overdragelsesavtalen. Også slike situasjoner vil med all sannsynlighet være synbare for avtalepartene, i alle fall dersom prosessen om samordning er igangsatt før overdragelsesavtalen er inngått. Det vil i slike situasjoner være å anbefale at dette reguleres særskilt i overdragelsesavtalen. Den alternative bestemmelsen i tidligere versjoner av modellavtalen (dagjeldende artikkel 4.9) slo fast at man da skulle forholde seg til partenes deltakerandeler slik disse var blitt som følge av overdragelsen.

Artikkel 5 – Skattemessige reguleringer

5. TAXATION

- 5.1 *For the purpose of Norwegian income tax the Consideration shall not be taxable income for Seller and Buyer will not claim any deduction against such tax with respect to the Consideration.*
- 5.2 *Seller undertakes, in close cooperation with Buyer, to prepare a joint notification to the Ministry of Finance in accordance with the Section 10 Regulation. Such submission shall be submitted within ten (10) Working Days following the signing of this Agreement. 10 [In case the transaction is not in accordance with Regulation FOR 2009-07-01 no. 956, then an application to the Ministry of Finance is necessary.]*
- 5.3 *All settlements referred to in Article 4 shall be treated in accordance with Section 3 (8) of the Section 10 Regulation.*

Modellavtalen legger i utgangspunktet opp til at overdragelsen skal følge § 10-forskriften. Dette kommer frem i flere bestemmelser. Sentralt er for eksempel at vederlaget i medhold av artikkel 2.2 skal være et fastsatt «etter skatt»-beløp, jf. § 10-forskriften § 3 (2) og (4). Videre forutsettes det at

effektiv dato er samme år som Olje- og energidepartementets samtykke til andelsoverdragelsen.¹²⁸

Behandlingen av vederlaget for å oppnå skattenøytralitet er spesifisert i artikkel 5.1. Her legges det, i tråd med § 10-forskriften, til grunn en «etter skatt»-behandling av oppgjøret. Dette er et avvik fra de alminnelige reglene i petroleumsskatteloven.

§ 10-forskriftens normalordning etter § 1 (1), bokstav b) med krav om innsendelse av informasjon til Finansdepartementet er ivaretatt i artikkel 5.2 og artikkel 6.1, bokstav (b). I medhold av § 10-forskriften skal det også sendes kopi av denne innsendelsen til Oljeskattekontoret. Selv om det er selger som i utgangspunktet er gitt ansvaret for å utarbeide notifikasjonen, så skal dette skje i nært samarbeid med kjøper. Da disse notifikasjonene nå er relativt standardiserte bør ikke utarbeidelsen by på særskilte utfordringer. I praksis sendes denne notifikasjonen sammen med søknaden om samtykke etter petroleumsløven § 10-12, jf. artikkel 6.2, andre ledd.

Artikkel 5.3 viser eksplisitt til at alle oppgjør i artikkel 4 skal behandles i tråd med § 10-forskriften § 3 (8). Dermed skal slike kostnader behandles etter de alminnelige «før skatt»-reglene. De oppgjør som er omfattet av artikkel 4 er i utgangspunktet det alminnelige pro et contra oppgjøret. Men det vil også kunne omfatte renter mellom partene, jf. artikkel 4.3. Behandling av renter er særskilt adressert i § 10-forskriften § 3 (9) ved at disse skal behandles som ordinære finanselementer. Dermed hadde det nok vært mer korrekt om artikkel 5.3 viser til både § 3 (8) og § 3 (9) i § 10-forskriften. Ut i fra konsistenshensyn mener jeg likevel at dette må innfortolkes også der hvor en slik referanse ikke er særskilt inntatt. Dersom det skulle være andre kompensasjonselementer i den enkelte avtalen, så bør det vurderes om man for slike elementer skal innta en generell henvisning til § 10-forskriften § 3 (10).

Modellavtalen tar høyde for at denne også kan brukes i tilfeller som avviker fra § 10-forskriftens normalordninger. I noten til artikkel 5.2 spesifiseres det at dersom avtalen har slike avvikende arrangementer så er

---

¹²⁸ Se mer om dette under kommentarene til definisjonen av effektiv dato i artikkel 1.9 ovenfor.

det nødvendig med en egen søknad til Finansdepartementet. Tilsvarende angis det i artikkel 6.1, bokstav (b) en alternativ regulering for mottak av Finansdepartementets vedtak.

Det er dessuten viktig å være klar over kravet i § 10-forskriften § 10 om rapportering av tilleggsinformasjon til Oljeskattekontoret i tilknytning til partenes selvangivelser. Denne rapporteringen skal skje på et eget skjema for § 10-transaksjoner ("§10-skjemaet"). Oljeskattekontoret har laget en egen rettleiding til utfylling av skjemaet.¹²⁹ Selv om dette er en plikt som påhviler hver av avtalepartene individuelt så legger den nevnte bestemmelsen til grunn at rapporteringen skal være avstemt mellom partene.

For ytterligere kommentarer rundt skattemessig håndtering av avtalen vises det kommentarene til de nevnte bestemmelser andre steder i avtalen, samt til de generelle kommentarene til petroleumsskatteloven og § 10-forskriften ovenfor.

Artikkel 6 – Betingelser

6. CONDITIONS PRECEDENT TO COMPLETION

6.1 *Completion of this Agreement is subject to and conditional upon the fulfilment of the conditions set forth below:*

receipt of written consent by the Ministry of Petroleum and Energy pursuant to section 10-12 of the Petroleum Act of 29 November 1996 on terms reasonably acceptable to Seller and Buyer; 11 [With reference to the Section 10 Regulation, the assumption of this regulation is that the MPE's approval is issued at the latest in the year of the Effective Date.] and

submission of the notification set out in Article 5.2; [receipt of written consent from the Ministry of Finance pursuant to the Petroleum Taxation Act Section 10) on terms reasonably acceptable to Seller and Buyer;] 12 [Alternative regulation; in case the trans-

---

¹²⁹ Se <https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/rapportering-og-bransjer/bransjer-med-egne-regler/oljeskatt/skattemelding-og-skatteoppgjor/>

action is not in accordance with the Section 10 Regulation, then consent from the Ministry of Finance is also necessary.] and no pre-emption rights being executed; and approval by the PL [XXX] management committee, if so required according to the Joint Operating Agreement. [; and necessary internal corporate approval of the Parties.] 13 [Optional text if required.]

6.2 Each of the Parties shall execute such documents and carry out such acts, as may be necessary or desirable to procure, so that the conditions set out in Article 6.1 are satisfied and keep the other Party reasonably informed about any matter relevant for achieving completion of this Agreement. In addition, each of the Parties shall provide reasonable assistance to the other Party that may be necessary or desirable so that full force and effect is given to the provisions of this Agreement, so that as from the Completion Date the right, title and interest of Buyer in and to the Assigned Interest is perfected.

Seller undertakes, in close cooperation with Buyer, to prepare and file the application to the Ministry of Petroleum and Energy in accordance with Section 10-12 of the Norwegian Petroleum Act of 29 November 1996. Such application shall be submitted within ten (10) Working Days following the signing of this Agreement.

6.3 Seller and Buyer undertake as soon as possible to give each other written notice of the fulfilment of the conditions precedent referred to in Article 6.1 and the later of the dates shall be the Notification Date.

6.4 If the Notification Date has not occurred before the Longstop Date, the Parties shall meet in good faith to consider solutions acceptable to both Parties. If no acceptable solution is agreed within ten (10) Working Days following such meeting, then, except as stated in Article 6.5, either Party may terminate this Agreement by notice to the other Party. A Party shall have no further claims against the other Party under this Agreement as result of termination pursuant to this Article 6.4.

6.5 If the Notification Date has not occurred within the Longstop Date due to a Party's breach of any of its obligations under Article 6.2; then (i) the defaulting Party shall not be entitled to terminate this Agreement pursuant to Article 6.4; and (ii) the non-defaulting Party has the right to (a) require that the default-

ting Party remedies such default and complies with its obligations under this Agreement or (b) regardless of whether the defaulting Party has initiated remedial actions, terminate this Agreement and claim damages for direct loss. For the purpose of this provision only, in relation to Buyer's liability, direct loss shall include loss of profit related to such breach.

6.1. Generelt om betingelser

Artikkel 6 omhandler forutsetninger eller betingelser som må være oppfylt før transaksjonen kan gjennomføres.¹³⁰ Videre behandles hvordan partene skal samhandle i forbindelse med oppfyllelse eller ikke oppfyllelse av disse betingelsene. Betingelsene som angis i artikkel 6.1 gjelder, med unntak av den alternative reguleringen i bokstav (e), forhold som i medhold av petroleumsregelverket og Samarbeidsavtalen er nødvendige for gjennomføringen av avtalen. Dette er altså relativt fundamentale risikoforhold som i utgangspunktet ligger utenfor partenes kontroll. Avtalen fastlegger inter partes at transaksjonen ikke kan ferdigstilles før disse betingelsene er oppfylt. Men når disse er oppfylt vil partene være forpliktet til å gjennomføre transaksjonen.

6.2. De enkelte betingelsene

I medhold av petroleumsloven § 10-12 kan ikke en andelsoverdragelse skje før Olje- og energidepartementet har gitt samtykke til overdragelsen.¹³¹ Artikkel 6.1, bokstav (a) legger derfor til grunn som en betingelse for gjennomføring av avtalen at partene har mottatt slikt samtykkevedtak.¹³²

---

¹³⁰ Slike forhold blir gjerne omtalt med en rekke alternative begrep, både norskspråklige og engelskspråklige, så som betingelser, forbehold, forutsetninger, conditions precedent eller conditions to closing. Under norsk rett har jeg vanskelig for å se at den enkelte uttrykksmåten som sådan skulle ha noen vesentlige rettslige implikasjoner. Jeg velger å referere til disse som betingelser.

¹³¹ Om denne bestemmelsen se kommentarene til petroleumsloven i Del 1 ovenfor.

¹³² I tidligere versjon av modellavtalen var det vist til departementets godkjenning ("approval"). Endringen til begrepet samtykke ("consent") var en teknisk endring for å være mer i samsvar med petroleumsloven § 10-12.

Olje- og energidepartementet kan ved sitt § 10-12 samtykke stille vilkår for at andelsoverdragelsen kan gjennomføres. For at betingelsen i bokstav (a) skal være oppfylt må eventuelle slike betingelser være rimelige for partene («reasonably acceptable»). Dette er en vurdering som skal gjøres individuelt for både kjøper og selger. I forhold til hvordan partene skal kunne forholde seg til slike vilkår, så kunne man tenke seg alternative reguleringer. Det ene ytterpunktet kunne vært at det stilles en mer objektiv, konkretisert kvalifisering av hvilke type vilkår som den enkelte part etter avtalen kan anse som akseptable / uakseptable. En slik terskel kunne for eksempel vært at man kun kan vurdere vilkår som urimelige dersom disse er uvanlige i forhold til vilkår som normalt har blitt stilt tidligere i tilsvarende situasjoner, eller dersom vilkårene er særlig tyngende for parten. Det andre ytterpunktet er at den enkelte part selv helt fritt kan vurdere hvorvidt et vilkår er akseptabelt. Den reguleringen som er valgt i modellavtalen er ment å balansere slike ytterpunkter. Rimelighetshenvisningen angir på den ene siden en viss objektiv kvalifisering av vurderingen. Man vil dermed kunne unngå at en part benytter vurderingen til å komme seg ut av en transaksjon som denne etter avtaleinngåelsen nå likevel ikke vil gjennomføre, eksempelvis på grunn av endringer i prospektiviteten i lisensområdet på grunn av nyere kunnskap. På grunn av terskelen som er innført vil man ikke kunne utnytte vilkår som ikke har noen materiell innvirkning på transaksjonen. På den andre siden er terskelen relativt fleksibel ved at den viser til rimelighet generelt sett. Dermed vil den etter min mening gi god fleksibilitet for den enkelte part til selv å gjøre vurderinger av hvorvidt vilkårene er rimelige eller ikke for denne parten – forutsatt at det foreligger et visst materielt grunnlag for denne vurderingen.

Det bemerkes at modellavtalen forutsetter at Olje- og energidepartementets samtykke gis i samme år som avtalens effektive dato, jf. noten til bokstav (a). Avhengig av kompleksiteten i avtalen er det nok å anbefale at departementet gis opptil et par, tre måneders behandlingstid. Alternativt vil det være fordelaktig med en tett kommunikasjon med departementet. Dersom man ikke oppnår et samtykke før utgangen av året, vil man for å

overholde § 10-forskriften, måtte endre avtalens effektive dato.¹³³ I slike situasjoner vil partene normalt sett også endre vederlaget ved at løpende utgifter/inntekter som skulle blitt gjort opp mellom partene i medhold av artikkel 4.1/4.2, kalkuleres og inntas i vederlaget. Men det kan foreligge situasjoner hvor de skattemessige virkningene av overdragelsen er særskilt motvierende for kjøper. I slike tilfeller vil en endring av effektiv dato til det påfølgende året kunne få stor betydning for kjøpers vurdering av størrelsen på vederlaget, og endog til grunnleggende villighet til å gjennomføre overdragelsen. Dette håndteres noen ganger av særskilte reguleringer mellom partene. Uten slike reguleringer vil en slik situasjon måtte håndteres av partene med grunnlag i artikkel 6.4.

Bokstav (b) oppstiller som en betingelse for gjennomføring av avtalen at partene har sendt inn informasjon i medhold av § 10-forskriften. Dersom transaksjonen er i medhold av § 10-forskriften, så følger det av § 1 at overdragelsen ikke trenger søknad og enkeltvedtak i medhold av petroleumsskatteloven § 10.¹³⁴

Dersom overdragelsen avviker fra § 10-forskriften, må Finansdepartementet fatte vedtak i medhold av petroleumsskatteloven § 10 før transaksjonen kan gjennomføres. Modellavtalen har derfor inntatt en alternativ regulering om mottak av slikt samtykke som en betingelse under avtalen. Dersom Finansdepartementet skal gjøre vedtak om godkjenning av transaksjonen, så skal eventuelle betingelser til slik godkjenning være rimelige for partene. Dette er tilsvarende regulering som under bokstav (a) (se om dette ovenfor).

I bokstav (c) oppstilles det en betingelse om at ingen forkjøpsrettigheter utøves. Denne bestemmelsen må ses i sammenheng med artikkel 14.2. om at selger ikke skal være forpliktet til å selge dersom forkjøpsrettigheter utøves.¹³⁵ Artikkel 6.1, bokstav (c) har likevel en selvstendig kontraktuell betydning i og med at bekreftelsen om at forkjøpsrettigheter ikke utøves må være gitt før avtalen kan oppfylles.

---

¹³³ Om dette se også kommentarene til definisjon nr. 1.9 ovenfor og til artikkel 6.4 nedenfor.

¹³⁴ Om dette se kommentarene til § 10-forskriften i Del 1 ovenfor.

¹³⁵ Om dette se kommentarene til artikkel 14.2 nedenfor.

Bokstav (d) innehar som betingelse at det må foreligge godkjennelse fra styringskomiteen for andelsoverdragelsen. Dette er likevel kun i den grad slik godkjennelse er nødvendig i medhold av Samarbeidsavtalen. Denne betingelsen henger sammen med reguleringen i Samarbeidsavtalen artikkel 23.1, andre ledd om at samtykke fra styringskomiteen er nødvendig for en andelsoverdragelse før utvinningstillatelsens arbeidsforpliktelse er utført.¹³⁶ Vedtak om samtykke vil her følge de ordinære stemmereglene for flertallsvedtak i interessentskapet.

Som en siste betingelse, oppstiller bokstav (e) interne selskapsgodkjenninger. I motsetning til de foregående betingelsene vil den respektive parten i utgangspunktet være i full kontroll med denne betingelsen. Normalt er det også et krav både fra den andre parten, og den parten det gjelder, at slik godkjenning foreligger før avtalen inngås. I slike tilfeller vil det ikke være relevant at dette forholdet oppstilles som en betingelse for gjennomføring av avtalen. Derfor er dette inntatt som en alternativ regulering. Men i noen tilfeller kan det likevel være relevant å inngå avtalen før det foreligger slik intern godkjenning. Dette kan eksempelvis være tilfellet i konsern hvor man har mandat til å inngå avtalen i den aktuelle juridiske enheten, men likevel trenger godkjenning i morselskapet før man internt vil ha fullmakt til å kunne gjennomføre avtalen.

Etter min mening bør partene være særskilt varsomme med hvorvidt de inntar en slik betingelse om selskapsintern godkjenning. For det første kan en slik betingelse gi en part en eventuell mulighet til å komme seg ut av avtalen på grunn av etterfølgende omstendigheter så som endringer i oljeprisen. Selv om det ligger en alminnelig skranke i lojalitetsreguleringen i artikkel 6.2, så kan det i praksis være vanskelig å avveie denne mot en alminnelig rett for styrende organer til å fatte sine endelige beslutninger. Dermed vil en slik betingelse medføre en ikke ubetydelig risiko for partene. For det andre bør partene være klar over at et slikt vilkår vil kunne ha konsekvenser for saksbehandlingen hos Olje- og energidepartementet. Min forståelse er at departementet normalt sett vil ønske å utsette sin behandling av samtykkesøknaden

---

¹³⁶ Om denne bestemmelsen se Tveit 2014 s. 286–287, og s. 21–28 om hva som ligger i at arbeidsforpliktelsen er utført.

etter petroleumsloven § 10-12, inklusiv gjennomgangen av avtalen, inntil partene har bekreftet at tilstrekkelig selskapsintern godkjenning er gitt. Dette er begrunnet i uhensiktsmessigheten av å behandle samtykkesøknader for overdragelser som det senere viser seg at partene likevel ikke vil gjennomføre.

Andre potensielle forutsetninger som kan tenkes å være relevante betingelser for gjennomføring av avtalen kan være samtykke fra avtaleparter i tilknyttede avtaler som vilkår for overføringen av slike, godkjenning av kjøper som rettighetshaver, forlengelse av utvinningstillatelsen, at kjøper skaffer seg finansiering for å kunne betale vederlaget, og vesentlig endrede forhold knyttet til andelen som overdras (såkalte «material adverse changes» (MAC) omstendigheter).¹³⁷ De fleste av slike forhold er knyttet til kjøpers interesser ved gjennomføringen av avtalen. I og med at avtalens systematikk legger til grunn at risikoen for forhold ved utvinningstillatelsen eller ved partene, ut over det som er særskilt regulert i avtalen, går over til kjøper ved effektiv dato, vil slike eventuelle øvrige risikoelementer i utgangspunktet måtte adresseres særskilt for at kjøper skal kunne påberope seg dem overfor selger. Modellavtalen forutsetter at slike forhold først og fremst håndteres i sammenheng med garantiene under artikkel 9. Likevel kan det i den enkelte avtale være grunnlag for at slike forhold til en viss grad også håndteres i forbindelse med vilkårene i artikkel 6.1. Eventuelle slike tilleggsreguleringer vil bero på de konkrete forholdene rundt den enkelte overdragelsesavtalen og hvordan partene gjennom forhandlingene velger å håndtere disse.

Det kunne hevdes at den alminnelige bakgrunnsrettslige forutsetningslæren også ville kunne spille inn ved uforutsette endrede forhold.¹³⁸ Etter min mening vil det likevel være en relativt høy terskel for at dette skal kunne påberopes uten tilstrekkelig holdepunkter i avtalen.¹³⁹ For

---

¹³⁷ Se Aabø-Evensen s. 798–801 om slike bestemmelser for virksomhetsoverdragelser. Hasaas 2013 angir en liste over eksempler på typiske forutsetninger som påvirker risikoallokeringen i en overdragelsesavtale. Såkalte hardshipklausuler er dessuten omfattende behandlet av Bruserud.

¹³⁸ Om denne se Hagstrøm 2011 s. 260–278.

¹³⁹ Jf. også Hagstrøm 2011 s. 278 som legger til grunn at «[...] det er vanskelig å hevde at klare og sentrale avtalebestemmelser i en omfattende, detaljert kommersiell kontrakt

det første må det nok som et alminnelig utgangspunkt legges til grunn at såpass profesjonelle parter som de som inngår avtaler om andelsoverdragelser, burde avtaleregulert en bestemt forutsetning dersom denne var tilstrekkelig motiverende for løftegiveren. Dersom et forhold adresseres i forhandlingene, men løftegiveren går med på å ikke regulere dette i avtalen, så vil nok mye tale for at denne har akseptert at forholdet ikke er tilstrekkelig motiverende for ham. I tillegg vil forholdets relevans måtte vurderes opp i mot modellavtalens nevnte systematikk om spesifikke adressering av partenes forutsetninger for gjennomføringen av overdragelsen. En slik vurdering vil likevel måtte gjøres konkret, særlig med grunnlag i den aktuelle forutsetningen, hva som fremkom under avtaleforhandlingene og hvordan dette ble håndtert i forhold til den endelige avtalen.

6.3. Partenes samvirkeplikter

Når en avtale om andelsoverdragelse er inngått vil det i utgangspunktet ligge et ønske hos begge parter om at overdragelsen faktisk blir gjennomført. Men en avbrutt transaksjon kan likevel i noen situasjoner være mer alvorlig for den ene enn den andre parten. De kommersielle hensynene kan for eksempel bli enda sterkere for en part dersom en avbrutt transaksjon kommer ut i offentligheten. Slike forhold kan tilsi et skjerpet krav til lojalitet mellom partene.¹⁴⁰

Artikkel 6.2 regulerer partenes innsatsforpliktelse med hensyn til å sikre at betingelsene blir oppfylt. For det første påligger det en generell plikt på hver av partene til å utstede nødvendige dokumenter eller utføre andre aksjoner for å tilsi at betingelsene i artikkel 6.1 bli oppfylt. Når det gjelder betingelsen i bokstav (a) om samtykke fra Olje- og energidepartementet, så reguleres dette videre spesielt i artikkel 6.2, andre ledd.

For det andre plikter hver part å holde den andre parten rimelig informert om ethvert forhold som er av relevans for å kunne gjennomføre

---

mellom to profesjonelle parter, ikke skal gjelde fordi de får utilsiktede konsekvenser for den ene part».

¹⁴⁰ Slik lagt til grunn av Hasaas 2013.

avtalen. Denne bestemmelsen bør gjøre det unødvendig å særskilt regulere for eksempel en plikt for kjøper i interim-perioden til å informere om utfordringer med å sikre tilstrekkelig finansiering til å kunne betale vederlaget. Dersom kjøper ikke informerer selger om slike forhold, så vil dette etter min mening være et klart brudd med artikkel 6.2, første ledd, første punktum. Dette må også gjelde tilsvarende for selger dersom selger skulle bli klar over forhold på hans side som kan utgjøre en fare for gjennomføringen av avtalen. Denne informasjonsplikten kan anses som et utslag av det alminnelige lojalitetsprinsippet. Etter min mening må notifikasjonsplikten i denne sammenheng også ses på som en plikt til å konsultere den andre avtaleparten dersom det skulle være nødvendig. Videre mener jeg at man også må innfortolke at notifikasjonen må skje innenfor et rimelig tidsperspektiv. Dersom man ikke innfortolker disse elementene i bestemmelsen, vil plikten til å gi notifikasjon fremstå som en ren administrativ bestemmelse. Med grunnlag i alminnelige lojalitetsbetraktninger, mener jeg at det vil være vanskelig å hevde en slik begrenset tolkning av denne plikten.

For det tredje skal hver av partene gi den andre parten rimelig assistanse med hensyn til å gjennomføre avtalen. Man har her valgt å spesifisere et element av et alminnelig lojalitetsprinsipp som generelt sett vil kunne være relevant ved gjennomføringen av avtalen. De viktigste samhandlingspliktene er likevel allerede regulert uttrykkelig i avtalen. Det som eventuelt må ligge igjen i denne reguleringen er en mer generell plikt for partene relatert til forhold man ikke har adressert på avtaleinngåelsestidspunktet. Jeg vil anta at det først og fremst er aktuelt når det gjelder forhold av mer praktisk karakter i forbindelse med avtalegjennomføringen. Dette kan være videre kommunikasjon med relevante myndigheter, kommunikasjon med operatøren i utvinningstillatelsen, korrespondanse med tredjeparter om overføring av tilknyttede avtaler også videre. Mitt inntrykk er at det i praksis er en relativt god kommunikasjon mellom partene om slike forhold. Dermed vil nok den viktigste betydningen av denne reguleringen være å bevisstgjøre partene på at de

eventuelt må regne med noe ekstra arbeid i forhold til prosesser som viser seg å kreve en form for samhandling mellom partene.¹⁴¹

Artikkel 6.2, andre ledd regulerer utarbeidelsen og innsendelsen av søknaden til Olje- og energidepartementet om samtykke til overdragelsen i medhold av petroleumsloven § 10-12. Bestemmelsen regulerer det som har vært praksis, nemlig at det er selger som sender inn denne søknaden. Utarbeidelsen skal likevel skje i nært samarbeid med kjøper. I praksis medfører dette at partene blir enige om utformingen av søknaden og at selger sender denne på vegne av begge parter. Samtidig som denne søknaden sendes inn sender man også inn notifikasjonen til Finansdepartementet i medhold av § 10-forskriften. Dette er bakgrunnen for at reguleringen i artikkel 6.2, andre ledd er lik reguleringen om notifikasjonen under § 10-forskriften i artikkel 5.2.

Så snart betingelsene er oppfylt, skal partene i medhold av artikkel 6.3 notifisere hverandre om at så er skjedd. Samtykket fra Olje- og energidepartementet, samt eventuelt samtykke fra Finansdepartementet, vil normalt bli sendt direkte til begge partene. I den grad det er oppstilt vilkår i samtykket, er det et poeng at hver av partene avklarer hvorvidt slike vilkår anses som akseptable for parten. I utvinningstillatelser hvor Petoro ikke er rettighetshaver, vil Olje- og energidepartementet normalt sett avklare i sitt brev om § 10-12 samtykke hvorvidt staten vil utøve forkjøpsrett. I utvinningstillatelser hvor Petoro er rettighetshaver vil Petoro normalt sett avklare dette spørsmålet i et eget brev til selger.¹⁴² Dersom styringskomiteen må godkjenne overdragelsen, vil selger få informasjon om vedtaket gjennom å være representert i styringskomiteen. Eventuell intern selskapsgodkjenning vil måtte informeres om av den aktuelle parten når dette foreligger.

Den dagen hvor partene har sendt endelig informasjon om at alle betingelsene er oppfylt, vil utgjøre notifikasjonsdatoen under avtalen. Notifikasjonsdatoen vil danne utgangspunkt for selgers plikt under artik-

---

¹⁴¹ Se Aabø-Evensen s. 798 som generelt sett legger til grunn at en slik bestemmelse kan være fornuftig i avtaler om virksomhetsoverdragelser selv om dette likevel vil bli innfortolket under norsk rett.

¹⁴² Se Samarbeidsavtalen artikkel 23.3, første ledd.

kel 4.4 til å utstede oppgjørsoversikten og for fastsettelsen av hvilken dato som skal utgjøre gjennomføringsdatoen, jf. reguleringene i artikkel 7 om gjennomføringen av transaksjonen.

6.4. Manglende løfting av betingelsene

I medhold av artikkel 6.1 er det en forutsetning for å gjennomføre andels-overdragelsen at de listede betingelsene oppfylles. Betingelsene i bokstav (a) og (b) knyttet til Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet sin behandling av overdragelsen, må nødvendigvis være oppfylt i medhold av lovverket. Tilsvarende må betingelsen i bokstav (d) om styringskomiteens samtykke dersom arbeidsforpliktelsen ikke er utført, være oppfylt i medhold av Samarbeidsavtalen artikkel 23.1, første ledd. Dersom en av disse betingelsene ikke er oppfylt, vil andelsoverdragelsen i medhold av konsesjonsverket ikke kunne gjennomføres. Når det gjelder betingelsen i bokstav (c) så må dette ses i sammenheng med den alternative bestemmelsen i artikkel 14.2.

Dersom betingelsene ikke oppfylles, vil avtalen i utgangspunktet ikke kunne gjennomføres. Behovet for en avklaring om hvorvidt avtalen skal gjennomføres eller ei forsterkes med reguleringene om interim-perioden i artikkel 3 hvor det legges bindinger på hvordan selger skal samhandle med kjøper med hensyn til utøvelsen av sin rettighetshaverposisjon. Sluttdatoen, jf. definisjonen i artikkel 1.15, er tidspunktet som partene ved avtaleinngåelsen har angitt som det tidspunktet hvor man i utgangspunktet ønsker å få en avklaring av gjennomføringsmuligheten for avtalen. Dersom betingelsene ikke er oppfylt ved sluttdatoen, vil bestemmelsen i artikkel 6.4, og eventuelt artikkel 6.5, tre inn. Dette vil i første omgang skje i den situasjonen hvor det ikke har kommet en tilstrekkelig avklaring om betingelsene. I medhold av artikkel 6 sin systematikk vil disse bestemmelsene også kunne få sin betydning der hvor man i utgangspunktet har fått en negativ avklaring av en eller flere av betingelsene, men hvor partene likevel har fortsatt å arbeide for en omgjøring av en slik negativ avklaring.

Som nevnt kan man generelt sett legge til grunn en presumsjon om at begge parter har et ønske om at avtalen skal gjennomføres selv dersom dette skulle skje etter den opprinnelige avtalte sluttdatoen.¹⁴³ Derfor er utgangspunktet i artikkel 6.4 at dersom man når sluttdatoen uten at betingelsene er oppfylt, skal partene søke å finne alternative løsninger for å få gjennomført avtalen. Eksempelvis kan det være at Olje- og energidepartementet ikke har gitt sitt samtykke til overdragelsen fordi avtalen inneholder reguleringer som departementet finner å være i strid med petroleumsregelverket / konsesjonsverket. Tilsvarende kan det være at Finansdepartementet med basis i den oversendte notifikasjonen mener at elementer er i konflikt med § 10-forskriften. Slike situasjoner kan betinge en reforhandling av avtalen for å finne løsninger som er tilstrekkelig akseptable for partene.

Det bemerkes at partene i utgangspunktet ikke har en plikt til faktisk å finne en alternativ løsning. Plikten er først og fremst rettet mot å møtes for å *søke å finne* en løsning. Denne reguleringen kan ses på som et utslag av det alminnelige lojalitetsplikten i kontraktsforhold. I dette kan det eksempelvis ligge en plikt til å gi den andre avtaleparten en mulighet til å forsøke og likevel få til den nødvendige godkjenningen.¹⁴⁴

Dersom det foreligger en prosess for å oppfylle betingelsene som partene har tro på, vil en praktisk løsning være at partene blir enige om å utsette sluttdatoen til et senere tidspunkt. Behovet for en slik endring av sluttdatoen henger sammen med den videre reguleringen i artikkel 6.4.

Dersom partene ikke blir enige om alternative ordninger, følger det av andre punktum at hver av partene i utgangspunktet kan heve avtalen. Dersom avtalen heves i medhold av artikkel 6.4, skal det ikke foreligge noe ansvarsgrunnlag for videre krav mellom partene som følge av en slik heving, eksempelvis i form av erstatningskrav. På grunn av mekanismen i artikkel 10.1 / 10.3 og artikkel 10.5 så vil også ansvar med grunnlag

---

¹⁴³ Dette trenger ikke nødvendigvis alltid å være tilfellet, jf. kommentarene til artikkel 6.1, bokstav (a) ovenfor.

¹⁴⁴ Om dette se eksempelvis Rt. 2004.1256 som gjaldt muligheten for å omgjøre en avtale ved manglende styresamtykke.

i andre forhold enn heving under artikkel 6.5 være avskåret i en slik situasjon.

Med unntak av den alternative betingelsen i bokstav (e), ligger betingelsene i utgangspunktet utenfor partenes kontroll. Men det som *ligger* innenfor partenes kontroll er å utføre aksjoner som kan bidra til oppfyllelsen av betingelsene. Dette kan eksempelvis være å gjøre seg i stand til å oppfylle kriteriene for å kunne opptre som rettighetshaver, jf. garantien i artikkel 9.2.1, bokstav (b). Plikten til å gjennomføre nødvendige oppfyllelestiltak er angitt i artikkel 6.2. Det er med denne bakgrunn at artikkel 6.5 viser til avtalebrudd i form av brudd på en parts plikter under artikkel 6.2. Dersom en part kunne misligholde sin aktivitets- eller bidragsplikt under artikkel 6.2, og dermed fremprovosere heving av avtalen i medhold av artikkel 6.4 uten annet ansvar enn det begrensede ansvaret etter artikkel 10.1 eller 10.3, så ville dette kunne medføre situasjoner hvor parten opportunistisk kommer seg bort fra en avtale han senere angreir på. Dette kunne eksempelvis skje der den kommersielle situasjonen endrer seg, eksempelvis på grunn av utviklinger i utvinningstillatelsen, endringer i oljepris eller i tilgangen til finansiering for kjøper. Artikkel 6.5 klargjør hvordan de to partene skal kunne forholde seg avtalemessig til en slik situasjon. Den misligholdende part skal ikke kunne dra fordel av sitt eget mislighold og vil derfor ikke kunne heve avtalen i medhold av artikkel 6.4. Den andre parten vil for det første kunne kreve at den misligholdende parten retter sitt avtalebrudd. For det andre vil den andre parten kunne heve avtalen og kreve erstatning. Det bemerkes at hevingsretten under denne bestemmelsen gjelder uavhengig av hvorvidt den misligholdende part har initiert rettede tiltak – enten på egen hånd eller etter instruks fra den andre parten.

Erstatningsansvaret i denne situasjonen er i utgangspunktet avgrenset til dennes direkte økonomiske tap, jf. også artikkel 10.9 som avgrenser mot indirekte tap. Det er dessuten særskilt presisert at det skal kunne kreves fortjenestetap («loss of profit») i denne sammenhengen.¹⁴⁵

---

¹⁴⁵ Om behandlingen av fortjenestetap og bakgrunnen for denne reguleringen se kommentarene om kjøpers ansvar og selgers misligholdssanksjoner under artikkel 10 nedenfor.

Artikkel 7 – Gjennomføring av andelsoverdragelsen

7. COMPLETION

- 7.1 *Subject to Buyer's payment of the amounts of money referred to in the Completion Statement, the assignment of the Assigned Interest shall take place on the Completion Date, whereupon Buyer shall become a party to all the Associated Agreements with all rights and obligations.*
- 7.2 *The payment of the amounts set out in Article 7.1 shall take place by wire of immediately available funds to a bank account, the details of which shall be provided by Seller to Buyer no later than three (3) Working Days prior to Completion Date.*
- 7.3 *On Completion Date, subject to Buyer's fulfilment of its obligations under Article 7.1 above, Seller shall deliver the following to Buyer:*
- (a) a copy of the bill of sale ("Skjøte") in the form set out by the Norwegian Petroleum Register, duly executed by Seller; and*
  - (b) an updated original or certified copy of Seller's Norwegian corporate register certificate (firmaattest). [; and*
  - (c) a certified true copy of the powers of attorney or written resolutions of Seller's board of directors authorising execution of the documents relative to the transfer of the Assigned Interest.] 14 [Applicable if the execution documents are not signed by signatories according to the Company certificate.]*
- 7.4 *On Completion Date, or as soon as possible thereafter, Seller shall send the bill of sale to the Norwegian Petroleum Register for registration of the assignment.*
- 7.5 *On Completion Date, or as soon as possible thereafter, Seller shall notify the management committee of PL [XXX] and any and all third parties, where such notification is required under the Associated Agreements, of completion of the assignment to Buyer of the Assigned Interest.*
- 7.6 *Within thirty (30) days following the Completion Date, Seller shall provide Buyer with all relevant documents, information and data that are kept by Seller pertaining to the Assigned Interest, including the Associated Agreements and all other agree-*

ments, as agreed between the Parties, which Buyer is not already in possession of as participant in PL [XXX] or electronically through access to the applicable licence information sharing system(s). This shall include, but not be limited to, geoscientific 15 [This is deemed to include only data owned / licensed by the Joint Venture group as such.] and engineering data and logs, but shall exclude any information or data prepared by Seller for internal purposes only. Originals to be provided from Seller, where available and Seller is no longer a participant in PL [XXX].

7.1. Generelt om gjennomføring

Artikkel 7 regulerer gjennomføringen av selve andelsoverdragelsen, og angir når den enkelte part er rettslig forpliktet til å oppfylle sine forpliktelser ved gjennomføringen. Dette gjelder de sentrale forpliktelsene mellom kjøper og selger om betaling av vederlaget og overføring av deltakerandelen. Nøkkelen til overføringen av andelen er overlevering av skjøtet for andelen fra selger til kjøper. Tidspunkter for når dette skal gjennomføres er betinget av reguleringene i artikkel 6 om betingelsene for gjennomføring og notifikasjonsdatoen. Disse mekanismene er drivende for gjennomføringsdatoen, jf. definisjonen i artikkel 1.5.

Videre regulerer artikkel 7 innsendelse av skjøtet til Petroleumsregisteret. Avslutningsvis finner man reguleringer om notifikasjoner under de tilknyttede avtalene og endelig overføring av informasjon mellom partene.

Det bemerkes at modellavtalen ikke krever at partene skal gjennomføre overdragelsen i et eget møte (såkalt «closing møte»). Det er vanligst at partene avholder et slikt møte for å sikre en ryddig overlevering av de relevante dokumentene. I enkelte enklere overdragelser ser man likevel enkelte ganger at partene velger å gjennomføre overleveringen per post, uten å avtale et eget slikt møte.

7.2. Den konkrete gjennomføringen

Den sentrale gjennomføringen av avtalen – selve andelsoverdragelsen – angis i Artikkel 7.1.¹⁴⁶ Når gjennomføringsdatoen kommer, skal kjøper først betale det beløpet denne plikter å betale i medhold av oppgjørsoversikten. I dette er både betalingen av vederlaget og pro et contra oppgjøret inkludert, jf. artikkel 4.4. For at betalingen skal kunne gjennomføres effektivt, følger det av artikkel 7.2 at selger senest tre arbeidsdager før gjennomføringsdatoen skal angi til hvilken konto beløpet skal betales. Når kjøper har gjennomført denne betalingen så skal andelen overføres til kjøper.

Det vil ofte være en diskusjon mellom partene på hvilket tidspunkt kjøper skal gjennomføre betalingen til selger. Avtalen legger til grunn at betalingen skal være gjennomført før selger overfører skjøtet til kjøper. Slik sett vil selger prinsipielt sett ha en interesse av at betalingen skjer i god tid før gjennomføringsdatoen. Men kjøper vil på sin side ønske å vente så lenge som mulig med å gjennomføre betalingen. Kjøper vil nok dermed vente med å gjennomføre betalingen slik at denne først skjer på gjennomføringsdatoen. Generelt sett vil betaling mellom norske konti kunne gjennomføres raskt og effektivt. Noe mer tid må nok medregnes for gjennomføring av betalingen dersom det er snakk om forskjellige utenlandske konti.

Et tilknyttet spørsmål vil her være på hvilket konkret tidspunkt betalingen skal anses gjennomført. Selger vil normalt sett avvende at pengene faktisk er kommet *inn* på dennes konto, men kjøper vil potensielt sett kunne hevde at det vil være tilstrekkelig at kjøper har satt i gang betalingen *ut fra* sin konto. Slik jeg forstår det vil en betaling mellom forskjellige banker i medhold av finansavtaleloven § 39 (1), i utgangspunktet først være gjennomført når pengene er godskrevet mottakers bank

---

¹⁴⁶ I den andre revisjonen av modellavtalen fjernet man den tidligere referansen til at dette skulle skje kl. 12:00. Denne endringen ble gjort for å gi fleksibilitet til partene i forhold til praktisk gjennomføring i det enkelte tilfellet. I forhold til å få overdragelsen registrert hos Petroleumsregisteret samme dag, vil det være praktisk at dette gjennomføres om morgenen slik at man får overlevert skjøtet til Petroleumsregisteret før kl. 12 på gjennomføringsdatoen, jf. petroleumsregisterforskriften § 4-2, andre ledd.

– med andre ord når mottakers bank har fått midlene til disposisjon.¹⁴⁷ I praksis vil det kunne gå noe tid både med hensyn til at betalingen registreres mellom de aktuelle bankene, og fra betalingen er kommet inn til mottakerbanken til denne faktisk er registrert hos selgers konto. Også her vil det generelt sett gå raskere mellom norske banker. Særlig dersom vederlaget er en høy sum, må det også tas høyde for eventuelle ekstra sikkerhetssjekker hos bankene med grunnlag i hvitvaskingsregler og sanksjonskontroller. Selv om disse prosessene ofte kan bli gjenstand for mye diskusjon mellom partene, er min erfaring at dette går seg til så lenge man har en tett dialog mellom kjøpers og selgers finansavdelinger underveis i selve betalingsgjennomføringen.

Videre følger det av artikkel 7.1 at gjennom at andelen overdras blir kjøper ny rettighetshaver og derigjennom avtalepart i de tilknyttede avtalene. I Samarbeidsavtalen artikkel 23.1, første ledd er det et krav om at en overdragelsesavtale må inneholde en slik regulering. Det presiseres i modellavtalen at den nye rettighetshaveren overtar alle rettigheter og plikter under de tilknyttede avtalene. Dette henger sammen med at det ved andelsoverdragelser ikke er mulig å overføre deler av rettighetene under deltakerandelen.¹⁴⁸

Mange avtaler som vil inngå som tilknyttede avtaler, legger til grunn en mer eller mindre direkte overføring av avtaleposisjoner ved andelsoverdragelser. Likevel vil det kunne være avtaler som innehar bestemmelser om at den andre avtaleparten skal godkjenne en slik overdragelse av avtalen. Det er derfor viktig med en konkret gjennomgang av de tilknyttede avtalene for å avklare hvorvidt det foreligger en slik godkjenningsregulering, eventuelt en ren notifikasjonsregulering. Det vil variere i hvilken grad partene ønsker å igangsette prosesser for å innhente slike samtykker før eller etter gjennomføringsdatoen. For å få til en mest mulig hurtig og effektiv overdragelse, er én mulig fremgangsmåte at selger etter at overdragelsesavtalen er inngått, notifiserer avtalepartene under de aktuelle tilknyttede avtalene om at en overdragelse er forestående. Samtidig ber man om at avtalepartene godkjenner kjøper som ny avtalepart

---

¹⁴⁷ Jf. Rt. 2002.199.

¹⁴⁸ Jf. Bjørklund s. 66.

under forutsetning om at overdragelsesavtalen gjennomføres. Når slik godkjenning er innhentet vil man deretter notifisere avtalepartene ved tidspunktet for gjennomføringen av overdragelsesavtalen. Men i noen situasjoner vil partene i andelsoverdragelsesavtalen ønske minst mulig eksternt informasjon om at de har inngått en slik avtale, og vil dermed ønske å avvete prosessen til opp i mot gjennomføringsdatoen. I alle tilfeller kan det være hensiktsmessig at det inntas en egen regulering om hvordan partene skal forholde seg til en situasjon der det går noe tid etter gjennomføringsdatoen og frem til det endelig tredjepartssamtykket er gitt. Uansett hvilken fremgangsmåte man velger for å sikre en riktig overføring av de tilknyttede avtalene, er det viktig med en god kommunikasjon mellom selger og kjøper på dette punktet slik at man er enige i den fremgangsmåten som velges.

7.3. Registrering av andelsoverdragelsen

I medhold av artikkel 7.3 skal selger på gjennomføringsdatoen overlevere enkelte sentrale dokumenter til kjøper. Det mest sentrale dokumentet er selvfølgelig skjøtet som viser at man har gjennomført selve overføringen av deltakerandelen, jf. bokstav (a). Skjøtet følger i dag en standard mal fastsatt av Petroleumsregisteret, jf. petroleumsregisterforskriften § 2-3, andre ledd, bokstav d). Utleveringen av skjøtet er koblet tydelig opp i mot gjennomføringen av vederlagsbetalingen ved at artikkel 7.3 viser til at selgers plikter under denne bestemmelsen kun gjelder dersom kjøper har oppfylt sin betalingsforpliktelse under artikkel 7.1. At det i henhold til bestemmelsen kun er en *kopi* av skjøtet som skal overleveres til kjøper må ses i sammenheng med reguleringen i artikkel 7.4 om at selger plikter å få skjøtet registrert hos Petroleumsregisteret. Sistnevnte regulering reflekterer at plikten til registrering i petroleumsregisterforskriften § 2-3 i utgangspunktet er pålagt eksisterende rettighetshaver. På grunn av kjøpers interesse i å se at dette faktisk blir gjennomført av selger, velger partene ofte i felleskap å møte opp hos Petroleumsregisteret for å forestå innleveringen. Av praktiske grunner gjennomføres dette også noen

ganger ved at kjøper får overlevert det originale skjøtet og selv forestår innleveringen til Petroleumsregisteret.

Avtaler om andelsoverdragelser inngås av selskaper, og primært aksjeselskaper. Det antas som et alminnelig utgangspunkt at for slike selskaper så er det styret som har fullmakt til å inngå en andelsoverdragesavtale, jf. aksjeloven § 6-30. Det kan likevel ha blitt gitt fullmakt til en eller flere personer til å tegne selskapets firma, jf. aksjeloven § 6-31 (1). Det er med denne bakgrunn at artikkel 7.3, bokstav (b) oppstiller krav om at selger skal overlevere firmaattest. Det forutsettes da at slik fullmakt er angitt i selskapets firmaattest. Videre oppstiller bokstav (c) krav om at selger må fremlegge dokumentasjon på at styret har besluttet å inngå avtalen. Man kan likevel velge ikke å innta det sistnevnte kravet dersom avtalen er inngått av en eller flere personer som har blitt gitt fullmakt til å tegne selskapets firma.¹⁴⁹

Artikkel 7.4, jf. 7.3, bokstav (a), regulerer forholdet til registrering av andelsoverdragelsen i Petroleumsregisteret, jf. petroleumsregisterforskriften. I medhold av petroleumsregisterforskriften § 2-3, første ledd, bokstav f) skal skriftlig melding om andelsoverdragelsen sendes til Petroleumsregisteret. Petroleumsregisterforskriften § 2-3, andre ledd, bokstav d) angir hvilken dokumentasjon som skal sendes inn sammen med meldingen. Tidspunktet for når meldingen skal gis følger av forskriftens § 2-3, tredje ledd, andre punktum. Av denne bestemmelsen følger det at meldingen skal gis til Petroleumsregisteret «så snart overdragelsen er gjennomført mellom partene». Med grunnlag i den prosessen som angis mellom partene i artikkel 6 og 7 så vil gjennomføringen mellom partene skje på gjennomføringsdatoen. Det bemerkes at i medhold av petroleumsregisterforskriften § 2-3, fjerde ledd, jf. petroleumsloven § 10-16, har Petroleumsregisteret mulighet for å gi tvangsmulkt ved brudd på meldeplikten.

---

¹⁴⁹ En slik løsning er også lagt til grunn av Aabø-Evensen s. 1182 for avtaler om virksomhetsoverdragelser.

7.4. Notifikasjoner og overføring av lisensinformasjon

Som nevnt vil kjøper ved gjennomføring av andelsoverdragelsen bli avtalepart i de tilknyttede avtalene. Under disse avtalene kan det følge at en slik endring hos avtalepartene vil kreve en notifikasjon til den andre avtaleparten. En slik type regulering finnes eksempelvis i Samarbeidsavtalen artikkel 23.4, første punktum. Denne reguleringen må ses i lys både av det generelle behov de øvrige rettighetshaverne har i å ha klarhet i hvem som er den faktiske rettighetshaveren til enhver tid, og i behovet for klarhet for operatøren om hvilket selskap som skal være riktig adressat for cash calls. Artikkel 7.5 legger til grunn at selger skal gjennomføre slike notifikasjoner der dette er påkrevd. Det bemerkes at i de tilfeller hvor kjøper har meninger om innholdet i en slik melding, vil nok utformingen av denne skje i samarbeid mellom selger og kjøper. I noen tilfeller ser man også at partene avklarer innholdet i meldingen ved avtaleinngåelsen og at denne inntas som et vedlegg til avtalen.

Når kjøper blir ny rettighetshaver, trenger denne å være i besittelse av det som gjerne omtales som lisensinformasjon. Dette kan være avtaler som er inngått av interessentskapet, jf. de tilknyttede avtalene, og diverse informasjon enten gitt av operatøren til rettighetshaverne eller som er delt mellom rettighetshaverne. I utgangspunktet antas det meste av denne informasjonen å være tilkommet kjøper gjennom tilgangen denne får til L2S.¹⁵⁰ Dersom kjøper øker sin deltakerandel i en utvinningstillatelse hvor denne allerede er rettighetshaver, vil kjøper dessuten allerede ha tilgang til denne informasjonen. Dersom det likevel skulle være noe annen informasjon som selger sitter på, skal denne i medhold av artikkel 7.6 overlevere denne informasjonen til kjøper innen 30 dager etter gjennomføringsdatoen.

Det fremkommer av artikkel 7.6 og dertilhørende note at overleveringsplikten også er ment å omfatte data som interessentskapet har tilgang til, men at dette ikke omfatter data hvor det er gitt lisensiert

---

¹⁵⁰ Om L2S se Tveit 2014 s. 82–84.

tilgang på individuell selskapsbasis.¹⁵¹ Forholdet til relevante seismiske lisensieringsavtaler vil som oftest bli avklart gjennom gjennomgangen av utvinningstillatelsens såkalte «common seismic database» i datarommet. Tilgang til slik individuelt lisensiert data forutsetter at kjøper inngår en individuell avtale med den aktuelle leverandøren av slike data. Som kjøper er det viktig å være klar over at seismikkselskapene som eier slike data ofte krever en særskilt betaling («transfer fee») dersom en ny rettighetshaver skal få tilgang til slike data. I tilfeller hvor slike data brukes av interessentskapet, er det ikke uvanlig at dette reguleres særskilt mellom partene. I så måte kan det tenkes fastlagt tydelig at tilgangen skal være kjøpers ansvar. I tillegg kan det tenkes regulert en handleplikt på selger til å bistå kjøper med å inngå slike avtaler. Det fremkommer videre av bestemmelsen at overleveringsplikten kun gjelder den nevnte lisensinformasjonen, og ikke selgers interne informasjon.

Artikkel 8 – Risikoallokering

8. RISKS AND INSURANCES

- 8.1 *Except as set out in Articles 4 and 10, Buyer shall be responsible for, and shall indemnify, defend and hold Seller harmless from and against all liabilities and claims in respect of the Assigned Interests irrespective of whether such liabilities and claims arise before, on or after the Effective Date and regardless of whether resulting from any acts or omissions, negligence or breach of duty, whether statutory or otherwise.*
- 8.2 *With effect from the Completion Date, Buyer shall, at his own cost and expense, insure or provide equivalent coverage for all liabilities, assets and facilities relating to the Assigned Interest in accordance with the requirements of applicable laws and regulations, the Joint Operating Agreement, and good petroleum*

---

¹⁵¹ Om forskjellen på slike data se Tveit 2014 s. 314–316. Når det gjelder håndtering av brønndata som er tilegnet gjennom bytte eller kjøp fra andre utvinningstillatelser, vises det til NOSG retningslinjer punkt 8.

industry practice, and no insurance coverage shall be provided under Seller's insurances with effect there from.

- 8.3 *Notwithstanding Article 8.1, Joint Account insurance proceeds shall be paid to whichever of the Parties that ultimately bore the relevant insured loss (and if each of the Parties suffered part of such loss, payment shall be made to each of the Parties in proportion to such part ultimately borne by it).*

8.4 *Insurance payments*

If Seller prior to the Completion Date becomes aware that Seller has or may have a claim under its insurance policies for occurrence(s) arising prior to the Completion Date related to the Assigned Interest, Seller shall either:

- a) make a claim to its insurers and pay any net insurance proceeds resulting from such claim received by Seller to Buyer; or*
- b) if Seller does not make a claim to its insurers, indemnify Buyer for the same net amount that otherwise would have been recoverable under Seller's insurances, as established by an appointed loss adjuster, had he made a claim, but only in the event and to the extent Buyer ultimately bears the relevant loss.*

Seller shall handle all claims (submitted or otherwise recoverable) with respect to any of Seller's insurance policies under this Article 8.3 at Buyer's cost and expense. Buyer shall reimburse Seller's reasonable direct expenses in relation to such claims and cover any deductible under such insurance. Seller shall use reasonable endeavours to ensure that any insurance claims are settled without undue delay.

Any payment(s) shall be made not later than twenty (20) Working Days after Seller has been paid such insurance proceeds from the relevant insurer(s), or if Seller does not make a claim to its insurers, Seller shall indemnify Buyer within ten (10) Working Days after the net amounts of the claim (otherwise recoverable) have been established by the appointed loss adjuster.

8.1. Generelt om «lisensrisiko» og forsikringsreguleringene

Når man kjøper en deltakerandel i interessentskapet i en utvinningstillatelse, overtar man en andel i en virksomhet med løpende drift. På generelt grunnlag vil det være risiko for at det oppstår krav og ansvar rettet mot virksomheten.¹⁵² Dette kan være offentligrettslige krav, for eksempel krav om betaling av et forelegg med grunnlag i et regelverksbrudd. Det kan også komme privatrettslige krav, for eksempel erstatningskrav for brudd på en leverandørkontrakt. For alle slike krav vil det generelt sett kunne gå noe tid mellom tidspunktet for den underliggende hendelsen og tidspunktet for når interessentskapet rettslig plikter å betale det deretter oppståtte kravet. Det er denne typen forhold som reguleres i artikkel 8.1.

De videre reguleringene i artikkel 8 omhandler forsikringsrelasjoner mellom selger og kjøper. Artikkel 8.2 fastslår inter partes tidspunktet for når kjøper skal ha forsikringsdekning for deltakerandelen som overdras. Dette baserer seg på tidspunktet for når selger ikke lenger vil ha plikt til å forsikre andelen. Artikkel 8.3 er en praktisk regulering om hvem av partene som skal motta en endelig forsikringsutbetaling. Avslutningsvis regulerer artikkel 8.4 hvordan partene skal forholde seg til forsikringskrav knyttet til andelen som oppstår i perioden frem mot gjennomføringsdatoen.

8.2. Risikoens overgang – «clean cut» prinsippet

Artikkel 8.1 legger til grunn en ren risikoovergang mellom partene.¹⁵³ Denne reguleringen må ses i sammenheng med artikkel 2.1 om at kjøper overtar det økonomiske ansvaret for deltakerandelen fra avtalens effektive dato. Etter dette tidspunktet vil kjøper inter partes være økonomisk ansvarlig som rettighetshaver for deltakerandelen. I medhold av artikkel 4.1 skal utgifter som skal betales før effektiv dato betales av selger, og utgifter som skal betales etter effektiv dato dekkes av kjøper via selger.

---

¹⁵² For eksempler på ulike risiko som er relevante for kjøper, se Abrahamsen 2019.

¹⁵³ Jf. Hasaas 2013.

Systemet knyttet til effektiv dato adresserer altså risikoen for interessentskapets ordinære drift. Etter at andelsoverdragelsen er gjennomført vil dette nye ansvarsforholdet også gjelde ut over forholdet mellom kjøper og selger. Som en konsekvens av dette prinsippet klargjør artikkel 8.1 at kjøper skal dekke krav mot interessentskapet dersom disse kommer etter effektiv dato. Kjøpers dekningsansvar gjelder uavhengig av om det underliggende ansvarsbetingende forholdet for et slikt krav oppstod før effektiv dato. Videre klargjøres det at kjøpers dekningsansvar gjelder uavhengig av det underliggende ansvarsforholdet.

Under tidligere versjoner av modellavtalen beholdt selger under den såkalte «vannskille-bestemmelsen» ansvar for forpliktelser som var knyttet til forhold før effektiv dato.¹⁵⁴ Denne reguleringen var kombinert med en tidsavgrensning for dette ansvaret på 24 måneder fra effektiv dato. Det var en ikke ubetydelig kritikk mot disse reguleringene.¹⁵⁵ Denne kritikken var noe av foranledningen for den andre revisjonen av modellavtalen. Dersom partene i den enkelte overdragsesavtalen velger å innta en slik «vannskille-bestemmelse», er det viktig at partene er presise på vurderingstemaet som skal legges til grunn for å vurdere hvorvidt et forhold skal anses å tilhøre perioden før eller etter effektiv dato. Dette bør vurderes opp i mot Samarbeidsavtalen / Regnskapsavtalens kontantprinsipp. Mer presist handler det om å avklare hvorvidt det er tidspunktet for når den ansvarsbetingede hendelsen inntraff, eller når det etableres et ansvar for interessentskapet. Begge disse alternativene kan volde tolkningsusikkerhet.

Bestemmelsen omfatter ansvar og krav som knytter seg til deltakerandelen som overdras, jf. «in respect of the Assigned Interest». Kjernen for dette er krav som rettighetshaverne må dekke med grunnlag i utgiftsreguleringene i Samarbeidsavtalen artikkel 7. I praksis vil slike krav treffe rettighetshaverne som følge av at operatøren utsteder en cash call

---

¹⁵⁴ For en gjennomgang av denne bestemmelsen se Pedersen særlig s. 102–108.

¹⁵⁵ Se for eksempel Pedersen som på s. 110 konkluderer med at bestemmelsen «etterlater en betydelig og utilsiktet risiko hos selger som etter mitt syn strider mot systematikken i avtalen for øvrig».

for dekningen av kravet, jf. Samarbeidsavtalen artikkel 8 og Regnskapsavtalen artikkel 1.2.1.

Dersom et krav ikke kanaliseres gjennom operatøren, vil det i utgangspunktet måtte rettes direkte mot de enkelte rettighetshaverne.¹⁵⁶ I tilfeller hvor et krav reises direkte mot selger selskapet må det vurderes hvorvidt kravet har sitt grunnlag i selskapets aktiviteter som rettighetshaver under den aktuelle utvinningstillatelsen eller om kravet relaterer seg til aktiviteter som faller utenfor grensene til rettighetshaveraktiviteten. Etter min vurdering må det generelt sett legges til grunn at alle krav som er relatert til rettighetshaveraktivitet under utvinningstillatelsen vil være omfattet av artikkel 8.1.¹⁵⁷ Tilsvarende betraktninger må etter min vurdering også legges til grunn i de tilfeller hvor overføring av operatørskap inngår som en del av andelsoverdragelsen. Dersom kravet springer ut av selgers aktivitet som tidligere operatør, vil kravet i utgangspunktet måtte overføres til den nye operatøren. Men selv i situasjoner hvor slik overføring ikke blir gjennomført, må selger etter min mening, dersom selger med hjemmel i Samarbeidsavtalen kunne ha videreført et ansvar til rettighetshavergruppen dersom denne fremdeles var operatør, fremdeles kunne belaste interessentskapet for et slikt krav. Hvordan et slikt krav *i praksis* skal håndteres opp i mot den nye operatøren kan med fordel klarlegges mellom partene i operatøroverføringsavtalen som ofte inngås i slike tilfeller.¹⁵⁸

Artikkel 8.1 viser kun til ansvar og krav, ikke til eventuelle utbetalinger eller godskrivninger som springer ut av perioden forut for effektiv dato. Et eksempel på dette kan være refusjon av arealavgift. At slike utbetalinger ikke er nevnt i denne reguleringen henger sammen med at dette naturlig nok er en del av å overta det økonomiske ansvaret. I så måte er dette speillikheten av ansvaret for å dekke kostnader i interessentskapet. Artikkel 8.1. presiserer selgers primære bekymring ved en slik ren risikoovergang; å ikke bli eksponert for fremtidige krav knyttet til den

---

¹⁵⁶ Se om dette i Tveit 2014 s. 135–136.

¹⁵⁷ Slik jeg forstår det også lagt til grunn av Abrahamsen 2019 som diskuterer forskjellige mulige unntak til den rene risikoovergangen i artikkel 8.1.

¹⁵⁸ Om dette se kommentarene til skifte av operatørskap i Del 3 nedenfor.

overdratte deltakerandelen. Med grunnlag i det generelle utgangspunktet om overgang av den økonomiske risikoen, kan jeg vanskelig se at artikkel 8.1 skal kunne tolkes antitetisk slik at utbetalinger eller godskrivninger ikke skal tilfalle kjøper. Det må dermed være klart at kjøper vil være berettiget til å motta slike utbetalinger eller godskrivninger uten å måtte videreføre slike til selger. Dersom selger ønsker en annen løsning, må dette løses av den alternative bestemmelsen i artikkel 4.8, alternativt gjennom særskilte avtalereguleringer.

Reguleringen i artikkel 8.1 kan i seg selv sies å representere en risiko-fordeling til fordel for selger. Dette fordi kjøper ut over de forhold som kan påberopes i medhold av artikkel 10, i utgangspunktet vil være avskåret fra å fremme krav mot selger for forhold knyttet til den overdratte deltakerandelen. Dette fremkommer også av ordlyden i bestemmelsen; reguleringen gir uttrykk for en ren risikoallokering hvor kjøper skal ta fullt ansvar og holde selger skadesløs for alle forhold ved deltakerandelen.

Kjøper må med dette systemet ivareta sine interesser for forholdene med deltakerandelen gjennom due diligence prosessen og garantiene han avkrever av selger i avtalen.¹⁵⁹ Det er derfor fra kjøpers perspektiv sentralt å påpeke viktigheten av en grundig due diligence av forholdene rundt deltakerandelen og å vurdere behovet for særskilte garantier fra selger for spesifikke risiki.¹⁶⁰

Denne risikoallokeringen gjelder både kjente og ukjente ansvarsforhold og krav («liabilities and claims»). Ansvarer under artikkel 8.1 vil altså både omfatte krav som var ukjent for selger og kjøper på avtaletidspunktet, og krav som for så vidt kan ha vært kjent mellom partene, men som likevel ikke omfattes av pro et contra oppgjøret under artikkel 4.1. En annen ting er at kjente risikoforhold (konkrete eller generelle) nok i utgangspunktet i praksis vil være adressert i listen over selgers garantier i artikkel 9. Dette kan være adressert direkte – enten omfattet av modellavtalens garantier, eller av spesielle garantier inntatt i den enkelte overdragelsesavtalen («specific indemnities») – eller indirekte gjennom garantien i bokstav (h) om at datarommet har vært

---

¹⁵⁹ Slik også lagt til grunn av Abrahamsen 2013.

¹⁶⁰ For mer om dette se kommentarene til selgers garantier under artikkel 9.1 nedenfor.

fullstendig.¹⁶¹ Eksempler på slike kjente ansvarsforhold eller krav kan være midlertidig pluggede brønner hvor man ennå ikke har oppfylt kravene i aktivitetsforskriften § 88, jf. innretningsforskriften § 48 om permanent plugging, kjente tvister, forurensningsansvar, mulige forelegg osv. Risikoreguleringen i artikkel 8.1 kommer altså i tillegg til selgers ansvar for garantiene. Risikoreguleringen gjelder med andre ord ikke dersom det foreligger brudd på selgers opplysningsplikt, jf. artikkel 9 og 10. Men disse forholdene er for så vidt kontraktuelt sett andre type forhold enn det som reguleres i artikkel 8.1.

Det følger av ordlyden i artikkel 8.1 at bestemmelsen gjelder med unntak av det som er regulert i artikkel 4 og 10. Det kan diskuteres hvorvidt denne presiseringen strengt tatt er relevant da artikkel 4 og 10 kan sies å regulere andre type forhold enn de forhold som reguleres i artikkel 8.1. Artikkel 4 omhandler pro et contra oppgjøret og dermed kun kontantstrøm-allokeringen som følger i interessentskapet. Dette systemet avklarer ikke direkte tidspunktet for risikofordelingen for de underliggende forhold. Artikkel 4 vil være styrende, og dermed gå foran reguleringen i artikkel 8.1, i perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen. Artikkel 10 omhandler ansvar for den ene partens avtalebrudd og den andre partens misligholdssanksjoner ved avtalebrudd. Bakgrunnen for at denne presiseringen likevel ble tatt med i artikkel 8.1, var for å unngå argumentasjon som i effekt skulle tilsi at artikkel 4 og/eller artikkel 10 skulle undergrave prinsippet om en ren risikoovergang. Det bemerkes at referansen til artikkel 10 alternativt kunne vært en referanse til artikkel 9 hvor mye av de sentrale underliggende ansvarsforholdene avklares. Henvisningen ble valgt fordi effektene av ansvarsreguleringene – misligholdssanksjonene – angis i artikkel 10. Sistnevnte bestemmelse viser dessuten igjen tilbake til artikkel 9. I tillegg omfatter artikkel 10 avtalebrudd generelt sett, mens artikkel 9 kun omfatter en del (dog en svært sentral del) av de ansvarsbetingende forholdene under avtalen.

Selv om andelsoverdragelsen som sådan, sammenholdt med artikkel 8.1, medfører en omfattende overføring fra selger til kjøper av ansvar

---

¹⁶¹ Slik også vist til av Abrahamsen 2019 som i tillegg diskuterer rekkevidden av artikkel 4.8.

tilknyttet andelen, så vil selger likevel etter overdragelsen måtte forholdet seg til det såkalte subsidiære fjerningsansvaret. Dette ansvaret som følger av petroleumsloven § 5-3, tredje ledd, er et subsidiært ansvar for dekning av kostnader ved gjennomføring av vedtak om disponering.¹⁶² Ansvar vil også kunne gjelde for fjerning av bunnrammer og permanent plugging av brønner på letelisenser, jf. petroleumsforskriften § 45a. I motsetning til ansvaret som er regulert i artikkel 8.1 og gir uttrykk for en risikoallokering for ansvarsforhold og krav knyttet til *selve deltakerandelen*, jf. «liabilities and claims in respect of the Assigned Interests», vil det subsidiære ansvaret være et særskilt ansvar knyttet direkte til selgers posisjon *som selger*, jf. «den overdragende rettighetshaver [skal] være subsidiært økonomisk ansvarlig». Det subsidiære fjerningsansvaret medfører dermed en avgrensning av den rene risikoovergangen som er lagt til grunn i artikkel 8.1. Selger oppnår med andre ord ingen fullstendig «clean exit» av avtalens reguleringer alene.¹⁶³ Det vil generelt sett være i selgers interesse å søke å redusere sin eksponering under det subsidiære fjerningsansvaret. En slik eksponeringsreduksjon vil kunne adresseres ved at det inngås en egen finansiell sikkerhetsavtale med kjøper (en såkalt «Decommissioning Security Agreement») med kjøper.¹⁶⁴

Avslutningsvis i artikkel 8.1 vises det til at reguleringen om risikoovergang skal gjelde uten hensyn til ansvarsbetingende forhold. Dette er inntatt for at man skal unngå diskusjoner om uthuling av dette prinsippet eksempelvis hvor selger ved etableringen av det underliggende kravet har opptrådt uaktsomt. Dette gjelder likevel ikke fullt ut. Det følger av artikkel 10.10 at det skal gjøres gjennomskjæring i avtalen der hvor en part har opptrådt med grov uaktsomhet eller forsett. Det bemerkes at dette dermed også speiler Samarbeidsavtalens system i forhold til når operatørselskapet har opptrådt med tilsvarende kvalifisert skyld, jf. Samarbeidsavtalen artikkel 3.5.

---

¹⁶² Om dette ansvaret se Hammer m.fl. s. 442–452 og Selvig.

¹⁶³ Jf. Abrahamsen 2013.

¹⁶⁴ Om dette se kommentarene til bruk av modellavtalen for utbyggings- og produksjonsfasen i Del 1 ovenfor.

8.3. Forholdet til forsikringer

Artikkel 8.2 fastslår at kjøper fra gjennomføringsdatoen skal sørge for forsikring av sitt ansvar knyttet til deltakerandelen. På dette tidspunktet vil kjøperen være rettighetshaver og dermed vil en slik plikt påligge kjøper både under petroleumsforskriften § 73 og Samarbeidsavtalen.¹⁶⁵ I så måte er derfor denne delen av bestemmelsen i bunn og grunn egentlig kun en opplysningsbestemmelse. En praktisk viktig avklaring kommer likevel mot slutten av bestemmelsen. Her fastslås det at fra dette tidspunktet skal ikke kjøper kunne påberope seg noen av selgers forsikringer.

Dersom det skulle komme forsikringsutbetalinger under *interessentskapets* fellesforsikringer i tidsrommet enten forut for eller etter gjennomføringstidsdatoen, kan det oppstå spørsmål om hvorvidt det er selger eller kjøper som inter partes skal være berettiget til å motta slike utbetalinger. Dette avklares i artikkel 8.3. Det avgjørende skal ikke være tidspunktet for når forsikringsutbetalingene kommer inn på interessentskapets felleskonto, men hvorvidt det er selger eller kjøper som skal bære kostnaden. Dette må ses i sammenheng med pro et contra oppgjøret i artikkel 4.1/4.2. Men artikkel 8.3 må også forstås slik at dersom selger har båret tapet før effektiv dato så er det selger som skal være berettiget til forsikringsutbetalingen. Dette må gjelde selv om utbetalingene blir foretatt i perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdatoen, og endatil dersom de blir foretatt etter gjennomføringsdatoen.

Tilsynelatende kan det virke som reguleringen om hvilken part som skal motta slike forsikringsutbetalinger er uten tidsavgrensning i forhold til på hvilket tidspunkt utbetalingen fra forsikringsselskapet skjer. Bestemmelsen forankrer et alminnelig prinsipp for slike forhold, og det følger ingen tidsavgrensning av artikkel 8.3. Men for kjøper er det verdt å merke seg at slike utbetalinger skal inngå i pro et contra oppgjøret mellom partene, jf. artikkel 4.2, tredje punktum. Dermed vil kjøpers revisjonsrett til pro et contra oppgjøret være begrenset tidsmessig i medhold av artikkel 4.6. Dersom det er en prosess mot et forsikringsselskap som ikke er

---

¹⁶⁵ Om disse pliktene se kommentarene til artikkel 3, bokstav (e) ovenfor.

løst før kjøpers revisjonsrett utløper, så bør nok derfor dette adresseres særskilt mellom partene.

Artikkel 8.4 avklarer hvordan partene skal forholde seg til *selgers* forsikringsdekninger for skadehendelser tilknyttet deltakerandelen frem til gjennomføringsdatoen. For letelisenser er det mest aktuelt med denne typen individuelle forsikringer.¹⁶⁶ Utgangspunktet for denne reguleringen er at kjøper i medhold av artikkel 8.1, inter partes vil være ansvarlig for å dekke det tapet som oppstår som følge av skadehendelsen. Samtidig vil selger i egenskap av å være rettighetshaver, ha forsikring for slike tap i dette tidsrommet. Under artikkel 8.4 fastlegges en praktisk måte å dra nytte av selgers forsikringsdekning, og slik sett bygge bro mellom denne dekningen og ansvarsreguleringen i artikkel 8.1. Dersom selger kan fremsette krav under sine forsikringer for et tap etter effektiv dato, skal en slik dekning i praksis tilkomme kjøper. Dermed unngår man også at kjøper vil ha behov for egne forsikringer i denne perioden, slik at man ville ha fått dobbelforsikring av ansvaret under deltakerandelen.

For å muliggjøre at kjøper får tilgang til selgers forsikringer kan man også vurdere hvorvidt det i den konkrete avtalen skal fastslås at kjøper skal kunne ha direkte tilgang på selgers forsikringer (være «additional insured» under selgers forsikringer) i interim-perioden. En slik løsning forutsetter dog at selger har adgang til å innta dette i sine forsikringsavtaler.

Det fremgår av artikkel 8.4 at den omfatter forsikringskrav som selger blir klar over før gjennomføringsdatoen. For *kjøper* er det viktig å få avklart hvorvidt han har dekning under sine forsikringer fra gjennomføringsstidsdatoen for skader som har skjedd før gjennomføringsdatoen, men hvor kravet blir identifisert – man først blir klar over kravet – etter gjennomføringsdatoen. Dersom kjøper ikke har slik dekning, kan det være aktuelt for kjøper å presisere i artikkel 8.4 at denne bestemmelsen også skal gjelde dersom man blir klar over kravet etter gjennomføringsdatoen. I så fall er det viktig for *selger* at denne faktisk har slik etterfølgende

---

¹⁶⁶ Om dette se Tveit 2014 s. 213–214. Selv om det i medhold av ordlyden i Samarbeidsavtalen artikkel 14 virker som om fellesforsikringer er hovedregelen, vil det motsatte som regel i praksis være tilfellet for letelisenser.

dekning i sine forsikringsavtaler. Med andre ord at selger ikke har en tidsmessig avgrensning under sine forsikringer knyttet til tidspunktet for når kravet blir identifisert. Dersom det er uklart hvorvidt selger har slik dekning, er det nødvendig for selger å gjøre en ytterligere presisering i utviding av artikkel 8.4 om at en slik utviding kun gjelder i den grad selger vil kunne benytte sine forsikringsavtaler i et slikt tilfelle.

Det er videre verdt å merke seg at det ikke nødvendigvis er gitt at selger vil ha dekning under sine forsikringer for hendelser etter avtalens inngåelse. En slik manglende dekning kan være begrunnet i at selger i henhold til avtale har overdratt det endelige økonomiske ansvaret for forsikringsobjektet til en annen part (kjøper). I og med at selger som rettighetshaver vil være forpliktet til å ha slik dekning, er det viktig at selger avklarer med eget forsikringsselskap at man faktisk har slik dekning under hans forsikringsavtaler.

Dersom overdragelsesavtalen inngås i en periode med aktivitet med potensiale for skadetilfeller, er det viktig at man avklarer de nevnte forhold basert på de konkrete underliggende forsikringsavtaler. I slike situasjoner er det derfor særlig viktig at partene involverer sitt forsikringspersonell i avtaleforhandlingene.

Selgers plikt til enten å gå på sitt forsikringsselskap, eller å gjøre opp selv mot kjøper, er betinget av at selger har eller kan ha et krav under sine forsikringer («has or may have a claim»). Et spørsmål kan dermed være på hvilket tidspunkt selgers forpliktelser under artikkel 8.4 inntreffer. Hvorvidt man *faktisk* har dekning for et krav vil gjerne først bli klart etter en endelig avklaring med forsikringsselskapet. Dette vil nødvendigvis også måtte bli et bevismessig spørsmål for det enkelte konkrete skadetilfellet, hvorvidt selger *kan ha* et slikt forsikringskrav. På grunn av dette, samt selgers mulighet til å ikke faktisk søke dekning under forsikringene (se nedenfor), kan det derfor etter min mening ikke være et vilkår at man har fått en endelig avklaring av hvorvidt det konkrete skadetilfellet er dekket under forsikringen. Samtidig må det nok innfortolkes en viss substansiell terskel for at det faktisk kan forekomme en dekning av den aktuelle skadetypen. Det kan derfor være rimelig at selger bekrefter at den aktuelle skadetypen generelt er dekket av selgers forsikringer.

Det kan forekomme situasjoner hvor selger har mulighet til å fremsette et slikt forsikringskrav under sine forsikringsavtaler, men har egeninteresser i ikke å gjøre det. Det kan eksempelvis være at fremsetningen av et slikt krav vil kunne medføre at selger vil kunne få en økt egenandel eller gå glipp av bonusordninger under forsikringsavtalen. Selv om dette er en verneverdig interesse på selgers side, ville det vært urimelig at kjøper skulle blitt skadelidende av slike hensyn. På denne bakgrunn gis selger i bokstav b) en rett til å velge ikke å fremsette et forsikringskrav. Men i en slik situasjon må selger selv utbetale til kjøper den sum som han ville ha fått utbetalt under forsikringsavtalen dersom han hadde fremsatt et krav under denne. Størrelsen på den aktuelle utbetalingen skal i så fall fastsettes av en tredjepart, en såkalt «loss adjuster». I denne situasjonen er man utenfor den offisielle forsikringsverdenen og partene vil dermed ikke være bundet av eventuelle krav fra forsikringsselskaper om hvordan man / hvem som skal oppnevne en slik loss adjuster. Det vil dermed være opp til avtalepartene å sortere ut hvem som skal oppnevne denne. I modellavtalen har man ikke inntatt ytterligere detaljeringer om denne prosessen da man antar at partenes forsikringsmiljøer i utgangspunktet til finne en hensiktsmessig fremgangsmåte for dette valget.

Artikkel 9 – Garantier

9. REPRESENTATIONS AND WARRANTIES 16 *[List of representations and warranties to be updated as applicable based on the specific elements of the transaction / the Assigned Interest.]*
- 9.1 *Seller's representations and warranties*
- 9.1.1 *Seller represents and warrants that, except as provided for in this Agreement or disclosed in the data room:*
  - (a) *at the date of this Agreement and on the Completion Date, the Assigned Interest is free of all mortgages, liens or other encumbrances, other than as set out in the Associated Agreements, any statutory enactment of regulation*

and the obligation and payments due under the terms of PL [XXX]; and

- (b) at the date of this Agreement and on the Completion Date, Seller has the title to and is the legal and beneficial owner of the Assigned Interest; and*
- (c) at the date of this Agreement and on the Completion Date, to the best of its knowledge, Seller is not aware of any act or omission occurred which would entitle the Ministry of Petroleum and Energy to revoke the PL [XXX]; and*
- (d) on the Completion Date only, Seller has complied with its obligations pursuant to Article 3.1; and*
- (e) at the date of this Agreement only, there are, to the best of Seller's knowledge, no pending or threatening litigation, action, claims or suits against Seller related to PL [XXX]; and*
- (f) at the date of this Agreement and as of the Completion Date, there are no bankruptcy or receivership proceedings pending against Seller, or, to the best of Seller's knowledge, threatened against Seller; and*
- (g) at the date of this Agreement only, to the best of Seller's knowledge, there are no defaults under any of the Associated Agreements that have a material adverse effect on the value of the Assigned Interest; and*
- (h) the data room information has been collected and prepared in good faith by Seller and at the date of this Agreement only, to the best of Seller's knowledge (i) the information provided in the data room is correct and complete in all material respects, and (ii) Seller has not withheld any information relating to the Assigned Interest which is likely to have a material impact on the value of the Assigned Interest.*

9.1.2 *Except as expressly stated in Article 9.1.1, Seller makes no warranties or representations, express or implied, by operation of law or otherwise with respect to the Assigned Interest.*

Notwithstanding Article 9.1.1, Seller makes no representation or warranty as to:

- (a) the amounts, quality or deliverability of reserves of hydrocarbons attributable to the Assigned Interest; and*

- (b) *any geological, geophysical, engineering, economic or other interpretations, forecasts or evaluations; and*
- (c) *any forecast of expenditures, budgets or financial projections; and*
- (d) *any geological formation, drilling prospect or hydrocarbon reserve.]; and*
- (e) *the state, condition and fitness for purpose of any of the physical assets, including Wells and facilities related to all or any of the Assigned Interests and/or to operations under all or any of the Associated Agreements.] 17 [Applicable in the event of Wells or facilities are present.]*

9.2 *Buyer's representations and warranties*

9.2.1 *Buyer represents and warrants that at the date of this Agreement and as of the Completion Date:*

- (a) *there are no bankruptcy or receivership proceedings pending against Buyer, or, to the best of Buyer's knowledge, threatened against Buyer; and*
- (b) *Buyer is familiar with and capable of complying with all relevant rules, legislation and obligations applicable for a licensee on the Norwegian Continental Shelf relating to the Assigned Interest.*

9.2.2 *Except as expressly stated in Article 9.2.1, Buyer makes no warranties or representations, express or implied, by operation of law or otherwise with respect to this Agreement.*

9.1. Generelt om garantireguleringene

Effekten av prinsippet om risikoovergang i artikkel 8.1, medfører at kjøpers forutgående gjennomgang av utvinningstillatelsen – due diligence – får en større betydning. Det blir også viktig å gjøre det klart i avtalen hvilken part som tar ansvar for hvilke typer faktiske omstendigheter. Dette adresseres i artikkel 9.

Artikkel 9 inneholder de garantier som hver av partene avgir for forhold under avtalen.¹⁶⁷ Systemet og begrepsbruken i disse bestemmelsene kan nok sies å være importert og tilpasset fra anglo-amerikansk

---

¹⁶⁷ Om hensynene bak systemet med slike garantier se Pedersen s. 101–102.

kontraktstradisjon, med utgangspunkt i kjøpers undersøkelsesplikt.¹⁶⁸ Bestemmelsen henviser til «representations and warranties». Under engelsk og amerikansk rett vil slike begreper kunne tillegges særskilte rettsvirkninger.¹⁶⁹ Det bemerkes at disse formuleringene i modellavtalen er et uttrykk for en engelskspråklig drakt på reguleringene. Intensjonen har imidlertid ikke vært å gi uttrykk for andre rettsvirkninger enn det som måtte følge av norsk rett for slike garantier.

Også under norsk rett er slike nedfelte garantier («garantikataloger») vanlige og er ofte hensiktsmessige for å skape klarhet og forutberegnelighet rundt hvem av partene som skal bære risikoen for de identifiserte forutsetningene.¹⁷⁰ Garantiene vil derfor kunne spille en avgjørende rolle i forhold til spørsmålet om særlig hva kjøper eventuelt kan kreve fra selger etter gjennomføringen av transaksjonen.¹⁷¹ Med andre ord gir artikkel 9 basisen for hvilke forhold som eventuelt skal kunne anses som mangler.

Nedenfor vil jeg først gjennomgå de garantier som selger gir overfor kjøper under artikkel 9.1. Innledningsvis finner jeg det relevant å komme med noen generelle kommentarer om selgers garantier. Kjøpsloven vil kunne gjelde som bakgrunnsrett for modellavtalen.¹⁷² Av kjøpslovens bestemmelser vil §§ 17 – 19 potensielt sett kunne være særlig relevante for reguleringene om selgers garantier. Jeg vil derfor i denne sammenhengen vurdere relevansen av disse bestemmelsene generelt sett.

Selgers garantier er i modellavtalen delt i to. I artikkel 9.1.1 finner man det som gjerne omtales som positive garantier, mens artikkel 9.1.2 omhandler det som kan omtales som negative garantier. Selv om det er en klar sammenheng mellom disse typene garantier så er de også forskjellige i sin natur. Jeg vil derfor behandle dem hver for seg.

---

¹⁶⁸ Jf. Hasaas 2013 og Aabø-Evensen s. 822 som begge viser til den såkalte «caveat emptor» doktrinen («kjøperen skal se seg for»).

¹⁶⁹ Om forholdet mellom norske garantier og engelske og amerikanske «warranties» i virksomhetsoverdragelser se Christoffersen s. 215–16.

¹⁷⁰ Jf. Sandsbraaten s. 103 og Aabø-Evensen s. 822–823. Se for øvrig Sandsbraaten s. 97–116 for en generell gjennomgang av denne typen reguleringer.

¹⁷¹ Jf. Aabø-Evensen s. 737 og s. 823 i forhold til virksomhetsoverdragelser.

¹⁷² Om dette se kommentarene om bakgrunnsrett for tolkning av modellavtalen i Del 1 ovenfor.

Selgers garanti om fremlagt informasjon generelt sett i datarommet er nok i praksis den mest sentrale av selgers garantier.¹⁷³ På grunn av dette og datarommet / due diligence sin sentrale betydning vil jeg særskilte adressere disse elementene. Når det gjelder de positive garantiene så er det to spørsmål som går igjen under disse; deres objektive eller subjektive karakter, og tidspunktet for når de gis. Jeg kommenterer derfor disse to spørsmålene under egne punkter. Avslutningsvis vil jeg gjennomgå de garantier som kjøper gir i artikkel 9.2.

Et forhold som ikke er regulert i avtalen er hvorvidt den enkelte avtalepart skulle være omfattet av sanksjonsregelverk. Denne problematikken har blitt stadig mer aktuell i de senere år både på grunn av fremveksten av slike regler og på grunn av bevisstheten rundt dette hos de enkelte selskapene. Min forståelse er at dette ofte blir håndtert, særlig av selger opp i mot kjøper, ved compliance due diligence før man inngår en avtale om andelsoverdragelse. Selv om man har gjort en slik gjennomgang vil det eventuelt kunne vurderes hvorvidt man skal adressere risikoen for at avtaleparten likevel skulle bli omfattet av slikt regelverk forut for gjennomføringen av avtalen. Dette kan eksempelvis gjøres gjennom garantier om dette på gjennomføringsdatoen og/eller såkalte «change of control» reguleringer.¹⁷⁴

9.2. Selgers garantier

9.2.1. Generelt om selgers garantier

Selgers garantier er begrunnet i at det normalt sett vil være asymmetri mellom kjøpers og selgers kunnskap om kjøpsobjektet. I denne sammenhengen er det relevant å se hen til både deltakerandelen som overdras og aktiviteten som interessentskapet driver under utvinningstillatelsen. Selger vil i utgangspunktet være den parten som enten sitter med direkte kunnskap om deltakerandelen og selgers rettslige råderett over denne,

---

¹⁷³ Abrahamsen 2019 viser til at «Due diligence er og blir den viktigste «risikoforsyvende» aktiviteten gitt dagens NOROG SPA og garantipraksis på norsk sokkel».

¹⁷⁴ Slik også drøftet av Michelet og Olimstad.

eller i alle fall i forholdet mellom kjøper og selger være best plassert til å sitte med slik kunnskap. Kjøpers kunnskap vil enten komme fra offentlige kilder eller være avledet av den informasjon som selger gir kjøper i forbindelse med salgsprosessen. Sistnevnte type informasjon vil først og fremst bli kanalisert gjennom selgers datarom og kjøpers due diligence prosess.

Det følger innledningvis av artikkel 9.1.1 at garantiene gjelder for forhold som ikke er særskilt angitt i avtalen eller som selger ikke har delt med kjøper i datarommet.¹⁷⁵ Brudd på garantiene kan altså ikke påberopes av kjøper dersom selger har gitt opplysninger om det aktuelle forholdet i datarommet. Dette elementet er relevant å se opp i mot artikkel 10.7 hvor kjøper bekrefter at due diligence prosessen er tilfredsstillende gjennomført. Siden garantiene kun gjelder forhold som det ikke er opplyst om i datarommet vil nok selger generelt sett se seg tjent med å legge frem mest mulig informasjon i datarommet. Ved å gjøre dette, vil selger kunne forhindre at kjøper fremsetter krav om misligholdssanksjoner med grunnlag i artikkel 10.1 eller artikkel 10.2. Slik sett kan selgers interesse om fremleggelse i datarommet være forenlig med kjøpers interesse om mest mulig informasjon i datarommet for å kunne fatte en best mulig begrunnet beslutning om kjøpet.

Det presiseres spesielt i modellavtalen at listen over selgers garantier kan justeres eller suppleres avhengig av de spesifikke forholdene i den aktuelle overdragelsen, jf. modellavtalens note 16. Dette vil i særlige grad gjelde dersom kjøper gjennom sin due diligence avdekker forhold som gir grunn til en særskilt forskyvning av den generelle risikofordelingen i medhold av artikkel 8.1.¹⁷⁶

Betraktningene om assymetri vil ikke ha samme relevans dersom kjøper allerede er rettighetshaver i den aktuelle utvinningstillatelsen. I slike tilfeller vil kjøper, i alle fall dersom selger ikke er operatør for utvinningstillatelsen, prinsipielt sett ha tilsvarende type tilgang som selger

---

¹⁷⁵ Når det gjelder hvilke elementer som inngår i datarommet se kommentarene om datarom og due diligence nedenfor.

¹⁷⁶ Jf. Aabø-Evensen s. 725 som for virksomhetsoverdragelser viser til at man bør «konkret reflektere over hvilken løsning man ønsker med hensyn til risikofordeling. Ikke minst bør kjøper søke å harmonisere garantiene med due diligence-undersøkelsene».

til informasjon om forhold i utvinningstillatelsen. I slike tilfeller vil man kunne justere artikkel 9.1.1 slik at man legger til grunn at kjøper generelt sett allerede har tilstrekkelig informasjon om deltakerandelen gjennom sin nåværende rettighetshaverposisjon. I en slik situasjon vil kjøpers primære interesse ligge i selgers garantier som direkte adresserer selgers forhold. I noen tilfeller ser man at partene håndterer denne situasjonen ved at man i innledningen i artikkel 9.1.1, samt i bokstav (h), viser til hva som fremgår av L2S i stedet for å vise til hva selger har lagt frem i et datarom.

Avvik fra selgers positive garantier vil isolert sett i utgangspunktet kunne utgjøre mangler. Men i hvilken grad det faktisk vil foreligge en mangel som kjøper kan påberope seg under avtalen må også vurderes opp i mot avgrensningen som ligger i selgers negative garantier, jf. artikkel 9.1.2, andre ledd.¹⁷⁷ Videre må det vurderes opp i mot kjøpers undersøkelsesplikt, jf. artikkel 10.6 og 10.7.¹⁷⁸

Et annet spørsmål er hvorvidt kjøpslovens reguleringer om mangler, først og fremst kjøpsloven §§ 17 – 19, vil kunne utfylle modellavtalen. Etter min mening vil det generelt sett være relativt lite rom for å supplere modellavtalen med elementer fra kjøpsloven.¹⁷⁹ Spørsmålet om supplerings av andelsoverdragelsesavtaler vil likevel kunne bli en særskilt problemstilling i forhold til kjøpslovens mangelsreguleringer.¹⁸⁰ Jeg vil derfor gjennomgå de nevnte mangelsreguleringene mer konkret i forhold til hvilken betydning disse vil kunne ha ved uklarheter knyttet til rekkevidden av bestemmelsene i artikkel 9.1. Jeg vil i det følgende

---

¹⁷⁷ Om dette se kommentarene om selgers negative garantier nedenfor.

¹⁷⁸ Om dette se kommentarene om innsikt og undersøkelsesplikt under artikkel 10 nedenfor.

¹⁷⁹ Jf. mine kommentarer om bakgrunnsrett for tolkning av modellavtalen i Del 1 ovenfor.

¹⁸⁰ Jf. Christoffersen s. 368 for virksomhetsoverdragelser som legger til grunn at en garantikatalog i seg selv ikke vil være et tilstrekkelig holdepunkt for at kjøpslovens mangelsregler er fraveket, og den generelle oppsummeringen på s. 553 om at «deklaratoriske mangelsregler har til dels betydelig gjennomslagskraft i forhold til virksomhetskjøpskontrakter». Det vises dog til Christoffersen sin gjennomgang på s. 369–371 av forhold som kan tilsa at man likevel konkluderer med fravikelse fra kjøpslovens mangelsreguleringer i den enkelte konkrete situasjonen.

vurdere hver enkelt av den nevnte bestemmelsene i kjøpsloven opp i mot reguleringene i artikkel 9.1.

Innledningsvis er det verdt å minne om visse tolkningsmomenter som vil være relevante ved andelsoverdragelser. For det første vil bruk av modellavtalen medføre at man anvender et avtalesett som er ment å gi uttrykk for balanserte løsninger. For det andre vil den enkelte overdragelsesavtale bli inngått mellom profesjonelle aktører som det må legges til grunn at innehar kompetanse til å vurdere relevante forhold ved overdragelsen.¹⁸¹

De sentrale forholdene ved en deltakerandel i en utvinningstillatelse i forbindelse med overdragelse av denne, er knyttet opp til selgers rettslige mulighet til å disponere over andelen. Disse forholdene er spesifikt adressert i artikkel 9.1. Min vurdering er således at kjøpsloven § 17 ikke vil være særlig treffende ut over de forhold som er regulert i avtalen. Dette kan tenkes å stille seg noe annerledes dersom det er innretninger plassert på utvinningstillatelsen eller at slike er under utbygging.¹⁸² Men samtidig vil nok presumptivt partene i et slikt tilfelle vurdere eventuelle behov for utfylling av garantiene i artikkel 9.1.1. Dette forutsettes også i modellavtalen, jf. note 16 i modellavtalen. Med grunnlag i at avtalen inngås mellom profesjonelle parter, og det forhold at kjøper vil ha muligheten til en omfattende gjennomgang av salgsobjektet gjennom due diligence prosessen, mener jeg at det vil være lite rom for å innfortolke eventuelle andre mangelselementer / -vurderinger med grunnlag i kjøpsloven § 17 enn dem som partene har valgt å regulere i artikkel 9.1.1.

Når det gjelder avvik fra opplysninger gitt av selger, jf. mangelsreguleringen i kjøpsloven § 18, så vil det normale utgangspunktet for andelsoverdragelser være at selger gir kjøper tilgang til lisensinformasjon om utvinningstillatelsen.¹⁸³ Selgers ansvar for denne typen informasjon er først og fremst regulert av artikkel 9.1.1, bokstav (h). Spørsmålet om

---

¹⁸¹ Om tolkningsmomenter for modellavtalen se kommentarene til artikkel 16.1 nedenfor.

¹⁸² Om forholdet til den underliggende virksomheten i utvinningstillatelsen se kommentarene til artikkel 16.1 nedenfor.

¹⁸³ Om betydningen av opplysninger gitt av en selger generelt sett se Hagstrøm 2011 s. 144–147.

mangler ved selgers opplysninger kommer derfor først på spissen der hvor selger gjennom datarommet gir egne vurderinger ut over den lisensinformasjonen som gjøres tilgjengelig.¹⁸⁴ Dersom slike egne opplysninger fra selger ikke skulle stemme, vil det kunne være aktuelt for kjøper å påberope seg kjøpsloven § 18. Men i hvilken grad det vil foreligge en mangel må i første omgang vurderes opp i mot terskel i bokstav (h) om at forholdet må ha en materiell betydning. For det andre må det som nevnt, vurderes opp i mot selgers negative garantier og kjøpers undersøkelsesplikt.

Etter min mening har man gjennom modellavtalens reguleringer avveket fra kjøpsloven § 18 gjennom de særskilte reguleringene som ligger i modellavtalen. I utgangspunktet har jeg dermed vanskelig for å se at kjøpsloven § 18 generelt sett vil kunne komme til anvendelse. Det kan nok likevel ikke helt risikofritt legges til grunn at kjøpsloven § 18 ikke i noen tilfeller vil kunne være relevant dersom det aktuelle forholdet ikke anses tilstrekkelig dekket av de nevnte bestemmelsene. Et slikt tilfelle kan være nye opplysninger som kommer etter at kjøpers due diligence er gjennomført. For at selger skal unngå risiko for at slike forhold vil bli påberopt av kjøper, er det derfor å anbefale at selger videreformidler slike opplysninger selv om denne har avsluttet datarommet sitt.

Det har blitt hevdet at kjøpsloven § 19 vil kunne utfylle modellavtalen ved at avtalen indirekte, blant annet gjennom artikkel 8.1, gir uttrykk for en «som den er» overdragelse.¹⁸⁵ Ved den andre revisjonen av modellavtalen ble det valgt å ikke ta med en slik «som den er» referanse. Dette selv om man var klar over at dette hadde vært en diskusjon. Dersom man hadde hatt en intensjon om at dette skulle være en «som det er» overdragelse, hadde det altså vært nærliggende å regulere dette særskilt inn når man gjennomførte en såpass omfattende revisjon som man gjorde ved den andre revisjonen av avtalen. Dette taler etter min mening for at man ikke generelt sett kan innfortolke anvendelse av kjøpsloven § 19 for modellavtalen. I stedet må man nok se på avtalen som å gi uttrykk for en uttømmende regulering av mangelsvurderingene ved overdragelsen.

---

¹⁸⁴ Se mer om dette under kommentarene til selgers generelle positive garantier nedenfor.

¹⁸⁵ Slik det ser ut til å være lagt til grunn i Hasaas 2013.

Dermed må nok eventuelle vurderinger om andelens beskaffenhet eller liknende i utgangspunktet forankres i de konkrete bestemmelsene i avtalen.¹⁸⁶

Dersom man likevel skulle komme frem til at kjøpsloven § 19 generelt sett vil kunne supplere avtalen, vil § 19 (1), bokstav (a) og (b), etter min mening, i det vesentlige være fraveket gjennom reguleringen i artikkel 9.1.1, bokstav (h), jf. artikkel 9.1.2, og modellavtalens reguleringer i tilknytning til kjøpers undersøkelsesplikt. Avtalens regulering vil dermed i det vesentlige være dekkende for de relevante vurderingene i denne sammenheng. Som det fremgår av min gjennomgang nedenfor om bokstav (h) vil likevel kjøpsloven § 19 (1), bokstav (b) kunne være relevante ved tolkningen av *rekkevidden* av selgers opplysningsplikt etter bokstav (h).

Når det gjelder kjøpsloven § 19 (1), bokstav (c) så vil denne bestemmelsen etter min mening være lite treffende for en andelsoverdragelse. Dette må i alle fall gjelde for en andel i letefasen hvor de sentrale forholdene ved andelen allerede er regulert i artikkel 9.1.1. Men også for andre andelsoverdragelser mener jeg generelt sett at dette må vurderes på tilsvarende måte som for kjøpsloven § 17 slik gjennomgått ovenfor. Artikkel 9.1.1 i kombinasjon med selgers negative garantier under artikkel 9.1.2 er ment å være en uttømmende regulering av kjøpers forventninger til deltakerandelen, jf. kjøpsloven § 19 (1), bokstav (c). Dette må også ses i sammenheng med reguleringen i artikkel 10. Artikkel 10 legger til grunn et begrenset sett av mangelssanksjoner ved brudd på garantikatalogen i artikkel 9. Riktignok legges det i artikkel 10.1 til grunn at avtalebrudd kan også kan skje på annet grunnlag, men da relatert til andre forpliktelser under avtalen («material breach of any of its other obligations pursuant to this Agreement»). Dette i kombinasjon med reguleringen i artikkel 10.5 som begrenser adgangen til å påberope seg andre sanksjoner enn det som angis i artikkel 10, viser en systematikk som gir uttrykk for en intensjon om at artikkel 9 skal være uttømmende hva gjelder mangelsvurderinger

---

¹⁸⁶ Se likevel Christoffersen s. 373 som legger til grunn at «[v]ed å innfortolke [en garantikatalog som et uttrykk for at partene har ønsket å begrense selgers magerisiklo for andre forhold], vil kjøpsloven § 19 kunne anvendes».

ved salgsgjenstanden. Basert på ordlyden i avtalen, samt hensyntatt det tiltenkte formålet med reguleringen, så vil jeg anta at det ikke vil være, eller i det minste i svært begrensede tilfeller, noe rom for å utfylle avtalen med de mangelsprinsipper som har fått uttrykk i kjøpsloven § 19 (1), bokstav (c).

9.2.2. Selgers særskilte positive garantier

I medhold av artikkel 9.1.1 garanterer selger for en rekke særskilt angitte forhold. Jeg tenker da først og fremst på bokstavene (a) – (g). Disse vil bli gjennomgått mer eller mindre enkeltvis i det følgende. Deretter vil den generelle garantien i bokstav (h) bli behandlet særskilt nedenfor.¹⁸⁷

I artikkel 9.1.1, bokstavene (a) og (b) garanterer selger for sentrale disposisjonsforhold ved deltakerandelen. For det første garanterer selger for at det ikke hefter pant eller andre heftelser ved deltakerandelen. Det presiseres at dette er heftelser ut over slike som allerede følger av de tilknyttede avtalene, og plikter som rettighetshaver har under utvinnings-tillatelsen eller lovverket for øvrig. Formålet med denne typen garanti er å sikre at ikke tredjeparter gjør rettigheter gjeldende til deltakerandelen som kjøper trodde han ville få full råderett over. En rettighetshavers pantsettelse av dennes deltakerandel er ikke uvanlig, spesielt for letelisen-sener. Slik pantsettelse krever Olje- og energidepartementets samtykke, jf. petroleumsloven § 6-2, første ledd.¹⁸⁸ For en potensiell kjøper av en deltakerandel i en utvinningstillatelse er det viktig at slike pantsettelser etter petroleumsloven § 6-2, tredje ledd kun får rettsvern ved registrering i Petroleumsregisteret. Dermed gir Petroleumsregisteret tilstrekkelig notoritet for panteheftelser, både i forhold til positiv og negativ troverdighet.¹⁸⁹

Videre garanterer selger under bokstav (b) for at selger er rette eier av deltakerandelen. Formålet med denne garantien er å sikre at selger rettslig sett er i posisjon til å avhende deltakerandelen. Også her vil Petroleumsregisteret med grunnlag i reglene om registrering av utvinningstillatelser i petroleumsregisterforskriften kapittel 2, i utgangspunktet gi tilstrekkelig

---

¹⁸⁷ Se kommentarene om selgers generelle opplysningsplikt nedenfor.

¹⁸⁸ Om denne bestemmelsen se Hammer m.fl. s. 501–514.

¹⁸⁹ Jf. også Petroleumsloven § 6-1, tredje ledd sin henvisning til reglene i tinglysningsloven.

informasjon om dette. At selger også garanterer for dette forholdet ved gjennomføringsdatoen er likevel særlig viktig å være bevisst på i forbindelse med utvinningstillatelser som er tildelt i såkalte TFO runder.¹⁹⁰ Slike utvinningstillatelser tildeles med såkalte «drop» beslutninger.¹⁹¹ Dersom det ikke fattes en positiv beslutning i interessentskapet, vil utvinningstillatelsen i utgangspunktet bortfalle automatisk ved tidspunktet for den aktuelle beslutningsmilepælen. I tilfeller hvor beslutningsmilepælen inntreffer i interim-perioden vil altså selgers rettigheter som rettighets-haver til den aktuelle andelen være betinget av at det fattes en positiv beslutning som gir grunnlag for videreføring av utvinningstillatelsen. En annen variant av dette er at interessentskapet ved avtaleinngåelsen har innsendt søknad om forlengelse av tidspunktet for den kommende beslutningsmilepælen. Dersom slik forlengelse ikke blir innvilget, vil utvinningstillatelsen bortfalle ved tidspunktet for beslutningsmilepælen. Selv om det forutsettes at det foreligger tilstrekkelig opplysninger om slike forhold i datarommet så bør partene også direkte adressere denne situasjonen i overdragelsesavtalen, spesielt dersom overdragelsen omfatter andeler i flere utvinningstillatelser. Dersom dette ikke er særskilt adressert, vil selger kunne risikere at kjøper vil argumentere for å kunne påberope seg misligholdssanksjoner i medhold av artikkel 10.1 dersom utvinningstillatelsen bortfaller i interim-perioden.

Bokstav (c) gjelder også et fundamentalt moment, nemlig den aktuelle utvinningstillatelsens gyldighet. Nærmere bestemt garanterer selger for at det ikke foreligger forhold som skulle tilsi at Olje- og energidepartementet kan tilbakekalle utvinningstillatelsen. Slik eventuell tilbakekallelse har hjemmel i petroleumsloven § 10-13.¹⁹² Det presiseres at garantien ikke omfatter hvorvidt Olje- og energidepartementet faktisk vurderer å tilbakekalle utvinningstillatelsen. Det avgjørende er hvorvidt det foreligger forhold som gir departementet rettslig grunnlag for å tilbakekalle. Det må dermed foreligge et vesentlig brudd på interessentskapets plikter

---

¹⁹⁰ Om slike tildelinger se under petroleumsloven og konsesjonssystemet på norskpetroleum.no.

¹⁹¹ Om dette se Tveit 2014 s. 23–24.

¹⁹² Om denne bestemmelsen se Hammer m.fl. s. 819–829.

under petroleumsregelverket. Selv om bestemmelsen viser til utvinningstillatelsen generelt sett, vil jeg nok anta at bestemmelsen vil kunne bli tolket utvidende i den grad det foreligger slike forhold som berettiger departementet å tilbakekalle kun selgers deltakerandel. Slike omstendigheter vil for kjøper ha samme virkning som om hele utvinningstillatelsen kan bli tilbakekalt. En slik tolkning vil nok også potensielt sett kunne ha støtte i artikkel 10.10 dersom det foreligger kvalifisert skyld hos selger.

Garantien under bokstav (d) skiller seg i sin natur fra de andre garantiene i artikkel 9.1.1 ved at denne omhandler overholdelse av selgers handleplikter i interim-perioden. I medhold av artikkel 3.1 har selger et avtalerettslig ansvar for å gjennomføre diverse aksjoner med henblikk på utøvelsen av rettighetshaverposisjonen eller informasjon overfor selger.¹⁹³ Selv om pliktene under artikkel 3.1 står på egne bein, er det en kjensgjerning at disse utøves med grunnlag i selgers kunnskap om deltakerandelen. Dermed har kjøper i utgangspunktet en utfordrende situasjon med hensyn til å følge med på hvorvidt selger faktisk har gjort det han skal gjøre under artikkel 3.1. Dette er bakgrunnen for at selger også må garantere for at han ved gjennomføringsdatoen faktisk har gjennomført de aksjonene han plikter å gjøre.

Selger garanterer under bokstav (e) for fravær av tvister og krav på tidspunktet for avtaleinngåelsen. Både tvister og krav som pågår, og som man har fått trussel om er omfattet. Reguleringen viser til krav generelt sett, og dermed vil også skattekrav etter min mening være dekket i denne sammenhengen. Garantien vil for det første omfatte krav hvor det er mottatt prosessvarsel. Men også krav som på annen måte er varslet, eksempelvis gjennom brev som ikke kan anses som prosessvarsel, vil være omfattet. Det må nok her antakeligvis trekkes en nedre grense slik at ikke enhver trussel om et krav vil være omfattet. Etter min mening bør det nok tolkes slik at det må være en viss troverdig basis for kravet, eksempelvis at det knytter seg til en aktiv avtale eller til faktiske skadelidende handlinger. Ettersom det sentrale her er kjøpers informasjon om potensielle krav som et ledd i dennes vurdering av å inngå kjøpet, bør man likevel med grunnlag i ordlyden være forsiktig med å kvalifisere dette for strengt.

---

¹⁹³ Om dette se kommentarene til artikkel 3.1 ovenfor.

Det gjelder to begrensninger for hvilke type krav som er omfattet av garantien i bokstav (e). For det første må kravet rette seg mot selger. For det andre må kravet relatere seg til den aktuelle utvinningstillatelsen. Dette vil etter min mening omfatte alle «lisenskrav», både de som retter seg direkte mot rettighetshaverne, og de som retter seg mot operatøren som representant for rettighetshaverne. Krav som gjelder selgerselskapet som sådan, og dermed ikke retter seg mot selger med grunnlag i dennes rettighetshaverposisjon i den aktuelle utvinningstillatelsen, vil derimot ikke være omfattet. Sistnevnte type krav vil heller ikke måtte dekkes av kjøper i medhold av artikkel 8.1.¹⁹⁴

I bokstav (f) garanterer selger for forhold knyttet til konkurs. Dersom slike forhold er til stede, vil det kunne medføre at kjøpsobjektet – delta-kerandelen – ikke kan bli overdratt. For det første garanterer selger for at det ikke er noen «bankruptcy or receivership proceedings pending against Seller». I norsk rettslig kontekst må nok «receivership proceedings» forstås som gjeldsforhandlinger slik dette instituttet er etablert i konkursloven. Garantien må derfor forstås slik at selgerselskapet ikke er tatt under konkursåpning i medhold av reglene i konkursloven kapittel VIII eller at det ikke er åpnet gjeldsforhandling i medhold av reglene i konkursloven kapittel I. Etter min vurdering må garantien etter sin ordlyd også forstås slik at den omfatter at det ikke er innsendt begjæring til retten om åpning av konkursbehandling, jf. konkursloven §§ 60 og 66, eller om åpning av gjeldsforhandling, jf. konkursloven § 2. Dersom slik begjæring er sendt, vil informasjon om dette også tilkomme selger.

For det andre garanterer selger også for at det ikke er *truet med* konkursbehandling eller gjeldsforhandling. Denne garantien er dog begrenset til selgers kunnskap. Åpenbare grunnløse trusler om slike begjæring vil materielt sett ikke være relevante for forholdet til kjøper. Etter min vurdering må det derfor innfortolkes en viss substans i en slik trussel for at den skal være omfattet av denne reguleringen. Som under bokstav (e) bør man likevel være forsiktig med å kvalifisere dette for strengt.

Selger garanterer også for at det ikke foreligger mislighold av de tilknyttede avtalene, jf. bokstav (g). Bestemmelsen har ikke noen kvali-

---

¹⁹⁴ Om dette se kommentarene til artikkel 8.1 ovenfor.

fisering til typen mislighold. Alle typer mislighold er dermed omfattet, ikke bare vesentlige mislighold. Og det er likegyldig om det er interessentskapet eller avtalemotparten som misligholder en avtale. Men det er et vilkår for garantien at misligholdet har vesentlig betydning for verdien av deltakerandelen, jf. «material adverse effect». For rene letelisenser vil det nok svært sjeldent kunne foreligge mislighold med en slik kvalifisert virkning. Bestemmelsen er likevel ikke helt upraktisk, og kan eksempelvis aktualiseres dersom interessentskapet har gått fra en boreriggkontrakt eller en riggoverdragelsesavtale, og avtalemotparten deretter har fremsatt krav om bortfalte inntekter i en vesentlig størrelsesorden. Dersom det derimot foreligger mislighold av selger under Samarbeidsavtalen, så vil dette nok generelt sett medføre at vesentlighetsterskelen i bokstav (g) er oppfylt. Dette på grunn av de øvrige rettighetshavernes misligholds-sanksjoner under Samarbeidsavtalen artikkel 9.¹⁹⁵

9.2.3. Selgers generelle opplysningsplikt

I medhold av bakgrunnsretten er utgangspunktet at hver av kontraktspartene har risikoen for egne forventninger og forutsetninger, slik at det ikke gjelder en *generell* opplysningsplikt.¹⁹⁶ Men det alminnelige kontraktsrettslige lojalitetsprinsippet, vil likevel kunne være relevante for å fastlegge omfanget av selgers ansvar for opplysninger denne legger frem og ikke legger frem for kjøper.¹⁹⁷ Opplysningsplikten i den alminnelige avtaleretten, omfatter tilbakeholdt informasjon (i) om vesentlige forhold, (ii) som selger måtte kjenne til, (iii) som kjøper hadde grunn til å regne med å få, og (iv) som kan antas å ha virket inn på avtalen.¹⁹⁸ For kjøper har disse elementene fått sitt utslag i kjøpsloven § 19 (1), bokstav (b).¹⁹⁹

---

¹⁹⁵ Om dette se Tveit 2014 s. 148–155.

¹⁹⁶ Jf. Hagstrøm 2011 s. 154.

¹⁹⁷ Jf. Hasaas 2013 og kommentarene om bakgrunnsrett for tolkning av modellavtalen i Del I ovenfor.

¹⁹⁸ Jf. Hagstrøm 2011 s. 154.

¹⁹⁹ For generelle betraktninger rundt denne bestemmelsens relevans for modellavtalen, vises det til kommentarene om generelt om selgers garantier ovenfor.

Generelt sett garanterer selger i artikkel 9.1.1, bokstav (h) for at han har gitt riktig og fullstendig informasjon om deltakerandelen. Meningen med denne garantien er å forankre og angi grensene for selgers opplysningsplikt og dermed også grensene for selgers ansvar for uriktige og mangelfulle opplysninger. Konkret garanterer selgeren for to forhold – både at fremlagt informasjon er tilstrekkelig korrekt og at han ikke har tilbakeholdt relevant informasjon som er egnet til å ha en vesentlig innvirkning på verdien av deltakerandelen. Disse forholdene vil nok i betydelig grad gli over i hverandre. For å forstå rekkevidden av reguleringen, kan det likevel være hensiktsmessig å vurdere disse som to til dels forskjellige utslag av opplysningsplikten.²⁰⁰

Det bemerkes at opplysningsplikten klart omfatter forhold knyttet til deltakerandelen som sådan. Men interessentskapets underliggende aktivitet har en sentral betydning for partene ved en andelsoverdragelse. Det er denne aktiviteten som vil være styrende for verdien av deltakerandelen. Det er derfor selgers datarom i praksis i vesentlig grad inneholder opplysninger om denne aktiviteten. For overdragelser av deltakerandeler vil derfor opplysninger om denne aktiviteten også være relevant for selgers opplysningsplikt.²⁰¹ Noe annet er rekkevidden av selgers opplysningsplikt og hvor langt dennes garantier for disse opplysningene strekker seg, gitt det særskilt regulerte arrangementet med rettighetshavernes styringsfunksjon gjennom styringskomiteen og operatørens ansvar for den daglige driften av interessentskapet.

Det bemerkes at i det siste elementet i garantien i bokstav (h) er den relevante informasjonen kvalifisert til å ha en saklig tilknytning til deltakerandelen, jf. «related to the Assigned Interest». I og med at kjøpsobjektet er deltakerandelen, må en slik tilknytning etter min mening også naturligvis innfortolkes i det førstnevnte elementet om datarommet er komplett.

Disse garantiene er ikke objektive garantier. Selger garanterer kun for de nevnte forhold ut i fra hans kunnskap på avtaletidspunktet («at the date

---

²⁰⁰ At det følger av avtalen at selger garanterer for begge disse to elementene synes å være ikke uvanlig i virksomhetsoverdragelsesavtaler, jf. Aabø-Evensen s. 841–842.

²⁰¹ Om dette generelt se kommentarene til artikkel 16.1 nedenfor.

of this Agreement only, to the best of Seller's knowledge»²⁰². Dette må anses som en avtalt presisering av det bakgrunnsrettslige elementet om at opplysningsplikten omfatter forhold som selger måtte kjenne til. Det påpekes likevel at dersom selger skulle bli klar over relevant informasjon *etter avtaletidspunktet*, så vil selger eventuelt kunne bli ansvarlig for denne informasjonen som fremlegges under garantiene i punkt (a) – (d) og (f). Det alminnelige lojalitetsprinsippet vil også kunne trekke i denne retningen. Selger bør derfor generelt sett sørge for å oppdatere kjøper om ny informasjon, i alle fall dersom nye opplysninger vil kunne påvirke kjøpers risikovurderinger og/eller vurderinger om vederlaget.²⁰³

Selgers opplysningsplikt må nok i særlig grad omfatte informasjon som er delt i interessentskapet, både av operatøren og av øvrige rettighetshavere. Med grunnlag i at operatøren er ansvarlig for å utføre og forestå den daglige ledelsen med interessentskapets virksomhet, vil all informasjon fremlagt av operatøren kunne være relevant. Men i og med at interessentskapet styres av styringskomiteen, med eventuell behandling av saker i underliggende komiteer, vil all informasjon delt her, inklusiv diskusjoner mellom rettighetshaverne, også være relevant. I den grad denne informasjonen er delt på L2S vil all slik informasjon være omfattet. Men også der informasjon er delt i andre kanaler vil informasjonen være omfattet – forutsatt at den består vesentlighetsterskelen.

For det første garanterer selger under denne bestemmelsen for at informasjonen fremlagt i datarommet i det vesentlige er korrekt og fullstendig («correct and complete in all material respects»). Dette er en særskilt regulering av fremleggelsesplikten hvor selger i omfattende grad garanterer for riktigheten av fremlagt informasjon. Utenfor denne garantien faller informasjon som ikke er av materiell karakter. Men over denne terskelen, garanterer selger for at all informasjon han fremlegger er riktig og dekkende for de aktuelle forholdene som adresseres i informasjonen. Med andre ord garanterer selger for at han ikke har feilinformert. Det er derfor viktig at selger gjennomgår at alle *egne* opplysninger

---

²⁰² Om dette se kommentarene om objektive eller subjektive garantier nedenfor.

²⁰³ Se for øvrig elementene rundt denne problemstillingen som trekkes frem i Abrahamsen 2019.

reflekterer de faktiske forhold. Videre kommer opplysninger fra andre rettighetshavere og/eller operatøren som er lagt frem i interessentskapet. Det følger av arrangementet under Samarbeidsavtalen at opplysninger som fremlegges i interessentskapet av andre rettighetshavere, i utgangspunktet er opplysninger som disse selv må innestå for i relasjon til de øvrige rettighetshaverne. Videre følger det av ansvarsfordelingen mellom rettighetshaverne og operatøren, og rollen til operatøren generelt sett, at operatøren i relasjon til rettighetshaverne selv vil innestå for de opplysninger denne legger frem. Selv om rettighetshaverne vil kunne få en relativt god innsikt i interessentskapets virksomhet, og vil kunne føre en relativt aktiv oppfølging og styring av operatøren, så vil likevel deres rolle være forankret i styringskomiteens (og underliggende komiteers) rolle i Samarbeidsavtalen. Dermed mener jeg at dette organisatoriske arrangement i utgangspunktet må legges til grunn i forhold til rekkevidden av selgers garantier for lisensinformasjonen.²⁰⁴ (Se nedenfor om situasjonen hvor selger også er operatør.) For slike opplysninger vil selger etter dette elementet i reguleringen i bokstav (h), etter min mening, først og fremst være ansvarlig for at slike opplysninger er riktig og tilstrekkelig *fremlagt*. (Se likevel nedenfor om opplysningspliktens rekkevidde for interne vurderinger.)

For det andre garanterer selger for at han ikke har tilbakeholdt informasjon som må antas å ha en materiell innvirkning på verdien av deltakerandelen. («not withheld any information [...] which is likely to have a material impact on the value»). Med henvisningen til materiell innvirkning på andelens verdi, kan dette elementet umiddelbart synes å være snevrere enn det bakgrunnsrettslige utgangspunktet om at forholdet kunne ha innvirket på avtalen generelt sett. Ut i fra en slik betraktning kunne man tenke seg at ordlyden ville kunne tas til inntekt for at dersom den aktuelle informasjonen ikke vil være vesentlig for vederlagsberegningen, så vil den ikke bli rammet av denne garantien. Men kjøpers betalingsvillighet vil generelt sett basere seg på relativt

---

²⁰⁴ En parallell med en viss relevans er betraktningene i Christoffersen s. 99 i forhold til aksjekjøp hvor det legges til grunn at «aksjonæren vil kunne være mer fjern fra den daglige drift, og kun få informasjon gjennom generalforsamlingen».

omfattende analyser av forventet inntjening fra deltakerandelen. En rekke forhold vil kunne spille inn på disse vurderingene, både i forhold til inntektssiden – forventet produksjon, og kostnadssiden – forventede brønnekostnader og forventede utbyggings- og produksjonsforhold. Også informasjon om risiko vil være relevant for kjøpers betalingsvillighet. Siden en rekke forhold vil kunne spille inn i disse analysene, vil nok likevel de fleste forhold ved andelen kunne sies å kunne være relevante for kjøpers vederlagsberegning. Størrelsen på vederlaget henger direkte sammen med villigheten til å inngå kjøpet. Dessuten vil man nok med grunnlag i den bakgrunnsrettslige alminnelige opplysningsplikten, vanskelig også unngå forhold som fundamentalt ville kunne virke inn på kjøpers interesse i å overta deltakerandelen i det hele tatt.

Ordlyden i bestemmelsen viser til all relevant informasjon, jf. «*all material respects*» og «*not withheld any information*» (mine uthevinger). En vidtrekkende opplysningsplikt er også sammenfallende med lojalitetsplikten som kommer til uttrykk innledningsvis i bestemmelsen hvor selger garanterer for at «*the data room information has been collected and prepared in good faith by Seller*» (min utheving). Oppsummeringsvis må det etter min oppfatning legges til grunn at selger har en relativt omfattende fremleggelsesplikt.

Det vil i denne vurderingen også være sentralt å se hen til formålet med garantien i bokstav (h). Sammenholdt med reguleringen i artikkel 9.1.2, andre ledd om mer kvalitetsmessige forhold som selger ikke garanterer for, så vil den sentrale funksjonen til bokstav (h) være å sikre at kjøper har fått fremlagt tilstrekkelig informasjon til at denne skal kunne gjøre sine egne risikovurderinger.²⁰⁵ Av dette følger også grensene for selgers ansvar; dersom det er avgitt tilstrekkelig informasjon til at kjøperen objektivt sett selv ville kunne vurdert risikoen basert på den fremlagte informasjonen, vil det måtte være kjøperens risiko i den grad

---

²⁰⁵ Jf. slik også Christoffersen s. 553 som for virksomhetsoverdragelser viser til at «det normalt er en grunnleggende forutsetning for at virksomhetskjøper aksepterer vilkårene i virksomhetskjøpskontrakten at han har fått korrekt og fyllestgjørende informasjon».

kjøper ikke i tilstrekkelig grad har vurdert informasjonen.²⁰⁶ Denne balanseringen gis i avtalen også uttrykk gjennom artikkel 10.6.²⁰⁷

Med grunnlag i de nevnte betraktninger bør selger ha en interesse av at han har lagt frem mest mulig informasjon for å være trygg på at han ikke misligholder opplysningsplikten. Kjøper vil på sin side også ha en interesse i at mest mulig informasjon er fremlagt for at han skal kunne vurdere sin egen vilje til å anskaffe deltakerandelen, inklusiv størrelsen på vederlaget og at relevant risiko er hensyntatt enten i særskilte avtalereguleringer eller indirekte i vederlagsberegningen. I alle fall i dette skjæringspunktet vil dermed selger og kjøper, etter min mening ha en relativt tilsvarende interesse om at tilstrekkelig mengde informasjon er fremlagt. Noe annet er eventuelle kommersielle vurderinger som selger kan tenkes å gjøre i forhold til kjøpers kjøpsvillighet dersom det fremlegges informasjon som reduserer denne villigheten.

Et praktisk spørsmål er hvorvidt garantiene i bokstav (h) også forplikter selger til å legge frem *interne vurderinger* knyttet til deltakerandelen. Dette kan eksempelvis være analyser som viser mangler ved de opplysninger som operatøren har fremlagt i interessentskapet. I utgangspunktet kunne man tenke seg at slike vurderinger vil kunne være relevant informasjon for kjøper, i alle fall i de tilfeller hvor kjøper ikke allerede deltar i interessentskapet.

Det kan hevdes at begrepet «information» som er benyttet i bokstav (h), i utgangspunktet kun omhandler konkrete fakta opplysninger. Men begrepet kan nok som sådan åpne for at andre type opplysninger også kan være omfattet. Dermed vil etter min mening ordlyden i seg selv ikke endelig avklare dette spørsmålet.

Siden bokstav (h) på dette punktet i det vesentlige samsvarer med den alminnelige bakgrunnsrettslige opplysningsplikten slik denne er kommet til uttrykk i kjøpsloven 19 (1), bokstav (b), finner jeg det relevant for dette spørsmålet å se hen til den sistnevnte bestemmelsen ved tolkningen av modellavtalen. I denne sammenhengen vil kvalifiseringen om at «kjøpe-

---

²⁰⁶ Jf. Hagstrøm 2011 s. 160.

²⁰⁷ Dette følger nok også av bakgrunnsretten, jf. Hagstrøm 2011 s. 160 som viser til at «når tingen selv taler, kan selgeren tie».

ren hadde grunn til å regne med å få» opplysningene være særlig relevant. Et sentralt utgangspunktet for selgers alminnelige opplysningsplikt er at denne som hovedregel retter seg mot historiske kjensgjerninger, ikke på hypoteser eller forventninger om utviklingen i fremtiden.²⁰⁸ Videre er det relevant at både kjøper og selger er profesjonelle parter i et utpreget kommersielt forhold hvor det i stor grad forventes at den enkelte part selv ivaretar egne interesser, slik at terskelen for hva som inngår i selgers opplysningsplikt i utgangspunktet blir relativt høy.²⁰⁹ Ut over det som eventuelt er fremlagt i interessentskapet, vil en rettighetshavers informasjon om deltakerandelen som regel være informasjon som i sin natur mer gir uttrykk for antakelser.²¹⁰ Selv om dette kan være kvalifiserte antakelser som gjerne kan være begrunnet i omfattende analyser, så vil det gjerne være snakk om vurderinger som står for denne rettighetshaverens regning og som ikke nødvendigvis deles av andre. Etter min vurdering vil slik informasjon ligge utenfor kjernen av den alminnelige opplysningsplikten. Generelt sett vil nok slike vurderinger dessuten vanskelig kunne spille vesentlig inn for de selvstendige vurderingene kjøper vil gjøre ved sin verdifastsettelse. Det klare utgangspunktet må derfor etter min mening, være at selger ikke plikter å fremlegge interne vurderinger.

Men dette vil nok ikke gjelde uten unntak.²¹¹ Kjøper vil ha en kvalifisert interesse i at opplysninger om eventuelle risikoforhold fremlegges, selv om det er usikkert hvorvidt risikoen materialiserer seg. Vurderingen av slike forhold må ses i lys av formålet med opplysningsplikten – at kjøper gjøres kjent med risikofaktorer ved interessentskapets virksomhet. Det ovennevnte utgangspunktet vil dermed kunne modifiseres i forhold til særlige risikoforhold. Dette må nok vurderes opp i mot hvor tilgjengelig opplysningen om det aktuelle risikoforholdet er, og hvor

---

²⁰⁸ Jf. Hagstrøm 2011 s. 154.

²⁰⁹ Jf. Hagstrøm 2011 s. 155. Abrahamsen 2019 viser til at i en lisensoverdragelse «har begge parter normalt like gode forutsetninger for å mene noe om reserver, prosjektrisiko, risiko knyttet til en brønn, tekniske forhold, etc.».

²¹⁰ Det ses her bort i fra mer håndfast informasjon som en rettighetshaver skulle ha fremlagt for interessentskapet, eksempelvis i medhold av samarbeidsavtalen artikkel 27.1.

²¹¹ Jf. drøftelsen i Hagstrøm 2011 s. 154–162.

alvorlig mistanken om inntreffelsen av risikoen er. Dersom det er snakk om *tilstrekkelig velbegrunnede* opplysninger om *særlig betydningsfulle* forhold, vil nok mye tale for at selger har en plikt til å gi tilstrekkelig informasjon om dette til at kjøpers oppmerksomhet objektivt sett kan henledes til disse forholdene.²¹² Dette vil eksempelvis kunne gjelde dersom selger har innhentet særskilte vurderinger fra kvalifiserte eksperter.²¹³ Et forhold som muligens kan sies å ligge innenfor selgers opplysningsplikt vil være dersom selger eksempelvis har gjort analyser av brønndata som viser at vanninnholdet i reservoaret er annerledes enn det som tidligere har vært lagt til grunn i interessentskapet. Dette vil kunne være et sentralt punkt for kjøper å vurdere ved avtaleinngåelsen. Avhengig av hvor sikre slike analyser er så vil det kunne bli vurdert som et brudd på opplysningsplikten dersom selger ikke har lagt frem noen opplysninger om disse forholdene.

Uavhengig av hvor langt plikten til å legge frem opplysninger strekker seg så bør selger være svært varsom i forhold til på hvilken måte han faktiske legger frem egne vurderinger. I den grad selger legger frem vurderinger som fremstår som kjensgjerninger så vil selger kunne risikere at dette blir tolket som opplysninger som kjøper kan legge til grunn for sine vurderinger. Selger bør derfor være tydelige på at vurderinger han legger frem er nettopp vurderinger og ikke kjensgjerninger. En praktisk tilnærming er at selger særskilt oppfordrer kjøper til å undersøke viktige forhold, med andre ord peker på forholdet uten å fremlegge sine egne syn på / vurderinger av forholdet.²¹⁴

Med grunnlag i de nevnte vurderinger vil det kunne reises spørsmål ved om hvorvidt rekkevidden av selgers opplysningsplikt vil kunne være noe videre dersom selger er operatør for den aktuelle utvinningstillatelsen. Generelt sett vil et selskap som også er operatør kunne sitte med mer informasjon om en utvinningstillatelse enn de øvrige rettighetshaverne.

---

²¹² Abrahamsen 2019 legger til grunn at unntak fra utgangspunktet om at selgers opplysningsplikt er avgrenset til faktiske opplysninger, «kan tenkes hvis selger har en begrunnet mistanke om et vesentlig forhold som kjøper har grunn til å regne med å bli opplyst om».

²¹³ Slik også lagt til grunn i Abrahamsen 2019.

²¹⁴ Jf. Abrahamsen 2019.

Siden operatøren i medhold av Samarbeidsavtalen artikkel 3.1, første ledd er ansvarlig for å utføre og forestå den daglige driften av interessentskapets virksomhet, vil operatørselskapet ha full innsikt i denne virksomheten. Kjøper vil dermed kunne ha berettigede forventninger om at selger har kontroll over mer informasjon om interessentskapet i en slik situasjon enn dersom selger kun er en rettighetshaver.²¹⁵ Utgangspunktet er riktignok at operatøren har en plikt til å videreformidle informasjon til interessentskapet, jf. Samarbeidsavtalen artikkel 3.3, første ledd, første punktum. Men det kan være flere grunner til at det er forskjeller på den informasjonsmengden operatøren sitter på, kontra det som er fremlagt for interessentskapet. Dette kan eksempelvis bero på operatørens vurderinger av hva som anses tilstrekkelig relevant å informere om, og det kan bero på tidsforskjeller mellom den aktuelle andelsoverdragelsesprosessen og det naturlige informasjonstidspunktet for interessentskapet. Det vil likevel være sentralt for et operatørselskap at den informasjonsplikten denne har etter Samarbeidsavtalen er å holde styringskomiteen «informert om forhold som kan være av betydning for interessentskapet» (min utheving). Terskelen for denne informasjonsplikten vil dermed etter sin ordlyd kunne sies å være lavere enn den kvalifiserte terskelen i modellavtalens artikkel 9.1.1, bokstav (h). Dersom et operatørselskap i tilstrekkelig grad har overholdt sin informasjonsplikt etter samarbeidsavtalen, vil det dog på den ene siden vanskelig kunne tenkes annen informasjon denne sitter på som vil være relevant under bokstav (h). På den andre siden vil nok et operatørselskap, dersom dette kommer frem til at det for en gitt informasjon har en fremleggelsesplikt etter bokstav (h), i alle fall ha plikt til å fremlegge samme informasjon for interessentskapet i medhold av Samarbeidsavtalen.

9.2.4. Datarom og due diligence

Artikkel 9.1.1, bokstav (h) legger til grunn at selger har tilrettelagt for informasjonsdeling gjennom et såkalt datarom. Enkelt sagt er datarom

---

²¹⁵ Jf. slik lagt til grunn av Christoffersen s. 99 i forhold til virksomhetsoverdragelser der selger har mer kontroll og innsikt i virksomheten.

en samling av informasjon om den aktuelle deltakerandelen som selger overleverer til en eller flere potensielle kjøpere. Hensikten med denne informasjonen er at en potensiell kjøper skal kunne danne en informert beslutning om hvorvidt den ønsker å kjøpe deltakerandelen. Dette forutsetter at kjøper har gjennomført en grundig vurdering av den informasjonen som selger legger frem. Dette gjøres gjennom kjøpers såkalte due diligence prosess.²¹⁶

Bakgrunnen for slike prosesser må ses i sammenheng med at det vil være asymmetri mellom kjøpers og selgers kunnskap om andelen som overdras dersom kjøper ikke allerede er rettighetshaver i den aktuelle utvinningstillatelsen.²¹⁷ Informasjonen vil videre inngå som grunnlag for hva kjøper er villig til å betale for kjøpet (verdispørsmål), og hvilke temaer og risiko denne ønsker særskilt adressert i overdragelsesavtalen (særskilte transaksjonsrisiki).²¹⁸ Informasjonen vil således inngå som en ivaretagelse av kjøpers interesser i en balanse opp i mot selgers ansvar under artikkel 9 og 10. Dette vil gjelde både ut i fra det generelle perspektivet om at kjøper skal vite hva denne kjøper, og ut i fra perspektivet om at kjøper da vil kunne vite hvilke særskilte elementer som bør reguleres konkret i avtalen.

Etter min mening vil det også være i selgers interesse at det etableres gode datarom. For det første vil mengden av informasjon som selger legger frem i datarommet være direkte relevant for rekkevidden av selgers ansvar for dennes garantier under artikkel 9.1.1. Ved særskilt ustrukturerte datarom kan det også tenkes å bli spørsmål om selger grunnleggende sett har oppfylt sin fremleggelsesplikt i artikkel 9.1.1, bokstav (h), jf. at datarommet «has been collected and prepared in good faith by Seller». Videre vil datarommet, i forhold til kjøpers innsikt i hva den kjøper seg inn i og eventuelle avtalemessige håndtering av særlige risikoforhold, prinsipielt sett redusere risikoen for tvister etter at avtalen er inngått. Jo bedre grunnlag kjøper har for sine vurderinger, jo bedre

---

²¹⁶ For en grundig gjennomgang av due diligence prosesser generelt sett se Aabø-Evensen s. 646–733.

²¹⁷ Jf. Hasaas 2013.

²¹⁸ Jf. Abrahamsen 2013. Her gis også en oversikt over typiske tema som bør gjennomgås i en juridisk due diligence prosess for produserende felt.

trygghet vil selger ha for at avtalen blir gjennomført slik tiltenkt, uten «skjær i sjøen».

Betydningen av datarom og due diligence arbeidet ble kommentert av Høyesterett i den såkalte Gassled-dommen i forbindelse med den regulatoriske risikoen som var et tema i denne saken. I denne sammenheng viste Høyesterett til at «Vurdering av den regulatoriske risikoen var dessuten en viktig del av et omfattende due-diligence-arbeid som ble gjort både på selger- og kjøpersiden i forkant av transaksjonene. Det ble brukt store ressurser på omfattende ekstern profesjonell rådgivning, blant annet med hensyn til juridiske vurderinger av tariffregimet. Gjennom de avtalte vilkår og vederlag har kjøperne kunnet forholde seg kommersielt til blant annet den regulatoriske risikoen, herunder usikkerheten som måtte ligge i mangel på forutberegnelighet og transparens.» (mine understrekinger)²¹⁹

Også rent praktisk er det en stor fordel for prosessen at selger gjør en innsats for å få strukturert datarommet på en forståelig og hensiktsmessig måte. Jo bedre strukturen i et datarom er, jo raskere og mer effektivt vil due diligence prosessen kunne gjennomføres. Behovet for å sette opp en logisk og god struktur gjelder først og fremst der selger setter opp sitt eget datarom. Der hvor datarommet består av en nedlastning av L2S informasjon (se nedenfor) vil strukturen være gitt av dette systemet. Men også i disse situasjonen bør selger vurdere hvorvidt det bør settes opp en egen struktur for denne informasjonen.

Hva som inngår i et datarom kan variere i stor grad i de forskjellige overdragelsesprosessene. I noen tilfeller kan det også vanskelig snakkes om noe egentlig datarom. Man ser i praksis ofte enkelte hovedkategorier av hvordan man legger ut slik informasjon. For det første har man informasjonsnotater, gjerne såkalte «Information Memorandum» og «Management Presentation».²²⁰ Dette kommer i tillegg til den forenklede oversikten («teaser») som gjerne utleveres til interesserte selskaper før de får tilgang til datarommet. Videre informasjon som inkluderes i

---

²¹⁹ Jf. HR-2018-1258-A avsnitt (139).

²²⁰ Se Pedersen s. 101 om hvilke temaer som typisk gjennomgås i slike notater.

datarom er en rekke informasjon om deltakerandelen og virksomheten til interessentskapet. Dette omfatter elementer som fellesregnskapet, inklusiv billinger, avtaler som er inngått av interessentskapet, opplysninger om selve aktiviteten så som seismisk data, geologiske modeller og brønndata, kommunikasjon i interessentskapets organer og kommunikasjon med tredjeparter, inklusiv myndighetene. Selv om det blir mindre og mindre vanlig i dag, kan slik informasjon eller deler av den legges frem i fysiske datarom. Mer vanlig er det at denne informasjonen fremlegges i elektroniske datarom («virtual data room»). Elektroniske datarom kan både inkludere en samling dokumenter, og en oversikt over oppfølgingsspørsmål fra kjøper og dertilhørende svar fra selger («Q&A»). Dersom slik korrespondanse foregår utenfor et slikt elektronisk datarom, vil det være i begge parters interesse at man særskilt angir denne korrespondansen eksempelvis gjennom en liste over korrespondansen. I tillegg er det blitt mer og mer vanlig at kjøper gis adgang til utvinningstillatelsens elektroniske kommunikasjonssystem, L2S.²²¹ Dette har i praksis blitt gjort ved at selger tar en nedlastning av all informasjon som er på utvinningstillatelsens L2S database på dette tidspunktet. Deretter bør selger sørge for at ny informasjon gjøres tilgjengelig i det elektroniske datarommet underveis i due diligence prosessen. Det foreligger også løsninger hvor det kan åpnes for at kjøper får lesetilgang til L2S som en gjestebruker. Ved en slik løsning vil kjøper selv kunne holde seg oppdatert over noe forhold som adresseres på L2S i perioden etter åpningen av datarommet.

For letelisenser trenger ikke angivelsen av datarom nødvendigvis å skape de store utfordringer. Men dersom utvinningstillatelsen øker i kompleksitet, vil dette også kunne gjenspeiles i en mer komplisert angivelse av datarommet. Det vil etter min mening uansett være en fordel for begge parter at det er tilstrekkelig klarhet om hvilke dokumenter som inngår i datarommet. Partene bør derfor vurdere hvorvidt det er behov for en særskilt angivelse i avtalen av hvilken dokumentasjon som er lagt frem. Det er i dette perspektivet ikke uvanlig at partene inntar en egen definisjon som lister hva som inngår i datarommet, eventuelt en definisjon

---

²²¹ Slik også lagt til grunn av Pedersen s. 101. Om L2S se Tveit 2014 s. 82–84.

med henvisning til et vedlegg med en slik opplisting. En løsning i forhold til generell L2S tilgang er at partene blir enige om et tidspunkt hvor selger gjør en nedlastning av L2S innholdet som deretter overleveres til kjøper som en kopi og at datarommet angis som den informasjonen som er inntatt på denne nedlastningskopien.

Det påpekes at i tillegg til den informasjonen som selger legger fram i datarommet, bør kjøpers due diligence også ta for seg informasjon man finner i åpne kilder. Myndighetene publiserer i dag relativt omfattende informasjon på sine respektive nettsider. Dette omfatter både Olje- og energidepartementet, Oljedirektoratet – inklusiv Petroleumsregisteret, og Petroleumstilsynet.²²²

9.2.5. Objektive eller subjektive garantier

Et gjennomgående spørsmål ved selgers garantier er hvorvidt selger garanterer for forholdene på et objektivt grunnlag eller om garantiene fremstår som mer subjektive garantiutsagn.²²³ Det bemerkes at siden brudd på alle disse garantiene vil gi grunnlag for samme misligholds-sanksjoner i medhold av artikkel 10.1, så vil skillet som sådan mellom hvorvidt de er objektive eller subjektive være av mindre betydning.²²⁴ Men skillet vil ha betydning i relasjon til innholdet, og dermed rekkevidden, av de enkelte garantiene. Det som først og fremst er interessant i så måte er å klarlegge rekkevidden av de subjektive garantiutsagnene.

De objektive garantiene finner vi i bokstavene (a), (b) og delvis (f). Fordi disse forholdene enten gjelder selskapet som sådan eller selskapets grunnleggende rettigheter til deltakerandelen som overdras, må man anta at selger har full kontroll på disse forholdene. Disse garantiene gir i stor

---

²²² Om slik informasjon se også kommentarene til artikkel 10.6 nedenfor.

²²³ I forhold til virksomhetsoverdragelser se Christoffersen kapittel 7 for en gjennomgang av objektive garantier og kapittel 8 for en gjennomgang av subjektive garantiutsagn / garantier.

²²⁴ Slik også lagt til grunn av Aabø-Evensen s. 826 i forhold til tilsvarende garantier for virksomhetsoverdragelser.

grad uttrykk for typiske vanhjemler.²²⁵ Selgers objektive garantier for disse forholdene reflekterer dermed i det vesentlige kjøpsloven § 41 (2).

De subjektive garantiutsagnene finner vi i bokstavene (c), (e), (g), (h) og delvis (f). Disse garantiene er knyttet opp mot selgers kunnskap. Under disse garanterer selger kun i den grad han har kunnskap om dem, jf. «to the best of Seller's knowledge». Tilsvarende gjelder for kjøpers garanti om hvorvidt det er truet med konkursbehandling mot kjøper, jf. artikkel 9.2.1 (a).

Forholdene som er inkludert i de subjektive garantiutsagnene er forhold som selger ikke nødvendigvis har full kontroll på. Den manglende kontrollen på informasjon om forhold knyttet til utvinningstillatelsen vil i alle fall gjelde dersom selger ikke er operatør for utvinningstillatelsen. Dette fordi en rettighetshavers informasjon om slike forhold i utgangspunktet vil være avledet; rettighetshaverne mottar informasjon om slike forhold først og fremst gjennom operatøren. Men også der hvor selger er operatør vil disse forholdene i stor grad bero på aksjoner hos tredjeparter. Dermed kan man til en viss grad anføre tilsvarende argumenter også for et operatørselskap. Noe annerledes kan dette likevel være for garantien i bokstav (h). Dersom selger er operatør, vil man kunne argumentere med at selger sitter med primærtilgang til det vesentligste av informasjonen om utvinningstillatelsen. Det kan dermed eventuelt argumenteres med at garantien om at datarommet er korrekt og komplett, og at selger ikke har tilbakeholdt vesentlig informasjon, bør gjelde som en objektiv garanti dersom selger er operatør. Men samtidig vil selgers opplysningsplikt når selger er operatør kunne strekke seg lengre enn når denne kun er rettighetshaver.²²⁶ Det kan dermed likevel være en adekvat løsning for begge parter at denne garantien er subjektiv også i slike situasjoner.

Der hvor garantiene er subjektive begrenses rekkevidden av garantiene.²²⁷ Den første begrensningen er at selgers kunnskap kvalifiseres. I utgangspunktet synes ordlyden å vise til kun faktisk kunnskap, jr. «knowledge». Men allerede i ordlyden utvides dette noe med henvisningen

---

²²⁵ Om vanhjemler generelt sett se Hagstrøm 2011 s. 528–532.

²²⁶ Om dette se kommentarene til selgers generelle opplysningsplikt ovenfor.

²²⁷ Jf. Hasaas 2013.

til «to the best of». Det må nok derfor legges til grunn en forutsetning om at selger har opptrådt tilstrekkelig aktsomt ved sine undersøkelser for å avdekke det aktuelle forholdet.²²⁸ Etter min mening harmonerer også dette best med alminnelige bakgrunnsrettslige krav om at selger opptrer aktsomt. Dermed vil nok forhold som selger objektivt sett måtte vite om klart være omfattet.²²⁹ Men på grunn av den konkrete formuleringen i bestemmelsen, vil jeg anta at også forhold som selger burde vite om dersom denne hadde vært tilstrekkelig aktsom, også vil kunne bli omfattet.²³⁰

En annen begrensning følger indirekte av at garantien gis av avtaleparten som sådan. Et sentralt spørsmål når avtaleparten er en juridisk person blir hvilken personkrets som identifiseres med denne. Dette spørsmålet må i utgangspunktet finne sin avklaring i de alminnelige identifikasjonsprinsippene innenfor selskapsretten og privatretten.²³¹ Det er uklart hvor disse grensene går generelt sett, og det må vurderes konkret om det er rimelig med identifikasjon.²³² I en slik vurdering vil man måtte se hen til den enkelte stillings selvstendighet og ansvarsområde. Dermed vil selskapets størrelse og organisering også være relevant. Men jeg vil anta at også lojalitetsbetraktninger i forholdet mellom kjøper og selger også vil spille inn på slike vurderinger. De nevnte hensyn som ligger bak reguleringene om selgers garantier, og den risikoovergangen som følger av artikkel 8.1 sett opp i mot selgers datarom og kjøpers due diligence, vil dermed etter min mening være relevante hensyn ved fastleggningen av konkret identifikasjon under selgers subjektive garantier.

---

²²⁸ Jf. Aabø-Evensen s. 849 om tilsvarende formuleringer for virksomhetsoverdragelser.

²²⁹ Jf. Christoffersen s. 307 som legger til grunn at den alminnelig opplysningsplikten også omfatter forhold som selger måtte kjenne til.

²³⁰ Jf. Christoffersen s. 310 som også legger til grunn at «det i mange tilfeller vil være grunnlag for å innfortolke et forbehold for selgers uaktsomme uvitenhet i subjektive garantier, selv om dette ikke kan baseres direkte på en objektiv ordlydsfortolkning».

²³¹ Det bemerkes at Aabø-Evensen s. 849–850 med grunnlag i engelsk/amerikansk rett, legger til grunn at bestemmelsens ordlyd «to the best of» også vil kunne gi føringer for personkretsen. Jeg vil likevel anta at alminnelig norskrettslig analyse av representasjonsspørsmål likevel vil gi mer veiledning for dette spørsmålet. Det vises her til bruken av engelsk språk i modellavtalen under kommentarene til artikkel 16.1 nedenfor.

²³² Jf. Christoffersen s. 328.

I tillegg til daglig leder, vil stillinger i den overordnede ledergruppen i et selskap i praksis kunne bli identifisert med selskapet. Men det kan også tenkes andre ledelsesfunksjoner hos selger som sitter med særlig informasjon om virksomheten.²³³ Dette gjelder nok særlig funksjoner som sitter med et generelt ansvar for oppfølgingen av det aktuelle interessentskapet, typisk den som forestår selgers daglige oppfølging av den aktuelle deltakerandelen. Men det kan også være andre personer som har en sentral funksjonell tilknytning til aktiviteten til interessentskapet som også kan måtte vurderes i denne sammenhengen. Dersom slike personer har deltatt i selgers prosess rundt andelsoverdragelsen, eksempelvis ved å fremskaffe informasjon til datarommet eller til å besvare spørsmål under kjøpers due diligence, vil nok disse personene i utgangspunktet måtte identifiseres med selger.²³⁴

Et særlig praktisk spørsmål er hvorvidt selgers representant i styringskomiteen i den aktuelle utvinningstillatelsen (forutsatt at dette er en annen enn en av de nevnte personer) vil identifiseres med selskapet. Som nevnt ovenfor, vil nok utgangspunktet for denne vurderingen bero på en konkret vurdering av denne stillingens selvstendighet i forhold til myndighet og ansvar, innenfor det konkrete selskapet. Samtidig vil selskapets representant i styringskomiteen i praksis være den personen som har best oversikt over forholdene i den aktuelle utvinningstillatelsen. Formålet med disse garantiene er å avklare forhold som er særskilt relevante for overdragelsen. Dermed kan gode grunner tale for at man også vurderer den reelle funksjonen til forskjellige stillinger opp i mot dette formålet, når man skal fastlegge den aktuelle personkretsen for slike avtaler. Det kan også bli spørsmål om representanter i underliggende interessentskapskomiteer også bør være omfattet. Eksempelvis vil mange substansielle forhold for en letelisens ofte bli behandlet i letekomiteen («exploration committee»). For å bringe mer klarhet rundt dette ser man noen ganger at partene inntar en egen angivelse av hvilke stillinger,

---

²³³ Jf. Christoffersen s. 326.

²³⁴ Jf. Christoffersen s. 327.

eventuelt også særskilt navngitte personer, hos det aktuelle selskapet som skal anses å identifiseres med selskapet.²³⁵

9.2.6. Tidspunktet for avgivelse av garantiene

Et annet gjennomgående spørsmål under artikkel 9.1.1 er på hvilket tidspunkt garantiene gis. Det, eller de, angitte tidspunktene er de tidspunktene man avtalerettslig kan vurdere eventuelle mislighold av garantiene opp i mot. De to sentrale tidspunktene som garantiene knyttes opp i mot er avtaletidspunktet (tidspunktet for avtaleinngåelsen) og gjennomføringsdatoen. Dersom garantiene gjelder både avtaletidspunktet og gjennomføringsdatoen, bærer selger risikoen for forhold som oppstår i perioden i mellom disse datoene.²³⁶

De garantiene som fremkommer av bokstavene (a) – (c) og (f) er fundamentale for overdragelsen. Dersom det skulle hefte rettsmangler ved deltakerandelen som overdras, vil kjøper ikke oppnå det som er kjøpers sentrale mål med avtalen; rettsposisjonen som rettighetshaver. På grunn av dette forholdet er disse garantiene i bokstav (a), (b) og delvis (f) objektive garantier. Av samme grunn gis garantiene ikke bare ved avtalens inngåelse, men selger garanterer også for disse forholdene ved gjennomføringsdatoen. På grunn av betydningen av disse forholdene gjelder dette også de subjektive garantiutsagnene i bokstav (c) og delvis (f).

De forhold som selger garanterer for under bokstavene (e) og (g) er begrenset til tidspunktet for avtaleinngåelsen. Dette selv om det som under forholdene i bokstavene (a) – (c) og (f), kan forekomme en utvikling av disse forholdene frem til gjennomføringstidspunktet. Forskjellen er likevel at forholdene under (e) og (g) ikke på samme måte vil true den grunnleggende posisjonen kjøper vil oppnå ved overdragelsen. En annen ting er at en negativ utvikling av disse forholdene kan ha en verdimessig virkning for kjøpers posisjon som ny rettighetshaver. I dette perspektivet medfører avtalens regulering at kjøper har risikoen for en slik utvikling

---

²³⁵ Om tolkning av slike bestemmelser i avtaler om virksomhetsoverdragelser se Christoffersen s. 335–337.

²³⁶ Jf. Hasaas 2013.

etter avtaleinngåelsen. Grunnen til at garantiene i bokstavene (e) og (g) kun gjelder ved tidspunktet for avtaleinngåelsen er den prinsipielle sammenhengen med interim-perioden. Fra tidspunktet for avtaleinngåelsen har kjøper, gjennom å inngå overdragelsesavtalen, sagt seg villig til å overta deltakerandelen. Fra partenes perspektiv skulle overdragelsen ideelt sett blitt gjennomført på dette tidspunktet. At gjennomføringen av overdragelsen likevel utsettes i tid henger først og fremst sammen med forhold utenfor partenes kontroll, jf. artikkel 6.1. Det er dermed ansett som rimelig at kjøper i forhold til adgangen til å heve avtalen i medhold av artikkel 10.1, skal bære både oppsiden og risikoen for den videre utviklingen av forholdene ved utvinningstillatelsen. Dersom selger skulle ha garantert for disse forholdene også ved gjennomføringsdatoen, ville effekten av dette være at selger i stor grad beholder risikoen for slike lisensforhold etter at kjøper har sagt seg villig til å overta deltakerandelen.

Bokstavene (d) og (h) er noe annerledes enn de øvrige garantiene da disse i sin natur kun kan knytte seg til et bestemt tidspunkt. Garantien i bokstav (d) gjelder naturligvis kun for gjennomføringsdatoen. Dette fordi den i sin natur gjelder forhold som skjer etter avtaleinngåelsen. Bokstav (h) omhandler på sin side kun forhold som har skjedd før avtaleinngåelsen. Det er likevel verdt å merke seg at selger også kan ha en fremleggelsesplikt etter at avtalen er inngått.²³⁷

9.2.7. Selgers negative garantier

Artikkel 9.1.2, første ledd angir et generelt prinsipp om at selger ikke garanterer for noe mer enn de positive garantiene som angitt i artikkel 9.1.1. En slik tolkning følger muligens allerede antitetisk av reguleringen i artikkel 9.1.1, men artikkel 9.1.2 slår klart fast at en slik avgrensning er partenes intensjon.²³⁸ Etter min mening må derfor en slik avgrensning legges til grunn som det klare utgangspunktet.

---

²³⁷ Om dette se kommentarene til selgers generelle opplysningsplikt ovenfor.

²³⁸ Hagstrøm 2011 viser på side 138 til at det i alle fall der hvor avtalen er meget utfyllende kan ha formodningen mot seg at en realdebitor har overtatt risikoen for andre forhold der hvor han «uttrykkelig [har] påtatt seg å innestå for visse egenskaper».

Videre følger det en oppstilling i artikkel 9.1.2, andre ledd over forhold som selger uansett ikke gir noen form for garantier for. De punktene som angis i listen omfatter forhold som gjelder de materielle verdier av deltakerandelen og som knytter seg til fremtidig utvikling av slike forhold. Dette er med andre ord forhold som har betydning for kjøpers verdsettelse av deltakerandelen, i første omgang i forhold til fastsettelsen av vederlaget og i andre omgang av den videre prospektivitet og inntjening fra deltakerandelen. Bestemmelsen inneholder en rekke forhold så som vurdering av reservoar og tilstedeværelse av hydrokarboner, tilstanden til brønner og deres fremtidige evner til å produsere hydrokarboner med videre.

Umiddelbart kan artikkel 9.1.2, andre ledd fremstå noe underlig i lys av første ledd. Mens første ledd fastslår generelt sett at selger ikke gir noen flere garantier, presiserer andre ledd at dette i alle fall ikke skal gjelde for de forhold som er opplistet i sistnevnte bestemmelse. Andre ledd må nok ses opp i mot at det i praksis ikke er uvanlig at det presiseres at man ikke garanterer for visse spesifikke forhold.²³⁹ Denne praksisen kan nok ses på et utslag av en frykt for at den generelle avgrensningen i første ledd skal bli undergitt en innskrenkende tolkning. Selgeren vil i en slik kontekst søke å gjøre det ytterste for at en slik tolkning ikke skal tilsidesette de særskilt angitte forholdene som er angitt i andre ledd.

Artikkel 9.1.2, andre ledd har en klar slagside mot den relativt generelle positive garantien i artikkel 9.1.1, bokstav (h) om at selgers datarom er korrekt og fullstendig, og at selger ikke har tilbakeholdt informasjon som kan ha en vesentlig innvirkning på vederlaget. Dette er i og for seg et grunnlag for at selgers garantier skal avgrenses mot forholdene i artikkel 9.1.2, andre ledd. Etter min mening må likevel disse to bestemmelsene anvendes langs to forskjellige akser. Bestemmelsen i artikkel 9.1.1, bokstav (h) er en bestemmelse om opplysningsplikt. Denne må i utgangspunktet tolkes på egne bein i forhold til rekkevidden av hvilke forhold som selger plikter å opplyse om. Artikkel 9.1.2, andre ledd må vurderes materielt i forhold til den informasjonen som faktisk er fremlagt, eller som selger for øvrig plikter å fremlegge under opplysningsplikten dersom denne

---

²³⁹ Jf. Pedersen s. 100.

ikke er tilstrekkelig overholdt. Når rekkevidden av opplysningsplikten er klarlagt, kan man med grunnlag i artikkel 9.1.2, andre ledd ikke pålegge et ansvar for selger for hvorvidt vurderinger om eksempelvis produktivitet slår til eller ikke. I så måte er for så vidt relasjonen mellom artikkel 9.1.2, andre ledd og artikkel 9.1.1, bokstav (h) ikke noe mer enn en presisering om at plikten om å fremlegge korrekt informasjon under sistnevnte bestemmelse ikke omfatter et ansvar for hvordan de materielle forholdene utvikler seg. Selger vil med andre ord ikke bli ansvarlig for hvorvidt analyser av produktivitet eller fremtidig egnethet av brønner slår til i forhold til antakelsene på tidspunktet garantiene knytter seg til.

9.3. Kjøpers garantier

Motstykket til selgers garantier er kjøpers garantier som angis i artikkel 9.2. Bestemmelsen holder i utgangspunktet tilsvarende struktur som artikkel 9.1 med angivelse av positive garantier i artikkel 9.2.1 og en generell avgrensning av kjøpers garantier i artikkel 9.2.2. Sistnevnte bestemmelse er tilsvarende som for selger i artikkel 9.1.2, første ledd og det vises derfor til kommentarene til denne bestemmelsen ovenfor.

Den sentrale aksjonen til kjøper under avtalen er å betale vederlaget. Den avtalemessige forpliktelsen til å betale vederlaget følger av artikkel 2.2. Denne reguleringen vil dermed kunne danne grunnlag for en oppfyllelsedom og derigjennom grunnlag for tvangsfullbyrdelse, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 4-1. Men en eventuell gjennomføring av betalingen forutsetter at kjøper ikke er tatt under konkursbehandling eller at utbetalingen ikke kan omstøtes. Det er på denne bakgrunn at kjøper i henhold til artikkel 9.2.1, bokstav (a) garanterer for at denne ikke er tatt under konkursbehandling, gjeldsforhandling eller at det ikke er truet med konkursbehandling. Formålet med denne garantien er å sikre at kjøper har tilstrekkelig råderett over sine finansielle ressurser til å betale vederlaget. Det vises for øvrig til kommentarene ovenfor om den tilsvarende garantien fra selger under artikkel 9.1.1, bokstav (f).

Denne garantien knyttes til både avtaleinngåelsestidspunktet og gjennomføringsdatoen. I tillegg til at selger faktisk skal kunne gjennomføre

betalingen, vil det også være sentralt for selger at en slik vederlagsbetaling ikke blir gjenstand for omstøting i ettertid. I så måte vil selgers garanti presumptivt understøtte «god tro» vurderingen i dekningsloven § 5-9, første ledd. Men denne garantien er nødvendigvis ikke tilstrekkelig for å unngå en slik omstøtelse. En selger gjør derfor klokt i å gjøre egne vurderinger av kjøpers finansielle tilstand og ved behov følge dette opp også i interim-perioden. Det vises for øvrig til partenes generelle informasjonsplikt under artikkel 6.2, første ledd, til å informere den andre parten om forhold som kan ha betydning for gjennomføring av avtalen. For kjøpers vedkommende vil nok en forverring av dennes økonomiske situasjon lett kunne være gjenstand for en slik informasjonsplikt.

Videre garanterer kjøper i artikkel 9.2.1, bokstav (b) for at denne er kjent med regelverket som gjelder for rettighetshavere på norsk kontinentalsokkel og i stand til å opptre i henhold til dette. Dette vil være selvsagt for en kjøper som allerede er rettighetshaver i en annen utvinningstillatelse før denne inngår overdragelsesavtalen. Like selvsagt er ikke dette nødvendigvis for en ny aktør. Dersom aktøren allerede er prekvalifisert som rettighetshaver på norsk kontinentalsokkel, vil denne forutsetningsvis være i stand til og oppfylle garantien.²⁴⁰ Men det kan også tenkes at kjøper ikke engang er blitt prekvalifisert før denne inngår overdragelsesavtalen. I et slikt tilfelle vil denne garantien kunne ha en praktisk betydning. Min erfaring er likevel at dersom kjøper ikke er prekvalifisert, så vil dette forhold bli en egen tematikk i forhandlingene.²⁴¹ Det kan gjerne bli spørsmål om ytterligere reguleringer i så måte både ut i fra kjøpers og selgers henholdsvis interesser. Særlig fra kjøpers side vil det kunne bli spørsmål om hvorvidt elementer nødvendige for prekvalifisering, først og fremst organisasjonsstruktur og finansiering, vil kunne bli aktuelle som betingelser for gjennomføring av avtalen, jf.

---

²⁴⁰ Om prekvalifisering se Tveit 2004 s. 16–23.

²⁴¹ Etter min mening handler dette spørsmålet egentlig om kjøpers evne til å opptre som rettighetshaver i den konkrete overdragelsessituasjonen. Men i de tilfeller hvor kjøper ikke er prekvalifisert før inngåelsen av overdragelsesavtalen, vil partene ha en grunnleggende uavklart situasjon om myndighetenes vurdering til kjøpers evne til å opptre som rettighetshaver som sådan. Dette må være grunnen til at prekvalifiseringen som sådan, i praksis blir et sentralt spørsmål for partene.

artikkel 6.1. Hva gjelder forhold knyttet til kjøpers finansiering, så vil det kunne være aktuelt å skille mellom forhold knyttet til henholdsvis kjøpers prekvalifisering og kjøpers evne til å betale vederlaget og pro et contra oppgjøret. Siden forhold knyttet opp i mot prekvalifisering avhenger av myndighetenes vurderinger, så vil dette i større grad ligge utenfor kjøpers kontroll enn hva gjelder kjøpers evne til å gjøre opp for seg overfor selger.

Det følger av artikkel 9.1.2 at kjøper ikke gir noen øvrige garantier enn dem som direkte følger av avtalen. Bestemmelsen angir altså en generell avgrensning av kjøpers garantier. Om rekkevidden av en slik bestemmelse vises det til kommentarene til artikkel 9.1.2, første ledd ovenfor.

Artikkel 10 – Inter partes ansvar

10. LIABILITIES

10.1 Seller's liability prior to Completion Date

If between the date of this Agreement and Completion Date Seller is in material breach of any of the sub-articles in Article 9.1 above and/or in material breach of any of its other obligations pursuant to this Agreement, Buyer shall have the right to terminate this Agreement and claim damages for direct loss if Seller cannot remedy such breach within Completion Date.

10.2 Seller's liability after Completion Date

If:

- (a) it is established after Completion Date that Seller was in breach of any of (i) the sub-articles in Article 9.1 above on Completion Date, and/or (ii) its other obligations pursuant to this Agreement; and/or*
- (b) after Completion Date Seller is in breach of any of its other obligations pursuant to this Agreement,*

Buyer shall have the right to claim damages for direct loss resulting from such breach unless Seller has remedied such breach within a reasonable period of time having regard to the nature of the relevant breach.

10.3 Buyer's liability prior to Completion Date

If between the date of this Agreement and Completion Date, Buyer is in material breach of Article 9.2 above and/or if Buyer is in material breach of any of its other obligations pursuant to this Agreement, Seller has the right to terminate this Agreement and claim damages for direct loss if Buyer cannot remedy such breach within Completion Date. For the purpose of this provision only direct loss shall include loss of profit related to such breach.

10.4 Buyer's liability after Completion Date

If Buyer after Completion Date is in breach of its obligations pursuant to this Agreement, Seller shall have the right to claim damages for direct loss resulting from such breach unless Buyer has remedied such breach within a reasonable period of time having regard to the nature of the relevant breach.

10.5 Except as provided for in Article 6.5, the rights pursuant to Article 10 shall be the sole remedies of Buyer and Seller in respect of any claim for breach of contract under this Agreement and excludes any other remedies which may be available under Norwegian law.

10.6 With respect to this Article 10, a Party shall not be liable in any way for facts and circumstances which the other Party had or could reasonably be expected to have knowledge of through the conduct of a due diligence or otherwise prior to the date of this Agreement.

10.7 Buyer hereby confirms that he has:

- (a) evaluated the Assigned Interest to its satisfaction and has made an informed decision, as a prudent and knowledgeable buyer, to acquire the Assigned Interest; and*
- (b) been provided with information relevant to the Assigned Interest in a data room and otherwise; and*
- (c) conducted a due diligence process to its satisfaction prior to the execution of this Agreement; and*
- (d) relied solely on the basis of its own independent investigations, analysis and evaluation of the Assigned Interests, including without limitation Buyer's review of the information provided by Seller as referenced above; Buyer's own estimate and appraisal of the extent and value of the petroleum reserves, developed and undeveloped properties, production and other operations, prospects, financial*

condition, estimated decommissioning costs, environmental obligations, and other circumstances and conditions whatsoever associated with the Assigned Interest; and public records searches and/or other means of enquiry.

- 10.8 *No Party shall have any liability against the other (for indemnification or otherwise) with respect to any representation or warranty made in or pursuant to this Article 10 unless the Party has been informed by the other Party about the claim in writing without unreasonable delay and in any event no later than on or before [twelve (12)] months following Completion Date.*
- 10.9 *Neither Party shall have any liability for any indirect or consequential loss or damage in connection with, or otherwise arising out of this Agreement. The exclusion of liability set out above shall not diminish or otherwise affect any indemnity given by one Party to the other under Article 8.1 of this Agreement.*
- 10.10 *Notwithstanding anything to the contrary in this Agreement, the defence, limitation, indemnity and hold harmless provisions in this Agreement shall not apply to protect a Party to the extent the loss or damage or other event giving rise to liability of the Party has arisen from the gross negligence or wilful misconduct of the managerial or supervisory personnel of that Party.*

10.1. Generelt om inter partes ansvar

Artikkel 10 regulerer ansvaret mellom avtalepartene i tilfelle av avtalebrudd. Bestemmelsen angir hvilke type misligholdssanksjoner som skal kunne anvendes av hver av partene for hvilke type kontraktsbrudd. Hva gjelder hvilke type misligholdssanksjoner så vil det være en vesentlig forskjell hvorvidt kontraktsbruddet skjer henholdsvis før eller etter gjennomføringsdatoen. Bestemmelsen skiller derfor systematisk både på selger- og kjøpersiden mellom før og etter gjennomføringstidspunktet.

I det følgende vil jeg gjennomgå reguleringene i tråd med systematikken i artikkel 10.1 – 10.4. Deretter vil jeg gjennomgå artikkel 10.5 – 10.10 som angir generelle reguleringer om ansvar og misligholdssanksjoner.

Modellavtalen inneholder ingen regler om beløpsbegrensninger for mislighold. Slike begrensninger er relativt vanlige i de konkrete overdragsavtalene.²⁴² I praksis forekommer det gjerne en rekke forskjellige varianter av slike begrensningsreguleringer. Særlig brukt er nok reguleringer av et øvre tak («cap») og/eller et nedre gulv («bagatellgrense») på ansvaret. Den første typen reguleringer angir typisk totalansvarsbegrensninger for erstatning, begrenset til et gitt beløp eller en gitt prosentsats av vederlaget. Det er ikke uvanlig at slike tak er todelt, for eksempel med forskjellige nivåer på takene knyttet til brudd på forskjellige garantier i artikkel 9.1.1. Den andre typen reguleringer avskjærer typisk en part fra å kreve erstatning dersom beløpet er mindre enn et gitt beløp. Denne typen reguleringer, inklusiv spørsmålet om hvorvidt partene i det hele tatt skal ha slike reguleringer, ble ansett å utgjøre såpass kommersielle forhold at man valgte ikke å innta dem i modellavtalen.²⁴³

10.2. Selgers ansvar og kjøpers misligholdssanksjoner

10.2.1. Før gjennomføringsdatoen

Artikkel 10.1 regulerer kjøpers misligholdssanksjoner ved selgers avtalebrudd *før* gjennomføringsdatoen. Bestemmelsen forutsetter at kjøper også får kunnskap om slike avtalebrudd før gjennomføringsdatoen. Dersom kjøper får kunnskap om slike avtalebrudd *etter* gjennomføringsdatoen, vil kjøper måtte forholde seg til misligholdssanksjonene i artikkel 10.2.

For selgers avtalebrudd før gjennomføringsdatoen vil kjøper kun kunne anvende misligholdssanksjoner mot selger dersom bruddet er vesentlig («material breach»). Hva som anses som vesentlige avtalebrudd er for det første ethvert vesentlig brudd på enhver av selgers garantier under artikkel 9.1. Dette er altså en konkret fremheving av disse regu-

---

²⁴² Jf. Pedersen s. 100 og Hasaas 2013.

²⁴³ Se innledningen til modellavtalen.

leringene. For det andre vil selger være ansvarlig for vesentlige brudd på enhver av selgers andre forpliktelser under avtalen. Den sistnevnte typen avtalebrudd vil nok måtte ses i lys av generelle bakgrunnsrettslige prinsipper om heving med grunnlag i vesentlige avtalebrudd. Selv uten den spesielle angivelsen i artikkel 10.1 av garantiene i artikkel 9.1 så ville nok fort denne typen forhold anses å være omfattet av den sistnevnte typen avtalebrudd. Garantiene i artikkel 9.1 er likevel særskilt nevnt for å fremheve betydningen av hver og en av disse garantiene. Med denne reguleringen vil det nok dermed vanskelig kunne fremføres et argument om at et vesentlig brudd på én garanti i artikkel 9.1 ikke kvalifiserer som tilstrekkelig vesentlig under den noe mer generelle vurderingen under den andre kategorien avtalebrudd.

Ved slike avtalebrudd som er angitt i bestemmelsen så vil kjøper kunne kreve heving av avtalen. Dersom kjøper krever avtalen hevet, vil han også kunne kreve erstatning for direkte økonomisk tap, jf. også artikkel 10.9 som avgrenser mot indirekte tap. Men dersom kjøper ikke velger å heve avtalen, gir ikke bestemmelsen grunnlag for å kreve erstatning som en alternativ misligholdssanksjon. Et eventuelt erstatningskrav forutsetter med andre ord at kjøper fremsetter krav om heving.

Kjøper kan likevel kun kreve heving og eventuelt erstatning dersom selger ikke klarer å rette avtalebruddet. Selgers mulighet til slik retting er imidlertid begrenset til å gjelde frem til gjennomføringsdatoen. Det må her etter min mening legges til grunn den datoen som ville fulgt i medhold av definisjon nr. 1.5 og artikkel 6.3. På den ene siden er det ansett at kjøper ikke har en berettiget interesse i å heve avtalen dersom avtalebruddet kan rettes innen dette tidspunktet. På den andre siden er det ansett at selger ikke har en tilstrekkelig berettiget interesse i å kreve gjennomføring av avtalen dersom retting først vil skje etter gjennomføringen. Dersom selger i en slik situasjon skulle kunne fastholde avtalen, ville kjøper måtte leve med en uforholdsmessig risiko for at overdragelsen ble gjennomført men bruddet likevel ikke ble rettet.

Det bemerkes at dersom avtalebruddet har innvirkning på betingelsene for gjennomføring av overdragelsen, jf. artikkel 6.1, vil en eventuell heving også kunne gjennomføres i medhold av artikkel 6.5.

10.2.2. Etter gjennomføringsdatoen

Artikkel 10.2 omhandler kjøpers misligholdssanksjoner mot selger ved selgers avtalebrudd *etter* gjennomføringsdatoen. I medhold av bestemmelsen er kjøpers misligholdssanksjoner begrenset til å kreve erstatning. Det er regulert to typer avtalebrudd som vil kunne gi grunnlag for å kreve erstatning. For det første kommer de tilfeller hvor det forelå et avtalebrudd på gjennomføringsdatoen, men dette først ble klarlagt etter at andelsoverdragelsen var gjennomført, jf. første ledd, bokstav (a). Dersom det skulle foreligge slike brudd, kan dette ha hatt direkte eller indirekte innvirkning på verdien av andelen som overdras. I denne perioden vil situasjonen være vesentlig annerledes enn før gjennomføringsdatoen. Nå er andelsoverdragelsen med alle sine konsekvenser gjennomført. En reversering av dette vil medføre en svært komplisert situasjon både mellom kjøper og selger, og internt i interessentskapet.²⁴⁴ Det vil også kunne medføre utfordringer i forhold til de offentligrettslige reguleringsene. Det er på denne bakgrunn at kjøpers misligholdssanksjoner ved selgers avtalebrudd i disse situasjonene er begrenset til å kreve erstatning for dennes direkte økonomiske tap. Utøvelse av hevingsrett på dette tidspunktet er derfor bevisst utelatt.

For det andre kommer de situasjoner hvor avtalebruddet først oppstår etter gjennomføringsdatoen, jf. første ledd, bokstav (b). På dette tidspunktet vil det ikke være aktuelt med brudd på garantiene i artikkel 9.1 (i og med at dette er garantier som kun gis på avtaleinngåelsestidspunktet og/eller gjennomføringsdatoen), og derfor nevnes ikke brudd på artikkel 9.1 særskilt.

I motsetning til under artikkel 10.1 kreves det under artikkel 10.2 ikke at det foreligger et *vesentlig* avtalebrudd. Dette henger sammen med at misligholdssanksjonene under artikkel 10.2 er begrenset til å kreve erstatning. Det bemerkes i denne sammenheng at bestemmelsen er ment å gi en uttømmende regulering av kjøpers misligholdssanksjoner også ved kvalifiserte avtalebrudd. Med andre ord er intensjonen at kjøper ikke

---

²⁴⁴ Slik også lagt til grunn av Aabø-Evensen s. 881 for virksomhetsoverdragelser generelt sett.

skal ha noen hevingsrett etter gjennomføringsdatoen selv om selgers mislighold er et vesentlig mislighold av avtalen.

Når det gjelder tidspunktet for selgers eventuelle retting av dennes avtalebrudd så vil kjøpers interesse i få gjennomført retting innen et visst tidspunkt ikke være like fremtredende som for avtalebrudd før gjennomføringsdatoen. Adgangen til å rette følger derfor generelle bakgrunnsrettslige prinsipper om at retting må skje innenfor en rimelig tid.

10.3. Kjøpers ansvar og selgers misligholdssanksjoner

Artikkel 10.3 og 10.4 sine reguleringer av selgers misligholdssanksjoner ved kjøpers avtalebrudd følger tilsvarende struktur og har, på de sentrale punktene, tilsvarende materielt innhold som reguleringenes motstykke i artikkel 10.1 og 10.2. Det vises derfor til kommentarene om selgers ansvar og kjøpers misligholdssanksjoner ovenfor. I det følgende vil jeg kommentere de to punktene hvor artikkel 10.3 og 10.4 likevel skiller seg fra artikkel 10.1 og 10.2.

For det første gjelder dette hvilke typer tap som kan kreves erstattet. Som for kjøpers misligholdssanksjoner under artikkel 10.1 vil selgers misligholdssanksjoner under artikkel 10.3 være begrenset til å kreve heving av avtalen og i en slik sammenheng eventuelt kreve erstatning. Men mens kjøpers erstatningskrav var begrenset til *direkte økonomiske tap* generelt sett, er det presisert i artikkel 10.3 at selger kan kreve erstatning for *tapt fortjeneste* («loss of profit»). Den samme reguleringen finner man også i artikkel 6.5.

Direkte tap vil typisk være partens kostnader med inngåelsen av avtalen, så som interne kostnader og eventuelle utgifter med bruk av eksterne rådgiver. Dette vil nok generelt sett være relativt begrensede kostnader. Dersom avtalen heves, vil selger potensielt sett kunne få et vesentlig større fortjenestetap. Grunnen til at fortjenestetap er inkludert i dette erstatningsansvaret er at det først og fremst er et slikt type tap selger vil ønske å få dekket i en slik situasjon. Selv om avtalen heves på grunn av misligholdet på kjøpers hånd, så vil selger presumptivt fremdeles være interessert i å få solgt deltakerandelen sin. Det må dermed legges til

grunn at selger vil søke å gå ut på markedet igjen. Men denne situasjonen kan medføre at selger nå kun har mulighet til å inngå en ny avtale med en alternativ kjøper som tilbyr et lavere vederlag for deltakerandelen enn det den opprinnelige kjøperen var villig til. Dette gapet vil nok som regel være det vesentligste tapet for selger i en slik situasjon, og det er dette tapet reguleringen er ment å dekke. I en slik situasjon vil for så vidt kjøpers dekning av det aktuelle tapet utgjøre en erstatning for prisforskjellen mellom det opprinnelige avtalte vederlaget og det vederlaget selger oppnår hos en ny kjøper.²⁴⁵ I og med at det er den opprinnelige kjøperen som har kvalifisert misligholdt avtalen så anses det rimelig at selger ikke skal måtte bære et slikt tap, men at denne skal kunne kreve dette dekket av den misligholdende kjøperen. Nødvendigvis vil ordinære dokumentasjonskrav gjelde dersom selger fremsetter et slikt krav. Det bemerkes at ordinære krav til årsakssammenheng etter min mening vil medføre at det nok ikke vil være særlig relevant med andre typer fortjenestetap under denne reguleringen.

Den andre forskjellen i forhold til selgers ansvar er hvilke type avtalebrudd som kan påberopes etter gjennomføringsdatoen. Når det gjelder kjøpers ansvar etter gjennomføringsdatoen følger det av artikkel 10.4 at dette er begrenset til avtalebrudd som først *oppstår* etter gjennomføringsdatoen. Dersom det skulle vise seg etter gjennomføringsdatoen at kjøper likevel ikke hadde oppfylt sine garantier i artikkel 9.2 ved gjennomføringsdatoen, vil selger ikke kunne påberope seg et slikt avtalebrudd dersom andelsoverdragelsen likevel har blitt gjennomført. Denne reguleringen er begrunnet i at kjøpers garantier under artikkel 9.2 ikke lenger vil ha noen tilstrekkelig relevans så lenge andelsoverdragelsen er gjennomført. Dette fordi disse garantiene relaterer seg først og fremst til kjøpers mulighet til å gjennomføre overdragelsen.

---

²⁴⁵ Jf. Hagstrøm 2011 s. 562.

10.4. Generelle reguleringer om ansvar og misligholdssanksjoner

10.4.1. Generelt om ansvar og sanksjoner

Modellavtalen inneholder en del generelle begrensninger i partenes ansvar under avtalen. Dette gjelder for det første forholdet til den skadelidte partens kunnskap. Slike vurderinger reguleres i utgangspunktet generelt i artikkel 10.6, og spesielt i forhold til kjøper under artikkel 10.7. For det andre har man reguleringer både i forhold til reklamasjon av forhold man ønsker å påberope seg, jf. artikkel 10.8, og i forhold til typen tap som kan kreves dekket, jf. artikkel 10.9.

Videre er det for så vidt en begrensning i seg selv at avtalen inneholder uttømmende reguleringer om misligholdssanksjoner mellom partene, jf. artikkel 10.5. Dette gjelder dog likevel ikke ubegrenset og artikkel 10.10 søker å regulere grensene for i hvilke situasjoner det vil kunne skje gjenomskjæring av avtalens ansvarsreguleringer. De nevnte reguleringene vil bli behandlet i det følgende.

10.4.2. Uttømmende sanksjonsreguleringer

Artikkel 10.5 er en såkalt «sole remedy» bestemmelse.²⁴⁶ Her angis det at de misligholdssanksjoner som følger av artikkel 10 og artikkel 6.5 skal være de eneste sanksjoner som skal kunne anvendes av partene for avtalebrudd. Denne regulering er i utgangspunktet et vesentlig avvik fra kjøpslovens bestemmelser om mangler og misligholdssanksjoner.²⁴⁷ Men en rekke misligholdssanksjoner reguleres likevel av artikkel 10.1 til 10.4.

Det som utelates i de nevnte bestemmelsene er slik jeg ser det først og fremst heving etter gjennomføringsdatoen og prisavslag. Begge disse sanksjonene er bevisst utelatt i modellavtalen. Når det gjelder heving etter gjennomføringsdatoen så ble dette ansett som uhensiktsmessig på grunn av kompleksiteten i å gjennomføre dette, jf. ovenfor under

---

²⁴⁶ Jf. Aabø-Evensen s. 881.

²⁴⁷ Jf. Pedersen s. 99.

kommentarene til artikkel 10.2. Når det gjelder prisavslag så ble dette ansett uhensiktsmessig på grunn av de individuelle vurderingene som knytter seg til verdsettelsen av en andel i en utvinningstillatelse.²⁴⁸ Etter min mening kan det derfor legges til grunn at disse saksksjonsmidlene ikke kan innfortolkes i avtalen.²⁴⁹

10.4.3. Innsikt og undersøkelsesplikt

Artikkel 10.6 legger til grunn at en part ikke skal ha noe ansvar under artikkel 10 for forhold som den andre parten hadde kunnskap om før avtalen ble inngått. Dette gjelder også forhold som man med rimelighet måtte anta at sistnevnte part hadde kunnskap om. Bestemmelsen forankrer altså et aktsomhetskrav for partene slik at deres mulighet til å fremme innsigelser mot den andre parten vil kunne være avskåret for forhold som parten selv burde ha oppdaget.

Denne bestemmelsen har sitt utspring i prinsippet om kjøpers forundersøkelser mv. i kjøpsloven § 20. I kjøpsloven § 20 (1) legges det generelt til grunn at kjøper ikke kan gjøre gjeldende forhold som han «måtte kjenne til», og tilsvarende under § 20 (2) forhold som han «burde ha oppdaget» ved forundersøkelser. Dersom selger har åpnet et datarom for deltakerandelen og interessentskapets aktivitet og henstilt kjøper til å gjennomgå dette før avtalen inngås, vil det nok fort konkluderes med selger har oppfordret selger til å undersøke salgsobjektet. Praksisen med datarom kan dermed gi grunnlag for en alminnelig undersøkelsesplikt ved selgers oppfordring slik lagt til grunn i kjøpsloven § 20 (2).

Modellavtalen artikkel 10.6 spesialregulerer denne normen med å vise til forhold som man «rimeligvis kunne forventes å kjenne til» («could reasonably be expected to have knowledge of»). Med grunnlag i ordlyden i artikkel 10.6, kan det nok derfor hevdes at modellavtalen legger til grunn en aktsomhetsnorm som kan strekkes seg enda noe lenger enn

---

²⁴⁸ Dette synes også vanlig ved virksomhetsoverdragelser, jf. Aabø-Evensen s. 863.

²⁴⁹ Jf. Christoffersen s. 109 som for virksomhetsoverdragelser legger til grunn at dersom «partene har valgt å sette kjøpsloven til side, må dette som et utgangspunkt legges til grunn også i forhold til bestemmelser som ikke har motstykker i virksomhetskjøpskontrakten».

normen under kjøpsloven.²⁵⁰ Profesjonaliteten hos avtalepartene ved andelsoverdragelser, sammenholdt med praksisen om gjennomføring av due diligence prosesser, vil etter min mening medføre relativt høye krav til kjøpers forundersøkelser.²⁵¹

RG-2000-586 kan være illustrerende i så måte. Her vises det på s. 605 til at «Due Diligence forutsetter en meget omfattende gjennomgang av selskapets aktiva og passiva i videste forstand fra kjøpers side. Når selger på denne måten gir kjøperne innsyn i bedriftens verdier, representerer det en «undersøkelse» som langt overstiger det en til vanlig regner etter kjøpsloven § 20 annet ledd.» Selv om dette må overføres til hvordan due diligence gjennomføres for andelsoverdragelser, så finner jeg klare paralleller for andelsoverdragelser i forhold til de underliggende vurderingene til lagmannsretten i den nevnte kommentaren.

Basert på alminnelige bakgrunnsrettslige betraktninger er det lagt til grunn at selgers opplysningsplikt har forrang over kjøpers undersøkelsesplikt.²⁵² Modellavtalen synes likevel her å legge opp til en noe annen løsning; kjøpers undersøkelsesplikt under artikkel 10.6 er utformet som et unntak fra selgers garantier i artikkel 9.1.1. Dermed fremstår kjøpers undersøkelsesplikt under modellavtalen å stå mer på egne bein, og derfor nok må vurderes på eget grunnlag ut over de garantier som selger har gitt under avtalen.²⁵³ Med grunnlag i artikkel 10.6 må det nok dermed legges til grunn at kjøper ved andelsoverdragelser vil ha en generell undersøkelsesplikt av en viss kvalitet og omfang før avtaleinngåelse.

---

²⁵⁰ Jf. Abrahamsen 2019.

²⁵¹ Slik også lagt til grunn av Abrahamsen 2019 som viser til at bestemmelsen angir en «streng norm for kjøper». Tilsvarende er også lagt til grunn av Aabø-Evensen s. 725 og Christoffersen s. 176–205 for virksomhetsoverdragelser. Sistnevnte legger på s. 204 til grunn at det for kjøpers undersøkelsesplikt ved virksomhetsoverdragelser generelt sett «kan stilles opp en relativ streng aktsomhetsnorm».

²⁵² Jf. Hagstrøm 2011 s. 348.

²⁵³ Slik forstår jeg også Abrahamsen 2019. Tilsvarende er også lagt til grunn av Aabø-Evensen s. 724 og Christoffersen s. 236 for virksomhetsoverdragelser. Christoffersen s. 552 oppsummerer med at «virksomhetskjøpers manglende undersøkelser avskjærer mangelskrav, med mindre selger har opptrådt særlig klanderverdig eller det foreligger betydelig kontraktsbrudd».

Ut over due diligence prosesser knyttet direkte til den aktuelle andelen som overdras, kan det også være at kjøper har tilegnet seg, eller burde ha tilegnet seg, relevant informasjon gjennom andre kanaler. Relevant informasjon lagt ut på myndighetens nettsider vil kunne være typiske eksempler på dette. Både Olje- og energidepartementet, Oljedirektoratet og Petroleurstilsynet publiserer i dag en god del informasjon på sine nettstedet som gir sentral informasjon om en utvinningstillatelse og aktiviteten til interessentskapet. Det må legges til grunn at en aktsom kjøper er klar over denne informasjonen og vil nok dermed vanskelig kunne argumentere for et selgeransvar selv om slik informasjon ikke skulle være lagt inn av selger i datarommet. I tillegg kan eksempelvis kjøper være rettighetshaver i en nærliggende utvinningstillatelse, og hvor det tidligere har vært utveksling av informasjon mellom denne utvinningstillatelsen og den som er gjenstand for overdragelsen.

Artikkel 10.7 angir en rekke bekreftelser fra kjøpers side. Dette er for så vidt en form for garantier fra kjøper og kunne dermed likeså gjerne vært inntatt i artikkel 9.2.1. Men disse bekreftelsene omfatter generelt sett kjøpers undersøkelse av deltakerandelen. Slik sett kan man anse denne bestemmelsen som en ytterligere spesifisering av kjøpers alminnelige undersøkelsesplikt i artikkel 10.6. Det bemerkes at det må nok likevel legges til grunn at dette forutsetter at selger har lagt frem tilstrekkelig informasjon i datarommet, jf. artikkel 9.1.1, bokstav (h). På tilsvarende måte som for artikkel 9.2.1, så er nok kjernen i artikkel 10.7 at kjøper selv må ta ansvar for hvordan denne gjennomfører sin due diligence som grunnlag for sine analyser for verdsettelsen av andelen og risikovurderinger knyttet til andelen. Formålet med slike typer spesifiseringer som angis i artikkel 10.7 kan dermed sies å være å avskjære eventuelle argumenter om at selgers ansvarsbegrensninger ikke skal gjelde fordi due diligence prosessen ikke var lagt opp på en rimelig måte.²⁵⁴

---

²⁵⁴ Jf. slik også lagt til grunn av Aabø-Evensen s. 845 for virksomhetsoverdragelser.

10.4.4. Reklamasjon

Artikkel 10.8 avskjærer tidsmessig partenes kontraktuelle ansvar. Bestemmelsen viser til enhver form for ansvar som følger av artikkel 10. Referansen til artikkel 10 er naturlig da det er denne bestemmelsen som inneholder misligholdssanksjonene for avtalebrudd.

Bestemmelsen viser til «any representation or warranty made in or pursuant to this Article 10». Etter en streng ordlydstolkning av henvisningen til «representation or warranty» kan det hevdes at det ikke foreligger noen garantier under artikkel 10, og at dette dermed kun relaterer seg til de garantier som fremkommer av artikkel 9. En mulig konsekvens av en slik argumentasjon er at bestemmelsen kun avskjærer ansvar for brudd på bestemmelsene i artikkel 9, og dermed at ansvar for øvrige brudd på avtalen ikke avskjæres. Etter min mening er en slik tolkning ikke tilstrekkelig forenelig med referansen til artikkel 10 og den generelle konteksten til bestemmelsen. Bestemmelsen må også ses i sammenheng med innledningen til modellavtalen hvor det vises til at man nå har inntatt en fullstendig regulering av alle misligholdssanksjoner i artikkel 10. Etter min mening må dermed artikkel 10.8 tolkes som en fullstendig avgrensning av alt ansvar partene har overfor hverandre under avtalen. Det bemerkes for øvrig at fristen for avskjæring av misligholdssanksjoner ikke trenger å være sammenfallende med fristen for å oppdatere / revidere pro et contra oppgjøret mellom partene, jf. artikkel 4.5 og artikkel 4.6.

Bestemmelsen fungerer som en reklamasjonsbestemmelse. For det første må den part som har et krav under avtalen varsle den andre parten uten urimelig opphold («without unreasonable delay»). Denne reguleringen forankrer reklamasjonsplikten som følger av det alminnelige lojalitetsprinsippet.²⁵⁵ Fristen for parten til å reagere i medhold av artikkel 10.8 må relatere seg til tiden som går fra kontraktsbruddet oppdages eller burde blitt oppdaget, av den part som kan påberope seg det. Dette harmoniserer best med tidspunkt for når den alminnelige reklamasjonsfristen begynner å løpe.²⁵⁶

---

²⁵⁵ Jf. Hagstrøm 2011 s. 353.

²⁵⁶ Jf. Hagstrøm 2011 s. 353.

For det andre har bestemmelsen en maksimal tid for når ansvar kan påberopes; en absolutt reklamasjonsfrist.²⁵⁷ Dersom en part ikke fremsetter et krav innenfor denne fristen, er utgangspunktet at kravet er tapt. Artikkel 10.8 angir en fristperiode beregnet med utgangspunkt i gjennomføringsdatoen. Dette er naturlig da dette er tidspunktet for når det sentrale avtaleforholdet, selve andelsoverdragelsen, gjøres opp mellom partene. Det er fra dette tidspunktet partene – og da kanskje aller mest selger – har et forståelig behov for å gjøre seg ferdig med forholdene under avtalen og komme seg videre. Preklusjonstidspunktet er i modellavtalen satt til 12 måneder, men fremkommer i klammer da det kan være særskilte forhold ved den enkelte overdragelsen som kan tilsi at perioden kan være lengre, eller eventuelt også kortere.

10.4.5. Konsekvens-/indirekte tap

I følge artikkel 10.9 skal ingen av partene ha noe ansvar for den andre parts «indirect or consequential loss or damage». Denne avgrensningen henger i særlig grad sammen med reguleringene i artikkel 6.5 og 10.1 – 10.4 som eksplisitt angir ansvar for direkte økonomisk tap.²⁵⁸ Bestemmelsen er generelt utformet om at ingen skal ha noe ansvar for indirekte-/konsekvenstap som utledes av avtalen. Dette vil også gjelde for brudd på garantiene i artikkel 9.²⁵⁹ I og med at artikkel 10.1 – 10.4 sammen med artikkel 6.5, i medhold av artikkel 10.5 i utgangspunktet vil dekke de fleste misligholdssanksjoner for brudd på avtalen, vil den mest sentrale funksjonen til artikkel 10.9 være å regulere (avgrense) erstatningskrav ved slike sanksjoner. I den grad det likevel skulle bli tale om annet erstatningsansvar under avtalen, vil artikkel 10.9 også være relevant for slike eventuelle ytterligere krav.

Direkte oversatt viser artikkel 10.9 etter sin ordlyd til indirekte tap eller konsekvenstap. Etter bakgrunnretten vil dette i utgangspunktet

---

²⁵⁷ Om absolutte reklamasjonsfrister generelt sett se Hagstrøm 2011 s. 362–363.

²⁵⁸ En alternativ angivelse av direkte tap som noen ganger forekommer i overdragelsesavtaler er tap som er «reasonably foreseeable».

²⁵⁹ Dette er begresning av hva som kunne fulgt av den alminnelige bakgrunnsretten, jf. Aabø-Evensen s. 824–825 i forhold til virksomhetsoverdragelser.

kunne omfatte to forskjellige typer tap. Konsekvenstap vil være tap som i sin natur er en avledet følge av det aktuelle avtalebruddet.²⁶⁰ Hvilke tap som vil kvalifisere som konsekvenstap vil dermed måtte vurderes i det enkelte tilfellet, både sett hen til avtaletypen og til kontraktsbruddet. Indirekte tap vil først og fremst fremgå av særskilte lovreguleringer. Siden kjøpsloven vil kunne være relevant ved tolkningen av avtaler om andelsoverdragelser, vil kjøpsloven § 67 (2) kunne gi rettledning ved fastleggningen av hva som er indirekte tap i slike avtaler.²⁶¹ Den sistnevnte bestemmelsen omfatter en rekke positivt angitte tapsposter. Disse indirekte tapene vil også kvalifisere som konsekvenstap.²⁶² Jeg finner det derfor naturlig å legge til grunn at artikkel 10.9 i sin kjerne viser til det som vil bli behandlet som indirekte tap under norsk rett.²⁶³

Hva gjelder fortjenestetap så vil dette i medhold av kjøpsloven § 67 (1) normalt sett inngå som et direkte tap.²⁶⁴ En naturlig språklig forståelse av artikkel 10.1, 10.2, 10.4 og artikkel 10.9 vil dermed kunne lede til at fortjenestetap skal kunne inngå i krav under de førstnevnte bestemmelsene. En slik tolkning harmonerer dog ikke med ordlyden i artikkel 6.5 / 10.3 hvor det fremgår spesifikt at selger skal kunne kreve erstatning som også skal kunne innbefatte fortjenestetap («loss of profit»). Det fremkommer videre eksplisitt av disse bestemmelsene at det er kun for disse bestemmelsene at direkte tap skal anses å inkludere fortjenestetap. Etter min mening må en slik kontekstuell tolkning legges til grunn ved vurderingen av hvordan fortjenestetap skal behandles. Konklusjonen er dermed etter min mening at artikkel 10.1, 10.2 og 10.4 må tolkes innskrenkende slik at det ikke kan kreves fortjenestetap under disse bestemmelsene.

---

²⁶⁰ Jf. Hagstrøm 2011 s. 563.

²⁶¹ Slik også lagt til grunn i Bjerke s. 376 i forhold til den tilsvarende bestemmelsen i Norsk Totalkontrakt 2015 artikkel 32.1, og i Christoffersen s. 639–647 for virksomhetsoverdragelser. Om betydningen av kjøpsloven generelt ved tolkningen av andelsoverdragelsesavtaler vises til det kommentarene om bakgrunnsrett for tolkning av modellavtalen i Del 1 ovenfor.

²⁶² Jf. gjennomgangen til Hagstrøm s. 563–568.

²⁶³ Aabø-Evensen s. 860 og Christoffersen s. 639 synes også å legge til grunn i tilsvarende sammenhenger at indirekte tap og konsekvenstap vil ha tilsvarende betydning.

²⁶⁴ Om slike tap se Hagstrøm 2015 s. 282.

Det påpekes i artikkel 10.9 at den ikke skal begrense reguleringen i artikkel 8.1 om risikofordelingen for krav i tilknytning til deltakerandelen. Artikkel 8.1 gjelder for alle typer ansvar for interessentskapet, uavhengig av om det underliggende kravet kan kategoriseres som direkte eller indirekte. Det er på denne bakgrunn at dette forholdet er presisert i artikkel 10.9. Det kan nok likevel hevdes at denne avgrensningen allerede følger av systematikken rundt artikkel 8.1.

10.4.6. Unntak for grov uaktsomhet og forsett

Artikkel 10.10 angir et generelt unntak til avtalens ansvarsregler og ansvarsbegrensninger i tilfeller av grov uaktsomhet og forsett.²⁶⁵ Dersom en part har opptrådt med grov uaktsomhet eller forsett, er denne parten fullt ansvarlig for disse handlingene overfor den andre avtaleparten. Dette gjelder selv om ansvarshandlingen ellers skulle være begrenset etter avtalen. Denne reguleringen er et utslag av det alminnelige bakgrunnsrettslige prinsippet om at ansvarsfraskrivelser i avtaler ikke vil kunne opprettholdes ved grov egenskyld.²⁶⁶ For modellavtalen vil nok en slik gjennomskjæring særlig kunne bli relevant i forhold til selgers informasjonsplikt etter artikkel 9.1.1.²⁶⁷ Gjennomskjæringen vil også kunne skje i forhold til artikkel 10.9 slik at en part vil kunne bli erstatningsansvarlig for både direkte og indirekte tap dersom dette er voldt ved grov uaktsomhet eller forsett.²⁶⁸

Bestemmelsen viser til at det må være en særlig angitt personkrets som må ha utvist den kvalifiserte skylden. Dette omfatter for det første ledende personell, jf. «managerial personnel». Dette må klart innbefatte selskapets styre og daglig leder. Men etter ordlyden vil også andre i selskapets øverste

---

²⁶⁵ Om innholdet i grov uaktsomhet og forsett i avtaleforhold henvises det til alminnelige avtalerettslig litteratur.

²⁶⁶ Jf. Hagstrøm 2011 s. 479.

²⁶⁷ Slik også lagt til grunn av Christoffersen s. 399 som for virksomhetsoverdragelser viser til urimeligheten ved en ansvarsfraskrivelse hvis selger har utvist grov uaktsomhet «særlig i tilknytning til fremskaffelse av informasjon om virksomheten».

²⁶⁸ Jf. slik lagt til grunn i Aabø-Evensen s. 861 ved vanlig uaktsomhet dersom det ikke foreligger særskilte avtalereguleringer.

ledelse ofte være omfattet. Ordlydens referanse til ledende («supervisory») personell trekker i retning av at også en videre personkrets er omfattet. For å være omfattet må personene nok ha et visst selvstendig ansvar med myndighet over underordnede og en viss kompetanse til å treffe selvstendige beslutninger.²⁶⁹ Hvilke personer som vil være omfattet av denne personkretsen må dermed avgjøres ut i fra en konkret vurdering av den respektive organisasjonen og de enkelte stillingenes formelle plassering i selskaphierarkiet, og de enkelte personers faktiske delegerte myndighet (funksjonelle ledelsesansvar) innenfor selskapet.

Rt. 2012.1062 («Tripp Trapp» dommen) kan være belysende i så måte. I punktene (118) – (122) gjennomgår Høyesterett teori og tidligere rettspraksis om organansvaret i den alminnelige erstatningsretten. Det henvises særlig til Lødrup sin kommentar om at ansvaret skal knyttes til «den som har den øverste kompetansen til å treffe beslutninger på det enkelte saksområdet». I sistnevnte punkt synes Høyesterett å legge til grunn at ansvaret nok ikke vil omfatte «overordnede underordnede», men konkluderer med at ansvaret «i hvert fall må inntre når en leder [...] er delegert myndighet til å treffe beslutninger innenfor et av selskapets hovedområder».

Selv om det muligens kan diskuteres hvorvidt terskelen for hvilken personkrets som omfattes av artikkel 10.10 reflekterer terskelen i norsk bakgrunnsrett, så er reguleringen i alle fall tråd med bred praksis i industrien. Denne bestemmelsen er lik tilsvarende unntak i både standard avtale for tredjepartstilknytninger og i en rekke andre NOROG modellavtaler.²⁷⁰ En tilsvarende regulering finner man også i Samarbeidsavtalen artikkel 3.5, første ledd, riktig nok slik at denne kun angir et ansvar i tilfeller av grov uaktsomhet og forsett.²⁷¹ Slik sett uttrykker bestemmelsen etter min mening en industripraksis.

---

²⁶⁹ Slik også lagt til grunn i Brautaset m.fl. s. 115 og s. 321 i forhold til tilsvarende bestemmelser i gassalgskontrakter.

²⁷⁰ Om disse se kommentarene til NOROG «modellreguleringer» i Del 1 ovenfor.

²⁷¹ Om denne bestemmelsen se Tveit 2014 s. 107–115.

Artikkel 11 – Konfidensialitet

11. CONFIDENTIALITY

11.1 *The Party receiving Confidential Information undertakes:*

- a) *to hold the Confidential Information in confidence and agrees that in the handling and storage of the Confidential Information it will employ controls, protections and safeguards at least as stringent as such Party would employ in the handling and storage of its own proprietary data and information; and*
- b) *not to use any Confidential Information for any purpose other than the execution of this Agreement; and*
- c) *not to disclose in any way, either directly or indirectly, any part of the Confidential Information to any person, legal or natural, without the prior written consent of the Party disclosing such Confidential Information, except (and subject to such persons being made aware of the obligations of secrecy and confidentiality attaching to the Confidential Information prior to disclosure):*
  - i) *to those employees, officers and/or directors of the Party and its Affiliates who reasonably require the same in connection with the execution of this Agreement; and/or*
  - ii) *to such of the Party's contractors, consultants and/or professional advisers who need to have access to the same in connection with the execution of this Agreement. The Party undertakes that each such contractor, consultant or professional adviser, prior to the Party's disclosure, undertakes written confidentiality obligations at least as restrictive as herein contained but excluding the exceptions set out in this Article 11, and the Party shall thereafter take all reasonable precautions to observe that such contractors, consultants and/or professional advisers comply with the obligations provided therein; and/or*
  - iii) *to any governmental department or governmental authority exercising its statutory right to require the same and to such competent authorities, courts or*

any relevant stock exchange where pursuant to applicable law, order, decree or regulation there is a requirement to do so binding upon the Party or its Affiliate(s) (in which case written notice shall be given to the other Party prior to such disclosure); and/or

- iv) where disclosure of such information is reasonably required in connection with the borrowing of funds, obtaining of insurance or sale of securities.*

The Party receiving Confidential Information shall be responsible for ensuring that all persons, to whom the Confidential Information is disclosed, are bound by confidentiality obligations at least as stringent as the obligations of confidentiality set forth herein.

11.2 The obligations under this Article 11 shall not apply to information which;

- a) at the time of entering into this Agreement is lawfully in the possession of the Party receiving Confidential Information or its Affiliate(s) under no obligation of confidentiality; or*
- b) subsequently and lawfully comes into the possession of the Party receiving Confidential Information or its Affiliate(s); or*
- c) is independently developed by the Party receiving Confidential Information and not based on the Confidential Information; or*
- d) at the time of entering into this Agreement is in the public domain or thereafter comes into the public domain other than by breach of this Agreement.*

11.3 If this Agreement is terminated then upon the other Party's written request, the Party receiving Confidential Information shall take all reasonable practical steps to return within ten (10) Working Days all tangible or electronic Confidential Information, if any, including any copies thereof in any format, tracings, notes and extracts of such information, or destroy the same (except that any Confidential Information that is retained by the Party's computer backup system will be destroyed in accordance with the Party's regular ongoing retention process) and within ten (10) Working Days notify in writing the other Party thereof. This obligation shall not apply to Confidential

Information which pursuant to applicable law, order, decree, regulation or rule may not be returned or destroyed, or Confidential Information contained in any material prepared for or by the supervisory bodies of the Party or its Affiliate(s), provided however, that the obligations of Article 11.1 shall remain.

- 11.4 *The confidentiality undertakings pursuant to this Article 11 shall apply to all Confidential Information disclosed by the Parties whether this has happened before or after the date of signature.*
- 11.5 *The Parties agree that this Agreement and the related discussions concerning the purpose of this Agreement shall be held strictly confidential.*
- 11.6 *In the event that any person or organisation to whom the Party discloses Confidential Information in accordance with any above paragraphs breaches the obligations set out under this Article 11 the Party will be liable for such breaches as if it had committed the breach itself.*
- 11.7 *The provisions of this Article 11 shall survive:*
- a) *for a period of five (5) years from the termination of this Agreement for any part of the Confidential Information not covered by the Joint Operating Agreement; and*
  - b) *any termination of this Agreement for any part of the Confidential Information covered by the Joint Operating Agreement.*

11.1. Generelt om konfidensialitet

Gjennom forhandlingene frem mot inngåelse av en avtale om andelsoverdragelse og gjennom samhandlingen mellom partene etter inngåelse av avtalen, vil begge parter kunne motta eller på annen måte få innsyn i en rekke konfidensiell informasjon. Artikkel 11 regulerer mekanismer om hvordan avtalepartene skal håndtere slik informasjon.

Det bemerkes at den normale situasjonen er at partene ved innledning av forhandlingene vil inngå en egen konfidensialitetsavtale. Min forståelse er at for andelsoverdragelser på norsk kontinentalsokkel brukes i alt overveiende grad NOROG sin anbefalte modellavtale for

bruk av konfidensialitetsavtaler i datarom for dette forholdet.²⁷² En slik konfidensialitetsavtale inngås typisk før en potensiell kjøper får tilgang til selgers datarom.²⁷³ I forhold til de andre rettighetshaverne i utvinningstilslutningen er det vanlig praksis at disse i medhold av Samarbeidsavtalen artikkel 27.2, tredje ledd, andre og tredje punktum, blir notifisert av selgeren om at denne har opprettet et datarom og at man vil gi tilgang til datarommet med grunnlag i en slik konfidensialitetsavtale.²⁷⁴ Det bemerkes at det følger av NOROG sin modell konfidensialitetsavtale for datarom artikkel 9, første ledd, at en slik avtale skal erstattes av konfidensialitetsforpliktelsene under en overdragelsesavtale dersom den sistnevnte inngås. Denne overgangen dekkes inn av modellavtalens artikkel 11.4 hvor det fremkommer at konfidensialitetsreguleringene i artikkel 11 også skal gjelde for konfidensiell informasjon som er delt mellom partene forut for inngåelsen av avtalen om andelsoverdragelse.

For øvrig er artikkel 11 bygget opp med bakgrunn i NOROG's modellavtale for datarom.²⁷⁵ Artikkel 11 følger derfor tilsvarende struktur og har tilsvarende innhold som reguleringene i denne avtalen.

Hvilken type informasjon som er omfattet av artikkel 11 fremkommer av definisjonen av konfidensiell informasjon i artikkel 1.7.²⁷⁶ I tillegg fremkommer det av artikkel 11.5 at selve overdragelsen, overdragelsesavtalen og de tilknyttede diskusjonene er konfidensielle.

11.2. De nærmere reguleringene av konfidensialitet

I artikkel 11.1 oppstilles det materielle innholdet i og rekkevidden av konfidensialitetsplikten under avtalen. For det første skal den parten som mottar konfidensiell informasjon holde denne informasjonen konfidensiell, jf. bokstav a). Derigjennom skal han sørge for at informasjonen blir

---

²⁷² Se <https://norog.no/globalassets/dokumenter/naringspolitikk/skatt-og-fiskalt/modellavtaler/01--bruk-av-konfidensialitetsavtale-i-datarom.pdf>

²⁷³ Om datarom se kommentarene om datarom og due diligence ovenfor.

²⁷⁴ Om denne bestemmelsen se Tveit 2014 s. 337–339.

²⁷⁵ Tilsvarende er også NOROG sin alminnelige modell konfidensialitetsavtale også utarbeidet med utgangspunkt i modellavtalen for datarom.

²⁷⁶ Om denne bestemmelsen se kommentarene til definisjonen i artikkel 1.7 ovenfor.

behandlet minst like strengt som hans egen konfidensielle informasjon. For det andre skal han i medhold av bokstav b) ikke bruke informasjon til andre formål enn å gjennomføre andelsoverdragelsesavtalen. For det tredje skal han ikke videreformidle informasjonen uten at han har samtykke fra den andre avtaleparten til slik videreformidling, jf. bokstav c). Det angis likevel i bokstav c) fire unntak til denne begrensningen til videreformidling. Det presiseres i første del av bokstav c) at ved slik videreformidling er det en forutsetning at den parten som videre mottar slik informasjon, forut for mottaket blir gjort oppmerksom av frigiveren at informasjonen er underlagt konfidensialitetsbegrensninger.

Det første unntaket under bokstav c) er at avtaleparten kan gi informasjon videre til sine egne og sine familieselskap sine ansatte og styremedlemmer, jf. punkt i). Da avtalepartene er juridiske personer er dette unntaket helt naturlig og nødvendig. Substansen i bestemmelsen gjelder derfor først og fremst i den videre reguleringen av denne delingsretten. Muligheten for videreformidling gjelder kun i den utstrekning disse personene i rimelig grad trenger tilgang til slik informasjon for at parten kan gjennomføre avtalen («reasonably require»). Da avtaleparten selv disponerer over og styrer sin egen organisasjon er det naturlig at denne har en viss fleksibilitet med hensyn til å vurdere nødvendigheten av å dele informasjonen med slike personer. Den ytre rammen må derfor ligge i at man ikke skal kunne dele informasjon til enkeltansatte dersom disse ikke har noen rolle i forhold til gjennomføring av avtalen. Sentrale ledelsespersoner i et selskap vil generelt sett kunne ha en berettiget interesse av å være informert om avtalen og forhold i tilknytning til denne. Dette gjelder selv om den enkelte ledelsespersonen strengt tatt ikke nødvendigvis vil være direkte involvert i gjennomføringen av avtalen. Slik informasjonsdeling må etter min mening også aksepteres i rimelig grad.

Adgang til å dele informasjon med avtalepartens leverandører og rådgivere er det andre unntaket, jf. punkt ii). Denne delingsretten er begrenset til kun å gjelde dersom slike tredjeparter *må* ha tilgang til informasjonen i tilknytning til gjennomføring av avtalen («needs to have access»). Her vil man nok måtte vurdere mer objektive elementer som grunnlaget for nødvendigheten for deling av informasjon til slike

tredjeparter. Det er altså en mindre grad av fleksibilitet for avtaleparten til selv å vurdere hvorvidt slike tredjeparter kan gis tilgang til informasjonen. For videreformidling av informasjon til slike aktører stilles det dessuten en særskilt begrensning. Slike leverandører og rådgivere vil ikke ha anledning til videreformidling av informasjonen slik som parten under andelsoverdragsavtalen vil ha i medhold av bokstav c), jf. henvisningen til «but excluding the exceptions set out in this Article 11».

Det tredje unntaket gjelder informasjonsdeling til offentlige myndigheter, domstoler og børser, jf. punkt iii). Forutsetningen for slik deling er at det foreligger et krav for avtaleparten eller en av dennes familieselskap om slik informasjonsdeling. Et slikt krav må følge av lovgivning, enkeltvedtak, rettslig kjennelse eller en annen form for pålegg, eller for øvrig av at det offentlige organet utøver sin lovbestemte funksjon.

Det fjerde og siste unntaket fremkommer av punkt iv). En part kan også dele konfidensiell informasjon dersom dette er påkrevd i forbindelse med å sikre tilgang på midler, inngåelse av forsikringsavtaler eller salg av aksjer eller obligasjoner. Dette unntaket vil først og fremst være aktuelt for kjøper. Som under unntaket i punkt i) er det angitt at nødvendighetsvilkåret for deling av informasjon skal være rimelig. Dermed vil det også her foreligge en viss fleksibilitet for kjøper til selv å vurdere dette. Dette er forståelig ut i fra at det er kjøper selv som vil ha oversikt over sin egen situasjon og dermed nødvendigheten av hvilke relasjoner denne trenger å ha til de aktuelle tredjepartene for å skaffe seg midler eller inngå forsikringsavtaler.

Avslutningsvis i bokstav (c) fremkommer det at den parten i andelsoverdragsavtalen som videreformidler informasjon i tråd med unntakene i punktene i) – iv), er ansvarlig for at det inngås konfidensialitetsreguleringer med slike tredjepersoner. For leverandører og konsulenter er dette også sagt i punkt ii) uten at dette bør ha noe å si for tolkningen av kravet i siste ledd. Reguleringen i siste ledd i bokstav c) må nok tolkes noe innskrenkende. I forhold til myndigheter med videre under punkt iii) er ikke slike konfidensialitetsavtaler praktiske og dette kravet kan dermed ikke gjelde overfor slike mottakere. Det er på denne bakgrunn

det i punkt iii) pålegges en notifikasjonsplikt til den andre parten dersom informasjon frigis til slike organer.

Ut over den nevnte retten i artikkel 11.1, bokstav c) til å dele konfidensiell informasjon, oppstiller artikkel 11.2 fire generelle unntak til konfidensialitetsforpliktelsen. Det første unntaket er at en part er i besittelse av informasjonen før overdragelsesavtalen er inngått, jf. bokstav a). Videre må informasjonen for å være dekket av dette unntaket være tilkommet parten på en lovmessig måte. Man kan altså ikke for eksempel ha stjålet informasjonen. Det er også et vilkår for anvendelsen av dette unntaket at informasjonen er mottatt på slik annen måte uten at det er knyttet noen egne konfidensialitetsbegrensninger til denne tilgangen. Dersom parten har mottatt informasjon fra en tredjepart, så vil forholdet om konfidensialitet først og fremst være et forhold mellom den aktuelle parten og tredjeparten. Dersom parten har mottatt fra den som nå er blitt den andre avtaleparten i overdragelsesavtalen, så forutsettes det at det allerede foreligger en konfidensialitetsbegrensning da informasjonen ble gitt. Dersom det er tale om informasjon som er delt forut for inngåelsen av overdragelsesavtalen, så vil nok partene som nevnt ovenfor ha inngått en egen konfidensialitetsavtale. For det andre vil informasjonen også kunne omfattes av reguleringen i artikkel 11.4 om at forutgående delt konfidensiell informasjon også vil være omfattet av overdragelsesavtalen. I og med at både sistnevnte bestemmelse og artikkel 11.2, bokstav a) viser til definisjonen av konfidensiell informasjon, vil den aktuelle informasjonen – dersom den faller innenfor definisjonen av konfidensiell informasjon – være omfattet av artikkel 11.4. Slik sett er nok denne presiseringen først og fremst utslag av en prinsipiell tankegang om at dette unntaket til konfidensialitet i overdragelsesavtalen, ikke skal medføre en uthuling av konfidensialitetsforpliktelser som følger av andre grunnlag.

Det følger videre av bokstav b) at det også skal kunne gjøres unntak for konfidensialitetsplikten for informasjon som i noen situasjoner er mottatt etter avtalens inngåelse. Med henvisning til den generelle konfidensialitetsforpliktelsen i artikkel 11.1, må det være klart at også dette unntaket skal forstås slik at det ikke omfatter tilfellet hvor informasjonen kun er tilkommet fra den andre avtaleparten. For å være omfattet av dette

unntaket må altså informasjonen være mottatt fra en tredjepart. Som for unntaket under bokstav a) er det også en forutsetning for vilkåret i bokstav b) at informasjonen er mottatt på en lovmessig måte. Bestemmelsen i bokstav b) sier likevel ikke noe om at informasjonen ikke må være underlagt konfidensialitetsforpliktelser, jf. formuleringen om dette i bokstav a). Jeg har vanskelig for å se hvorfor det skulle være forskjell på dette punktet mellom unntakene i henholdsvis bokstav a) og b). Etter min mening kunne det med fordel vært konsistens mellom bokstav a) og b) på dette punktet.

Det tredje unntaket i bokstav c) gjelder der hvor parten selv har utarbeidet den aktuelle informasjonen. Det er dog et vilkår at denne utarbeidelsen ikke er basert på konfidensiell informasjon mottatt fra den andre avtaleparten under avtalen.

Det siste unntaket er at informasjonen allerede er offentlig tilgjengelig, jf. bokstav d). Dette gjelder både dersom informasjonen allerede er offentlig før inngåelsen av avtalen, og dersom informasjonen blir offentlig etter avtaleinngåelsen. Det forutsettes at offentliggjøringen ikke kommer som en følge av brudd på overdragelsesavtalen. Med andre ord kan ikke informasjonen være offentliggjort verken av den avtaleparten som har mottatt konfidensiell informasjon av den andre avtaleparten, eller en av de personer eller selskap som denne eventuelt har delt informasjonen med i medhold av artikkel 11.1, bokstav c), punktene i) til iv).

Artikkel 11.3 inneholder en bestemmelse om sletting eller tilbakelevering av konfidensiell informasjon som er mottatt av en part. Denne får anvendelse dersom avtalen heves, jf. artikkel 10. En avtalepart som har mottatt konfidensiell informasjon plikter i medhold av denne bestemmelsen innen gitte tidsfrister å slette eller tilbakelevere denne informasjon dersom han får en anmodning om dette fra den andre avtaleparten. Denne plikten er likevel begrenset til hva man med rimelighet kan forvente («take all reasonable practical steps»). I så måte er det presisert at man innen de gitte tidsfrister ikke har en plikt til å slette informasjon som er inntatt i selskapets sikkerhetskopieringssystemer (back-up). Det forutsettes likevel at man sørger for at informasjonen blir slettet gjennom muligheter for å gjøre dette i oppfølgingen av slik lagret informasjon.

Det presiseres også at man ikke plikter å slette informasjon som man er pliktig å lagre i medhold av offentligrettslige krav. Det bemerkes at det her ikke er tilstrekkelig at selskapet har egne interne krav om lagring av informasjon. Informasjon som er utarbeidet for eller av ledende organer i selskapet eller dets familieselskaper er også unntatt fra sletteplikten. Dette vil kunne gjelde interne presentasjoner eller notater. Man er likevel, innenfor rammene av artikkel 11.7, fortsatt pliktig å overholde de materielle konfidensialitetsreguleringene i artikkel 11.1 selv om informasjon beholdes i selskapet.

I medhold av artikkel 11.6 er en avtalepart som har mottatt konfidensiell informasjon ansvarlig for at andre som denne har delt informasjonen med i medhold av artikkel 11.1, bokstav c) også behandler informasjonen konfidensielt. Avtaleparten blir altså her identifisert med slike andre parter. Av denne grunn bør en part som mottar konfidensiell informasjon være skjønnsom med hensyn til hvilke andre parter den deler denne informasjonen med, selv om slik deling er innenfor hans delingsrett i artikkel 11.1. Avtaleparten har dermed også en egeninteresse i følge opp slike andre parter både med hensyn til inngåelse av videre konfidensialitetsavtaler eller -deklarasjoner, jf. artikkel 11.1, bokstav c), andre ledd, og eventuell oppfølging med at slike forpliktelser blir ivaretatt av slike andre parter.

Hvor langt plikten til å holde informasjon konfidensielt strekker seg tidsmessig vil etter artikkel 11.7 avhenge av hvilken type informasjon det er. Dersom det er snakk om informasjon som er konfidensiell i medhold av Samarbeidsavtalen (gjerne omtalt som «lisensinformasjon»), vil konfidensialitetsforpliktelsen i utgangspunktet ikke ha noen konkret tidsbegrensning, jf. artikkel 11.7, bokstav b).²⁷⁷ På grunn av den nære koblingen med Samarbeidsavtalen artikkel 27.2 må nok rekkevidden av artikkel 11.7, bokstav b) likevel ses i sammenheng med rekkevidden av den førstnevnte bestemmelsen. Dersom informasjon ikke lenger er konfidensiell etter sistnevnte bestemmelse, kan jeg vanskelig se det tilstrekkelige vernebehovet under artikkel 11 i overdragelsesavtalen. En slik innskrenkende tolkning av artikkel 11.7, bokstav b) kan også sies å

---

²⁷⁷ Om Samarbeidsavtalens regulering av konfidensialitet se Tveit 2014 s. 328–340.

følge implisitt av ordlyden. Det vises her til konfidensiell informasjon som er dekket av Samarbeidsavtalen. Dersom informasjon ikke lenger er konfidensiell under Samarbeidsavtalen artikkel 27.2, kan man også hevde at informasjonen ikke lenger er dekket av Samarbeidsavtalen.

Dersom det er snakk om informasjon som *ikke* er dekket av Samarbeidsavtalen (gjerne omtalt som «selskapsinformasjon»), vil konfidensialitetsplikten bestå i 5 år etter «termination» av avtalen, jf. artikkel 11.7, bokstav a). Fasteleggelsen av på hvilket tidspunkt det foreligger «termination» av avtalen vil dermed være avgjørende for beregningen av 5 års perioden for konfidensialitetsforpliktelsen. «Termination» må i alle fall omfatte de situasjoner hvor avtalen blir hevet i medhold av artikkel 6.4, 6.5 eller 10. Spørsmålet blir videre om henvisningen til «termination» også vil kunne omfatte en tidsbegrensning av konfidensialitetsperioden i de tilfeller hvor avtalen ikke blir hevet. I andre typer avtaler ser man gjerne at slike konfidensialitetsforpliktelser relateres til en tidsperiode etter avslutning av avtalen. Ut i fra en normal språklig forståelse av begrepet «terminering» kunne man utledet en slik kobling. Modellavtalen inneholder dog ingen bestemmelse om alminnelig avslutning av avtalen. I utgangspunktet kan det dermed hevdes at det ikke foreligger noen tidsmessig begrensning på konfidensialitetsforpliktelsen dersom avtalen ikke heves. Ser man likevel nærmere på de materielle reguleringene under avtalen ser man at det foreligger faktiske avslutninger på partenes materielle forpliktelser. Det sentrale avtaleobjektet – andelsoverdragelsen – gjennomføres ved gjennomføringsdatoen. Etter dette tidspunktet har man likevel videre behandling av oppgjørsoversikten og eventuelle revisjoner av denne, jf. artikkel 4.4 og 4.5, samt kjøpers revisjonsrett, jf. artikkel 4.6. De nevnte mekanismer avgrenses til å gjelde frem til 24 måneder etter oppgjørsmøtet. I tillegg vil partenes ansvar for avtalebrudd være begrenset tidsmessig, i utgangspunktet angitt til 12 måneder etter gjennomføringsdatoen, jf. artikkel 10.8. Ut over disse mekanismene vil det kun være konfidensialitetsforpliktelsene etter artikkel 11 som ikke har klare tidsmessige avgrensninger. Det kan derfor anføres at avtalens øvrige materielle reguleringer opphører senest ved avslutningen av de nevnte tidsperioder. Etter min mening vil det da kunne hevdes at 5 års perioden

i artikkel 11.7, bokstav a), må gjelde fra utløpet av 24 månedersperioden etter gjennomføringsdatoen – eller et senere (eller kortere) tidspunkt dersom en av de nevnte perioder er justert til å gjelde lenger (eller kortere) i den konkrete overdragelsesavtalen.

Artikkel 12 – Kunngjøringer

12. ANNOUNCEMENT

12.1 Public announcement or publication of any information with respect to this Agreement may only be made with the prior written approval of the other Party, unless required by applicable law, rules or regulations. Such approval shall not be unreasonably delayed or withheld. If a public announcement or publication is required by applicable law, rules or regulations, the relevant Party shall use reasonable endeavours to consult, and always notify the other Party, prior to making such public announcement or publication.

Selv om avtalen og dens innhold etter artikkel 11 i utgangspunktet skal behandles konfidensielt mellom avtalepartene er det ikke uvanlig ved andelsoverdragelser at partene har behov for å komme med offentlige kunngjøringer om at avtalen er inngått og/eller er gjennomført. Artikkel 12 regulerer hvordan partene skal forholde seg til slike kunngjøringer.

Reguleringene i artikkel 12, første og andre punktum er lik tilsvarende regulering i NOROG sin modellavtale for studier i forbindelse med tredjepartstilknytninger og standard avtale for andres bruk av innretninger, jf. artikkel 7.6 i den førstnevnte avtalen og artikkel 30 i den sistnevnte avtalen.²⁷⁸

---

²⁷⁸ For den førstnevnte avtalen se <https://norog.no/globalassets/dokumenter/naringspolitikk/skatt-og-fiskalt/modellavtaler/vedlegg-til-07---standard-studieavtale.pdf>. For den sistnevnte avtalen se http://www.npd.no/Global/Norsk/5-Regelverk/Skjema/Andres-bruk-av-innretninger/Standard_avtaleklausuler.pdf

For det første angis det i første punktum at enhver slik kunngjøring eller annen form for offentlig notifikasjon ikke skal kunne gis av en part uten at den andre avtaleparten har samtykket i kunngjøringen. Dette samtykkekravet er generelt utformet og må derfor forstås å gjelde både det forhold at det skal gis en kunngjøring og det nærmere innholdet i denne kunngjøringen. Det presiseres i andre punktum at dersom en part har bedt om et slikt samtykke fra den andre avtaleparten så skal sistnevnte ikke kunne nekte å gi det på et urimelig grunnlag. Ei heller skal den andre parten i urimelig grad vente med å gi samtykket. Da slik offentlig kommunikasjon om det enkelte selskaps disposisjoner ofte vil henge sammen med særegne forhold ved det enkelte selskap så som den konkrete porteføljen, videre strategi og selskapskultur, så vil jeg anta at det vil være en relativt høy terskel for at å nekte å gi slikt samtykke vil anses urimelig.

For det andre regulerer bestemmelsen i tredje punktum, slik også referert til avslutningsvis i første punktum, situasjonen hvor en eller begge av partene i medhold av offentlige krav er forpliktet til å gi kunngjøringer om avtalen.²⁷⁹ Etter min vurdering vil dette også innbefatte børskrav og lignende. Dersom det skulle være et avtalemessig krav om godkjenning fra den andre avtalepartene i slike tilfeller, ville man kunne komme i en situasjon hvor man enten ville vært i brudd med de offentlige kravene, eller i brudd med avtalen dersom den andre avtaleparten ikke gav sitt samtykke. Løsningen er at man ikke har en forpliktelse til godkjenning mellom partene, men en plikt til i utgangspunktet å *konsultere* den andre parten. Siden det kan tenkes situasjoner hvor en slik konsultasjon kan være vanskelig å gjennomføre ut i fra den offentlige plikten man har, så har man i alle tilfeller en plikt til å *notifisere* den andre parten før man gir kunngjøringen.

---

²⁷⁹ Om slike situasjoner se for eksempel NOROG sin retningslinje nr. 139 "Anbefalte retningslinjer for håndtering av innsideinformasjon", se <https://norog.no/arbeidsliv/retningslinjer/juridisk/139---anbefalte-retningslinjer-for-handtering-av-innsideinformasjon/>.

Artikkel 13 – Notifikasjoner

13. NOTICES

13.1 *Notices pursuant to this Agreement shall be sent in writing. Notices may be communicated by delivery, mail, or electronic mail. Any such notice, given as aforesaid, shall be deemed to have been given or received at:*

- (a) the time of delivery if delivered by hand; or*
- (b) the first Working Day following the day of sending, or the Working Day at which confirmation of successful delivery is received by sender from recipient whichever is earlier if sent by electronic mail; or*
- (c) the fifth Working Day following the day of sending if sent by prepaid first class post.*

13.2 *The use of electronic mail for the transfer of documents shall at all times be in accordance with internationally recognised standards. The chosen standard shall enable the use of digital signatures or similar electronic safety device, encryption as well as filing and retrieving.*

13.3 *Notices and other communications shall be given in English or Norwegian, and shall be dispatched to the most recently stated business addresses of the other Party and/or electronic mail addresses.*

13.4 *Initial addresses for notices are:*

- a) [Seller]:*
Address:
Attention:
Email:
- b) [Buyer]:*
Address:
Attention:
Email:

The above addresses may be revised by either Party by giving not less than five (5) Working Days' notice.

Modellavtalen inneholder en rekke notifikasjoner som skal skje mellom avtalepartene. Flere av disse notifikasjonene har sentrale virkninger i forhold til avtaleforholdet mellom partene. Det er derfor viktig med klarhet om hvorvidt en notifikasjon er gitt og på hvilket tidspunkt den er

gitt. I artikkel 13 reguleres hvordan partene skal gi slike notifikasjoner til hverandre. Sentralt her er at de skal være skriftlige, på et bestemt språk, og oversendes på bestemte måter og til bestemte personer i de respektive selskapene. I artikkel 13.1 angis også bestemte regler for tidspunktet for når en notifikasjon skal anses å være mottatt av den andre avtaleparten. Min erfaring er at i praksis forekommer mye av kommunikasjonen mellom partene også muntlig. Men i stor grad benyttes likevel e-post som dokumentasjon mellom partene.

Reguleringene i artikkel 13 av hvordan notifikasjoner skal behandles er lik tilsvarende regulering i standard avtale for andres bruk av innretninger, jf. artikkel 35 i den sistnevnte avtalen.²⁸⁰ Den er også tilsvarende som de reguleringer som er brukt i flere andre av NOROG sine modellavtaler. Artikkel 13 kan derfor anses som en av NOROG sine «modellreguleringer».²⁸¹

Slike notifikasjonsbestemmelser er i utgangspunktet praktiske og administrative bestemmelser. Denne typen bestemmelser blir av domstolene ofte tolket som ordensbestemmelser, og det skal dermed svært mye til for at domstolene velger å la en manglende overholdelse av slike bestemmelser få avgjørende betydning.²⁸²

Artikkel 14 – Diverse bestemmelser

14. MISCELLANEOUS

14.1 *Amendments, waivers or termination of this Agreement shall be made in writing.*

14.2 *[In case pre-emption rights are exercised, Seller shall be under no obligation to sell the Assigned Interest.] 18 [Optional text, ref article 24.3, third paragraph of the standard JOA.]*

---

²⁸⁰ Se http://www.npd.no/Global/Norsk/5-Regelverk/Skjema/Andres-bruk-av-innretninger/Standard_avtaleklausuler.pdf

²⁸¹ Om dette se kommentarene til NOROG «modellreguleringer» i Del 1 ovenfor.

²⁸² Jf. Aabø-Evensen s. 893.

14.1. Endringer m.v.

Artikkel 14.1 legger til grunn et skriftlighetskrav rundt visse avtalemessige omstendigheter. Dette gjelder endringer til avtalen, en parts frasigelse av dennes rettigheter under avtalen, eller heving av avtalen. Formålet med denne bestemmelsen er først og fremst og sikre dokumentasjon rundt slike forhold, og dermed å unngå unødige diskusjoner om hvorvidt de nevnte forhold faktisk har inntruffet. Hvorvidt det faktisk er inngått en endring til avtalen med videre vil selvfølgelig måtte vurderes ut i fra alminnelige bevismessige vurderinger.

Ved andelsoverdragelsesavtaler vil dessuten forholdet til offentlige myndigheter i seg selv betinge et krav om skriftlighet. En eventuell endringsavtale må ses i sammenheng med innsendelsesreguleringene av selve avtalen i artikkel 5.2 og artikkel 6.2, andre ledd. Endringer av overdragelsesavtalen vil dermed måtte sendes inn til Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet i medhold av henholdsvis petroleumsloven § 10-12 og § 10-forskriften, eventuelt petroleumsskatteloven § 10.

14.2. Utøvelse av forkjøpsrettigheter

For letelisenser vil det ikke foreligge forkjøpsrettigheter for ordinære rettighetshavere. Forkjøpsretter er i dag i utgangspunktet forbeholdt staten. Staten har etter Samarbeidsavtalen artikkel 23.3 en alminnelig forkjøpsrettighet ved andelsoverdragelser.²⁸³ I medhold av denne bestemmelsen vil staten kunne utøve slike rettigheter enten direkte, eller gjennom Petoro, dersom Petoro allerede er rettighetshaver i den aktuelle utvinningstillatelsen.

Statens forkjøpsrett er en rett til å overta hele den deltakerandelen som overdras. Videre må staten tre inn i de vilkår som gjelder etter overdragelsesavtalen, inklusiv det avtalte vederlaget. For å utøve forkjøpsretten må staten gi melding om at den vil gjøre dette innen 40 dager etter at man har

---

²⁸³ Om denne bestemmelsen se Tveit 2014 s. 288–290 og Hammer m.fl. s. 812. For en omfattende gjennomgang av forkjøpsretter i utvinningstillatelser generelt sett se Hasaas 1996.

mottatt underretning om avtalen. I praksis gjennomføres denne avklaringsprosessen gjennom at staten for det første får slik melding gjennom søknaden til Olje- og energidepartementet om samtykke etter § 10-12. For ordens skyld påpekes det gjerne i søknaden at denne anses som tilstrekkelig informasjon etter Samarbeidsavtalen artikkel 23.2, samtidig som man henstiller staten om å avklare hvorvidt den vil utøve forkjøpsretten. Dersom Petoro er rettighetshaver i utvinningstillatelsen, bør slik notifikasjon og henstilling i medhold av reguleringen i artikkel 23 sendes direkte til Petoro. Praksis er at staten deretter, enten direkte eller gjennom Petoro, i brev til partene avklarer om forkjøpsretten vil bli utøvet eller ei.

Statens forkjøpsrett kan etter Samarbeidsavtalen artikkel 23.3, tredje ledd ikke utøves dersom det i overdragelsesavtalen er regulert at avtalen bortfaller dersom slik forkjøpsrett utøves.²⁸⁴ Gjennom artikkel 14.2 har man i overdragelsesavtalen tatt inn en slik bestemmelse. Denne bestemmelsen må ses i sammenheng med betingelsen i artikkel 6.1, bokstav (c). I praksis vil artikkel 14.2 medføre at dersom staten utøver sin forkjøpsrett, så vil ikke overdragelsen bli gjennomført. Statens utøvelse av forkjøpsretten vil dermed først og fremst, fungere som en mekanisme for å stoppe en overdragelse.²⁸⁵

Artikkel 15 – Anti-korrupsjon m.v.

15. CONDUCT OF THE PARTIES

15.1 *The Parties shall conduct and procure that their Affiliates conduct, their activities under this Agreement in accordance with all applicable laws, rules, regulations and decrees of any governmental or regulatory body having jurisdiction over this Agreement. This shall include any applicable laws, rules and*

---

²⁸⁴ Det bemerkes at modellavtalen viser til Samarbeidsavtalen artikkel 24.3, tredje ledd. Dette må anses å være en feil referanse, og må ses på som en referanse til Samarbeidsavtalen artikkel 23.3, tredje ledd.

²⁸⁵ Slik tilsvarende lagt til grunn i Hasaas 1996 som på s. 36 viser til at forkjøpsretten med en slik regulering «da i realiteten er omgjort til en samtykkeordning».

- regulations relating to bribery, corruption, money laundering, fraud or similar activities.*
- 15.2 *No Party or any person associated with a Party, shall make, give or accept, either directly or indirectly, any improper payments of either money or anything of value to/from any party whosoever (including another Party, private individuals, commercial organizations, government officials, political parties or officials thereof, or any candidate for political office) in connection with this Agreement. The Parties expressly prohibit payment of bribes (including facilitation payments) to any such party in relation to this Agreement.*
- 15.3 *Each Party shall ensure that it (i) has policies and procedures in place designed to prevent corruption, fraud, money laundering, bribery and other crimes in accordance with the applicable laws, and requiring high standards of business ethics and conduct, and (ii) maintains accurate and complete books and records and internal controls, consistent with applicable law and internationally recognized accounting principles and practices.*
- 15.4 *A Party agrees to notify the other Party promptly upon discovery of any instance where it or any of its Affiliates, fails to comply with any of the provisions of this Article, to promptly take mitigating measures to minimize any adverse effect on the other Party, and such Party shall in any event indemnify and hold harmless the other Party and their Affiliates from and against any losses, damages and claims arising from such breach of this Article. This indemnity shall survive termination of this Agreement.*

Ansvar knyttet til anti-korrupsjonslovgivning, bestikkelser og hvitvasking med videre har fått økt betydning i de senere år. I norsk rett er dette eksempelvis kommet til uttrykk i straffeloven §§ 387 og 388 om korrupsjon, og i hvitvaskingsloven. Dette er bakgrunnen for reguleringen i artikkel 15. Denne bestemmelsen ble i NOROG sine modellavtaler første gang inntatt i NOROG sin AMI modellavtale.²⁸⁶

---

²⁸⁶ Se <https://norog.no/globalassets/dokumenter/naringspolitikk/skatt-og-fiskalt/modellavtaler/06---standard-avtale-ami-for-bruk-pa-norsk-sokkel-250516.pdf>

Selv om anti-korrupsjonslovgivning med videre danner bakteppet for artikkel 15 og er spesielt angitt i artikkel 15.1, andre punktum, så følger det av 15.1, første punktum en generell plikt for partene og deres familieselskaper til å overholde all lovgivning. Denne kontraktsforpliktelsen gjelder dog kun deres gjennomføring av aktiviteter under overdragelsesavtalen.

Artikkel 15.2 pålegger partene å avstå fra visse spesifikke handlinger. Dette er handlinger som typisk vil kunne bli ansett som utilbørlige påvirkningshandlinger. Denne plikten gjelder både direkte og indirekte handlinger, og omfatter også personer som assosieres med avtaleparten. Dette vil typisk omfatte personer som er gitt fullmakt til å representere parten. Men det vil også kunne omfatte personer som har en avtale med en av partene om å forestå spesifikke tjenester for denne.

Videre har partene under artikkel 15.3 for det første en plikt til å ha prosedyrer for å unngå korrupsjon og andre straffbare handlinger. Dette bør nok omfatte risikokartlegging og -vurderinger, etiske retningslinjer og mer utfyllende retningslinjer og rutiner.²⁸⁷ I tillegg bør dette i praksis følges opp med tilstrekkelig opplæring og trening av ansatte.²⁸⁸

For det andre har partene under artikkel 15.3 en plikt til å holde regnskap med videre i tråd med lovgivning og internasjonale anerkjente regnskapsprinsipper og standarder. Slik internkontroll er sentral for å få avklart hvorvidt det har forekommet korrupsjon.²⁸⁹ Det påpekes likevel at den andre avtaleparten, ut over den spesifikke revisjonsretten i artikkel 4.6, ikke er gitt noen særskilt revisjonsrett for overholdelse av pliktene under artikkel 15.

I medhold av artikkel 15.4, første punktum har den enkelte avtalepart en plikt til å notifisere den andre avtaleparten dersom den førstnevnte parten, eller dens familieselskaper, ikke overholder forpliktelsene i artikkel 15. Det er her ikke tilstrekkelig at det foreligger mistanke om slikt brudd. Notifikasjonsplikten slår først inn dersom parten oppdager at det faktisk foreligger et brudd. I et slikt tilfelle er parten også forpliktet til

---

²⁸⁷ Om slike tiltak generelt sett se Schea s. 391–393.

²⁸⁸ Jf. Schea s. 393–396.

²⁸⁹ Jf. Schea s. 395.

å ta tiltak som kan begrense eventuelle skadevirkninger av bruddet for den andre avtaleparten.

De avtalemessige konsekvensene av brudd på lovgivning under artikkel 15.1, eller for øvrige brudd på bestemmelsene i artikkel 15, følger i utgangspunktet av artikkel 10. Det følger likevel av artikkel 15.4 at en part som bryter reguleringene i artikkel 15 har en egen særskilt skadesløsholdelsesplikt overfor den andre avtalepart for krav som måtte oppstå ut av slike brudd. Det bemerkes at denne skadesløsholdelsesplikten også gjelder dersom avtalen er hevet, eller på annen måte skal anses å være avsluttet.²⁹⁰

Artikkel 16 – Styrende rett og tvisteløsning

16. GOVERNING LAW AND DISPUTES

16.1 *This Agreement shall be governed by Norwegian Law.*

16.2 *Without prejudice to the Parties' rights to take interim legal measures, such as injunctions etc., any controversy or dispute that may arise in connection with or as a result of the Agreement and which cannot be resolved by mutual agreement between the Parties shall be finally decided by arbitration in Stavanger in accordance with the provisions of the Norwegian Arbitration Act (Act no.25/2004), as subsequently amended or replaced. The District Court of Stavanger shall be the proper legal venue under the Norwegian Arbitration Act, Section 6. Unless otherwise agreed, the arbitration proceedings carried out and awards delivered pursuant to this Article 16.2 are confidential in accordance with the confidential provisions in Article 11.*

Documents and statements in Norwegian and English shall be allowed in any arbitration procedure. Translation thereof shall be at the expense of the Party requesting such translation.

---

²⁹⁰ Om avslutning av avtalen se kommentarene til artikkel 11.7 ovenfor.

16.1. Styrende rett

Artikkel 16.1 angir at avtalen er underlagt norsk rett. Dette har først og fremst betydning for tolkning av avtalen. For det første vil tolkningen være underlagt norskrettslige tolkningsprinsipper. For det andre vil norsk rett være bakgrunnsretten for avtalen, da først og fremst ved utfyllende tolkning av avtalen.²⁹¹

Det bemerkes at det meg bekjent ikke foreligger offentlig tilgjengelig rettspraksis tilknyttet andelsoverdragelser på norsk sokkel. Dette henger nok sammen med særlig to forhold. For det første er det mitt inntrykk at eventuelle diskusjoner mellom avtalepartene i slike avtaler sjelden blir så tilspisset at de leder frem til rettslige prosesser.²⁹² For det andre vil nok de fleste avtaler være regulert av voldgift slik lagt til grunn i modellavtalens artikkel 16.2. Ved eventuell anvendelse av voldgift, vil utgangspunktet for avtalepartene være at de vil ønske å holde tvisten konfidensiell.

Den konkrete andelsoverdragelsesavtale vil være en individuelt fremforhandlet avtale mellom det man generelt sett kan anse som profesjonelle parter.²⁹³ Avtalen gjelder dessuten et utpreget kommersielt forhold. Det følger av klar rettspraksis at avtaler mellom næringsdrivende i utgangspunktet skal tolkes objektivt ut i fra ordlyden i avtalen.²⁹⁴ Dette henger sammen med hensynet til sikkerhet, forutberegnelighet og kalkulert risiko i slike forhold.²⁹⁵ Det er derfor klart at avtalen i utgangspunktet bør underlegges en såkalt tekstbasert intensjonaltolkningsstil.²⁹⁶ Dette innebærer å

---

²⁹¹ For generelle kommentarer om hva som vil utgjøre bakgrunnsrett for tolkning av modellavtalen, vises det til mine kommentarer om dette i Del 1 ovenfor.

²⁹² Michelet og Olimstad legger også til grunn at det er «[s]vært begrenset med tvister» om andelsoverdragelser på norsk kontinentalsokkel.

²⁹³ Pedersen s. 102 legger til grunn at partene er «to svært profesjonelle aktører med spesialkompetanse».

²⁹⁴ Jf. eksempelvis Rt. 2010.1345 hvor det i avsnitt (59) vises til at «[f]or kontrakter mellom profesjonelle parter må det foreligge sterke grunner for å fravike det tolkningsalternativ som følger av en naturlig forståelse av ordlyden». Dette er også lagt til grunn i Aabø-Evensen s. 742 hvor det vises til at «ordlyden i avtaler mellom næringsdrivende i mange tilfeller vil bli forstått som uttømmende».

²⁹⁵ Se Rt.2002.1155, Hagstrøm 2011 s. 44 og Tørum s. 207–210.

²⁹⁶ Om dette se Høgberg s. 129–135 som gjennomgår situasjoner der slik tolkningsstil har særlig gjennomslagskraft.

forstå avtalen basert på hvordan en forstandig og rimelig person ville ha forstått avtalen i den relevante konteksten, herunder formålet med avtalen, og hvilket tolkningsresultat som gir en kommersielt forstandig løsning.²⁹⁷ Dersom en objektiv forståelse av avtalen gir et klar løsning, vil dette som et klart utgangspunkt være avgjørende for tolkningen.²⁹⁸

Det kan tenkes at man for en konkret avtale kan fastlegge en klar, felles forståelse hos partene av en regulering og at det dermed kan tenkes å legges til grunn en intersubjektiv tolkning.²⁹⁹ Ved bruk av modellavtalen vil jeg anta at slike situasjoner først og fremst vil bli aktuelle der hvor man har inntatt særskilte individuelle reguleringer og hvor avtaleforhandlingene klart bærer spor av en slik felles forståelse. Men det vil nok for andelsoverdragelsesavtaler være en høy terskel for å innfortolke slike felles forståelser.³⁰⁰

Andre tolkningselementer, så som de formål en bestemmelse skal ivareta og systembetraktninger, vil også kunne være relevante tolkningsfaktorer.³⁰¹ Men utgangspunktet vil nok være en forsiktighet med å trekke inn slike elementer.³⁰² Dette vil nok derfor først og fremst være relevante tolkningselementer i de tilfeller hvor ordlyden er uklar og dermed åpner for flere tolkningsalternativer.³⁰³ Ordlyden er altså et utgangspunkt som først og fremst ved uklarhet, vil kunne suppleres med de nevnte andre tolkningsfaktorene.³⁰⁴

En tolkning ut i fra systembetraktninger vil i første omgang ta utgangspunkt i hvorvidt en bredere tolkning av andre bestemmelser i

---

²⁹⁷ Jf. Tørum s. 212–213

²⁹⁸ Jf. Tørum s. 214.

²⁹⁹ Jf. Haaskjold s. 170.

³⁰⁰ Jf. gjennomgangen hos Tørum s. 215–218 for tolkning basert på partenes felles forståelse generelt sett for kommersielle avtaler.

³⁰¹ Jf. HR-2016-1447-A i avsnittene (38)-(40) med henvisninger til tidligere rettspraksis. Se også Tørum s. 226–228 sin gjennomgang av formål som tolkningsfaktor.

³⁰² Slik lagt til grunn i Rt. 1994.581 s. 587 og Hagstrøm 2011 s. 136.

³⁰³ Jf. Aabø-Evensen s. 742 med henvisninger til Rt.2002.1155, og videre kommentaren på side 746 om at «[p]oenget er at jo mer konkret og spesifikk partene har vært i selve avtaleteksten, desto mindre rom for tolkningstvil vil kunne oppstå».

³⁰⁴ Jf. Cordero-Moss punkt 2.2.

avtalen og avtalens struktur, vil kunne gi bidra til en fornuftig avklaring av den aktuelle bestemmelsen.³⁰⁵

I denne sammenhengen er det etter min mening særlig relevant å se hen til karakteren av modellavtalen. Modellavtalen er utarbeidet av NOROG som er olje- og gassindustrien i Norge sin bransjeorganisasjon. Avtalen er av NOROG angitt som en anbefalt modellavtale. I dette ligger det at NOROG sine medlemmer ikke er forpliktet til å bruke denne, ei heller til å benytte dens enkelte angitte reguleringer dersom man benytter avtalen som sådan. Avtalen er likevel utarbeidet gjennom arbeid utført av en arbeidsgruppe under NOROG bestående av representanter for medlemmer av NOROG. I og med at de fleste selskaper gjennom tid presumptivt vil opptre både på kjøper- og på selgersiden, er avtalen utarbeidet med henblikk på å være en balansert avtale mellom partene. Selv om det ikke foreligger en *forpliktelse* til å benytte avtalen, så er den utarbeidet av et sentralt bransjeorgan og inneholder balanserte avtalereguleringer. I tillegg er avtalen blitt brukt i omfattende grad på norsk kontinentalsokkel.³⁰⁶ Dette gjelder både for letelisenser, og også som en basis for felt i utbyggings- og produksjonsfasen. Etter min vurdering kan det derfor være nærliggende å se på modellavtalen som en form for bransjeavtale/-norm som har mange likhetstrekk med såkalte «agreed documents» (en form for standardavtale).³⁰⁷ Det påpekes at dette først og fremst gjelder i den grad partene i den enkelte avtale ikke har blitt enige om særskilte reguleringer som fraviker modellavtalens reguleringer.

Selv om utgangspunktet ved standardavtaler er at disse underlegges samme tolkningsregler som alminnelige avtaler, vil vektleggingen av forskjellige tolkningshensyn kunne bli noe annerledes.³⁰⁸ For det første synes det som om en objektiv forståelse av avtalen vektlegges særlig ved standardavtaler.³⁰⁹ Ved tolkning av standardavtaler har det i rettspraksis

---

³⁰⁵ Jf. Tørum s. 219.

³⁰⁶ Jf. Michelet og Olimstad.

³⁰⁷ Om slike dokumenter se Haaskjold s. 380–385.

³⁰⁸ Slik lagt til grunn i Haaskjold s. 410–411

³⁰⁹ Se også Woxholth s. 386 som viser til at «standardvilkår som er utpreget objektive og som tar rimelig hensyn til begge parters interesser [...] er det ikke grunnlag for å tolke innskrenkende; de bør snarere legges til grunn etter sin ordlyd etter en objektiv tolkning».

vært lagt til grunn at man selv med grunnlag i en objektiv ordlydstolkning av den enkelte bestemmelse også må trekke inn de føringer avtalen for øvrig gir for forståelsen av den aktuelle bestemmelsen, i alle fall der hvor en ren ordlydstolkning av den aktuelle bestemmelsen ikke gir en sikker løsning.³¹⁰ For det andre vil løsninger som gir rimelige og hensiktsmessige reguleringer generelt sett i vedkommende typiserte avtaleforhold ut i fra mer generelle betraktninger og typiserte reelle hensyn, gjerne bli lagt stor vekt på.³¹¹ I og med at standardavtalen i utgangspunktet er et utslag av det partene anser å være en rimelig balansering av de aktuelle interessene, vil det dog nok være en høy terskel for å sette til side vilkår som urimelige.³¹² Dette kan også medføre at bakgrunnsretten ikke vil være en like viktig tolkningsfaktor som ved andre typer avtaler.³¹³

På grunn av hensynet til balanserte løsninger innenfor den aktuelle bransjen, vil modellavtalens utvikling fra tidligere versjoner, samt eventuelle «forarbeider» til revisjonene, kunne være relevante tolkningsfaktorer.³¹⁴ Det vil dermed ved tolkningen av modellavtalen være relevant å se på tidligere versjoner av modellavtalen, og de innledende kommentarene som er gitt av de respektive arbeidsgruppene.

En annen side av de nevnte betraktninger om rimelige og hensiktsmessige reguleringer, er at det kan være relevant å se hen til systemkonsistens ved tolkning av avtalen. Siden andelsoverdragelser regulerer deltakelse utvinningstillatelsenes interessentskap, vil det, etter min mening, derfor være aktuelt å se hen til hvordan interessentskap utøves i medhold av Samarbeidsavtalen. Det er denne virksomheten kjøper trer inn i gjennom overdragelsen av andelen i den aktuelle utvinningstillatelsen. Overdragelsen kan dermed – noe forenklet – sies å omhandle at kjøper skal

---

³¹⁰ Jf. HR-2016-1447-A hvor det i avsnitt (49) vises til at «[d]et er uten videre klart at det også ved tolkingen av standardavtaler må trekkes inn de føringer kontrakten for øvrig gir for forståelsen av den aktuelle bestemmelse».

³¹¹ Jf. Haaskjold s. 411. Tørum s. 224 viser også til «hva som *generelt* vil være en god løsning på det aktuelle tolkningsspørsmålet i den aktuelle kontraktstypen» og at man bør oppnå «konsekvente og symmetriske løsninger».

³¹² Jf. Haaskjold s. 427.

³¹³ Jf. Tørum s. 221.

³¹⁴ Jf. HR-2016-1447-A avsnitt (45) og (46).

komme inn i selgers rettighetshaverposisjon i interessentskapet. For å sikre mest mulig konsistens med interessentskapets virksomhet, bør derfor reguleringer i avtalen som er et utslag av dette forholdet, eller som på annen måte relaterer seg til interessentskapets virksomhet, dersom de er uklare tolkes mest mulig i tråd med dette underliggende systemet. Praksisen om hvordan prosesser under Samarbeidsavtalen, inklusiv Regnskapsavtalen, håndteres i interessentskapene på sokkelen, vil dermed kunne ha en betydning ved klarleggelsen av hvordan kjøper skal tre inn i selgers posisjon og dermed også for forholdet inter partes mellom kjøper og selger. Her vil det eksempelvis kunne ha en særlig betydning at Regnskapsavtalen har særlige mekanismer for for utgiftshåndtering og egne implementeringer av regnskapsmessige prinsipper. I tillegg er det også en relativt etablert praksis for hvordan dette håndteres i interessentskapene. Det vil derfor være sentralt å forstå konsesjonsverket, inklusiv de prinsipper som etableres der og praksis for hvordan interessentskapet virker innenfor disse rammene, dersom man skal forstå og implementere bestemmelsene i modellavtalen for andelsoverdragelser. Disse forholdene kan medføre at systembetraktningene vil kunne bli noe annerledes enn om det hadde vært tale om en alminnelig virksomhetskjøp som ikke er underlagt petroleumsregelverket og det underliggende konsesjonsverket.³¹⁵

Både modellavtalen, og etter min erfaring alle individuelle avtaler om andelsoverdragelser på norsk sokkel, er utformet på engelsk. Et spørsmål er dermed i hvilken grad spesielle engelsk ord og uttrykk skal tolkes i samsvar med det innholdet de er gitt i anglo-amerikansk rett.³¹⁶ Det sentrale i så måte må være at norsk rett er valgt som regulerende lovvalg for avtalen. Dette henger selvfølgelig sammen med at modellavtalen er utarbeidet til bruk for andelsoverdragelser på norsk kontinentalsokkel. Det påpekes også i denne sammenheng at modellavtalen er utformet av norske jurister som generelt sett ikke har spesialkompetanse innenfor andre rettssystemer. Når det gjelder bruken av engelsk språk, så henger nok dette primært sammen med praktiske hensyn; avtalene inngås av

---

³¹⁵ Jf. også mine kommentarer om analogier til virksomhetskjøp under kommentarene om bakgrunnsrett for tolkning av modellavtalen i Del 1 ovenfor.

³¹⁶ Om forskjeller i tolkningsprosesser etter engelsk og norsk rett se Cordero-Moss punkt 2.

selskaper med internasjonalt personell og hvor engelsk språk som regel er arbeidsspråket. Etter min mening vil dermed det klare utgangspunktet være at avtalens reguleringer skal tolkes i tråd med forståelsen av tilsvarende norske begreper under norsk rett.³¹⁷

Standard utvinningstillatelsen punkt 7 oppstiller krav om at «[a]ll virksomhet som drives på bakgrunn av [en utvinningstillatelse] skal være regulert av den til enhver tid gjeldende rett og bygge på norsk kontraktstradisjon».³¹⁸ Etter min mening omfatter dette kravet den virksomhet som interessentskapet som sådan utøver når man utfører petroleumsaktivitet. Siden andelsoverdragelser er avledet av et selskaps posisjon som rettighetshaver, kan det stilles spørsmål ved om også andelsoverdragelsesavtaler er omfattet av dette kravet. På den ene siden inngås slike avtaler med grunnlag i at en av partene innehar en rettighetshaverposisjon. På den andre siden vil avtalen primært ikke regulere den virksomheten som rettighetshaver driver i denne egenskapen; det primære formålet med avtalen er i utgangspunktet kun å gjøre et skifte i hvilken part som skal inneha posisjonen som rettighetshaver. Selv om andelsoverdragelsesavtalen skulle inneholde særskilte reguleringer om hvordan rettighetshaverposisjonen skal uttøves, eksempelvis føringer på hvordan selger skal opptre som rettighetshaver i interimperioden, så vil likevel dette være en inter partes regulering mellom kjøper og selger i andelsoverdragelsesavtalen. Den endelige uttøvelsen av rettighetshaverposisjonen vil som sådan fremdeles være underlagt reguleringene i Samarbeidsavtalen. Selv for slike reguleringer har jeg derfor i utgangspunktet vanskelig for å se at dette skulle anses som virksomhet som drives på bakgrunn av utvinningstillatelsen. Etter min mening vil derfor andelsoverdragelsesavtaler i utgangspunktet ikke være omfattet av utvinningstillatel-

---

³¹⁷ Slik også lagt til grunn i Brautaset m.fl. s. 60–61 i forhold til gassalgsavtaler på norsk kontinentalsokkel. Jeg forstår også Mikkelsen dithen når det i punkt 4.4 vises til at dersom det er «foretatt et lovvalg til fordel for norsk rett, samtidig som ønsket om en gjennomarbeidet kontrakt i engelsk språkdrakt var bakgrunnen for partenes valg av kontraktsmodell, synes den alminnelige språklige forståelse av kontraktens ord og uttrykk å være det klare utgangspunktet». Slik påpekt i Brautaset m.fl. og i Mikkelsen punkt 4.1 vil noe annet kunne gjelde dersom det i en konkret avtale er partenes forutsetning at enkelte begreper eller reguleringer skal forstås i tråd med et annet lands rettsprinsipper.

³¹⁸ Se https://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/oed/lover_regler/reglement/konsesjonsverk/id748087/

sens punkt 7. Det kan likevel ikke utelukkes at man i noen tilfeller vil kunne hevde at også slike reguleringer vil anses som reelle føringer på den faktiske uttøvelsen av interessentskapets virksomhet. Et mulig eksempel på dette kan være der hvor andelsoverdragelse-savtalen har særlig vidtrekkende føringer på uttøvelsen av rettighetshaverrollen i situasjoner hvor selger har en dominerende posisjon i interessentskapet. Etter min mening vil det for slike vurderinger mer bli et spørsmål om hvorvidt reguleringen kommer i konflikt med utøvelsen av rettighetshaverrollen under Samarbeidsavtalen eller under petroleumsregelverket som sådan.

16.2. Tvisteløsning

I medhold av artikkel 16.2 skal voldgift benyttes som tvisteløsningsmekanisme for partene. Denne bestemmelsen representerer også en av NOROG sine «modellreguleringer».³¹⁹

Voldgiftsbehandlingen skal gjennomføres i medhold av voldgiftsloven. Voldgiftsloven regulerer i § 6 forholdet til de alminnelige domstolenes kompetanse til enkeltspørsmål under voldgiftsloven. Dette gjelder eksempelvis oppnevning av voldgiftsdommere, dersom partene ikke blir enige om disse, jf. voldgiftsloven § 13, fjerde ledd. Man har i artikkel 16.2 lagt til grunn at voldgiftsbehandlingen skal foregå i Stavanger og at Stavanger tingrett skal være den kompetente domstol under voldgiftsloven § 6 for saker under avtalen. Dette henger først og fremst sammen med det praktiske forholdet at de fleste aktørene i industrien har sitt kontor i Stavanger.

Voldgiftsloven § 5, første ledd legger til grunn et alminnelig prinsipp om offentlighet. I medhold av denne bestemmelsen vil voldgiftsbehandling og –avgjørelser likevel være underlagt taushetsplikt dersom partene har avtalt dette for den enkelte sak. Det er lagt til grunn at dersom det er angitt en konfidensialitetsregulering i en avtales voldgiftsbestemmelse, vil dette være tilstrekkelig for å legge til grunn taushetsplikt i medhold av voldgiftsloven § 5, første ledd.³²⁰ En slik regulering følger av

---

³¹⁹ Om dette se kommentarene til NOROG «modellreguleringer» i Del 1 ovenfor.

³²⁰ Jf. Nisja s. 301. Dette synes også å være lagt til grunn i Bjerkem s. 404.

siste punktum i modellavtalens artikkel 16.2, første ledd. Hensynet til å unngå offentlighet om de utpregede kommersielle forholdene som vil følge av en andelsoverdragelsesavtale, er den sentrale begrunnelsen for at voldgift er valgt som tvisteløsningsmekanisme under modellavtalen.

Det bemerkes at man med virkning fra 1. februar 2019 gikk over fra voldgiftsbehandling til domstolsbehandling av tvister under Samarbeidsavtalen.³²¹ Samtidig skulle man også sørge for tilsvarende endring i samordningsavtaler eller liknende avtaler som tar sikte på samordnet utvinning i medhold av petroleumsloven § 4-7. En av grunnene til denne endringen er en vurdering om at «[b]ehovet for konfidensialitet ivaretas også ved domstolsbehandling – forretningshemmeligheter beskyttes». Man kan tenke seg tilsvarende betraktninger også rundt avtaler om andelsoverdragelser. Samtidig vil jeg anta at partene i en andelsoverdragelse, selv med utpreget bruk av modellavtalen, antakeligvis vil ha en opplevelse av at denne typen avtaler i sin natur omfatter svært kommersielle forhold for partene. Dette kan gjøre at vurderingene rundt andelsoverdragelsesavtaler likevel kan bli annerledes enn for tvister under Samarbeidsavtalen. Videre var vurderingen rundt Samarbeidsavtalen sammensatt av flere argumenter, inklusiv ønsket om rettsenhet i konsesjonsverket. Selv om det med utpreget bruk av modellavtalen i utgangspunktet kan tenkes tilsvarende betraktninger på et generelt grunnlag, vil jeg anta at aktørene likevel vil kunne vurdere dette annerledes i forhold til potensielle tvistespørsmål under den enkelte andelsoverdragelsesavtale.

Videre har man i artikkel 16.2, andre ledd tatt stilling til voldgiftsspråk for skriftlig dokumentasjon, jf. voldgiftsloven § 24. Av praktiske grunner kan dette være både norsk og engelsk. Dersom en av partene likevel ønsker oversettelse av skriftlig dokumentasjon, skal den parten som ønsker det selv betale for slik oversettelse.

---

³²¹ For utvinningstillatelser tildelt før dette tidspunktet ble endringen gjennomført ved at alle rettighetshaverne på norsk sokkel innga en egen erklæring til Olje- og energidepartementet, jf. Olje- og energidepartementet sitt brev til alle rettighetshaverne datert 11. desember 2018.

Vedlegg A – Tilknyttede avtaler

Appendix A

The listing of Associated Agreements for PL [XXX] comprises all existing and effective 19 [Necessary to specify if certain agreements are entered into but not yet effective.] agreements, as amended, modified, varied or replaced from time to time, relating to the Assigned Interest in capacity of being participant in PL [XXX].

All agreements entered into by the operator on behalf of PL [XXX] shall, for the purpose of this Agreement, be considered as Associated Agreements even if not listed herein.

Without prejudice to the generality of the aforesaid, the Associated Agreements include, but are not limited to: 20 [Seismic data agreements should be regulated on an individual basis.]

*Agreement concerning petroleum activities for Production Licence [XXX] including its attachments
[to be completed]*

Vedlegg A, første avsnitt legger til grunn at alle avtaler som er inngått av rettighetshaverne skal anses som tilknyttede avtaler under overdragelse-savtalen. For letelisenser vil dette normalt sett være en relativt begrenset mengde avtaler.³²² Tilknyttede avtaler vil for det første være avtaler som er inngått direkte av rettighetshaverne, så som Samarbeidsavtalen. Bakgrunnen for at Samarbeidsavtalen er inntatt i de tilknyttede avtalene er blant annet kravet i Samarbeidsavtalen artikkel 23.1, første ledd, andre punktum. Av denne bestemmelsen fremkommer det at det skal følge av en avtale om andelsoverdragelse at kjøperen skal bli bundet av Samarbeidsavtalen og vilkårene i utvinningstillatelsen med senere endringer og tillegg. Videre vil det for en letelisens kunne være inngått en avtale med en annen rettighetshavergruppe om samordning av petroleumsvirksomhet, så som en kostnadsdelingsavtale for en boreoperasjon.³²³ Dersom det er inngått en såkalt pre-unit avtale eller en unitiseringsavtale, vil slike avtaler også være omfattet.

---

³²² Slik også lagt til grunn av Abrahamsen 2013.

³²³ For slikt samarbeid mellom stratigrafisk delte utvinningstillatelser har Olje- og energidepartementet gitt anvisning på en egen standard avtale. Se: https://www.regjeringen.no/no/no/dokument/dep/oed/lover_regler/reglement/konsesjonsverk/id748087/

For det andre omfatter de tilknyttede avtalene alle avtaler som er inngått av operatøren på vegne av interessentskapet. At slike avtaler er omfattet er klargjort i vedlegg A, andre avsnitt. Dette vil typisk kunne være såkalte leverandørkontrakter; avtaler om kjøp av varer eller tjenester inngått av operatøren på vegne av interessentskapet. Men det kan også omfatte andre typer avtaler, så som avtaler som tillater tredjeparter å innhente seismikk over uvinningstillatelsens område.³²⁴

Det forutsettes i tredje avsnitt at vedlegg A inneholder en liste over hvilke avtaler som vil være tilknyttede avtaler under overdragelsesavtalen. Det er nok vanlig at denne listen er mest mulig fullstendig, i alle fall med tanke på de avtalene som er inngått direkte av rettighetshaverne. Det fremkommer likevel klart av vedlegget at selv om en avtale ikke er inntatt i en oversikt så skal den likevel anses som en tilknyttet avtale dersom den faller innenfor kategoriene som er angitt i første eller andre avsnitt. Særlig med den nye risikoreguleringen i artikkel 8.1 er det nok svært vanlig at kjøperen krever tilgang til alle de tilknyttede avtalene. Slik tilgang gis i utgangspunkt gjennom at disse fremlegges i datarommet. Det vises i denne sammenheng til artikkel 9.1.1, bokstav (h) om at datarommet skal være fullstendig.

Vedlegg A forutsetter først og fremst å rette seg mot avtaler som er effektive ved avtaleinngåelsen. Det er for øvrig verdt å merke seg kommentaren i note nummer 19 til vedlegg A om avtaler som enda ikke er effektive. Dette er for så vidt et element som bør ses i sammenheng med selgers opplysningsplikt i artikkel 9.1.1, bokstav (h).

---

³²⁴ For operatørens adgang til å inngå slike avtaler på vegne av interessentskapet vises det til NOROG retningslinje nr. 011 Recommended guidelines for approval of 3rd party seismic acquisition on licensed acreage, se <https://norog.no/en/working-conditions/retningslinjer/seismic-and-well-data/011-recommended-guidelines-for-approval-of-3rd-party-seismic-acquisition-on-licensed-acreage/>.

Del 3 – Typiske alternative mekanismer og reguleringer

I. Generelt om alternativer

Som nevnt i modellavtalens innledning, har man valgt ikke å innta reguleringer om bærings- eller byttearrangementer. Dette gjelder også spesielle reguleringer for skifte av operatørskap i tilknytning til andels-overdragelser. Grunnen til dette er at slike arrangementer / reguleringer vil kunne variere såpass mye fra avtale til avtale at det ble ansett som uhensiktsmessig å lage modellreguleringer for slike forhold. Jeg vil likevel med grunnlag i egne betraktninger i det følgende gjennomgå de nevnte forhold. Dersom overdragelsen er koblet opp mot fradeling av en utvinningstillatelse, så er det viktig å være klar over enkelte forhold ved håndteringen av slike situasjoner. Jeg vil derfor også gjennomgå dette.

Andre alternative arrangementer kan omfatte særskilte kompensasjonsordninger hvor vederlaget er koblet opp i mot fremtidige begivenheter. I den grad deler av vederlaget er koblet opp til hvordan verdien av utvinningstillatelsen utvikler seg, taler man gjerne om såkalte «earn out» mekanismer.³²⁵ Dette kan for letelisenser være koblinger mot en borebeslutning, et funn, eller innsendelse / godkjenning av PUD. Det sentrale for relevansen av slike mekanismer er hvorvidt de faller inn under § 10-forskriften § 3 (3), eventuelt i hvilken grad betingelsene vil bli godkjent av Finansdepartementet under petroleumsskatteloven § 10. I tillegg kommer Olje- og energidepartementets vurdering av reguleringene i forbindelse med deres behandling under petroleumsloven § 10-12. Siden slike forhold primært vurderes under de nevnte lov-/forskriftsbestemmelsene, vil jeg ikke komme videre inn på dette her.³²⁶

---

³²⁵ Jf. Hasaas 2013.

³²⁶ Om disse forholdene generelt sett se kommentarene om petroleumregelverket og konsesjonsverket i Del 1 ovenfor.

II. Bæring

Som et alternativ, eller supplement, til ordinære pengemessige vederlag, forekommer det at kjøper påtar seg å dekke selgers særskilte fremtidige kostnader i utvinningstillatelsen. Slike arrangementer omtales gjerne som bæring («carry»). Bæring vil kun være aktuelt dersom selger kun overdrar deler av sin deltakerandel i utvinningstillatelsen. For overdragelser av andeler i letelisenser vil det først og fremst være aktuelt å bære fremtidige undersøkelseskostnader. Bæring blir derfor som oftest benyttet der hvor interessentskapet har godkjent en letebrønn som ennå ikke er iverksatt (eller fullført), og hvor selger ønsker å redusere sin økonomiske eksponering for utleggene til brønnen.

Bæringsarrangementer reguleres i § 10-forskriften §§ 4 og 5. For letelisenser er det først og fremst § 4 om bæring av fremtidige undersøkelseskostnader som vil være relevant. Det følger av § 4 (1) at bæring kan avtales enten ved et konkret beløp som skal dekkes, eller ved dekning av alle kostnader knyttet opp til selgers ikke overdratte deltakerandel (eller del av denne). I det siste tilfellet skal partene bli enige om en maksimumsbegrensning av kostnader som skal dekkes under bæringsarrangementet.³²⁷

I medhold av § 4 (2) skal kostnadene være skattemessig fradragsberettiget for kjøper som bærer av de endelige kostnadene. Kostnadsdekningen skal med andre ord være basert på «før skatt».³²⁸ Dette må angis i artikkel 5.1. Dersom kjøper skal dekke et fast konkret beløp, og de faktiske brønnkostnadene viser seg å bli lavere enn det fastsatte beløpet, skal differansen behandles som et ordinært kontantvederlag under § 10-forskriften.³²⁹

Et sentralt punkt ved bæringsarrangement er å presisere hvilke type operasjoner som skal være omfattet av bæringen. Dette gjøres gjerne ved at man kobler kostnadsdekningen opp i mot hvordan kostnadene

---

³²⁷ Dette synes også å ha vært praksis før § 10-forskriften, jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 3.2, første avsnitt.

³²⁸ Gjennom denne ordningen vil kjøper eventuelt kunne få refundert disse kostnadene med grunnlag i petroleumsskatteoven § 3, punkt c), femte ledd.

³²⁹ Jf. Finansdepartementets retningslinjer punkt 3.2, fjerde avsnitt.

kategoriseres i lisensbudsjettet. Dette kan eksempelvis gjøres gjennom en henvisning til kostnader som er angitt i standard budsjettpost punkt 2, jf. Samarbeidsavtalen artikkel 12.4. Et sentralt spørsmål å avklare i avtalen er hvorvidt testing, jf. standard budsjett punkt 2.2.2, og/eller sidesteg («sidetrack»), skal være med eller ikke. Dette bør fremkomme klart av avtalen.

Det er også viktig å definere klart i avtalen hvilken brønn som skal være omfattet av bæringsarrangementet. Det er derfor vanlig å vise til Oljedirektoratets klassifikasjonsnummer for brønnen. Eventuelt tar man også inn en referanse til tidspunktet for når brønnoperasjonen er planlagt å starte (den såkalte «spud» datoen). En ikke helt upraktisk situasjon i forhold til letebrønner er at man på grunn av tekniske forhold trekker seg ut av den første brønnen og borer en ny brønn mot samme reservoarmål. For å unngå diskusjoner kan det være hensiktsmessig at det avklares i avtalen hvorvidt en slik operasjon skal omfattes av bæringen, med andre ord hvorvidt en slik operasjon skal anses å være omfattet av den brønnen man opprinnelig har regulert.

III. Bytte

En annen form for transaksjoner enn de rene vederlagstransaksjonene er der hvor partene bytter deltakerandeler («swap»). Vederlaget i slike transaksjoner er altså selve deltakerandelen; en deltakerandel i utvinningstillatelse X byttes med en deltakerandel i utvinningstillatelse Y. Dersom det er en kommersiell ubalanse i de deltakerandelene som byttes, kan man også innta vederlagsbetaling for en av partene i tillegg til selve byttet av deltakerandelene.

Bytte av deltakerandeler dekkes av § 10-forskriften § 6. Denne bestemmelse legger til grunn at regelen i § 3 (1) om effektiv dato ved ordinære overdragelser også skal gjelde for bytter. Videre kommer også de grunnleggende reglene om overføring av skatteposisjoner i § 3 (6) – (10) til anvendelse. Det fremkommer av § 6 (2) at dersom det i tillegg er avtalt et

vederlag, kommer de ordinære bestemmelsene om vederlag i forskriften til anvendelse på dette.

Etter min vurdering fordrer ikke bytteavtaler nødvendigvis så mange endringer til modellavtalen. Det som først og fremst må justeres er at det i utgangspunktet ikke vil være et ordinært vederlag. Vederlaget består jo i at man får overført en annen deltakerandel til seg. I forlengelse av dette må man hensynta det doble forholdet; at begge parter opptrer både som selger og kjøper. Når man først har klarlagt dette så vil begge parters interesser prinsipielt sett være tilsvarende som i en ordinær overdragelsesavtale. De respektive partene vil for de deltakerandelene de overdrar til den andre parten ha ordinære selgerinteresser, og for de deltakerandeler de får overdratt til seg selv, ha ordinære kjøperinteresser.

IV. Skifte av operatørskap

Ved noen andelsoverdragelser omfatter også overdragelsen avtale om skifte av operatørskap. Dette er typisk i de situasjoner hvor operatøren selger seg helt ut av en utvinningstillatelse. Som nevnt i innledningen til modellavtalen, har man valgt å ikke innta reguleringer for slike situasjoner. Dette fordi slike arrangement ofte medfører mer omfattende avtalemessige arrangement som spesialtilpasses den konkrete situasjonen.

For letelisenser med relativt liten aktivitet, er min erfaring at problemstillinger rundt skifte av operatørskap kan løses ved tilleggsreguleringer i selve andelsoverdragelsesavtalen. Men der hvor det er mer aktivitet i interessentskapet, er de spesifikke forholdene i tilknytningen til overgangen mellom tidligere og ny operatør gjerne regulert i en egen avtale om overføringen. Grunnlaget for en slik avtale finner man for så vidt også i Samarbeidsavtalen artikkel 4.3. Denne bestemmelsen legger til grunn en samarbeidsplikt mellom disse partene, og en plikt for tidligere operatør til å overlevere en rekke informasjon til den nye operatøren. Selv om det i bestemmelsen legges til grunn at det ikke skal gis noe vederlag

for overlevering av denne informasjonen, vil det kunne være behov for nærmere å regulere rekkevidden av, inklusiv kostnadselementer, knyttet til det videre samarbeidet i overgangsfasen.

Skifte av operatørskap, inklusiv forholdet til de øvrige rettighetshaverne, er videre regulert i Samarbeidsavtalens artikkel 4.1, 4.2 og 4.4. Selv om disse bestemmelsene ikke direkte regulerer situasjonen hvor operatøren selger seg ut av utvinningstillatelsen, ser man i praksis at situasjonen håndteres med grunnlag i de nevnte bestemmelsene i artikkel 4.³³⁰

I tillegg vil skifte av operatørskap også ha andre offentligrettslige virkninger enn rene andelsoverdragelser. Operatørskap er et verv man utfører med grunnlag i myndighetens utpeking i medhold av petroleumsløven § 3-7.³³¹ Dette vervet er altså basert på en offentligrettslig tillatelse som ikke kan selges.³³² Det følger derfor av petroleumsløven § 3-7, andre ledd, første punktum at skifte av operatør skal godkjennes av Olje- og energidepartement. Det er verdt å merke seg at ny operatør også trenger samtykke fra Petroleumstilsynet, jf. styringsforskriften § 25. I praksis gjøres dette ved at Olje- og energidepartementet først utpeker den nye operatøren etter å ha konsultert det departementet som Petroleumstilsynet rapporterer til som deretter konsulterer Petroleumstilsynet.

Dersom en andelsoverdragelse også omfatter overføring av operatørskap, må partene ta stilling til hvorvidt utpeking av kjøper som operatør skal være en betingelse for gjennomføringen av andelsoverdragelsen. I så fall er det vanlig at partene inntar slike myndighetsgodkjenninger som en betingelse for gjennomføring av andelsoverdragelsesavtalen, jf. modellavtalens artikkel 6.1.

Når operatøren overdrar sin fulle deltakerandel kan det også bli spørsmål om hvorvidt dette medfører en virksomhetsoverdragelse i medhold av arbeidsmiljøloven kapittel 16.³³³ Dette vil nok i praksis først og fremst være en problemstilling ved overdragelser ved produserende felt. Men dersom operatørselskapet eksempelvis har en egen avdeling som

---

³³⁰ For mer om dette se Tveit 2014 s. 123–125.

³³¹ Om denne bestemmelsen se Hammer m.fl. s. 166–180.

³³² Jf. Abrahamsen 2013.

³³³ Om disse bestemmelsene se eksempelvis Fougner m.fl. s. 990 fig.

følger opp den aktuelle utvinningstillatelsen, så kan man potensielt bli omfattet av arbeidsmiljølovens reguleringer også ved overdragelser for letelisenser. Dette kan for så vidt også være en problemstilling dersom selger ikke er operatør. Det er likevel viktig å påpeke at dette vil bero på en konkret vurdering av vilkårene i arbeidsmiljøloven § 16-1 (1). Dersom virksomhetsoverdragelsesreglene vil kunne komme til anvendelse ved en andelsoverdragelse, må dette sakskomplekset også håndteres særskilt mellom partene.

V. Fradelte utvinningstillatelser

I noen situasjoner vil andelsoverdragelsen være knyttet opp til fradeling fra en utvinningstillatelse («carve-out») i medhold av petroleumsløven § 3-10.³³⁴ Dette er typisk der hvor kjøper kun er interessert i en del av en utvinningstillatelse. Slike situasjoner forekommer både der hvor en ny part ønsker å kjøpe seg inn i utvinningstillatelsen, men også som en løsning på en situasjon i en utvinningstillatelse hvor en gruppe av rettighetshaverne ønsker å arbeide videre med en del av utvinningstillatelsen mens en annen gruppe av rettighetshaverne ikke ønsker dette. Den siste situasjonen er særlig koblet opp i mot forskjellige vurderinger om prospektivitet og/eller kommersialitet ved et prospekt eller et funn.

Selv om partene i en andelsoverdragelsesavtale i praksis vil se både fradelingen og overdragelsen som ett hele, så er dette ut i fra et regulatorisk / myndighetsperspektiv, formelt sett to adskilte prosesser. For det første vil det derfor forutsette to søknader; søknad om samtykke i medhold av petroleumsløven § 10-12 fra partene i overdragelsesavtalen, og søknad om fradeling i medhold av petroleumsløven § 3-10 fra styringskomiteen i utvinningstillatelsen.³³⁵ For det andre vil Olje- og energidepartementet behandle disse to søknadene formelt sett som to prosesser, og henholdsvis

---

³³⁴ Om denne bestemmelsen se Hammer m.fl. s. 233–238.

³³⁵ Om denne typen beslutninger i interessentskapet se Tveit 2014 s. 47–49.

utstedelsen av den nye utvinningstillatelsen etter § 3-10, og samtykket etter § 10-12, vil være to formelt sett separate vedtak.³³⁶ Dersom det er grunnlag for å innvilge søknaden om fradeling og å gi samtykke til overdragelsen, vil departementet dermed først ta stilling til fradelingen og utstede en ny utvinningstillatelse til det samme interessentskapet som innehar den opprinnelige utvinningstillatelsen. Deretter vil det gis samtykke til overdragelse innenfor den nye utstedte utvinningstillatelsen.

Slike overdragelser fordrer visse spesifiseringer i avtalen av hva som er overdragelsesgjenstanden – deltakerandelen som overdras. Det må reguleres inn at andelen er en andel i en utvinningstillatelse som eventuelt vil bli tildelt ved fradelingen. Videre er det vanlig at tildelingen av en slik fradelte utvinningstillatelse inngår som en av betingelsene i artikkel 6 for gjennomføringen av overdragelsen.

Det vil også være sentralt for avtalepartene at området for den nye utvinningstillatelsen defineres. Dette bør gjøres både ved å liste koordinatene for dette området, og å angi det på et kart. I denne angivelsen er det viktig at partene involverer letemiljøene sine. Siden det er opp til Olje- og energidepartementet, basert på råd fra Oljedirektoratet, å angi området for en slik utvinningstillatelse, bør partene også ta høyde for en situasjon der det fradelte området ikke samsvarer fullt ut med det området som partene har definert inn i avtalen. Dette kan eksempelvis håndteres ved at det i avtalen angis hvilket prospekt / funn som er det sentrale å få dekket under den fradelte nye utvinningstillatelsen.

---

³³⁶ Det bemerkes at det vil påløpe en egen avgift for myndighetenes behandling av fradelingen etter petroleumsloven § 3-10.

Litteraturliste

Lover

1985-loven	Lov 11. mars 1985 nr. 11 om petroleums- virksomhet – opphevet
Aksjeloven	Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper
Arbeidsmiljøloven	Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.
Avtaleloven	Lov 31. mai 1918 nr. 4 om avslutning av avtaler, om fuldmagt og om ugyldige viljeserklæringer
Dekningsloven	Lov 6. august 1984 nr. 59 om fordrings- havernes dekningsrett
Finansavtaleloven	Lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag
Hvitvaskingsloven	Lov 6. mars 2006 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv.
Kjøpsloven	Lov 13. mai 1988 nr. 27 om kjøp
Konkursloven	Lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs
Petroleumsloven	Lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet

Petroleumsskatteloven	Lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattelegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v.
Straffeloven	Lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff
Tvangsfullbyrdsloven	Lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse
Voldgiftsloven	Lov 15. mai 2004 nr. 25 om voldgift

Forskrifter

§ 10-forskriften	Forskrift 1. juli 2009 nr. 956 om samtykke til overdragelse av tillatelse og interesseoverføring etter petroleumsskatteloven § 10
Aktivitetsforskriften	Forskrift 29. april 2010 nr. 613 om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten
Innretningsforskriften	Forskrift 29. april 2010 nr. 634 om utforming og utrustning av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten
Petroleumsregisterforskriften	Forskrift 19. juni 1997 om Petroleumsregisteret
Petroleumsforskriften	Forskrift 27. juni 1997 nr. 653 til lov om petroleumsvirksomhet
Ressursforskriften	Forskrift 18. juni 2001 nr. 749 for ressursforvaltning i petroleumsvirksomheten
Styringsforskriften	Forskrift 29. april 2010 nr. 611 om styring og opplysningsplikt i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg

Forarbeider og stortingsmeldinger

- Ot.prp. nr. 61 (1986–87) Overdragelser på kontinentalsokkelen.
Om endringer i lov av 13. juni 1975
nr. 35 om skattlegging av undersjøiske
petroleumsforekomster m.v. (Petroleums-
skatteloven)
- Ot.prp.nr. 72 (1982–82) Lov om petroleumsvirksomhet
- Ot.prp.nr. 80 (1986–1987) Om A Kjøpslov B Lov om samtykke til
ratifikasjon av FN-konvensjonen om
kontrakter for internasjonale løsørekjøp,
vedtatt 11 april 1980
- NOU 1979:43 Petroleumslov med forskrifter

Rettspraksis

- Rt. 1988.1078 Rt-1988-1078
- Rt. 1994.581 HR-1994-42-A
- Rt. 1995.1460 HR-1995-114-A
- Rt. 2002.199 HR-2002-78
- Rt. 2002.1155 HR-2001-509 (Hansa Borg)
- Rt. 2004.1256 HR-2004-1439-A
- Rt. 2005.268 HR-2005-397-A (Panfish)
- Rt. 2010.1345 HR-2010-1875-A
- Rt. 2012.1779 HR-2012-2204-A (Victacor)
- HR-2016-1447-A HR-2016-1447-A
- HR-2018-1258-A HR-2018-1258-A (Gassled)
- HR-2018-2256-A HR-2018-2256-A
- RG-2000-586 RG-2000-586 (87-2000) (Kvalos Fiskefarm)

Litteratur

- Aabø-Evensen Aabø-Evensen, Ole Kristian, *Om oppkjøp av selskaper og virksomhet. En praktisk tilnærming til prosessene, verktøyene og eksemplene*. Universitetsforlaget, 2011.
- Aarbakke m.fl. Aarbakke, Magnus, m.fl., *Aksjeloven og allmennaksjeloven. Kommentartutgave*. 3. utg. Universitetsforlaget, 2012.
- Alvik Alvik, Ivar, *Alminnelige kontraktsrettslige prinsipper og kontraktstyper i norsk rett*, Jussens Venner 06/2017 (Volum 52) s. 378–406. Oslo, 2017.
- Bjerkem Bjerkem, Jon D., *Norsk Totalkontrakt 2015 med kommentarer*. Gyldendal, 2018.
- Bjørklund Bjørklund, Andreas, *Om utvinningstillatelsen som dekningsobjekt*, Marius nr. 469, 2018.
- Brautaset m.fl. Brautaset, Are m.fl., *Norsk gassavsetning. Rettslige hovedelementer*. Sjørettsfondet, 1998.
- Bruserud Bruserud, Herman, *Hardshipklausuler*. Fagbokforlaget, 2010.
- Christoffersen Christoffersen, Margrethe Buskerud, *Kjøp og salg av virksomhet – risiko og ansvar for mangler*. Gyldendal, 2008.
- Cordero-Moss Cordero-Moss, Giuditta, *Ulike trekk ved norsk og engelsk kontraktsrett og deres betydning for kontraktens virkninger – noen komparativrettslige*

- betraktninger*, Jussens Venner 05/2016 (Volum 51)
s. 276–302. Oslo, 2016.
- Fougner m.fl. Fougner, Jan m.fl., *Arbeidsmiljøloven*.
Universitetsforlaget, 2018.
- Haaskjold Haaskjold, Erlend, *Kontraktsforpliktelser*. Cappelen
Damm, 2013.
- Hagstrøm 2011 Hagstrøm, Viggo, *Obligasjonsrett*. Universitets-
forlaget, 2011.
- Hagstrøm 2015 Hagstrøm, Viggo, *Kjøpsrett*. Universitetsforlaget,
2015.
- Hammer m.fl. Hammer, Ulf m.fl., *Petroleumsloven*. Universitets-
forlaget, 2009.
- Hasaas 1996 Hasaas, Olav, *Forkjøpsrett til andeler i utvinnings-
tillatelser*, MarIus nr. 222, 1996.
- Husebø Husebø, Egil M., *Oljejuss*. Bedriftsøkonomenes
Forlag, 1990.
- Jansen og Bjerke Jansen, Jan B. og Bjerke Joachim M., *Norwegian
Petroleum Taxation – An introduction*, MarIus
nr. 404 s. 313–370, 2011.
- Martin Martin, Timmothy, *Model Contracts: A Survey of
the Global Petroleum Industry*, Journal of Energy
& Natural Resources Law, Volume 22 nummer 3
s. 281–340, 2004.

- Mikkelsen Mikkelsen, Anders, *Henvisninger til engelsk rett i kontrakter underlagt norsk rett*, Tidsskrift for rettsvitenskap 2008 s. 532–560.
- Nazarian Nazarian, Henriette, *Lojalitetsplikt i kontraktsforhold*. Cappelen Damm, 2007.
- Nisja Nisja, Ola Ø., *Confidentiality and Public Access in Arbitration*, Tidsskrift for forretningsjuss 2008 s. 292–303.
- Pedersen Pedersen, Rune O., *Risikoovergang ved overdragelse av utvinningstillatelser*, MarIus nr. 340 s. 94–111, 2006.
- Sandsbraaten Sandsbraaten, Tor, *Begrepene «conditions», «warranties», «representations» og «covenants». Behovet for og konsekvensene av å bruke begrepene og deres opprinnelige funksjoner etter engelsk rett i kontrakter regulert av norske rett*. Digital utgivelse ved Universitetet i Oslo (DUO), 2005.
- Schea Schea, Trond Eirik, *Selskapsstyring og anti-korrupsjon*, Det 40. nordiske juristmøte, Bind I s. 387–399, 2014.
- Selvig Selvig, Erling, *Rettighetshaver- og morselskapsansvar ved omsetning av deltakerandeler i tillatelser etter petroleumsloven*, Marius nr. 500, 2018.
- Tveit 2004 Tveit, Eirik, *Myndighetenes adgang til å stille vilkår om finansiell sikkerhet ved andelsoverdragelser til nye aktører*, MarIus nr. 318, 2004.

Tveit 2014 Tveit, Eirik, *Praktiske kommentarer til standard samarbeidsavtale*, MarLus nr. 438, 2014.

Tørum Tørum, Amund Bjøranger, *Intrpretation of commercial contracts*. Universitetsforlaget, 2019.

Woxholth Woxholt, Geir, *Avtalerett, 8. utgave*. Gyldendal, 2012.

Annet

Abrahamsen 2013 Abrahamsen, Thomas, *Kjøp og salg av andeler i produserende felt – Problemstillinger og utviklingstrekk*. Presentasjon på Petroleumsjuridisk seminar Helsingør, 2013.

Abrahamsen 2019 Abrahamsen, Thomas, *Off-balance forpliktelser ved kjøp av lisensandeler og olje- og gasselskaper*. Presentasjon på Petroleumsjuridisk seminar Gøteborg, 2019.

Bentzen Bentzen, Beate, *Forskrift til petroleums-skatteloven § 10 – hvordan virker den?* Presentasjon på Solstrandseminaret, 2009.

Finansdepartementets retningslinjer Finansdepartementets tolkningsuttalelse til OLF av 1. juli 2009, ”§ 10: Praktiseringen av samtykker etter petroleumsskatteloven”

Hasaas 2013 Hasaas, Olav, *Allokering av ansvar og risiko mellom kjøper og selger ved overdragelse av lisensandeler*. Presentasjon på Solstrandseminaret, 2013.

Kristiansen	Kristiansen, Ståle, <i>Skatteposisjoner i transaksjoner</i> . Presentasjon på Petroleumsjuridisk seminar Trondheim, 2016.
Lind og Rabben	Lind, Kristian M., og Rabben, Jon, <i>Fjerningsansvar og sikkerhetsstillelse ved asset- og selskapstransaksjoner</i> . Presentasjon på Petroleumsjuridisk seminar Gøteborg, 2019.
Michelet og Olimstad	Michelet, Thomas G., og Olimstad, Øyvind, <i>Lisenstransaksjoner og NOROGs modellavtale – Erfaringer, analyse og behov for tilleggsreguleringer</i> . Presentasjon på Petroleumsjuridisk seminar Ålesund, 2018.
NOSG retningslinjer	The guidelines of the Norwegian Oil Companies Scout Group (NOSG) for trade, sale and purchase of data, som oppdatert 18. September 2017.
Regnskapsavtalen	Avtale for petroleumsvirksomhet, Vedlegg B – Regnskapsavtale
Samarbeidsavtalen	Avtale for petroleumsvirksomhet, Vedlegg A – Samarbeidsavtale

THE SCANDINAVIAN INSTITUTE OF MARITIME LAW is a part of the University of Oslo and hosts the faculty's Centre for European Law. It is also a part of the cooperation between Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden through the Nordic Council of Ministers. The Institute offers one master programme and several graduate courses.

The core research areas of the Institute are maritime and other transport law as well as petroleum and energy law, but the members of the Institute also engage in teaching and research in general commercial law.

In MARIUS, issued at irregular intervals, articles are published in the Nordic languages or English.

ISSN: 0332-7868

